ଶୁକଦେବ ସାହୁ

ପ୍ରିୟା ଓ ପରକୀୟା

ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ସଂଘ ଲାଇବ୍ରେରୀ
ନଂ ୧/431
ତା ....
* ରାଉରକେଲା *

ପ୍ରକାଶକ

ଶ୍ରୀ ବିଜୟକୁମାର ସାହୁ

ଅଳକା ପ୍ରକାଶନୀ, କଟକ

*

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ

ପ୍ରକାଶ ବୁକ ଷ୍ଟୋର

କଲେଜ ରୋଡ, କଟକ—୩

*

ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ କାନୁନ୍‌ଗୋ

*

କଥାବସ୍ତୁ ମୁଦ୍ରଣ

କୃଷକ ପ୍ରେସ, କଟକ—୧

*

ପ୍ରଥମ ଅଳକା ସଂସ୍କରଣ—୧୯୫୮ (ବିଜୟା ଦଶମୀ)

*

ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ପଚିଶ ନୂଆପଇସା

ଉପହାର

ନଂ 431
ତା 1.6.୮

ନମ୍ରତା କେବେ ଊଣା ହୋଇନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା ତମେ ଜାଣିବ କିପରି ? କେବେ ତମକୁ ମୁହଁ ଖୋଲି କହି ପାରିବ ନାହିଁ । କହିଲେ ବି ତୁମେ କଣ ସହଜରେ ମୋତେ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବ ?

ତଥାପି ତୁମେ ମୋତେ ତମର ସେଇ ସରଳ ବ୍ୟବହାର ଲଳିତ ବଚନରେ ବାରବାର ମୁଗ୍ଧ କରିଚ । ତମର ସେଇ କରୁଣ ଗମ୍ଭୀର ଛଳଛଳ ଚାହାଣିରେ କେତେବାର ପାଗଳ କରିଚ — ବାରବାର ନିକଟକୁ ଆସି ଦୂରକୁ ଚାଲି ଯାଇଚ । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ? ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ କେଉଁଠି ? ମୁଁ ପୁରୁଷ ହୋଇ ଭାବି ପାରୁନି । ତୁମେ ସହଜରେ ନାରୀ । ଏ ଜୀବନରେ ହୁଏତ ସମାଧାନ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ପର ଜୀବନକୁ ବି ଆଶା କରିବା ବୃଥା ।

ଦିନ ଗଡିଯିବ । ତମେ ହୁଏତ କେବେ ଦିନେ କାହାକୁ ତମ ଜୀବନ ପଥରେ ସାଥୀରୂପେ ବାଛି ନେବ । ସେତେବେଳେ ସୁରଭିସିକ୍ତ ଛନ୍ଦମୟ ଜୀବନ ଭିତରେ ହଜିଲୁ ଅତୀତ ମନେଥିବ କି ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ । ପୁଣି ସେଇ ଅତୀତ ଇତିହାସର କେତେ ପୃଷ୍ଠା ତଳେ ମୋତେ ତମେ ଆଜି ପାଇବ କି ନା କହିପାରୁନାହିଁ । ତମର ସେହି ସୁଖମୟ ଦିନଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଯଦି ମୋ ପାଇଁ ଦେଇପାର ତେବେ ଯେତେ ଦୂରରେ ଥିଲେ ବି ତା'ରି ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ମୋର ହୃଦୟରେ ବାଜି ଉଠିବ ।

ମୋ ଜୀବନ ଉପରେ ତମର ପ୍ରଭାବ ତୀବ୍ର ଆକାର ଧାରଣ କରୁଚି । ମୋର ନିତିଦିନିଆ ଭାବନା ଭିତରେ ତମେ ଆଜି ରୂପ ପାଇପାରିଚ । ତମର ସେହି ମୁଖର ଭାବଭଙ୍ଗୀ, ସ୍ନିଗ୍ଧ ଚପଳ କଳା ଆଖିର ଚାହାଣି, ସ୍ମିତ ମଧୁର ଅଧରର ହସ, ସ୍ୱଭାବସୁଲଭ ଗଳାର ଆବାଜ ଅଲକ୍ଷିତରେ ଫୁଟି ଉଠିଚି । ଦୂରରେ ଥାଇ ତମେ

ମୋର ଅତି ନିକଟରେ ଅଛ—ଏହା'ଠୁ ବଳି ଗୌରବ କଣ ଅଛି । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ତମେ ଏତେ ପାଖକୁ ଲାଗି ଆସିଚ । ତମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୁଁ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ ।

ତୁମେ ପ୍ରତିଭାମୟୀ ନାରୀ । ରହସ୍ୟର ସୃଷ୍ଟି କରିପାର ? କିନ୍ତୁ ତା' ତମେ କେବେ କହି ପାରିବ ନାହିଁ । ଏ ଭରସା ମୋର ତୁମଠାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଛି । ସେଇଥିପାଇଁ ଆଜି ଦୁହିଁଙ୍କଠାରେ ଦୁହିଁଙ୍କ ହୃଦୟ କଥା ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ରହିଗଲା ଚିରଦିନ ପାଇଁ ଅଛପା ।

ଆଜି ମୋର ଛନ୍ଦଭରା ଜୀବନରେ ତୁମେ ଯେଉଁ ରାଗିଣୀର ଆଳାପ ତୋଳିଚ—ତା'ର ପ୍ରତିଦାନରେ ମୁଁ ତମକୁ ଦେବି କ'ଣ । ଲେଖକ ଜୀବନରେ ଯା' କିଛି ଦେଖୁ ତାହାହିଁ ତମକୁ ଦେବା ଛଡ଼ା ମୋର କିଛି ସମ୍ବଳ ନାହିଁ । ନିଃସ୍ୱ ଜୀବନର ଏଇ ଅଯାଚିତ ଦାନ ଗ୍ରହଣ କଲ କି ନ କଲ ଜାଣିବି କିପରି ? ଦୁନିଆର ଚଲାବାଟରେ ଅକସ୍ମାତ୍ ଭେଟ ହେଲେ ଆଖିର ଭାଷାରେ ଯଦି ମନର କଥା କହିପାର, ତେବେ ନିଜକୁ ଭାଗ୍ୟବାନ ମଣିବି । ଇତି ।

✻ ପ୍ରଥମ ପରିଚ୍ଛେଦ ✻

ରବିବାବୁ, ପରୀକ୍ଷା ସରିଲାଣି ଆଜିକୁ ସାତ ଦିନ ହେବ, ତଥାପି ତମର ଦେଖା ନାହିଁ । ଏଇ କାଦୁଅ ସନ୍ତସନ୍ତିଆ ଗାଁ ଭୂଇଁକୁ କାହିଁକି ଆସିବ ! ଆସିଲେ କାଦୁଅ ଲାଗିଯିବ । ବାବୁ ବୋଲି କେହି ଚାହିଁବେ ନାହିଁ ପରା ! ନା ଭାଉଜଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ଡର ଲାଗୁଛି !

ଆଜିକୁ ସାତଦିନ ହେବ ନିତି ମୁଁ ଗଣୁଛି । ଭାଇ ନିତି କହନ୍ତି ଆଜି ରବି ଆସିବ । ମା କହନ୍ତି, ବୋହୂ ଲୋ, ପୁଅ ମୋର ଆଜି ସଞ୍ଜକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଆସି ପହଞ୍ଚିବ । ସକାଳ ଯାଏ—ସଞ୍ଜ ମିଳାଏ; ଆସେ ରାତି । ଜହ୍ନ ଆଲୁଅରେ ଲହଡ଼ି ଖେଳିଯାଏ ଆମ ଘର ବାହାରେ । ବେଳେବେଳେ ସେଇ ଆଲୁଅରେ କାହାର ଛାଇ ଦେଖି ମୁଁ ଚମକି ପଡ଼ି ଭାବେଁ ତମେ ଆସିଲ ପରା ! କିନ୍ତୁ ଦେଖେ ତମେ ଆସିନାହଁ—ବାହାରୁ ବୁଲି ବୁଲି ଫେରି ଆସିଛନ୍ତି ତମର ଭାଇ ।

ରହିଁ ରହିଁ ନ ଆସିବାରୁ ଆଜି ଚିଠି ଖଣ୍ଡିଏ ଲେଖିଲି । 'ରବି' ବୋଲି ଲେଖିଲେ କାଳେ କିଏ ମନେ କରିବ, ସେଇଥି ପାଇଁ ନାଁ ସାଙ୍ଗରେ ବାବୁଟା ଯୋଡ଼ିଦେଲି । କଟକରେ ରହି ନିତି ସିନେମା,

ଥିଏଟର ଦେଖୁଥିବ—ଯୋତା ମଡ଼େଇ ମଚ ମଚ ଚାଲୁଥିବ । ରିକ୍ସା ଚଢ଼ୁଥିବ—ଆଉ ଅଧେ ଓଡ଼ିଆ ଅଧେ ଇଂରାଜୀ କଥା କହି କଲେଜ ପଢ଼ୁଆ ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେଉଥିବ । ସାହେବି ପୋଷାକରେ ସିଗାରେଟ୍ ଧୂଆଁ ଛାଡ଼ି ଯେତେବେଳେ କାହାକୁ କଣେଇ କଣେଇ ଚାହୁଁଥିବ—ସେତେବେଳେ ସମସ୍ତେ ତମକୁ ବାବୁ ବୋଲି ଭାବୁଥିବେ । ଏତେ ପରିଶ୍ରମରେ ଯେଉଁ ବାବୁ ପଦବୀଟା ମିଳିଛି ତାକୁ ତମ ନାଁ ସାଙ୍ଗରେ ଯୋଡ଼ି ନ ଲେଖିଥିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ତମରି ସମ୍ମାନର ଅବମାନନା ହୋଇଥାନ୍ତା ! ଆଉ ତମେ ମଫସଲ ଭାଉଜଙ୍କ ପ୍ରତି ଘୃଣାରେ ନାକ ଟେକି କହିଥାନ୍ତ—ଥାର୍ଡ଼ କ୍ଲାସ—ନୁହେଁ, ସରେଇ ନାହିଁ । ଚିଠି ଖଣ୍ଡି ପାଇ ଶୀଘ୍ର ଗାଁକୁ ଫେରି ଆସିବ । ତମକୁ ନ ଦେଖି ବୋଉ କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି । ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବ—ମୋ ରାଣ ।

ଭାଉଜଙ୍କ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ପଢ଼ି ରବିର ଆଖି ଆଗରେ ଭାସି ଉଠିଲା, କୋଳାହଳଠୁ ବହୁଦୂରରେ ତାର ସେଇ ଗାଁ'ଟିର କଥା । ଯେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ତାର ବାପା, ମା, ଭାଇ ଆଉ ନୂଆ ଭାଉଜ ।

ଦୂର ପବନରେ ଥରି ଥରି ଭାସି ଆସିଲା ତାର ମା'ର ସେଇ କଅଁଳ ଡାକ—କେତେ ଆନ୍ତରିକତା ଭରି ରହିଛି ତହିଁରେ । ଆଲୁଅରେ ଭାସି ଭାସି ହସି ଉଠିଲା ଭାଉଜର ଅଦେଖା ଢଳ ଢଳ ରୂପ । କେତେ କଳ୍ପନା ମେଳ ହେଇ ରୂପ ପାଇଛି ସତେ ଯେପରି । ଆଉ ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାଜି ଉଠିଲା ଗାଁ'ମାଟିର ସେଇ ଖୋଲା ସବୁଜ ବିଲ ପଡ଼ିଆର ସନ୍ଦେଶ । ନହନହକା ବାଉଁଶ ବଣ ଛାଡ଼ି ଗାଁର ସେଇ କପୋତଟା ଧାଇଁ ଆସି ଯେପରି ରବିର ମନ ଗହନରେ ବସି ଡାକି ଉଠିଲା ।

ଆଖି ଆଗରେ ଭାସି ଉଠିଲା ଦୂର ଗାଁର ଚଳନ୍ତି ଛବି । ହୃଦୟପୁରେ ବାଜି ଉଠିଲା ତା'ର ନିତିଦିନର କେତେ କରୁଣ ମଧୁର ପ୍ରତିଧ୍ୱନୀ ।

ଗାଁକୁ ଲାଗି କେନାଲ । ବଙ୍କେଇ ବଙ୍କେଇ ଚାଲି ଯାଇଚି କେତେ ଦୂର । ଗାଁକୁ ଲାଗି ଯେଉଁ ପୁରୁଣା ବନ୍ଧଟା ଛିଡ଼ା ହୋଇଚି କେତେ ଦିନରୁ, ତାରି ଉପରେ କାଁ ଭାଁ କେଇଟା ଖଜୁରି ଗଛ । ବନ୍ଧ ସାଙ୍ଗରେ ଗାଁର ବହୁ ଦିନର ସମ୍ପର୍କକୁ ଅତୁଟ ରଖିଚି ସେଇ ଦଦରା କାଠ ପୋଲଟା—ଯା'ର ଦେହଯାକ ସତରି ଜାଗା ଚାଳି ।

ଗାଁର ଗୋଟାଏ କଡ଼କୁ ଆମ୍ବ ତୋଟା । ତାରି ଭିତରେ କୋଇଲି ଏ ଗଛରୁ ସେ ଗଛ, ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଗୀତ ଛାଡ଼େ । ସେ ଗୀତର ଲହରୀକୁ ପବନ ପହଞ୍ଚାଇ ଦିଏ ଗାଁ ଭିତରେ । ସେଇ ଆମ୍ବ ତୋଟା ମାଳ ଛାଇ ଶୀତଳ କୋଳରେ ବସିଲେ ପବନ ଶ୍ରମ-କ୍ଳାନ୍ତ ଦେହରୁ ଝାଳ ପୋଛି ଦିଏ । କୋଇଲି ମନର ସବୁ ଅବସାଦ ଦୂର କରି ଦିଏ ।

ଆମ୍ବ ତୋଟା ସେ ପାଖରେ ଧାନ ବିଲ । ସତେ ଯେପରି ବିଲରୁ ଖଟି ଖଟି ଫେରି ଆସିଛନ୍ତି ତାରି ଗାଁର ସୁଦାମ ଭାଇ, ନଖି ପରିଡ଼ା, ଧୋଇ ସୁତାର, ପଦନ ମଳିକ । ପରିଧାନ ଗ୍ରେଟିଆ ମୋଟା ଖଦି—ମୁଣ୍ଡରେ ଭିଡ଼ା ହୋଇଚି ପାକଲା ଗାମୁଛା—କାନ୍ଧରେ ହଳ । ଝାଳ ବହୁଚି ଗମ ଗମ—ତଥାପି ମୁହଁରେ ଲାଗି ରହିଚି ହସ—ଦେହରୁ ଫୁଟି ଉଠୁଚି ଅପୂର୍ବ କାନ୍ତି ।

ଗାଁ ଭିତରେ ସେଇ ପୋଖରୀ । ଯା'ର ଅତଡ଼ା ଉପରେ ଭରା ଦେଇ ଛିଡ଼ା ହୋଇଚି କୋଉ ଦିନରୁ ଗୋଟାଏ ବରଗଛ ।

ନୂଆବୋଉଙ୍କର ଆକର୍ଷଣ ମନର ବ୍ୟଗ୍ରତାକୁ ଆହୁରି ବଢ଼ାଇ ଦେଇଥିଲା । ରବି ଘରେ ଗୋଡ଼ ଦେଉ ନ ଦେଉଣୁ ଆଖି ଦି'ଟା ଚାରି ଗୁରିଆଡ଼େ ବୁଲି ଆସିଲା । କିନ୍ତୁ କାହିଁ—ନୂଆବୋଉ-ଙ୍କର ଦେଖା ନାହିଁ ।

ମା ପଚାରିଲା, ରବି ଏତେ ଦିନ ହେଲା କଣ କରୁଥିଲୁ କରେ ?

ଘରକୁ ଆସି କଣ ବା କରିଥାନ୍ତି ବୋଉ ! ଏଠି ଖାଲି ଢୁଳେଇ ଢୁଳେଇ ଅଳସରେ ଦିନଗୁଡ଼ା କଟିଥାନ୍ତା । ସେଠି ଥାଇଁ ଆଜି କେତୁଟା ଦିନ ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ମେଳରେ ହସ ଖୁସିରେ କଟାଇ ଦେଇ ଆସିଲି ।

ଦୁଃଖ ସୁଖରେ ଘଡ଼ିଏ ବିତିଗଲା । ତଥାପି ନୂଆବୋଉଙ୍କର ରୂପ ଦର୍ଶନ ମିଳିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଯୁଟିଲା ନାହିଁ । ମନର ଚଞ୍ଚଳତା ଏତେ ବଢ଼ି ଯାଇଥିଲା ଯେ ନୂଆବୋଉଙ୍କ ପ୍ରତି ରବିର ଘ୍ୱଷଣ ରାଗ ହେଲା ।

ବୋଉ କହିଲା, ଯା'ରେ ରବି, ନୂଆବୋଉଙ୍କୁ ସେ ଘରେ ଦେଖା କରିଆ । ତୋତେ ସେ ଦେଖିବ ବୋଲି ନଇତି ଗୁହିଁ ଗୁହିଁ ଅସ୍ଥିର ହେଲାଣି ।

ସେଇଥିପାଇଁ ଏତେବେଳ ଯାଏ ଦର୍ଶନ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ନା ଖୋଜା ନାହିଁ, ମୁଁ କଳେବଳେ ଯିବନି ବୋଉ !

ବଡ଼ ଭାଉଜ, ବଳେ ବଳେ ଗଲେ ମାନ କଣ ତୋର ତଳେ ପଡ଼ି ଯିବକିରେ ରବି !

ଚଳେ ପଢ଼ିଯିବନ ଟବାଜ ! ଯେତେବେଳେ କଲେଜ ପଢ଼ୁଆ ବାବୁ । ଆଜ ଏଇ ନପଃ ମଫସଲଆଣୀ ଭାଉଜ । କାହିଁ ଆକାଶ ଆଉ କାହିଁ ପାତାଳ !

ଏତକ କହି ହସଭରା ମୁହଁରେ ଭାଉଜ ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ । ରବି ଭାଉଜଙ୍କର ସଗଗଭରା ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲାକ୍ଷଣି ଲଜ୍ଜା ଓ ସଂକୋଚରେ ନରମି ଗଲା । ହସି ହସି ଭାଉଜଙ୍କ ଗୋଡ଼ତଳେ ମୁଣ୍ଡ ନଇଁଲା ।

ଭାଉଜ ହାତ ଧରି ଉଠାଇ ଦେଇ କହିଲେ, ବହୁତ ବେଳ ଆସିଲଣି । ଚାଲିଲ ଆଗେ ଦି'ଟା ଖାଇ ଦେବ । ତାପରେ ଯାଇ ତମ ସହିତ ଆଉ କଥା ।

ଭାଉଜଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ରବି ଆର ଘରଆଡ଼େ ଚାଲିଲା ।

ନୂଆବୋଉ ଖାଇବାକୁ ବାଢ଼ିଲେ । ରବି ଲାଜ ଲାଜ ହୋଇ ଖାଇ ବସିଲା ।

କଲେଜ ମାଟି ମାଡ଼ି ବି ଲାଜ ତମର ଗୁଚିଲା ନାହିଁ । ଖାଇ ଦିଅ । ଏତେ ଲାଜ କାହାକୁ କରୁଚ !

ରବି ଭାଉଜ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲା । ସୁନ୍ଦର ଛବିଟି ପରି ରୂପ । ବେଶୀ ଗୋରା ନ ହେଲେବି ଗଢ଼ଣଟି ମନ୍ଦ ନୁହେଁ । ଢଳ ଢଳ ସ୍ନିଗ୍ଧ ଚାହାଣି ମୁଖମଣ୍ଡଳର କମନୀୟତାକୁ କରୁଚି ଆହୁରି ମଧୁର । ଓଠରେ ଲାଗି ରହିଛି ଫୁଟି ଆସୁଥିବା ଫୁଲର ପାଖୁଡ଼ା ପରି ହସ ।

ଇମିତି ଭାଉଜଟିଏ ସେ ପାଇବ ବୋଲି ଆଶା କରିଥିଲା । ମନର କଳ୍ପନାକୁ ଯେପରି ରୂପ ଦେଇଛନ୍ତି ବିଧାତା । ନୂଆ

ଭାଉଜଙ୍କର ନୂଆ ଆଦରରେ ରବିର ହୃଦୟ ପୂରିଗଲା । ସେ ଅଳ୍ପ ଦି'ଟା ଖାଇ ଉଠି ପଡ଼ିଲା ।

ଭାଉଜ କହିଲେ, ଉଠି ପଡ଼ିଲ କଣ ! ସବୁତ ସିମିତି ଥୁଇ ହେଇଚ । ମୋ ରାଣ ଆଉ ଦି'ଟା ଖାଇଦିଅ ।

କଣ କରିବ । ଭାଉଜଙ୍କ ସ୍ନେହପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁରୋଧ ଏଡ଼ି ନ ପାରି ପୁଣି ଖାଇ ବସିଲା ରବି ।

ତମ ରୂପ ଏମିତି କାହିଁକି ହେଇଛି । ସେ କଟକ ରାଇଜରେ କ'ଣ ଖାଇବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ କି ରବି !

ମିଳେ ନୂଆବୋଉ, କିନ୍ତୁ ଘର ପରି ସୁଆଦ ଭରା ଛ' ତୁଣ, ନ' ଭଜା ମିଳେ ନାହିଁ—କି ତମ ପରି ଆଦର ଯତ୍ନ ସେଠି ନାହିଁ । ତମର ଏଇ ଆଦର ଯତ୍ନରେ ମୋର ପେଟ ପୂରି ଯାଉଛି—ଖାଇବି କଣ ନୂଆବୋଉ !

ସତେ, ଛଳନା କରୁନା ତ ?

ତମ ପରି ସରଳ ହୃଦୟଭରା ଭାଉଜ କତିରେ ମୋର ଛଳନା କଣ ଶୋଭା ପାଇବ ନୂଆବୋଉ !

ଭାଉଜ ସ୍ନେହଭରା ଦୃଷ୍ଟିରେ ରବି ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ ।

ରବିର ସରମଭରା ମୁହଁ ନଇଁ ଗଲା ତଳକୁ ।

✻ ଦ୍ୱିତୀୟ ପରିଚ୍ଛେଦ ✻

ଖୋଲା ଆକାଶ ତଳେ ସବୁଜ ସୁନ୍ଦର ଏଇ ଜନ୍ମମାଟିର ଡାକ ଯେତେବେଳେ ଦୂର ପରବାସୀ ପ୍ରାଣରେ ବାଜିଉଠେ ଭୁହାଇ ଭୁହାଇ, ସେତେବେଳେ ସେ ଆଉ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ପାରେନା । ଆଖି ଆଗରେ ତାର ଦିଶିଯାଏ ଗାଁର ସେଇ ଗୁଳଘର ତଳେ ପ୍ରିୟଜନର ରୂପ । ଅତୀତର ସହଜ ସୁନ୍ଦର ସାନ ବଡ଼ କେତେ ସ୍ମୃତିର ଲହଡ଼ି ମନ ଉପରେ ପିଟି ହୋଇଯାଏ । ସେଇ ଲହଡ଼ି ତଳେ ତଳେ ଦିଶିଯାଏ ମରମର କେତେ କଅଁଳ ଅନୁଭୂତିର କଥା ।

କାଲିର ଗୋଧୂଳି ଆଜି ସଂଧ୍ୟାରେ ପରିଣତ ହେଲାଣି । କିନ୍ତୁ ତା'ର ରଙ୍ଗ ଟିକକ ବେଳେବେଳେ ମନର ଛନ୍ଦେ ଛନ୍ଦେ ରୂପ ନେଉଛି । ଆଜି ମଣିଷର ଦୁର୍ବଳ ମନରେ ଏଡ଼ିଆସି ଦେଖାଉଛି ।

ରବି ଗାଁ ମାଟିରେ ପାଦ ଦେଇ ଦେଖୁଚି, ସବୁ ଅଛି । ଗାଁ ତାର କାଲି ପରି ଆଜି ବି ହସୁଚି ଆଉ ହସୁଥିବ ଚିର ଦିନ । ସେଇ ହସ ସହିତ ହସ ମିଳାଇ କିନ୍ତୁ ମଣିଷ ସମାଜ ହସି ପାରୁନି । ତାର ଅତୀତର କେତେ ସାଙ୍ଗ ସାଥି ଆଜି କାହାନ୍ତି । କିଏ କେଉଁଠି ବିକ୍ଷିପ୍ତ । ଯେ କେତେଜଣ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ-ସୌରଭ ଯେପରି ମରି ମରି ଯାଉଚି । ବଞ୍ଚି ରହିବାର ସଂଗ୍ରାମ ମଣିଷକୁ କରି ଦେଉଚି ବଡ଼ ସ୍ୱାର୍ଥପର । ପଛକୁ ଚାହିଁବାକୁ ଯେପରି ବେଳ ନାହିଁ—ଧାଇଁ ଆସୁଥିବା ଦିନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ସେ ଯେପରି ବଡ଼ ସଚେତ । ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମରେ ହୃଦୟର ସ୍ନେହ ମମତା ଦିନକୁ ଦିନ ମରି ମରି ଯାଉଚି ।

ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏଇ ଗାଁ ମାଟିର ନରମ ସ୍ମୃତି ଉପରେ ସେ ଅତୀତର ଦିନଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋକ ଆନନ୍ଦରେ କଟାଇ ଦେଇଥିଲା, ସେମାନଙ୍କ ଅଭାବରେ ଆଜିର ଦିନଗୁଡ଼ା ଖାଲି ନିରସ ବୋଧହେଲା ।

ରବିର ନିରସ ମନ ଉପରେ ସରସତାର ପ୍ରଭାବ ପକାଉ ଥିଲା ଖାଲି ଭାଉଜଙ୍କର ସ୍ନେହ ପରିହାସ । ନ ହେଲେ ଏଇ ଗାଁ ମାଟିରେ ସାଥୀଶୂନ୍ୟ ହୃଦୟରେ ଦିନଗୁଡ଼ା ଯେ କିପରି କଟନ୍ତା ଭାବି ହେଉନାହିଁ ।'

ସେ ଦିନ ଖରାବେଳେ । ଭାଉଜ ଲାଗିଥାନ୍ତି ଅନ୍ୟ କାମରେ । ଭାଇଙ୍କ ଶୋଇବା ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା ବେଳକୁ ରବି ଆଖି ଆଗରେ ପଡ଼ିଲା ଗୋଟିଏ ଫଟୋରେ 'ହଜ ଗୋଲାପ ଶିରୀ ନେଇ ଦୁଇଟି ବାଳିକାର ରୂପ ।

ଜଣକୁ ଚିହ୍ନିବାକୁ ଡେରି ହେଲା ନାହିଁ—ସେ ଜଣକ ଆଦରର ଭାଉଜ—ଅନ୍ୟ ଜଣକ କିଏ ? ଭାଉଜଙ୍କଠୁ ରୂପରେ ଆହୁରି ଦିଶୁଚି ସୁନ୍ଦର । ସରୁ ଲତା ଫୁଲ ଶାଢ଼ୀଟି ତାର ଦେହରେ ବେଶ୍ ମାନୁଛି । ସୁନ୍ଦର ଭସାଣିଆ ଆଖିତଳେ ଯେପରି କେତେଗୁଡ଼ାଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଭରି ରହିଚି । ଗୋଲ ମୁହଁଟି । କାନରେ ଝୁଲୁଚି ଝୁମ୍ପା । ହସ ହସ ମୁଖଶ୍ରୀକୁ ଗୁରୁ ସ୍ନିଗ୍ଧ ଚାହାଣି ଆହୁରି କରିଚି ସୌରଭମୟ । ଫଟୋଟିକୁ ଦେଖି ରବି କ୍ଷଣକ ପାଇଁ ଭୁଲିଗଲା ନିଜକୁ ।

ଘଡ଼ିଏ ହେଲା କଣ ଦେଖୁଚ ରବି ?

ରବି ଚମକି ପଡ଼ି ପଛକୁ ଚାହିଁଲା ନୂଆବୋଉ । ହସ ହସ ମୁହଁରେ କେତେବେଳେ ଆସି ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଗଲେଣି ।

ମୋ ଫଟୋଟା ତମ ମନକୁ ଖୁବ୍ ପାଉଛି ବୋଧହୁଏ !

ନାଁ ନୂଆବୋଉ ! ଭାଇଙ୍କ ପିଲାବେଳର ଫଟୋଟା ଦେଖୁଥିଲି । ଅତୀତ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭିତରେ ଏତେ ତଫାତ ! ଭାଇଙ୍କ ଫଟୋ ବୋଲି ଚିହ୍ନି ହେଉ ନାହିଁ ।

ଭାରି ଚାଲାକ ତମେ ପଡ଼ିଲଣି ରବି ! ଲୁଚି ଲୁଚି ଆସି ଆଉ କାହା ଫଟୋ ଦେଖିବ । ପଚାରିଲେ କହିବ ଭାଇଙ୍କ ଫଟୋ···ସତ କରି କହିଲ କାହା ଫଟୋ ଦେଖୁଥିଲ !

ରବି ଲାଜମିଶା ହସ ଟିକେ ହସି କହିଲା, ଜାଣି ପୁଣି ପଚାରୁଛ କାହିଁକି ନୂଆବୋଉ ! ସେ ଫଟୋ ଦେଖିବାରେ କ'ଣ କିଛି ଆପତ୍ତି ଅଛି !

କିନ୍ତୁ ଅଜଣା ଅଶୁଣା ଆଉ ଗୋଟିଏ ଝିଅ ଫଟୋ ଦେଖିବାରେ ନିଶ୍ଚୟ ଆପତ୍ତି ଅଛି । ନିଜ ମନକୁ ଥରେ ପଚାରିଲ ।

ଯେତେ ଅଜଣା ଅଶୁଣା ହେଲେବି ତମ ଭଉଣୀ ଉପରେ ଭାଇଙ୍କର ଅଧିକାର ଯେମିତି—ମୋର ବି ସେମିତି ।

ମୋରତ ମୋଟେ ଭଉଣୀ ନାହିଁ ।

ତେବେ ଏ କାହା ଛବି ନୂଆବୋଉ ?

ପରିଚୟ ପରେ ଦେବି, ଆଗେ କହିଲ, ଆମ ଦି ଜଣଙ୍କ ଭିତରୁ ତମ ଆଖିକୁ କିଏ ଭଲ ଦିଶିଲା ।

ସେଇ ଝିଅଟି ନୂଆବୋଉ ! ସତରେ ତମଠୁ ସେ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ।

ଛବି ଦେଖିତ ଏତେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଯାଉଚ—ଆଉ ତାକୁ ଦେଖିଲେ ତମେ ତ ପାଗଳ ହୋଇଯିବ ବୋଧେ ଭବ ।

ସୁନ୍ଦର ଦରଜ ସମସ୍ତଙ୍କର ଲୋଭଣୀୟ ନୂଆବୋଉ—ଏକା ମୋର ନୁହେଁ ।

ସତରେ ଭବ, ମୋର କାହିଁକି ମନେହୁଏ ଅଳକା ପରି ଝିଅ ଏଇ ଦୁନିଆରେ ଖୁବ୍ କମ ଅଛନ୍ତି । ଦେଖିବାକୁ ରୂପରେ ଯେମିତି, ଗୁଣରେ ସେମିତି କମ ନୁହେଁ । ସମସ୍ତଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେ ଦଣ୍ଡିକରେ ମିଶିଯାଏ । ପରକୁ ଆପଣାଇ କରିବା ତାର ସରଳ ହୃଦୟର ଏକ ଅଭିନବ ଆକର୍ଷଣ ।

ଇମିତିକା ଝିଅ ଏଇ ଗାଁ ମାଟିରେ ଅଛନ୍ତି—ପୁଣି ମାଳଗିପୁର ପରି ଏକ ନପଟ ମଫସଲ ସହରରେ ।

ପରିସ୍ଥିତି ଓ ସୁଯୋଗ ଆସିଲେ ଅଳକା ସାଙ୍ଗରେ ତୁମର ପରିଚୟ ହେବ ଭବ । ଦେଖିବ ସେ ତାର ଅନ୍ତର ସବୁଜ ଫୁଲର ଅର୍ଘ୍ୟ ନିବେଦନ ତମର ଚରଣ ତଳେ ଢାଳି ଦେବାକୁ ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଅଜାଣରେ ସେ ତମକୁ କରିନେବ ଆପଣାର ।

ହଁ ନୂଆବୋଉ ! ତମରି ମାଳଗିପୁର ଝିଅଗୁଡ଼ା ଖାଲି ଉପରେ ପଡ଼ି ଆଲାପ କରିବା ତ ଜାଣନ୍ତି—ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଇମିତିକା ଝିଅଗୁଡ଼ିକୁ ମୋଟେ ପସନ୍ଦ କରେନା ।

ଆଛା ତମରି ଏଇକଥା ମୋର ମନେ ରହିଲା । ଅଳକା ସାଙ୍ଗରେ ତମର ପରିଚୟ ହେଲା ପରେ ଯାଇଁ ଆଉ କଥା ।

ନୂଆବୋଉ, ତମର ଏଇ ଅଳକାଟି କିଏ ?

ପଡ଼ଶା ଲେଖାରେ ସେ ମୋର ଭଉଣୀ । ଆମ ଘର ପାଖରୁ ମଝିରେ କେଇଟା ଘର ବାଦ ଦେଲେ ତାଙ୍କ ଘର । ଆମର ଜାତି । କିନ୍ତୁ ଆମଠାରୁ ସେମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବେଶି ସ୍ୱଚ୍ଛଳ । ବାପା ତାର ଜଣେ ବଡ଼ ବ୍ୟବସାୟୀ । ତାଙ୍କ ଘର ଆମ ଘର ଭିତରେ ସାମାନ୍ୟ ବଡ଼ସାନ ତୁଳନା ଅଛି ସିନା—କିନ୍ତୁ ଏଇ ଭେଦର ପାଚେରୀ ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଉଠି ପାରିନ । ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଜଣା । ସେ ମୋତେ ଡାକେ ଅପା—ଆଉ ମୁଁ ତାରି ଡାକରେ ଅନୁଭବ କରେ ସେ ଯେପରି ମୋ ମା ପେଟର ଭଉଣୀ । ଆଜି ତାଠାରୁ ମୁଁ ବହୁ ଦୂରରେ । କିନ୍ତୁ ବିଦାୟବେଳର ତାର ବେଦନା-ମଉଳା ମୁହଁ ଓ ଲୁହଭରା ଆଖି ଦୁଇଟିକୁ ଭୁଲି ପାରୁନାହିଁ । ଏତେ ଦିନର ବନ୍ଧୁତା ମଝିରେ ବିବାହ-ବନ୍ଧନ ଆଜି ଏପରି ଭାବରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି, ବାହା ହୋଇ ଆସିଲି ଦିନୁ ତା ନିକଟକୁ ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ବି ଦେଇ ପାରି ନାହିଁ ।

ଜୀବନର ପଥ ଏତେ ବନ୍ଧୁର, ଯିଏ ଅତି ଆପଣାର ତାକୁ ଛାଡ଼ି ଦେବାକୁ ମଣିଷ ବାଧ୍ୟ ହୁଏ । ଆଜି ଯାହା ଅସମ୍ଭବ ପରି ମନେ ହେଉଛି କାଲି ତାହା ସମ୍ଭବରେ ପରିଣତ ହୋଇ ଯାଏ । ସେଥିପାଇଁ ନିଜେ ନିଜକୁ ବି ବିଶ୍ୱାସ କରି ହୁଏନା । ଏଇ ମଣିଷ ଜାତିଟା ବଡ଼ ସ୍ୱାର୍ଥପର ନୂଆବୋଉ—କେହି କାହାର ନୁହେଁ । ଯେଝା ବାଟଧରି କିଏ କୁଆଡ଼େ ଚାଲିଯିବେ । ସମୟର ବାଲି ଉପରେ ତାଙ୍କର ପଦଚିହ୍ନ ଟିକ ଯା' ଲିଭିଯିବ । ପୁଣି ଆସିବ ଝଡ଼—ସବୁ ମିଶି ହୋଇଯିବ ସମାନ ।

ତଥାପି ଉଷା, ବଞ୍ଚି ରହିବାକୁ ହେଲେ ଜୀବନର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତା ଲାଭ କରେ ବନ୍ଧୁର ସହଯୋଗରେ । ଦୁର୍ଯୋଗ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ

ବେଳେବେଳେ ସେ ଆଶାର ଚାନ୍ଦ ଉଳା ଜଳା ଉଠେ, ଆ। ସୁଖର ଆଲୁଅ ଲହଡ଼ରେ ସେ ସପନ ରୂପରେ ଆସି ସ୍ଥାଇ ଦ ଉଭା ହୁଏ ।

ସେ ପାଖ ଘରୁ ଭାଇ ଡାକଲେ, ଉର୍ମି !

ନୂଆବୋଉ ଉଠିଗଲେ ।

ନୂଆବୋଉ ନାଁଟା ଆଉ ଆବିଷ୍କାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ଖଟ ଉପରେ ଶୋଇ ଶୋଇ ରବି ଭାବିଲା ନୂଆବୋଉଙ୍କର କେଇ ପଦ କଥା । ଆଖି ଆଗରେ ଭାସି ଉଠିଲା ପୁରୁଣା ସ୍ମୃତି ଶେଷରେ ନୂଆ ଆଲୁଅ ପରି କାହାର ଏକ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହସ ହସ ମୁହଁ ।

ଅଳୀକ କଳ୍ପନାର ସ୍ୱପ୍ନ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।

ରବିର ହୃଦୟରେ ନୂଆ ତରଙ୍ଗ ଆଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି କରି-ସାରିଥିଲା ସେତେବେଳକୁ ।

❋ ତୃତୀୟ ପରିଚ୍ଛେଦ ❋

ଅଳକା ପାଖକୁ ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ଦେବ ବୋଲି ଉର୍ମି ନାଇତି ସବୁଚି, କିନ୍ତୁ କର୍ମ କୋଳାହଳରେ ମନକଥା ମନରେ ରହି ଯାଉଚି । ସେ ପାଇଲା ଅଳକାଠୁ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି । ଅଳକା ଲେଖିଚି ।

ଉର୍ମି ଅପା,

ଆଶା କରି ନଥିଲି ତମେ ମୋତେ ଭୁଲିଯିବ ବୋଲି । କାଲିର ସହଜ ସୁନ୍ଦର ଉର୍ମି ଅପା ଆଜି ପୁଣି ଏତେ କଠିଣ ପାଷାଣ ହୋଇଗଲେ । ଏଥିପାଇଁ ତମକୁ ଦୋଷ ଦେଇ ଲାଭ କଣ ? କିଅଁ ଲ ଛନ ଛନ ନୂଆଁ ଜୀବନ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରୀତି ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ପଡ଼େ, ସବୁ କଥା ବୋଧହୁଏ ଇମିତି ମନରୁ ପାଶୋରି ଯାଇଥାଏ ।

ତମେ ଆଜି ତମର ଜୀବନ ନଉକାଟିକୁ ସୁଖରେ ଭସାଇ ନେଇ ଗଲିଲା ବେଳେ ମୋ ଆଖି କଣରେ କାହିଁକି ଛପି ଛପି ଆସୁଚି ଲୁହ । ମନ ମୋର ଭଲ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ତମ ଅଭାବରେ କୋଟିଏ ଯୁଗର ଦୁଃଖ ଲଦି ଦେଉଚି । କାଲି ତମ ମୋ ଭିତରେ ନ ଥିଲା ତଫାତ । ଦୁନିଆର ସଜ ପବନରେ ଖସି ବୁଲୁଥିଲେ ଦୁଇଟି ପକ୍ଷୀ ପରି । ସମୟର ତରଙ୍ଗ ସବୁ ବଦଳାଇ ଯଦି ଦେଲା, ତେବେ ତମ ମୋ ଭିତରେ ପ୍ରାଣର ଏତେ ନିବିଡ଼ତା ରଖିଥିଲ କାହିଁକି ?

ମନ ଦୁଃଖରେ କଣ ଲେଖି ପକାଇଚି କିଛି ଜାଣିନ ନାହିଁ । ନୂଆ ଜୀବନର ନୂଆ ଅନୁଭୂତି ଦି'ପଦ ଶୁଣାଇବି । ଚିଠି ନ ଦେଇ ତମକୁ ଯଦି ଶାନ୍ତି ଲାଗୁଥାଏ, ତେବେ ଯାହାଙ୍କ ପାଇଁ ତମେ ମୋତେ ଆଜି ଭୁଲି ଯାଇଚ, ତାଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ଦେବାକୁ କହିବି । ଆଜି ଏତିକି ।

ଅଳକାର ଚିଠି ପଢ଼ି ଜୁମି ଭାବିଲି ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ନଦେଇ ସତରେ ସେ ଭାରି ଅନ୍ୟାୟ କରିଚି । ଅଳକା ତାର ହୃଦୟ ଢାଳି ତାରର ଯେପରି ଜୀବନ୍ତ ମୂର୍ଚ୍ଛନା । କାଲି ସକାଳେ ତାକୁ କ୍ଷଣେ ନ ଦେଖିଲେ ସାରା ସପନ ପରି ଲାଗୁଥିଲା ।

ଗାଁର ସେଇ ସରଳ ସୁନ୍ଦର ମାଳ କରି ଫୁଟା ଜନ୍ମ ଜଳ ପୋଖରୀ । ତାର କୂଳରେ ଗାଧୋଇବା ବେଳେ ପ୍ରାଣର କେତେ ସାଇତା ସପନ କଥା—ଶୁଣିଚି ପୋଖରୀ କୂଳର ସେଇ ପଥରଟା । ମାନବ ଜୀବନ କଥା ଶୁଣି ଶୁଣି ସତେ ଯେପରି ସେ ନୀରବ ପାଷାଣ ହୋଇଯାଇଚି ।

ବାର ବଗିଚାରେ ଗଣି ଗଣି ମଲ୍ଲୀ ଫୁଟେ । ଅଳକା ଫୁଲ ତୋଳି ମାଳ ଗୁନ୍ଥେ । ଆଜି ମୋ ଜୁଡ଼ାରେ ଖୋସି ଦେଇ କହେ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ମାନିଲା ଦେଖିଲ—ଯେପରି କଳା ମେଘ ଭିତରେ ବିଜୁଳିର ଛଟା । ମୁଁ କୁହେ, ଅଳକା ମାଳ ଗୁନ୍ଥି ମୋତେ କାହିଁକି ଦେଉଚ—ଯେଉଁ ଅଜଣା ଅତିଥି ତମ ଜୀବନରେ ଦିନେ ବସନ୍ତର ସଉରଭ ଭରି ଦେଖା ଦେବେ—ତାଙ୍କର ପାଇଁ ରଖ । ସେ ଅଭିମାନ କରେ—ରାଗେ । କୁହେ, ଅପା ତମ କଥାରେ ଯଦି ମୋର ଜୀବନଗୁଡ଼ା ଇମିତି କଟିଯାଆନ୍ତା—ତେବେ ଜୀବନଟା କେଡ଼େ ସୁଖମୟ ନହୁଅନ୍ତା !

ଆଖି ଉହାଡ଼ର କଥା ଗୁଡ଼ା ଭାସିଗଲା । ଊର୍ମି ଭାବିଲା ଅଳକା ତାଙ୍କୁ କେତେ ଭଲ ନ ପାଏ ! ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ସେ ଚିଠିର ଉତ୍ତର ଲେଖି ବସିଲା ।

ଅଳକା,

ସପନରେ ଦେଖିଲି ତମେ ମୋତେ କ୍ଷମା ଦେଇଚ ! ସପନ କଥା—ଯଦି ସତ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ତମେ ମୋର ସେଇ ଅତୀତ ଯୁଗର ଟିକି ଭଉଣୀ ଅଳକା । ଆକାଶର ଧାରେ ଧାରେ ପକ୍ଷୀର କାକଳୀର ଛନ୍ଦ ଧରଣୀକୁ ଭାସି ଆସିଲା ପରି ମମତା ସ୍ନେହର ଡାକ ଦୂର ବିଜନରୁ ଆସି ଖେଳି ବୁଲୁଚି ଆଜି ମୋର ମରମରେ । ତାର ପ୍ରତିଛବି ଦେଖି ଆଜି ମୁଁ କାନ୍ଦିବାରେ ଯେତିକି ଆନନ୍ଦ ପାଏ—ତମକୁ ପାଖରେ ପାଇ ବି ଏତେ ଆନନ୍ଦ ପାଇ ନାହିଁ । ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ଦେଇନାହିଁ ବୋଲି ତମେ ଭାବିଥିବ ଊର୍ମି ଅପା ଏତେ ହୃଦୟହୀନ । କିନ୍ତୁ କଣ କହିବି ଭଉଣୀ, ନୂଆ ଘରଟିରେ ଗୋଡ଼ ଦେଲାଦିନୁ ଅବସର ପାଉନାହିଁ !

କାଲି କଥା ଆଜିକୁ କେତେ ଫରକ ହୋଇଗଲାଣି । କାଲିର ଝିଅ ଊର୍ମିଅପା ଆଜି ବଧୂ ରୂପରେ ନୂଆ ସଂସାରରେ ଗୋଡ଼ ଦେଲାଣି । ଯାହାଙ୍କ ହାତ ଧରିଚି ତାଙ୍କ ସ୍ନେହ ମୋ ପ୍ରତି ଊଣା ନାହିଁ । ଘରେ ଶାଶୂ, ଶଶୁର ସମସ୍ତଙ୍କର ମୋ'ପ୍ରତି ଆଦର । ଆଉ ଦିଅରଟି କଥା ନ କହି ରହି ହେବନାହିଁ । ତାଙ୍କର କୁଆଡ଼େ କଳ୍ପନାର ଭାଉଜ ମୁଁ । ବି. ଏ. ପରୀକ୍ଷା ଦେଇ ଘରେ ଆସି ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କରି ସାଙ୍ଗରେ ଆଳାପ ଆଲୋଚନାରେ ଦିନ ଗୁଡ଼ା କଟିଯାଉଚି ।

ହଁ, ଆଜି ଗୋଟିଏ କଥା—ସତେ କହିବାକୁ ମନ ନ ଥିଲା ତମର ସେଇ ଫଟୋ ଦେଖିଲା ଦିନୁ ମୋର ଦିଅର ଭିଉଣୀଙ୍କ ତମ ପ୍ରତି ଏତେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଯାଇଚି ଯେ କଥା କଥାକେ ଖାଲି ତମରି ଆଲୋଚନା। ଅଜଣାରେ ତମର ରୂପ ଲାବଣ୍ୟ ଛପି ଛପି ଆସି ତା ମନରେ ମାୟା ଲଗାଇଲାଣି ନା କଣ ? ବେଳ ଆସିଲେ ରବି ସହିତ ତମର ଦେଖା ହେବ। ଦେଖିବ ମୋର ସୁନା ଦିଅରଟି ତମ ମନକୁ ପାଇଲା କି ନାହିଁ !.

ବଉଳ, କଳ୍ପନା, ସ୍ନେହ—ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବହୁତ କରି କହିବୁ ଚିଠି ଦେବେ। ଭୁଲିଯିବେ ନାହିଁ। ସାତ ସପନର ସ୍ମୃତି ଧରି ଆଗରେ କୁଆଁ ରପୁନେଇ ଆସୁଚି। ତମେମାନେ ଯେତେବେଳେ ଜୋଛନା ହୋଇ ଖେଳ ଗାଉଥିବ ଜହ୍ନ ଓଷାର ଗୀତ—ସେତିକ-ବେଳେ ମୋ ଆଖିରୁ ଝରି ପଡ଼ୁଥିବ ଲୁହ। ନିଜ ଘର ନିଜର ନୁହେଁ—ପର ଘର ନିଜର। ଝିଅ ଜନମ ତ ଏଇଆ—କାନ୍ଦିବାରେ ଲାଭ କଣ ଅଳକା ! ତଥାପି ମନ ବୁଝେନା—ସେଇ କାନ୍ଦିବାରେ ନିଜକୁ ଶାନ୍ତ ଲାଗେ। ଚିଠି ଦେବୁ। ବୋଉକୁ କହିବୁ ମୋ ଲାଗି ଭାବିବ ନାହିଁ।

ଚିଠିଟି ତା' ପରଦିନ ଡାକରେ ଊର୍ମି ପଠାଇ ଦେଲା। ଦିନ କେଇଟା ପରେ ପୁଣି ପାଇଲା ଅଳକାର ଚିଠି।

ଊର୍ମି ଅପା, ଚିଠି ପାଇଲି। ସତରେ ଆଜ ତମେ ଗୋଟାଏ ପକ୍କା ଘରଣୀ ହୋଇ ଯାଇଛ ଜାଣି ବିଶେଷ ସୁଖୀ ହେଲି। ତମକୁ କୋଉ ଗୁଣରେ କିଏ ବଳେଇ ଯିବ ଭଲା—ସତରେ ତମ ଉପରେ ମୋର ଭାରି ହିଂସା ହୁଏ। ଏତେ ସୁଖରେ ରହିଲ—

ତୁମାରେ କାହିଁକି ପଗୁରିବ । ବଳେ ପଶି ଶଠ ଦେଇଥିଲି ବୋଲି କିନା ।

ଶଠିରୁ ଜାଣିପାରୁଚ ତମେ ଝିଅଉଟିକୁ ଖିର ଟେଲା କରୁଚ—ସେ ତ ଆଜ କଅଁଳା ଛୁଆ ହୋଇ ନାହାନ୍ତ । ତମ ହୃଦୟର ଅସରନ୍ତ ଭଣ୍ଡାର ଗୃହ ମୋ'ଠୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଇ ଆଜ ତାଙ୍କ ହାତରେ ଦେଇ ଦେଲ । ହଉ ଝିଅ—ମୁଁ ବା ତମର ଆଜ କିଏ ।

ଉର ମାଉ୍ଚ—କାଳେ ତମ ସୁନା ଝିଅର ଖିଷଣ ହେଇ ଉଠନ୍ତ । ଝିଅରକୁ ଫାଲୁଆ ଗୁଣ୍ଡା ଦେଲାବେଳେ ଯଦ ଚଣ୍ଡିରେ ଲାଗେ ତେବେ କହିବ ତମକୁ ମନେ କରୁଚ ଅଳକା । ଆମ ଘରକୁ ତାଙ୍କୁ ବୁଲି ଆସିବାକୁ କହିବ ।

ମୋତେ କେତେ ଦନ ଧରି ଜର ହେଉଚ । ଦନ ଗୁଡ଼ା ବହୁତ ଲମ୍ବି ଯାଉଚ । କାହା ସାଙ୍ଗରେ ଗପ କରି ଦନ କାଟିବ— ତମେ କେବେ ଆସିବ ।

ଶଠିଟି ପଡ଼ି ସାରିଲା ବେଳକୁ ରବ ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସି ପଗୁରିଲା, ନୂଆବୋଉ କା'ଶଠି ?

ଉର୍ମି ହସି ହସି କହିଲା, ଯାହାଙ୍କ ଫଟୋ ଦେଖି ତମେ ଖୁସି ହେଉଚ—ତାଙ୍କର ଶଠି । ତମକୁ ସେ ମନେ କରିଛନ୍ତ ରବ ।

ଖାଉଜ ଚଠିଟି ବଢ଼ାଇଦେଲେ । ଶଠିଟି ପଢ଼ି ସାରିଲା ବେଳକୁ ରବର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ପରିତୃପ୍ତିରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଉଠିଲା ।

ଉର୍ମି କହିଲା, ଅଳକା ତ ଲେଖିଚି । ଯାଅ ଥରେ ତା' ଘରେ ବୁଲି ଆସିବ । ଖାଲି ବସି ବସି ଏଠି ବିରକ୍ତ ଲାଗୁଚି ଯଦି ଯାଅ, ଅଳକା ସହିତ କେଇଟା ଦିନ କଟାଇ ଦେଇ ଆସିବ

ଯିବି ନୂଆବୋଉ, କିନ୍ତୁ ଆଜି ନୁହେଁ ।

ଗଲେ କିନ୍ତୁ ଆଉ ଫେରି ଆସିବାକୁ ମନ ହେବନାହିଁ ଅଳକାର ସ୍ନେହ-ପଞ୍ଜୁରି ଏତେ ଶକ୍ତ, ଥରେ ତା ଭିତରେ ପଶିଲେ ବାହାରିବା ବଡ଼ କଷ୍ଟ ।

ନୂଆବୋଉ, ତମେ କଣ ଭାବିଚ ତମର ଏଇ ନାରୀ ଜାତିଟି ପାଖରେ ପୁରୁଷ ସବୁଦିନେ ଦୁର୍ବଳ । ନିଜକୁ କଣ ବଞ୍ଚାଇବା ଶକ୍ତି ପୁରୁଷର ନାହିଁ । ମୁଁ ତ ମୋର କଲେଜ ଜୀବନ ଭିତରେ ଏ ବହୁତ ଝିଅଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଆସିଚି ।

କିନ୍ତୁ ରବି, ତମର ସେଇ କଲେଜ ପଢ଼ୁଆ ଅତି ଆଧୁନିକା ଗାଁ ଗହଳ ସରଳ ସୁକୁମାରୀ ଭିତରେ ବହୁତ ତଫାତ୍ । ଦେ ଆସିଲେ ଅଳକାକୁ ପରୀକ୍ଷା କରି ତମେ ଦେଖିବ—ତାର ହୃଦ ସରଳ ସ୍ନିଗ୍ଧ ପରଶ ତମ ମନରେ ଟିକିଏ ହେଲେ ତରଙ୍ଗ ଖେଳାଇବ କି ନାହିଁ ।

ସେପାଖରୁ ବୋଉ ଡାକିଲା, ରବି, ବାହାରେ କିଏ ଡାକୁଚି

ରବି ଉଠି ଆସିଲା । ଉର୍ମି ଅନ୍ୟ କାମରେ ଲାଗିଲା ।

ଗାଁ ଗହଳର ସରଳ ନିରାଡ଼ମ୍ବର ଦିନଗୁଡ଼ା କଟିବା ଲାଗିଲା ।

ହଠାତ୍ ସେଦିନ ଗୋଧୂଳି ମଉଳାବେଳେ ସବିତାକୁ ପ୍ରଥମେ ଦେଖି ଚିହ୍ନି ପାରିଲାନାହିଁ । ଯୌବନ ସମ୍ଭାରରେ ବିକଶିତ ଏଇ ଅପରୂପ ଯୁବତୀଟି କିଏ ? ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଲା ବାର ବାର । ଏତି ନିକଟରେ ଯେତେବେଳେ ଦୁହିଁ ଆଖିର ମିଳନ ହେଲା ରବିର ଚିହ୍ନିବାକୁ ଆଉ ବାକି ରହିଲା ନାହିଁ । କମଳା ତା'ର କୈଶୋରର ସାଥୀ । ଦୁହିଁଙ୍କର ଜୀବନ ସ୍ମୃତି ଏଇ ଗାଁ ଦାଣ୍ଡର ଧୂଳିଖେଳ ଭିତରେ ଜଡ଼ିତ ।

ବହୁଦିନ ପରେ ରବିର ତା ସହିତ ଆଜି ଭେଟ । ରବିକୁ ଦେଖି କମଳା ଲାଜରେ ମୁଣ୍ଡରୁ ଓଢ଼ଣା ଟାଣି ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଗଲା । ରବି ଡାକିଲା, କମଳା ! ଶୁଣ । କମଳା ଶୁଣିଲା ନାହିଁ । ରବି ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ତା ହାତଧରି ପକାଇଲା । କହିଲା, କମଳା, ତୋତେ ଦେଖିଲେ ଅତୀତ ଆଖି ଆଗରେ ଭାସି ଉଠୁଚି । ପିଲାଦିନରୁ କମଳାଠୁ ତ ଆଜିର କମଳା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ଏତେ ତଫାତ ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁ ନାହିଁ ।

ଛୁଅ ଗଲାରେ କମଳା କହିଲା, ହାତ ଛାଡ଼ ରବିଭାଇ । ରବି ହାତ ଛାଡିଦେଲା । କମଳା କିଛି ନ କହି ପଳାଇଲା ।

କମଳାର ବ୍ୟବହାର ରବିର ହୃଦୟରେ ଆଘାତ ଦେଲା । ସେ ଭାବିଲା, ହାୟରେ ନବୋଧ ନାରୀ । ଯା' ସହିତ ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ଉଦୟରେ ଦିନଗୁଡ଼ା କଟି ଯାଇଚି ଏଇ ନୀଳ ଆକାଶର ତଳେ—ସବୁଜ ପ୍ରାନ୍ତରର ନରମ ଘାସ ଉପରେ, ତାକୁ ତୁ ଏତେ ଚଞ୍ଚଳ ଭୁଲିଗଲୁ କିପରି ? ଆକାଶର ବୁଲା ପକ୍ଷୀଟିର ସ୍ନେହ ମାଟି ଉପର ଘାସଫୁଲ ବି ଭୁଲି ପାରୁନାହିଁ । ଆଉ ମଣିଷ ମଣିଷର

ସ୍ନେହ ଭୁଲ ଯାଉଚ । ବଚସ ଏ ଦୁନଆର ଗତ ! ବଚସ ମଣିଷର ସ୍ୱଭାବ !!

ରବ ଗୃଲ ଆସିଲା । ମନଟା ତାର ବେଦନାରେ ଭର ହୋଇ ଉଠିଲା । ଦ୍ୱନର ଆଲୁଅ ଆଜ ସ୍ୱର୍ଗର ଗାଢ଼ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ହଜ ଗଲଣି । କମଳା ଆଜ ତା ଭିତରେ ଅଗ୍ଗାତର ବ୍ୟବଧାନ ଦୂରେଇ ଯାଇଚ । ଅଗ୍ଗାତ ଜୀବନ ଇତିହାସର ପୃଷ୍ଠା ଭିତରୁ ସ୍ମୃତିର ଧୂଳିକଣା ଟିକେ ଉଡ଼ିଆସି ରବ ଆଖି ଉପରେ ଲାଖିଗଲା ।

ଘରକୁ ଫେର ରବ ଶୋଇ ଶୋଇ ଭାବିଲା ଅଗ୍ଗାତ ଜୀବନର କଥା ।

ସଞ୍ଜ ବେଳୁଁଟାରେ ଶୋଇ ଶୋଇ କଣ ଏତେ ଭାବୁଚ ?

ନୂଆବୋଉଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନରେ ରବ ଉଠି ବସିଲା । ଭାବ ପ୍ରବଣ-ତାରେ କହି ପକାଇଲା, ସତ କହିଲ ନୂଆବୋଉ, ନାରୀର ହୃଦୟ ଏତେ ଜଟିଳତାରେ ଭରା କାହିଁକି ?

ଉର୍ମି ମୁହଁରେ ହସ ଫୁଟିଉଠିଲା । କହିଲା, କାହିଁକି କେଉଁଠି ଠକି ଗଲକ । ଭିତରେ ଭିତରେ ଏତେଦୂର ଆଗେଇ ଗଲଣି । ନାରୀର ହୃଦୟ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପୂର୍ବରୁ କାହିଁ ଭାଉଜଙ୍କୁ ଥରେ ପଚାରି ନଥିଲ । ଠକସାରି ଶିଖିଲ,ପରେ ଆଉ ପଚାରି ଲାଭ କ'ଣ ।

ରବ ଲଜ୍ଜିତ ହେଲା ।

ଉର୍ମି ପୁଣି ପଚାରିଲା, ନାରୀ ମୂର୍ତ୍ତିଟି କଏ ? କାହିଁକି ଏ ଅଭିଯୋଗ !

ଯା'ସହିତ ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ମଧୁର ସ୍ମୃତି ଜଡ଼ିତ ସେ ପୁଣି ଏତେ ଚଞ୍ଚଳ ଭୁଲିଯାଏ କିପରି ? ଏଇ କମଳା—ପିଲାବେଳର ସାଥୀ । ଆଜି ଦେଖା ହେଲା ଯେ କଥା ପଦେ କହିଲା ନାହିଁ ।

ଭୁଲ ବୁଝୁଚ ତମେ ରବି । ଅତୀତକୁ କେହି କେବେ ଭୁଲି ପାରେନା—କିନ୍ତୁ ପରିସ୍ଥିତି ଭୁଲିଯିବାକୁ କହେ । ବାହାହେଲା ପରେ ଜୀବନରେ ନୂତନର ପ୍ରଭାବ ପୁରାତନ ଉପରେ ପରଦା ଟାଣିଦିଏ । ଅତୀତ ଯାଇଚି—ଯାଉ, ପୁଣି ମନ ନୂତନକୁ ସ୍ୱାଗତ କରେ । ନହେଲେ ଦୁନିଆ ଆଖିରେ—ସମାଜରେ ବଞ୍ଚି ରହିବା କଷ୍ଟକର ହେବ । ସେଦିନ କମଳାର ସରସତା ତମକୁ ଯେତିକି ଆନନ୍ଦ ଦେଇଥିଲା—ଆଜି ତାର କଠୋରତା ସେତିକି ଦୁଃଖ ଦେବ । ଖାଲି ତମକୁ ଦୁଃଖ ଦେଇ ସେ ଆନନ୍ଦ ପାଇବନାହିଁ । ସେ ମଧ୍ୟ ଦୁଃଖର ଜ୍ୱାଳା ଅନୁଭବ କରିବ । ସୁତରାଂ କମଳାକୁ ବୁଝିବା ତମର ଭୁଲ ।

ତୁମେ ଯା'କୁହ ନୂଆବୋଉ ! ଏଇ ନାରୀ ଜାତିଟା ବଡ଼ ସ୍ୱାର୍ଥପର ।

ତମର ଏ ଅଭିଯୋଗ ମୂଳରେ କେତେକଟା ସତ୍ୟ ଥିଲେବି ସମର୍ଥନ କରିପାରୁନାହିଁ, କିନ୍ତୁ କମଳା ପାଇଁ ଏତେ ପାଗଳ ହେଉଚ କାହିଁକି ? ସେ ପରା ତମରି ପରି ଆଉ ଜଣକର ହୋଇ-ଗଲାଣି । ତା କଥା ଭାବିବା ତମର ପାପ । ତାର ନିର୍ମଳ ମନରେ ପୁଣି ଅତୀତର ପ୍ରଭାବ ପକାଇବାର ଚେଷ୍ଟା ନକରି ଯିଏ ତମ ପାଇଁ ଦୂରରେ ରହିଁ ବସିଚି ତାକୁ ହୃଦୟରେ ଟିକିଏ ଥାନ ଦିଅ । ଦେଖିବ ଅତୀତର ସବୁ ଦୁଃଖ ଗ୍ଲାନିକୁ ଧୋଇ ଦେଇ ସେ କରିଦେବ

ଜୀବନକୁ ଅସୀମ ଅନନ୍ତ ଏଇ ନୀଳ ଆକାଶ ପରି ସୁନ୍ଦର । ପୁଣି ଚନ୍ଦ୍ର ହସିବ—ଜୋଚ୍ଛନାର ଫଲ୍‌ଗୁଧାରା ହୃଦୟ ସାଗରର ବେଳାଭୂମିକୁ ଚୁମିଯିବ । ଯା ସତ୍ୟ, ଯା ସୁନ୍ଦର, ତା ଜୀବନ ସଙ୍ଗୀତରେ ଫୁଟି ଉଠିବ ।

ରବି ମୁହଁରେ ସରମର ଆଭା ଫୁଟି ଉଠିଲା । କହିଲା, ଖାଲି ଏତିକି କହିଲ ନୂଆବୋଉ ! ଯା କଳ୍ପନାର ଅତୀତ, ତାକୁ ତମେ ବାସ୍ତବରେ ପରିଣତ କରି ପାରିବ ନାହିଁ !

କଳ୍ପନା ପୁଣି ବାସ୍ତବରେ ରୂପ ନେବ । ଦେଖିବ ନୂଆବୋଉଙ୍କ କଥା ଆଉ କାମରେ କେତେ ଫରକ । ସେ ଦିନକୁ ପୁଣି ତମେ ସ୍ୱାଗତ କରିବ ।

ଭାଉଜ ହସି ହସି ବିଦାୟ ନେଲେ । ରବିର ମନ ଉପରେ ଉଙ୍କି ଆସିଲା ନୂଆ କଳ୍ପନା । ସେ କମଳା ନୁହେଁ — ଅଳକା । କାହିଁ କେତେ ଦୂରରେ ସେ—ତଥାପି ତାର ରୂପ ଛବିର ସଉରଭ ବାତାୟନ ଦେଇ ପବନ ଗନ୍ଧରେ ଭାସି ଭାସି ହୃଦୟ ମନକୁ କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ ଆକୁଳିତ କରି ଦେଇଗଲା । ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଲା—କେବେ ତା ସହିତ ଦେଖାହେବ !

ବାହା ହେବାର ମାସ ତିନଟା ପରେ । ଉର୍ମି ବାପଘରକୁ ବାହୁଡ଼ି ଆସିଲା । ଆସିଲାବେଳେ ଉର୍ମି କହିଲା—ରବି, ଭୁଲିଯିବ ନାହିଁ—ଚିଠି ଦେବ । ଆମ ଘରଆଡ଼େ ମଝିରେ ମଝିରେ ବୁଲି ଆସିବ ।

ରଞ୍ଜ କହିଲା—ନୂଆବୋଉ, ତମ ସହିତ ହସ ଖୁସିରେ ଦିନ-ଗୁଡ଼ା କଟି ଯାଉଥିଲା । ଏଣିକି ଖାଲି ଖାଲି ଲାଗିବ । ଗାଁରେ ନ ରହି ମୁଁ ପୁଣି କଟକ ପଳାଇଯିବ ।

ଉର୍ମି ହସି ହସି କହିଲା, ଆମ ଗରିବ ଘରକୁ ଥରେ ପାଦ ଦେଇ ପଛେ କଟକ ଯିବ । ଭୁଲିବ ନାହିଁ । ଅଳକା ଓ ମୁଁ ତମ ଆସିବା ବାଟକୁ ଚାହିଁ ରହିଥିବୁ ।

❋ ଚତୁର୍ଥ ପରିଚ୍ଛେଦ ❋

ଦିନ କେତୁଟା ପରେ ।

ରବି ପାଇଲା ନୂଆବୋଉଙ୍କର ଅଭିମାନଭରା କେଇ ଧାଡ଼ି ଲେଖା ଚିଠି । ସ୍ନେହର ରବି, ଚୁହିଁ ଚୁହିଁ ଆଖିରୁ ପାଣି ମଲା । କାହିଁ ଆମ ଆଡ଼େ ଥରୁଟିଏ ପାଦ ପକାଇଲ ନାହିଁ । କାହିଁକି ଆସିବ — ଗରିବ ଘରେ ପାଦ ଦେଲେ କାଳେ ବଡ଼ପଣିଆ ଚୁଲିଯିବ । ତଥାପି ଆମେ ଗରିବ ହେଲେବି ତମକୁ କଣ ଶାଗ ଭାତ ଗଣ୍ଡେ ଦେଇ ପାରନ୍ତୁନି ! ଭାଉଜଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ନେହ ଖାଲି ମୁହଁରେ । ଅନ୍ତରଭରା ସ୍ନେହ ଯଦି ଥାଆନ୍ତା ତେବେ କେବେଠୁଁ ଆସି ସାରିଥାନ୍ତ । ନ ଆସିଲ ନାହିଁ । ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଆଜଠୁ କଥା କହିବା ଏତିକି । କାନରେ ଗଣ୍ଠି ପଡ଼ିଲା ।

ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ପଢ଼ି ରବିର ହୃଦୟ ଭାଉଜଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ନଇଁ ପଡ଼ିଲା । ତାଙ୍କର ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିର ଅଭିମାନଭରା ଲେଖାରେ ଯେପରି ଅସରନ୍ତି ସ୍ନେହ ଭରି ରହିଛି । ରବି ଠିକ୍ କଲା ଦି'ଦିନ ପରେ ନିଶ୍ଚୟ ସେ ନୂଆବୋଉଙ୍କୁ ଥରେ ସଙ୍ଗୋଳି ଆସିବ ।

ନାଳ ବଂଧେ ବଂଧେ ସାଇକେଲ ଛୁଟାଇ ପୋଲ ପାର ହେଲା । ଆଗରେ ଧୂଳି ଧୂସରିଆ ସଡ଼କ । ପଚାରି ବୁଝିଲା, ଏଇ ସଡ଼କେ ସଡ଼କେ କିଛି ଦୂର ଆଗେଇଗଲେ ମାଳଞ୍ଚପୁର ଗାଁ ।

ଘଣ୍ଟେ ବାଟ ଆଗେଇ ଆସିଲା ବେଳକୁ ମାଳଞ୍ଚପୁର ଗାଁ ଦିଶିଲା । ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ଆମ୍ବତୋଟା । ତୋଟା ଭିତରେ ରାସ୍ତାଟା

ହଜି ଯାଇ ପୁଣି ସରୁ ହୋଇ ଗାଁ ଭିତରକୁ ନୂଆ ରୂପ ଧରିଛି । ରାସ୍ତା ଦୁ'କଡ଼ରେ କିଆ ବୁଦା, ଅରମା ବୁଦ ବୁଦକିଆ ଜଙ୍ଗଲ । ଜଙ୍ଗଲ କଡ଼କୁ ଧାନ ବିଲ । ବିଲ ମଝିରେ ଠାଏ ଠାଏ ଗାଁ ଆଡ଼ ଗଛଗହଳି ।

ଗାଁ ଭିତରେ ଦି କଡ଼କୁ ଦୁ'ସାରି ଘର । ରବି ପଚାରି ବୁଝିଲା, ଆଗରେ ଯେଉଁ କେତୋଟା ନଡ଼ିଆ ଗଛ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ଗାଁ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିଛନ୍ତି ସେଇଠି ଗୋପିନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଘର । ବୁନିଆଦି ଘର । ଗାଁ ଗୋଟିକରେ ପଟ୍ଟନାୟକ ବଂଶର ଯଥେଷ୍ଟ ସୁନାମ ଅଛି ବୋଲି ସେ ଜାଣିଛି ।

ସାଇକେଲ ଡେଇଁ ରବି ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଲା । ପଟ୍ଟନାଏକ ବୁଢ଼ା ଦାଣ୍ଡ ଘରେ ବସିଥିଲେ । ରବି ସେଇଠି ପ୍ରଥମେ ମୁଣ୍ଡ ନୋଇଁଲା । ବୁଢ଼ା ହସି ହସି ଡାକ ଛାଡ଼ିଲା — ଉର୍ମି, ଦେଖିଲୁ, କିଏ ଆସିଲାଣି । ଘର ଭିତରୁ ଉର୍ମି ବାହାରି ଆସିଲା । ଦେଖିଲା ରବି । ମୁହଁରେ ପରିତୃପ୍ତିର ହସ—ଆଖିରେ ଆବେଗ-ମିଶା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଡାକ—ରବି ଭିତରକୁ ଆସ । ରବି ଭାଉଜଙ୍କ ପାଦଧୂଳି ମୁଣ୍ଡରେ ମାରିଲା । ଉର୍ମି ହସ ହସ ମୁହଁରେ ରବିର ହାତ ଧରି ଘର ଭିତରକୁ ଟାଣି ନେଇଗଲା ।

ଭିତର ଘର ଖଟଉପରେ ବସିବା ପାଇଁ ଥାନ କରି ଦେଇ ଉର୍ମି ପଚାରିଲା, ଏତେ ଦିନେ କିପରି ମନେ ପଡ଼ିଲା — ବାଟ ଭୁଲି ଏଆଡ଼େ ଗଡ଼ି ପଡ଼ିଲ ନା କଣ ।

ସତେ ନୂଆବୋଉ, ତମର ସ୍ନେହ ଆକର୍ଷଣ ଅଲକ୍ଷିତରେ ମୋର ଆଖି ଦୁ'ଟାରେ ଅନ୍ଧ ପୁଟୁଳି ବାନ୍ଧିଦେଲା । ବାଟ ଭୁଲିବାର ଗତି ନ ଥିଲା ।

ମୋର ସ୍ନେହର ଆକର୍ଷଣ ତମକୁ ଅନ୍ଧ କରିଦେଲା ନା— ଅଳକାର ରୂପଛଟା ତମକୁ ମୋହ ମୁଗ୍‌ଧ କରି ଟାଣି ଆଣିଲା—ତମ ହୃଦୟକୁ ଥରେ ପଚାରି ସତ କରି କହିଲ ଦବ ?

କଥା କଥାକେ ମୋତେ ଆଘାତ ଦେଇ ତମକୁ କଣ ଭଲ ଲାଗେ ନୂଆବୋଉ !

ଯା' ସତ୍ୟ ତା' ପ୍ରକାଶରେ ଯଦି ଅପ୍ରିୟତା ହୁଏ ତେବେ ମୋତେ କ୍ଷମା କରିବ ଦବ । ଆଜ୍ଞା ଘର ଖବର କଣ କହିଲ । ବାପା, ବୋଉ ସମସ୍ତେ ଭଲ ଅଛନ୍ତି ତ ?

ସମସ୍ତେ ଭଲ ଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଯାହାଙ୍କ କଥା ତମେ ପଚାରିବାରେ ବାଧ ଦେଲ ସେ କିନ୍ତୁ ଭଲ ନାହାନ୍ତି ।

ଆଉ କିଏ ?

ଭାଇ !

କଣ ହେଇଚି ?

ଯା' ହେବାର କଥା ! ତମ ଛଡ଼ା ସେ ରୋଗ କାହାରି ହାତରେ ଭଲ ହେବନାହିଁ ।

ଯାଉ କୁହ, ତମେ ଦବ !

ଏତିକିବେଳେ ଉର୍ମିର ମା' କନକ ଦେବୀ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ରବି ଉଠି ଆସି ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିଲା । ମା' କହିଲେ, ଏତେ ବାଟ ଏଇ ଖରାରେ ଆସିଲେ—ଆଗେ ଖାଇବାକୁ କ'ଣ ନଦେଇ ଖାଲି ଗପ ।

ଆରେ ସତେତ ! ଉର୍ମି ଲାଜରା ହେଲା ।

ବୋଉକୁ ରବି ସମ୍ପର୍କିତ ଗପ କହିବାକୁ କହି ଊର୍ମି ଚାଲି ଆସିଲା । କନକ ଦେବୀ ଝଟକେ ଆଉଥରେ ଗପ ରବି ସମ୍ବନ୍ଧ ମେଲି ଦେଲେ । ଖୁସି ଆନନ୍ଦ କାମରେ ଲାଗିଲେ ।

କ୍ଷଣକ ପରେ ଊର୍ମି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ହାତରେ ଗିଲାସେ ସରବତ ।

ଝଟ ପିଇଦିଅ । ଅନେକ ବାଟ ସାଇକେଲ କରି ଆସିଛ । କ୍ଳାନ୍ତ ଲାଗୁଥିବ । ଆରାମ କର । ମୁଁ ସେପଟେ ବିଦାୟ କରେ ।

ରବି ସରବତ ପିଇ ନିଜର ଅବଶ ଦେହଟାକୁ ଖଟ ଉପର କୋମଳ ମସୃଣ ଶଯ୍ୟା ଉପରେ ମେଲିଦେଲା । ଟିକଏ ପରେ ଆଖିପତା ଦୁଇଟି ଅବସାଦରେ ନଇଁପଡ଼ିଲା ।

ରବି ! ରବି !

ନୂଆବୋଉଙ୍କର ମୃଦୁଭରା ଡାକରେ ରବି ଆଖି ମେଲାଇ ଚାହିଁଲା ।

ନିଦ କଣ ଭାଙ୍ଗି ନାହିଁ । ଏଣେ ଅଳକା ପରା ତମ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ କେତେବେଳୁ ଆସି ହାଜର ହେଲାଣି । ଉଠ ।

ରବି ହସ ହସ ମୁହଁରେ ଉଠି ବସିଲା । ଊର୍ମି ଡାକିଲା— ଅଳକା, ଆସ !

ଲାଜ ଲାଜ ହୋଇ ମୁହଁରେ ସରୁ ହସ ଟାଣି ଅଳକା ଭିତରକୁ ଆସି ହାତଯୋଡ଼ି ନମସ୍କାର ଜଣାଇଲା । ରବି ପ୍ରତି-ନମସ୍କାର ଜଣାଇ ଅଳକା ମୁହଁକୁ ଚାହିଁବାକ୍ଷଣି ତା'ର ଆଖି ଦୁଇଟିରେ ସରମର ଆଭା ଫୁଟି ଉଠିଲା । ଅଳକା ରୂପ ସ୍ୱଭାବର

ସ୍ୱଳକେମା—କୋଟି କଳ୍ପନା ଠୁଳ ହୋଇଛି ତା'ର ରୂପ ଲାବଣ୍ୟରେ ସତେ ଯେପରି । ଅଳକା ପ୍ରୀତ ମୁଗ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରବି ବାର ବାର ଚାହିଁଲା ।

ଊର୍ମି ହସି ହସି କହିଲା—ରବି, ମନ ପୂରାଇ ଦେଖିନଅ । ନୂଆବୋଉ ତମ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଫୁଲଟିକୁ ବାଛିଚନ୍ତି—ସେ ତମର ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ କି ନୁହେଁ ଥରେ ହୃଦୟକୁ ପଚାରି ଜବାବ ଦିଅ ।

ଅଳକା ଲାଜ ଲାଜ ହୋଇ ପଳାଇ ଯିବାକୁ ବସିଲା ।

ଊର୍ମି କହିଲା, କାହିଁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ! ରବିକୁ ଦେଖିବୁ ବୋଲି ତ ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହେଉଥିଲୁ—ଆଜି ପୁଣି ଏତେ ଲାଜ । ଆହା କିଛି ଯେମିତି ଜାଣେ ନାହିଁ, ମଉନମୁହିଁ ।

ଊର୍ମି ତା ଗାଲରେ ମୃଦୁ ଆଘାତ ଦେଲା ।

ମୁଁ କାହିଁକି ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହେବି । ତମ ମନ କଥା ନ କହି କଥା ବୁଲାଇ କାହିଁକି କହୁଚ ଊର୍ମି ଅପା ! ଏତେ ସ୍ନେହ ଯେଉଁ ଚେହେରା ଦିଅଉଚି ପ୍ରୀତ ଅଜାଡ଼ି ଦିଅ ତାଙ୍କର ସ୍ୱରୂପ ଦେଖିବାକୁ ତମେ ସିନା......

ସେତିକି ଥାଉ । ଆଉ କୁହନା ଅଳକା । ମୋର ସ୍ନେହ ତମର ମନଲୋଭା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ନିକଟରେ ହାର ମାନିଛି । ଆଜିଠୁ ରବି ତମର । ତମକୁ ଦେଖିବାକୁ ଏତେ ଆଗ୍ରହରେ ଦଉଡ଼ି ଆସିଚନ୍ତି । ଏତେ ପରିଶ୍ରମର ଫଳ ଏଇ ପରିଣତି । ତମେ ଚାଲି ଯାଉଚ କିପରି ? ଯାଅ, କଡ଼ରେ ବସ । ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ତମର ପ୍ରେମ ନିବେଦନ ଢାଳି ଦିଅ । ଖାଲି ଆଖିର ମିଳନରେ ଉତ୍କଣ୍ଠା ଜାଗେ ସିନା—କିନ୍ତୁ ପରସ୍ପର ଭିତରେ ପରିଚୟ ହୁଏନା ।

ପରିଚୟ ଅନେକ ଦିନୁ ସେ ପାଇଚନ୍ତି ।

ପରିଚୟ ପରେ ମନର ମିଳନ ହୁଏ—ତାପରେ ହୃଦୟ ହୃଦୟକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରେ । ହୃଦୟର ନିବିଡ଼ତାରେ ପ୍ରେମ-ବନ୍ଧନ ଦୃଢ଼ ହୁଏ । ପରିଚୟ ସିନା ପାଇଚନ୍ତି—କିନ୍ତୁ, ତମ ମନ ଆଉ ହୃଦୟଠାରୁ ସେ ଦୂରରେ ରହିଚନ୍ତି । ଯାଅ—ଆଉ ଡେରି କାହିଁକି । ସରଗ ଫୁଲର ସୁଆଦ ଚଖାଇ ପାଖକୁ ଟାଣି ନିଅ ।

ଅଳକା ଲାଜରେ ଝାଉଁଳି ପଡ଼ିଲା । କହିଲା,—ଊର୍ମି ଅପା, ଏଇଥିପାଇଁ ଖବର ପଠାଇ ଡକେଇ ଆଣିଥିଲ । ଇମିତି ଚିଡ଼େଇ ମାରିଲେ ମୁଁ ମୋଟେ ଆସିବିନି ।

ଥିର ପାଣି ଚହଲି ଉଠିଲେ ସେ କୂଳରେ ବାଡ଼େଇ ହୋଇ ପୁଣି ଲେଉଟି ଯାଏ । ସେମିତି ତମେ ନ ଆସି ଯିବ କୁଆଡ଼େ ?

ସେ ପାଖ ଘରୁ କନକ ଦେବୀ ପଚାରିଲେ, ରବିକି ଖାଇବାକୁ ଦେଲୁ ଊର୍ମି !

ଅଳକା କହିଲା, ଊର୍ମି ଅପା ଦିଅରକୁ ଫାଲୁଆଗୁଣ୍ଡା ଦେବ ନାହିଁ କି !

ମୁଁ ଭାତ ବାଢ଼ି ଜାଗା କରୁଚି—ତୁ ରବିଙ୍କ ନେଇଆ ।

ଅଳକା ଡାକିଲା, ରବିବାବୁ ଆସନ୍ତୁ ! ରବି ଉଠିଲା ।

ଖାଇ ବସିଲାବେଳେ ଊର୍ମି କହିଲା—ରବି, ଏକଲା ଖାଉଚ, ଅଳକାକୁ ଡାକୁନା ।

ରବି ହସି ହସି କହିଲା, ଜାତି ଚାଲିଯିବ ନୁଆବୋଉ ।

ବାଣ୍ଟକୁ ଖାଇ ନେଲେ ପେଟ ପୂରିବନି । ସେ କଥା ନ କହି କଥା ବୁଲାଇ ଦେଇ ତମେ ଜାଣନ୍ତ ରଖିବାକୁ ! ହସି ହସି ଅଳକା କହିଲା ।

ଖାଇବାକୁ ନ ଡାକଲେ ଅଳକା ଦେବାଙ୍କ ପାଟିରୁ ଏମିତି ଲାଳ ଗଡ଼ିବ ବୋଲି ଜାଣି ନ ଥିଲି ।

ଉଭୟ କଥା ଶୁଣି ଉର୍ମି କଣ କଣ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲା ! ଅଳକା ନିଜକୁ ଅପମାନ ବୋଧକଲା ।

ଅଳକା ପାଟିରୁ ଲାଳ ଗଡ଼ିଲେ ତମ ପେଟ ଫାଟିବ ଉଭୟ ! ସାଙ୍ଗରେ ଖାଇବାକୁ ଡାକ ।

ଉଭୟ ଡାକିଲା—ଆସ ଅଳକା !

ଶିଷ୍ଟାଚାରର ଟିକିଏ ହେଲେ ଶିଖି ନାହାନ୍ତି । ଦରଖିଆ ହେଲା ବେଳକୁ କାହାରିକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଖାଇବାକୁ ଆଉ ଡକା ଯାଏନା ।

ଜଣାଯାଏ । ଅଳକା, ତମେ ମୋଠୁଁ ବୟସରେ ସାନ ।

ତଥାପି ସାନ ହେଲେବି ଆତ୍ମ ମର୍ଯ୍ୟାଦା କଣ ନାହିଁ !

ଅଣ୍ଟି, ଜନ୍ମ ସ୍ନେହର ନିବିଡ଼ତା ଯେଉଁଠି ପାଖେଇ ଆସେ, ସେଠି ଆତ୍ମ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦୂରେ ଥାଉ ସାନ ବଡ଼ର ପ୍ରଶ୍ନ ଆସେନା । ଏଣୁ ତମକୁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଖାଇବାକୁ ହେବ ।

ମୁଁ ଯଦି ନ ଖାଏ ?

ତେବେ ଜାଣିବି ଅଳକା ତମର ହୃଦୟ ନାହିଁ ।

ସତେ କୌଣସି ତତ୍ତ୍ୱ ଅନୁଭବ କର ।

ଏଇଟା ମୋର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ । ଅଳକା ପରି ଝିଅ ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝିବ ।

ଉମ କହିଲା—ଯାଅ: ଅଳକା, ରବିର ଅନୁରୋଧ ଏଡ଼ି ହଉନା । ଶେଷରେ ତମର ଜୟ ହେଲା ।

ରବି ଅଳକାର ହାତ ଧରି ଟାଣି ନେଲା । ଅଳକାର ମନର ଅନ୍ଧକାର ଦୂରେଇ ଯାଇ ଓଠରେ ଫୁଟି ଉଠିଲା ପରିତୃପ୍ତିର ହସ ।

ରଙ୍ଗ ପଣତ ବିଛାଇ ଦେଇ ଗୋଧୂଳି ମଥା ନଇଁଲା । ଟିକକ ଆଗରୁ ଯେଉଁ ଆଲୁଅରେ ପୃଥିବୀ ହସୁଥିଲା ତାର ଅଭାବରେ କରୁଣ ରାଗିଣୀ ବିହଙ୍ଗମର କାକଳୀଛନ୍ଦରେ ଦିଗ ଦିଗନ୍ତ ମୁଖରିତ ହେଲା । ସଞ୍ଜ ସୁକୁମାରୀ ଜୁଡ଼ାରେ ତାରା ଫୁଲ ଖୋସି ଧୀରେ ଧୀରେ ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଅନ୍ଧାର ପଣତ ଟାଣି ଦେଲା ।

ରାତିରେ ଉର୍ମି, ଅଳକା, ରବି ତିନିଙ୍କ ଭିତରେ କେତେ ଆଡ଼ର ଗପ ଚାଲିଲା । ପରସ୍ପର ସ୍ନେହ ମମତାରେ ଯେପରି ବାନ୍ଧି ହେଇ ପଡ଼ିଚନ୍ତି ତିନିହେଁ ।

ଉର୍ମି ନିଜର ଘର କଥା ବଖାଣିଲା । ଅତୀତରେ ସେମାନେ କଷର ଥିଲେ, କାଳକ୍ରମେ ଜପର ହେଲେ; ବର୍ତ୍ତମାନ ଜପର ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସାଆନ୍ତ ବାପା ଅମଳରେ ସେମାନେ କଣର ଏଇ ଗାଁରେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସମୟରେ ଘରେ ଧନ ସମ୍ପଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା । ଦିନ ଗଡ଼ିଗଲା, ସେମାନେ ହଜିଗଲେ । ବାପାଙ୍କ ଅମଳରେ ଜମିବାଡ଼ି ଗଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ଆୟର ପନ୍ଥା କମି ଆସିଲା ସିନା, କିନ୍ତୁ ଘରର ଖର୍ଚ୍ଚ କମିଲା ନାହିଁ । ତଥାପି ବଂଶର

ଆତ୍ମମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷିବା ପାଇଁ ବାପା ତାର ଉପର ଜମି ସବୁ ହାତକୁ ନେଇ ଚାଷ କାମ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଗାଁରେ ବଡ଼ଭାଇ ଏକ ଲୁଗା ଦୋକାନ ଖୋଲି ବ୍ୟବସାୟରେ ମନ ବଳାଇଛନ୍ତି । ବୋଉ ଘର ଧର୍ମପରାୟଣା । ସବୁବେଳେ ତାର ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତ ପଢ଼ା । ଗରିବ ହୃଦୟ ଚିହ୍ନି ପାରନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କର ଦୁଃଖରେ ଲୁହ ପୋଛି ସେ ନିଜେ କାନ୍ଦନ୍ତି । ବୋଉର ଅଭିଯୋଗ ଠାକୁରେ ତମେ ସାନବଡ଼, ଧନୀ ଦରିଦ୍ରର ଭେଦ ରଖିଲ କାହିଁକି ? ଯଦି ରଖିଲ, ତେବେ ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟ ପବିତ୍ରତାରେ ନିର୍ମଳ କରିଦିଅ । ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତୁ । ସାନ ବଡ଼ର ବିଗ୍ରହ ଲିଭିଯାଉ । ହିଂସା, ଦ୍ୱେଷ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସାମ୍ୟ, ମୈତ୍ରୀର ବାଣୀ ଫୁଟିଉଠୁ ମାନବ ସମାଜରେ ।

ନୂଆବୋଉ, ମୋତେ ନିଦ ମାଡ଼ିଲାଣି ।

ଆମର ଘରେ ଶୋଇପଡ଼ । ଆପତ୍ତି ନଥିଲେ···ରବି କହିଲା । ଅଳକାର ଜ୍ୟୋଛନା ଧୂଆ ମୁହଁଖଣ୍ଡି ଲାଜରେ ମଉଳିଗଲା । ଉମ ପ୍ରତି ବିରକ୍ତିଭରା ଆଖିରେ ଅନାଇ ଉଠି ଯିବାକୁ ବସିଲା ।

ଉର୍ମି ହସି ହସି ଅଳକା ହାତ ଧରି କହିଲା, ରାଗିଲ ? ସ୍ନେହ ପରିହାସକୁ ତମେ ଯଦି ଖରାପ ମନେକର ତେବେ କ୍ଷମା କରିବ । ଆଉ ତମେତ ମୋତେ ଏଇ ଅଧିକାର ଦେଇ ଆସିଚ । ଆଜି ସେଥିରୁ ଯଦି ବଞ୍ଚିତ କର ତେବେ ସଫା ସଫା କହିଦେଇ ଚାଲିଯାଅ ।

ଅଳକା ଆଖି ଲୁହରେ ଛଳଛଳେଇ ଉଠିଲା । ଏଇ ତା'ର ଉମ ଅପା । ହୃଦୟ ବିନିମୟରେ ସେ ପାଇଚି ହୃଦୟ । ସମୟ ତରଙ୍ଗ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଅଲଗା କରି ପାରି ନାହିଁ । ଦୁହେଁ ଅତୀତରେ ଯେପରି ଫୁଟିଥିଲେ ଆଜି ମଧ୍ୟ ସେଇପରି ଗୋଟିଏ ବୃନ୍ତରେ ଦୁଇଟି

ଫୁଲ । ଅଳକା କହିଲା, ତୁମି ଅପା ମୋତେ ଭୁଲ୍ ବୁଝିଲ । ଏତେ ବଡ଼ କଥା ମୁହଁରେ ଧରି ପାରିଲ !

ତୁମ ଦେଖିଲା ଅଳକା ଆଖିରେ ଲୁହ । ସେ ତାକୁ କୋଳକୁ ଟାଣି ଆଣି କହିଲା, ମନ ବଡ଼ ଥିଲା ଅଳକା । ଅଳକା ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛି ଦେଲା । ଦୁହିଁଙ୍କର ଦୁହିଁଙ୍କ ପ୍ରତି ଅସାଧାରଣ ସ୍ନେହ ଦେଖି ରବି ବିସ୍ମିତ ହେଲା । କହିଲା, ନୂଆବୋଉ ଅଳକାକୁ ବିଦାୟ ଦିଅ । ରାତି ବହୁତ ହେଲାଣି ।

ତଡ଼ିଦେଲେ ମୁଁ ଯିବନି ରବିବାବୁ, ତମ ଖାଇବା ପ୍ଲେଟରୁ ଭାଗ ନେବି ।

ଅଇଁଠା ଖାଇବା ଯା'ର ପ୍ରକୃତି ସେ କଣ ସହଜରେ ଯିବ ରବି !

ନାହିଁ ଅପା, ରବିବାବୁ ମନେ ମନେ ଗାଳି ଦେଲେଣି—ଯାଉଚି ।

ମନକଥା ଆଜଠୁ କିପରି ଜାଣିଲୁ ଅଳକା !

ଆରେ···ଅପା ତମେ ଭାରି ଜଣେ ।

ଅଳକା ଦରି ଦରି ହସି ରବି ପ୍ରତି ସ୍ନେହଭରା ନୟନରେ ଶେଷଥର ପାଇଁ ଅନାଇ ବିଦାୟ ନେଲା । ରବି ତାଙ୍କ ଗତି ପଥକୁ ଚାହିଁ ରହିଲା । ମନରେ ଭାବନାର ନୂଆ ଝଡ଼ କ୍ଷଣକପାଇଁ ଆନ୍ଦୋଳିତ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

✻ ପଞ୍ଚମ ପରିଚ୍ଛେଦ ✻

ତା’ ପରଦିନ । ରବି ଘରକୁ ବାହାରିଲା ।

ଊର୍ମି ହସି ହସି କହିଲା, ଏତେ ଚଞ୍ଚଳ, ବଣରେ ଉହ୍ନାଚ କରିବ ! ଏ କଣ ତମର ଘର ନୁହେଁ ।

ଊର୍ମିର ମା’ ଜନକ ଦେଖା ଚହିଁଲେ, ବାପ ଇମିତି କଣ ଯାଆନ୍ତି । ବଡ଼ ଲୋକ ପୁଅର ଗରିବ ମା’ ପ୍ରତି ଟିକଏ କଣ ସ୍ନେହ ନାହିଁ ।

ଅଲକା ଆସି କହିଲା, ଦିନକ ପାଇଁ କାହିଁକି ଆସୁଥିଲେ । ଖାଲି ମମତା ଟିକେ ଲଗେଇ ଦେଇ ଯିବାକୁ ।

ଆଜିର ପରିଚୟରେ ସେଇ ମମତା ଟିକେ ଲାଗିଥାଉ ଅଲକା ! ସେଇ ମମତାଟିକ ସ୍ମୃତିର ପାଥେୟ ହେଉ । ପୁଣି କେବେ……

ପୁଣି କେବେ ଆସିବେ ?

ଯେବେ ତମର ସ୍ନେହ ଡାକ ଆଣିବ ଏଇଠିକି ।

ଅଲକା ମୁହଁରେ ବେଦନାର ଆଭା ଫୁଟି ଉଠିଲା । ଅଭିମାନ ଭରା ସ୍ୱରରେ କହିଲା, ମନେ ରଖିଥିବେ—ଭୁଲି ଯିବେନି ।

ମୋ ଯିବାରେ ତମେ କଣ ଦୁଃଖିତ ଅଲକା ?

ଅଲକା ଆଖି କଣରେ ପାଣି ଟିକେ ଜକେଇ ଆସିଲା ରବି ଅଲକାର ହାତ ଧରି କହିଲା, ତମେ ଜିତିଲ ଅଲକା ! ଅଜଣା

ଅଶ୍ରୁଣା ପରି ତମେ କାହିଁ କେଉଁଠି ଥିଲ—କିନ୍ତୁ ଆଜ ମୋ ହୃଦୟର ନିଭୃତ କୋଣ ଦଖଲ କରି ବସିଚ । ତମକୁ ଦୁଃଖଦେଇ ଯାଇପାରିବିନି—ରବିବ ।

ଅଲକା ମୁହଁରେ ଫୁଟି ଉଠିଲା ହସ—ଆଉ ଆଖିରେ ଆବେଗ ।

କ୍ଷଣକ ପରେ ଉର୍ମି ଆସି କହିଲା, ଯିବ ପରା ରବି—ତେଇ ହେଉଚି । ତେଣେ ଖରା ବାଘ ପରି ମାଡ଼ି ଆସୁଚି । ଶୀଘ୍ର ବାହାର ପଡ଼ ।

ଖାଇ ପାରିଲନି ନୂଆବୋଉ !

ତେବେ କଣ ଏତେ ଚଞ୍ଚଳ ଠକିଗଲ । ନୂଆବୋଉ ଓଠରେ ହସ ଝଟକିଲା ।

ଠକାଇବାକୁ ସାଙ୍ଗମାନେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରିଚ ତମେ—କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ?

ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାର ବେଳ ଆସିନାହିଁ । ଚାଲ—ସେ ଘରେ ଅଲକା ଅପେକ୍ଷା କରିଚି । ଦୁହେଁ ବସି ଗପ କର । ମୁଁ ଟିକିଏ ପରେ ଆସୁଚି ।

ରବି ଏ ଘରେ ଆସି ଦେଖିଲା ଅଲକା ଏକଲା ବସିଚି । ପାଖରେ ଚେୟାର ଟାଣି ବସି ପଡ଼ିଲା । ଅଲକା ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲା । ଢଳ ଢଳ ଉଦାସିଆ ଆଖି ଉପରକୁ କଳା ଭ୍ରୂଲତା ଯୁଗଳ ଚମ୍ପାଫୁଲ ପରି ମୁହଁଟିକୁ କରିଚ୍ଛି ଶ୍ରୀମଣ୍ଡିତ । ଜବାଫୁଲ ଓଠ ଦୁଇଟିରେ ଲାଖି ରହିଚି ମରମଥରା ଦର ଦର ହସ । କାନରେ ଝୁଲୁଚି ସୁନାର ୟୁାରିଂ । ପରିଧାନ ଖଣ୍ଡେ ରଙ୍ଗିନ ଶାଢ଼ୀ । ହାତରେ ଢ଼ି ଢ଼ି ପଟ ସୁନା କାଚ—ବେକରେ ଆମ୍ବକଷିଆ ହାର । ମୁଣ୍ଡ

ଉପରେ ଶାଢ଼ିର ଲତା ଫୁଲ ଧାଡ଼ି ତଳେ ଚୂର୍ଣ୍ଣ କୁନ୍ତଳ ଥରି ଥରି ଉଠୁଚି । ଯଉବନର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ଭାର ବିକଶିତ ହୋଇ ସୁନ୍ଦରୀ ଅଳକାକୁ କରିଚି ଅଧିକ ଲୋଭନୀୟ ।

ଯେତେଗୁଡ଼ିଏ ଯୁବକଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ରବି ଆସିଚି—ଅଳକା ପରି ସୁନ୍ଦରୀ ସେମାନଙ୍କ ଗହଣରେ କେହି ନାହାନ୍ତି । ଅଳକାର ରୂପ ପ୍ରଭାବ ହୃଦୟକୁ ବିଚଳିତ କରି ପକାଇଲା । ମନରେ ଜାଗିଲା ନୂଆ ନିଶା । ସେ ନିଶାରେ ରବି ନୂଆବୋଉଙ୍କ ଅତି ପ୍ରିୟ ଏଇ ସ୍ନେହ ଫୁଲଟି ଅଜଣାରେ ଭଲପାଇଲା ।

ବି: ଏ: ପାଶ ପରେ କଣ କରିବେ ? ଅଳକା ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ।

ଚାକିରି ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ପନ୍ଥା କିଛି ଆଉ ନାହିଁ ।

ଆଉ ପଢ଼ିବେ ନାହିଁ ।

ପଢା ପଢ଼ି ଇତି ଶ୍ରୀ । ବାପାଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଶକ୍ତି ନାହିଁ— ଆଉ ମୋର ବି ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ । ବି: ଏ: ଡିଗ୍ରୀଟା ହାସଲ ପରେ ଯେ କୌଣସିଠି ଚାକିରି କରି ଆୟର ପନ୍ଥା ଧରି ପାରିଲେ ହେଲା । ଚାକିରି ପରେ ଜୀବନର ଗତି ହୁଏତ ବଦଳି ପାରେ । କାରଣ ଜୀବନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଚେଉ ଥରେ ନୁହେଁ ବାର ବାର ଭାଙ୍ଗିବ ।

ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟ କଣ କିଛିନାହିଁ ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ ତ ମଣିଷ କରୁଚି । କିନ୍ତୁ ପରିସ୍ଥିତି ଓ ସୁଯୋଗ ମଣିଷର ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ କଣ ସବୁବେଳେ ଠିକ୍ ଜାଗାରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଇପାରୁଚି । ମନର ଆଶା, ହୃଦୟର କଳ୍ପନା । ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସବୁବେଳେତ ଆଗକୁ । ତଥାପି ମଣିଷ ଅବଶୋଷ କରୁଚି ଜୀବନର କଳ୍ପିତ ଆଶା ଆକାଙ୍କ୍ଷା ବିଫଳ ହେଉଚି ।

ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୁହେଁ । ଜୀବନର ଏକାଗ୍ରତା, ଉଦ୍ୟମ, କର୍ମ ଯୋଜନା ଠିକ୍ ମଣିଷକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚାଇ ପାରିବ । ଜୀବନର ପରିସରକୁ କ୍ଷୁଦ୍ର କରିଦେଲେ ମଣିଷ ବଡ଼ ହୋଇ ପାରେନା । ତେଣୁ ମୋ ମତରେ ଆପଣ ପୁଣି ପଢ଼ନ୍ତୁ । ସମାଜ, ଦେଶ, ଜାତି ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କର କଣ କରିବାର କିଛି ନାହିଁ ? ଯଦି ନ ପଢ଼ିବେ ତେବେ ସହରର ମମତା ଓ ଚାକଚକ୍ୟ ଛାଡ଼ିକରି ଫେରିଆସି ଗାଁ ଗହଳର କର୍ମ ଯୋଜନାରେ ନିଜକୁ ନିଜାଇ ଦିଅନ୍ତୁ !

ଏଇ ଗାଁ ମାଟିରେ କିଛି ହେବ ନାହିଁ ଅଳକା । ଏଠି ପରସ୍ପର ପ୍ରତିହିଂସା ପୂରି ରହିଛି । ଏଠି ଜଣଙ୍କର ସୁଖ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବିମୁଖ । ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ଉତ୍ପୀଡ଼ନରେ କାହାରି ପ୍ରତି କାହାରି ସହଯୋଗ ନାହିଁ । ଜାତି, ଧର୍ମ ଏଠି ବିକାଶ ପଥରେ ଅନ୍ତରାୟ ହୋଇ ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି ।

ଏହାରି ବିପ୍ଳବାତ୍ମକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଆପଣମାନଙ୍କ ପରି ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷିତ ଉତ୍ସାହୀ ଯୁବକ ଲୋଡ଼ା ।

ତୁମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମହତ ଅଳକା ! କିନ୍ତୁ କାଲି ସକାଳେ ବାପ ଯେତେବେଳେ କେଉଁ ଅଜଣା ହାତ ସହିତ ହାତ ଛନ୍ଦି ଦେବେ—ସେତେବେଳେ ସଂସାରର ଗୁରୁ ଦାୟିତ୍ୱରେ ମନର ବଡ଼ ଆଶା, ଆଦର୍ଶ ଛପିଯିବ—ରାତିର ଗାଢ଼ ଅନ୍ଧକାରରେ ଦିନର ଆଲୁଅ ଲିଭିଗଲା ପରି ।

ବାପାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରେ ନୀରବ ପ୍ରତିବାଦ କରି ନିଜକୁ ସେଥିରୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିଲେ ।

ହୋଇ ପାରେନା ଅଳକା ! ଯୌବନର ଚିରଚଞ୍ଚଳ ମନ କାହାକୁ ଯେପରି ଅଦେଖା ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରେ । ଜଣଙ୍କର ଅଭାବରେ ହୃଦୟ ଯେପରି ଖାଁ ଖାଁ ଲାଗେ । ଆଶାର ଆଲୋକ ନାଚି ଉଠେ—ମନ ଧାଏଁ ଜୀବନରେ ସୁଖ, ସୁଆଦ ଚାଖିବାକୁ । ଏତେ ବଡ଼ କଳ୍ପିତ ଆଶା, ଯୌବନର ସୁନେଲି ସ୍ୱପ୍ନ, ହୃଦୟର ଅସୀମ ଆକାଂକ୍ଷା ଏ ସବୁକୁ ଆଡ଼େଇ ପାରିଲେଣି ? ଚିରଦିନ କଳ୍ପନାର ମାୟା ମରୀଚିକା ପଛେ ପଛେ ଧାଇଁ ସରସ ସୁନ୍ଦର ଜୀବନକୁ ରୁକ୍ଷ ମରୁଭୂମିରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ଖୁବ୍ ଉପଦେଶ ଦେଉଛ ଅଳକା !

ରବି ପ୍ରଶ୍ନଭରା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅଳକାକୁ ଚାହିଁଲା । ଅଳକାର ଆଖି ଦୁଇଟି ଲାଜରେ ତଳକୁ ହୋଇଲା । ସେ କିଛି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ମୋ ହୃଦୟରେ ତୁମର ମତ କଣ ?

ଆପଣଙ୍କ ଜୀବନର କଥା ମୁଁ କପରି କହିବି ! ମୋ କଥା କ'ଣ ଆପଣ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବେ ?

ଧରି ନିଅ ତମେ ମୋ ହୃଦୟର ଅତି ଆପଣାର । ଏବେ କୁହ ରବି ସହାସ୍ୟ ବଦନରେ ଚାହିଁଲା ।

ଅଳକା ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଲଜ୍ଜାର ଆଭା । ଆଖିରେ ଜ୍ୟୋତି ସ୍ଫୁରିତ—ମନ ଭିତରେ ଯେପରି ଉଠିଛି ଭାବନାର ଢେଉ । ଏତେ ଚଞ୍ଚଳ ହେବାକୁ ତାକୁ ଆପଣାର କରି ପାରିଲେ ସେଦିନ ସେ କପରି ନିଜେ ନିଜର ସ୍ୱାଧୀନତା ହରାଇବ ଭାବିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସମୟ ଆସିଲେ କହିବି—ଆଜି ନୁହେଁ । ମୁଁ ଆସୁଛି—ବୋଉ ତେଣେ ଅସ୍ଥିର ହେଉଥିବେ । ଆପଣଙ୍କ ଆସିବା କଥା

ବୋଉକୁ ଜଣାଇ ଦେଇଚି । ଆଜ ରାତିକୁ ଆପଣଙ୍କୁ ବୋଉ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଚନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କ ପରି ବଡ଼ଲୋକ ଆମ ଘରେ ପାଦ ପକାଇବାକୁ ଭୁଲନ୍ତୁ ନାହିଁ ଯେପରି ।

ରବି ଅଲକାର ସ୍ନିଗ୍ଧ କୋମଳ ହାତଟି ଧରି ପଚାରିଲା, ବଡ଼ଲୋକ ହୋଇ ରହିଲି କେଉଁଠି ?

ବାଃରେ ! ମାନରେ, ବପୁରେ, ଶିକ୍ଷା, ବୁଦ୍ଧି ବୃତ୍ତି ଉଚ୍ଚତା–ସବୁଥିରେ ଆପଣ ମୋଠାରୁ ବଡ଼ । ବଡ଼ଲୋକ ନ କହନ୍ତି କପରି ?

କଥାକୁ ବୁଲାଇ ଖୁବ୍ କହି ଶିଖିଲଣି ଅଲକା ।

ଅଲକା ଗାଲରେ ରବି ସ୍ନେହଭରା ମୃଦୁ ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚୁମ୍ବନଟି ବସାଇ ଦେଲା । ନିବଡ଼ତାର ପ୍ରଥମ ସ୍ୱୀକୃତି । ଅଲକା ମୁହଁରେ ହସର ବିଜୁଳି ଖେଳିଗଲା ।

ଜହ୍ନ ଆଲୁଅ ଝରି ପଡ଼ୁଥିଲା ବାହାରେ । ଅଲକାର ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରକ୍ଷା କରି ରବିକୁ ନୂଆବୋଉଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଘରେ ପହଞ୍ଚି ରବି ପ୍ରଥମେ ଅଲକାର ବାପା ଓ ମାଆଙ୍କୁ ଯଥାଶକ୍ତି ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇଲା । ଅଲକା ହସି ହସି ସ୍ୱାଗତ ସମ୍ଭାଷଣ ଜଣାଇ ଅନ୍ୟ ଘରକୁ ବାଟ କଢ଼ାଇ ନେଇଗଲା ।

ଊର୍ମି ହସି ହସି କହିଲା—ଅଲକା, ଇଏ ମୋଟେ ଆସୁ ନ ଥିଲେ । ତମ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ପୁଣି ମୋର କେତେ ଖୋସାମତି । କାହିଁକି ? ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ଆଉ ଲୋକ ମିଳିଲେ ନାହିଁ ! ଶେଷକୁ ମୋର ଏଇ ଗୁଣମନ୍ତ ଲାଜକୁଳା ଦିଅରଟି ଉପରେ ତମର ଆଖି ପଡ଼ିଲା ।

ସତେ ଉର୍ମି ଅପା, ତମ ଦିଅରଟିକୁ ଏତେ ଯଦି ଲାଜ ତେବେ ସେଇ ଘର କବାଟ କଣକୁ ନେଇ ଯାଇ ବସାଇ ଦେଇ ଆସ ।

ତମେ ନେଲେ ସିନା ଶୋଭା ପାଇବ ଅଳକା ! ସେଇ କବାଟ କଣରେ ତାଙ୍କର ଲାଜ ସରମ ଛଡ଼ାଇ ପାରିବ, କେବଳ ତମେ ।

ହଁମ୍ ଅପା, ତମେ ଖୁବ୍ ଫାଜିଲ ହୋଇଗଲଣି ।

ଉର୍ମି ମୃଦୁ ହସି କହିଲା, ଆଜି ନ ହେଲେ ଦିନେ କାଲୁ ତମେ ତାଙ୍କର ଲାଜ ଛଡ଼ାଇ ପାରିବ ଅଳକା—ସେଦିନ ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ନହେଲେ ବି ଦୂର ପ୍ରାୟ ବେଶି ନାହିଁ ।

ନୂଆବୋଉଙ୍କ କଥାରେ ରବି ପରିତୃପ୍ତିର ହସ ଟିକେ ହସି ଦେଲା । ଅଳକା ଲାଜରେ ମୁହଁ ବୁଲାଇଲା ।

ଆହା, ଲାଜକୁଳୀ ଲତା !

ନୂଆବୋଉ ହସି ହସି ଅଳକାକୁ ଟିକିଏ ଠେଲି ଦେଲେ । ଅତି ନିକଟରେ ଥିବାରୁ ଅଳକା ରବି ଉପରକୁ ଲାଗି ଢଳି ପଡ଼ିଲା । ତଳେ ପଡ଼ିଯିବା ଆଗରୁ ରବି ଅଳକାକୁ କୋଳରେ ଧରି ପକାଇଲା ।

ଅଳକା ଆଖିରେ ଛଳ ଛଳ ହେଲା ଲଜ୍ଜା ଓ ସଂକୋଚର ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ବାରି । ନୂଆବୋଉଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ ରବି ମନେ ମନେ ଖୁବ୍ ଦୁଃଖିତ ହେଲା ।

ଉର୍ମି ଅପାର ହୃଦୟଟା ଯେପରି, ବାହାରଟା ମଧ୍ୟ ସେଇପରି । ସେ ସବୁବେଳେ ତୋ କଣ୍ଠରେ ସେଇ ସମବୟସୀ ଉର୍ମି ଅପା ।

ଏତେ ଯଦି ଛଳ କରନ୍ତୁ···ତେବେ ଊର୍ମି ଅପା ତୋର କେହି ନୁହେଁ ଜାଣିଥା···ଅଳକାକୁ ଶୁଣାଇ ଊର୍ମି କହିଲେ ।

ଅଳକା ମୁହଁରୁ ସରମଭରା ଘୁଙ୍ଗଟ ଅପସରି ଗଲା । ମୁହଁରେ ଫୁଟିଲା ଅଭିମାନର କ୍ଷୀଣ ବାଦଲ କାଟି ଭୋର ହସ । ସେ କହିଲା, କ୍ଷଣିକେ ହସାଇ କ୍ଷଣିକେ କନ୍ଦାଇ ତମକୁ ଯଦି ଭଲ ଲାଗେ ଊର୍ମି ଅପା, ତେବେ ଛଳ କରିବ କାହିଁକି ?

ନୂଆବୋଉଙ୍କର ଅଙ୍କା ପରିହାସ ଅଳକାର ମାନ ଅଭିମାନ ଭିତରେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରକ୍ଷା କରି ରବି ଫେରି ଆସିଲା । ସେଦିନ ରାତିରେ ଭଲ କରି ତାକୁ ନିଦ ହେଲା ନାହିଁ । ନୂଆବୋଉ ଯେଉଁ ପ୍ରଲୋଭନ ନିଆଁରେ ତାକୁ ଆହୁତି ଦେଇଥିଲେ ସେଇ ଅଗ୍ନି-ଶିଖାର ଧାସ ଟିକ ସପନରେ ବି ବାଜି ଉଠୁଥିଲା । ସାରା ରାତି ଖାଲି ତନ୍ଦ୍ରା ଆଉ ଜାଗରଣରେ କଟିଲା । କିନ୍ତୁ ସବୁରି ଭିତରେ ମିଶି-ଥିଲା ସେଇ ଜଣକର ତୀବ୍ର ତଡ଼ିତ ଅନୁଭୂତି । କଳ୍ପନା ଧୀରେ ଧୀରେ ବାସ୍ତବ ରୂପରେଖ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ରାତିର ଶେଷ ପ୍ରହରକୁ ରବିକୁ ନିଦ ଲାଗି ଯାଇଥିଲା ।

ରାତି ପାହିଲା । କଅଁଳ ସକାଳର ସ୍ନିଗ୍ଧ ଆଲୋକ ଧରଣୀକୁ ମୃଦୁ ଚୁମ୍ବନ ଦେଲା ।

ନିଦ କଣ ଭାଙ୍ଗିବ ନାହିଁ ?

ଝିଅଙ୍କ ଡାକରେ ରବି ଆଖି ମଳି ଚାହିଁଲା । ସକାଳର ଆଲୁଅ ଘର ଭିତରେ ଲମ୍ବି ଗଲାଣି । ମନେ ହେଲା ଯେପରି ରାତି ବହୁତବେଳୁ ପାହିଲାଣି । ଧଡ଼ପଡ଼ି ହୋଇ ରବି ଉଠି ପଡ଼ିଲା ।

ଭାଉଜ ହସି ହସି କହିଲେ, ସେତିକିଯାକ ଅଳକା ଭିତରେ କସ୍ତୁରୀ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା ନାଁ କଣ !

ଏତେବେଳ ହେଲଣି । ଟିକିଏ ଆଗରୁ ଉଠାଇ ଦେଲନି । ଘରକୁ ଆଜି ଯିବ ।

ଘରକୁ ଯିବ ଯିବ ବୋଲି ଉପରେ କହୁଥିଲେ ନୂଆବୋଉ ବୋଧହୁଏ ତମ ହୃଦୟର କଥା ଜାଣିପାରିବେ ନାହିଁ ?

ତମର ସବୁବେଳେ ସେଇକଥା, ଦେଖିବ ଆଜି ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବି ।

ରବି ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷ କରି ସାମାନ୍ୟ ଜଳଯୋଗ କରି ବାହାରିଲା ବେଳକୁ ଦେଖେ ତା ସାଇକେଲଟି ଅସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଛି । ଦୁଇଟି ଚକରେ ଟିଉବ୍ ନାହିଁ । ଆଜି ଘରକୁ ଯିବି ବୋଲି ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ବାହାରିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯିବ କିପରି ? ଭାଉଜଙ୍କୁ ଯାଇ ନିଜର ଅଭିଯୋଗ ଜଣାଇଲା ।

ଭାଉଜ ହସି ହସି କହିଲେ, ବିନା ଟିଉବ୍‌ରେ ସାଇକେଲ ଚଳାଇ ପାରିଲେ ତମେ ଯାଇ ଜିତିବ—ନଚେତ ତମକୁ ଅଳକା କତିରେ ହାରି ମାନିବାକୁ ହେବ ।

ତେବେ ଏହିମିତି ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ।

ନିପଟ ମଫସଲି ଝିଅଙ୍କୁ ଠକିବାକୁ ହେଲେ ନିଜକୁ ଆଗେ ବୋକା ବନିବାକୁ ହେବ ।

ଖରା ମାଡ଼ି ଆସୁଛି ଭିତରକୁ ! ଦୂରବାଟ—ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ବାହାରି ପଡ଼ନ୍ତୁ । ସେ ପାଖ ଘରୁ ଅଲକା ବାହାରି ଆସି ହସି ହସି କହିଲା ।

ମୋତେ ଅଟକାଇ ତମର କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହେବ ଅଲକା !

ନୂଆବୋଉ ସହାସ୍ୟ ବଦନରେ କହିଲେ, କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହେବ ସେ ପାଖଘରେ ଅଲକା ସହିତ ବସି ଆଲୋଚନା କର । ଯିବା ଯେତେବେଳେ ବନ୍ଦ ହେଲା କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହେବାକୁ ଢେର ସମୟ ମିଳିବ ।

ରବି ଅଲକା ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଚାହିଁ ହସିଲେ ।

ଆଜି କାଲି ହୋଇ ରବି ନିଜର ଘରକୁ ବାହାରେ; କିନ୍ତୁ ଯାଇ ପାରେନା । ତରଙ୍ଗିତ ଜନ ଜଳ ବିନ୍ଦୁପରି ସଂସାର ସାଗରରେ ଛୁଟିକ ଝଡ଼ କେଉଁଆଡ଼େ ହଜିଗଲା । ଅଲକାର ଅଯାଚିତ ସ୍ନେହ, ଭାଉଜଙ୍କ ଅସୀମ ମମତାରେ ଯେପରି ବାନ୍ଧି ହୋଇ ରହି ନିଜକୁ ଭୁଲିଗଲା । ଅଲକାର ରୂପ, ହସ, କଅଁଳ କଥା ସବୁ ମରମରେ ଲେଖି ହୋଇଗଲା । କେତେ କଷ୍ଟରେ ରବି ନିଜେ କାଢ଼ି ଅଲକା ଆଖିରେ ଲୁହ ଭରି ଗାଁ ବାହୁଡ଼ା ବାଟ ଧରିଲା ।

* ଷଷ୍ଠ ପରିଚ୍ଛେଦ *

ବନ୍ଧୁ ଘରେ ବହୁତ ଦିନ ରହିଲେ ନିଜର ଆତ୍ମମର୍ଯ୍ୟାଦା କ୍ଷୁଣ୍ଣ ହୁଏ ବୋଲି ରବି ଗାଁକୁ ଫେରି ସିନା ଆସିଲା; କିନ୍ତୁ ଦିନ ଗୁଡ଼ା ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ ବିତିଲା । ଘରେ ହାସ୍ୟମୟୀ ଭାଉଜଙ୍କର ଅଭାବ ତାକୁ ବେଶି ବାଧିଲା ।

ପନ୍ଦରଟି ଦିନ ଭିତରେ ଅଜଣା ଅଶୁଣା ବାଳିକାଟି ତା'ପ୍ରତି ଯେଉଁ ଅସୀମ ସ୍ନେହ ଢାଳି ଦେଇଥିଲା ତାର ଅଭିନବ ଆକର୍ଷଣ ଅଲକ୍ଷିତରେ ଆସି ଅନୁଭୂତ ହେଉଥିଲା ।

ଅଳକାର ହସ ହସ ମୁହଁ ଦିନର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୁଅରେ ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ଫୁଲ ପରି ହସି ଉଠୁଥିଲା । ଆକାଶର ଥିର ଥିର ପବନରେ ତାର ସ୍ନେହଭରା କଥା ଭାସି ଆସୁଥିଲା । ଶୟନରେ ସେ ଛପି ଛପି ସପନରୂପେ ଉଭା ହେଉଥିଲା । ରବି କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ ବି ତାର ସ୍ମୃତିକୁ ଆଡ଼େଇ ଦେଇ ପାରି ନଥିଲା ।

ଦିନ ଗଡ଼ି ଚାଲିଲା । ଜୀବନ କିନାରରେ ଅବିରତ ସ୍ମୃତିର ଆଲୁଅ ଲହଡ଼ି ଭାଙ୍ଗୁଥିଲା ।

କଟକରୁ ରମେଶ ଟେଲିଗ୍ରାମ ଦ୍ୱାରା ରବିକୁ ଦୁହିଁଙ୍କର ବି: ଏ: ପାଶ ଖବର ଜଣାଇଲା । ଟେଲିଗ୍ରାମ ପଢ଼ି ରବି ଆନନ୍ଦରେ ଆତ୍ମହରା ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଘରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାଇ ସେଇଦିନ ଭାଉଜଙ୍କ କତିକି ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ଲେଖିଲା ।

ନୂଆବୋଉ,

ତମର ଆଶୀର୍ବାଦରୁ ବି: ଏ: ଟା କୌଣସି ମତେ ଟପି ଗଲି । ଏଣିକି କଣ କରିବି ? ଜୀବନର ଧାରା ବଦଳାଇବା ପୂର୍ବରୁ ତମର ସଙ୍କେତ ମୋତେ ହୁଏତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚାଇ ପାରିବ । ଅଳକାକୁ ମୋର ସ୍ନେହ ଓ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇବ । ତା କଥା ମୁଁ ଭୁଲି ପାରୁନାହିଁ । ଦିନ କେଇଟା ଭିତରେ ସେ ମୋତେ ଏପରି ଆପଣାର କରି ପାରିଲା କିପରି ? ମୁଁ ବୁଝିପାରୁନି ନୂଆବୋଉ, ସବୁବେଳେ ତାର ସ୍ମୃତି ମୋ ମନ ପ୍ରାଣକୁ ଆକୁଳିତ କରୁଛି କାହିଁକି ? ସବୁ ଦୋଷ ତମର । ଜାଣି ଜାଣି ତମେ ମୋ ମନ ପ୍ରାଣରେ ଆଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି କରିଛ । ବଡ଼ ବିଚଳିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି । ଆଉ କିଛି ଲେଖି ପାରିବିନି—ଲେଖୁ ଲେଖୁ କଣ ଲେଖିଦେବି ଶେଷକୁ ତମେ ମୋତେ କ୍ଷମା ଦେଇ ପାରିବନି ।

ଦିନ କେଇଟା ପରେ ଚିଠିର ଉତ୍ତର ଫେରି ଆସିଲା ।

ସ୍ନେହର ରବି, ତମ ପାଶ୍ କରିବା ଖବର ଆଗରୁ ଅଳକା ସପନରେ ଜାଣି ପାରିଥିଲା । ତମେ ତା ସହିତ ଏତେ ନିବିଡ଼ ସମ୍ପର୍କ ରଖିଛ ଯେ ସପନରେ ବି ନିତି ତାକୁ ଦେଖା ଦେଉଛ— ଆଉ ମନ ଖୋଲା କଥା କହିପାରୁଛ । ମନେ ପଡ଼ିଲେ କେବେ ଆସି ଭାଉଜଙ୍କୁ ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ଲେଖି ପଚାରୁଛ । ହଉ ବି. ଏ. ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଉ ଜଣକୁ ହାସଲ କରି ପାରିଲେ ଜୀବନର ଧାରା ଭିନ୍ନ ରୂପ ନେବ । ସେ ତମକୁ ସଙ୍କେତ ଦେଇ ଠିକ୍ ବାଟରେ ନେଇ ଯିବ । ଭାଉଜଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଲୋଡ଼ା ହେବ ନାହିଁ ।

ଅଳକା କହୁଛି, ପାଶ୍ କଲ—ଏତେବଡ଼ ଖୁସି ଖବର । ଖାଲି ଚିଠି ଲେଖି ଦେଇ ଠକି ଦେଲେ ହେବନାହିଁ । ଏଠି ଶୀଘ୍ର ଆସି ମୁହଁ ମିଠା କରିବ । ଯେଉଁ ଝଡ଼ ତମ ହୃଦୟ ଗଗନରେ

ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି ତାକୁ ଅମେଇ ଦେଇ ପାରିବା ଶକ୍ତି ତମ ଛଡ଼ା କାହାରି ନାହିଁ । ଭଲ କରି ଥରେ ଭାବ ଯଦି ମନ ମାନେ ତେବେ ଭାଉଜଙ୍କର ସବୁଶ କଣିକାଟିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବ । ମନଖୋଲି କଥା କହିବ । ଏଠିରେ ନୁହେଁ—ନିଜେ ଆସି । ଭୁଲିଯିବ ନାହିଁ । ବଡ଼ ଭାଉଜଙ୍କର ଅନୁରୋଧ, ତମର ଅତି ପରିଚିତା ଅଳକାର ନିବେଦନ ଭିକ୍ଷା କରିବ ।

ଚିଠିଟି ପଢ଼ି ସାରିବା ପରେ ରବି ନିଜକୁ ଗୌରବାନ୍ୱିତ ମନେକଲା । ତା ହୃଦୟପୁରେ ଯେପରି ଅଳକାର ସ୍ମୃତି ଆଜି ଆସନ ପାତିଛି, ତା ସ୍ମୃତି ମଧ୍ୟ ସେଇପରି ଅଳକାର ମନ ଗହ୍ୱରରେ ଦାଗ ଟାଣି ପାରିଛି । ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଏ ଝଡ଼ ବନ୍ଦ ହେବ କିପରି ? ଶକ୍ତି ସିନା ଅଛି—କିନ୍ତୁ ଭାଉଜଙ୍କ ସହଯୋଗ ବିନା ସବୁ ଅସମ୍ଭବ ହେବ । ଭାଉଜଙ୍କ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ରବି ମନ ଉପରେ ଏତେ ଛାପ ପକାଇଲା ଯେ ସାରା ରାତି ନିଦ ହେଲାନାହିଁ । ମନ ପବନରେ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ସେ କେତେବେଳେ ଅଳକା କତିରେ ଉଠିଲା—ପୁଣି କେତେବେଳେ କଳ୍ପନା-ଲୋକରେ ବିଚରଣ କରି ଫେରି ଆସିଲା ।

ଦି'ଦିନ ପରେ । ଘରେ ବୋଉକୁ ଜଣାଇ ରବି ମାଳତୀପୁର ଆଡ଼େ ଗଡ଼ିପଡ଼ିଲା ।

ରବିକୁ ଦେଖି ଭାଉଜଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସ ଫୁଟିଲା । ଊର୍ମି ସୁନା ଦିଅରଟିକୁ ଫିଖୋଲି ନେଇ ଘରେ ବସାଇ ଆଗେ ଶାଶୁ ଶ୍ୱଶୁରଙ୍କ ଭଲ ମନ୍ଦ ପଚାରି ବୁଝିଲା । ତା ପରେ ଊର୍ମି ଥଟ୍ଟା କରି କହିଲା, କୁଆଡ଼େ ଆସିଲ, ଆସିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଟା ଟିକିଏ ଜଣାଅ ।

ଶଠିରେ ତାଙ୍କ ପୁଣି ପଗୃର ଲଜ୍ଜା କାହିଁକି ଦେଉଚ !

ମୋ ତାଙ୍କଟା ସୁନା ପିଲାଭଳି ଖୁବ୍ ଚଞ୍ଚଳ ଶୁଣି ପାରିଲ ନା ଅଲକାକୁ ଭୁଲି ରହିପାରିଲ ନାହିଁ ।

ଭାଉଜଙ୍କ ପରିହାସଭରା କଥା ରବିକୁ ବଡ଼ ବାଧିଲା । ଏତେ ଆବେଗରେ ସେ ଦଉଡ଼ି ଆସି ପହଞ୍ଚି ନ ପହଞ୍ଚୁଣୁ ଏପରି ବ୍ୟବହାର ପାଇବ ବୋଲି ଆଶା କରି ନଥିଲା ।

ତାଙ୍କ ଆଣି ମାଡ଼ ମାରିଲା ପରି କଥା କାହିଁକି କହୁଚ ନୂଆବୋଉ । ମୋ ଆସିବା ବୋଧହୁଏ ଭାରି ଅନ୍ୟାୟ ହେଇଚି । ରବିର କଥାର ସ୍ୱର ନରମିଗଲା ।

ଊର୍ମି ଦେଖିଲା ତା ବ୍ୟବହାରରେ ସତରେ ରବି ଦୁଃଖିତ ହୋଇଚି । ଅଲକା ଓ ରବି ଭିତରେ ସଂପର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଚି କିଏ ? ନିଜେ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଭଲ ପାଇବାର ନିଆଁ ଜଳାଇ ପୁଣି ଜଣକୁ ଦୂରକୁ ଠେଲି ଦେଲାଭଳି ପରିହାସ ତାର ଠିକ୍ ହୋଇନାହିଁ । ସେ ରବିର ହାତ ଧରି କହିଲା, ଭାଉଜଙ୍କର ପରିହାସ-ଭରା ଏଇ ଟିକିଏ କଥା — ଏଇଥିପାଇଁ ମନରେ ଦୁଃଖ କଲ ?

ନା ନୂଆବୋଉ, ମୁଁ ନିଜେ ବୁଝି ପାରିଚି ମୋର ଭୁଲ ହେଇଚି । ମୁଁ କେବେ ଏଠିକି ଆସିବି ନାହିଁ । ରବିର ଆଖି ଦୁଇଟି ସଜଳ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ଊର୍ମି କହିଲା, ରବି ଏତେ ବଡ଼ କଥା ତମେ ମୁହଁରେ ଧରି ପାରିଲ । ଭାଉଜ ତମର କେହି ନୁହେଁ । ଏ ଘର କଣ ତମର

ନୂହେଁ । କହୁ କହୁ ଉର୍ମି ଆଖିରୁ ଅଜଣାରେ ଗଡ଼ି ଆସିଲା ଧାର ଧାର ଲୁହ ।

ରବି ଭାଉଜଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଧରି ପକାଇ କହିଲା, ମୋତେ କ୍ଷମା କର ନୂଆବୋଉ ! ଏପରି କଥା କେବେ ମୁଁ ମୁହଁରେ ଧରିବିନି ।

ଉର୍ମି ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛି ରବିକୁ ଉଠାଇ ନେଇ କହିଲା, ଚାଲ ଆଗେ ଦି'ଟା ଖାଇଦିଅ । ବହୁତ ବାଟରୁ ଆସିଛ, ଭୋକ ହେବଣି ।

ନା, ନୂଆବୋଉ ମୋତେ ମୋଟେ ଭୋକ ନାହିଁ । ମୁଁ ଟିକଏ ଏଇ ଖଟ ଉପରେ ବିଶ୍ରାମ ନେଉଛି ।

ଆଗେ ଭୋଜନ—ତାପରେ ଅଳକା ସହିତ ମିଳନ । ତା' ପରେ ମୋ ଖଟ ଉପରେ ଶୟନ ।

ଉର୍ମି ହସି ହସି ରବି ହାତ ଧରି ଟାଣି ନେଇଗଲା । ଭାଉଜଙ୍କ କଥାରେ ରବିର ହୃଦୟ ସ୍ନେହରେ ପୂରି ଉଠିଲା । ଭାଉଜଙ୍କୁ ଚାହିଁ ସେ ପରିତୃପ୍ତିର ହସ ଟିକେ ହସି ଦେଲା ।

ଖାଇ ସାରି ରବି ଖଟ ଉପରେ ତାର ଅବଶ ଦେହଟାକୁ ମେଲି ଦେଲା । ଅଜଣାରେ ଆଖି ପତା ଦୁଇଟି ନଇଁ ଆସିଛି କି ନାହିଁ ଉର୍ମି ଆସି ଡାକ ଛାଡ଼ିଲେ, ରବି ଶୋଇ ପଡ଼ିଲଣି ନା କଣ ! ଅଳକା ରାଣୀ ଆସି ତମ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ହାଜର ହେଲେଣି । ମିଳନ ସବୁ ପରେ ଯାଇ ଶୟନ । ଉଠ ! ଉଠ !

ରବି ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ଉଠି ବସିଲା । ଅଳକା ହସି ହସି ନମସ୍କାର ଜଣାଇ କହିଲା, ଏତେ ବଡ଼ ପାଣଠା କଲେ, ଭାଉଜଙ୍କ ବେଳକୁ ସବୁ—ମୋ ବେଳକୁ କିଛି ନାହିଁ ?

ଭାଉଜଙ୍କ ମନ ଆଗେ ନେଲେ. ତେବେ ଯାଇ ଭାଉଜଙ୍କ ସାନ ଭଉଣୀଟିର ' ମନ ନେଇ ହେବ । ବୁଝି ତମେ ଅବୁଝା ହେଉଛ ଅଳକା ! ଯାଅ, ପାଖରେ ବସି ତାଙ୍କ ମନ ନେବାର ସୁଯୋଗ ଦିଅ । ମୁଁ ଟିକଏ ପରେ ଆସୁଛି । ଊର୍ମି ଅନ୍ୟ କାମ ବାହାନାରେ ଚାଲିଆସିଲା ।

ଛୁଡ଼ା ହେଲ କାହିଁକି, ବସ ।
ଅଳକା ଖଟ କଡ଼କୁ ଆଉଜି ବସିଲା ।

ଶୁଖିଲା କାହିଁକି ଦିଶୁଛ ? ରବି ପଚାରିଲା ।
ମୁଁ ନା ତମେ !

ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଚାହିଁ ହସିଲେ ।

ଯାଦୁକର ପରି ତମର ଏଇ ରୂପର କାଉଁରି କାଠି ପରଶରେ ମୋର ହୃଦୟ ଓ ମନକୁ ଏପରି ତମେ ଆପ୍ଲୁତ କରି ପାରିଛ ଅଳକା, ତମକୁ ନ ଦେଖି ମୁଁ ରହି ପାରିଲି ନାହିଁ । ଛୁଟି ଆସିଲି ସ୍ୱରଗର ପିୟୂଷ ତଳେ ଜୀବନର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ମୋର ଦୁର୍ବଳତା—ତମେ କହି ପାରିବ ଅଳକା ?

ଅଳକା ଲଜ୍ଜାରେ ସମ୍ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ନୀରବ ରହିଲା । ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ପାରିଲେ ତମର ଏ
ନିସ୍ତାର ନାହିଁ । ରବି ତାର ଫୁଲ-କୋମଳ ହାତଟିକୁ ନିଜ ହା
ମୁଠାରେ ରଖି ପଚାରିଲା ।

ଅପରର ଦୁର୍ବଳତା କେଉଁଠି ମୁଁ କପରି ଉପଲବ୍
କରିବି । ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ମୋତେ ଦୁର୍ବଳ କରୁଛନ୍ତି କାହିଁକି
କ୍ଷମା ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଅପର ବୋଲି ଯଦି ତମେ ମୋତେ ଭାବି ପାରିଲ ଅଳକା
ତେବେ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନ ମୁଁ ଫେରାଇ ଆଣୁଚି । ରବି ଅଭିମାନଭ
ଗଳାରେ କହିଲା ।

ଶେଷକୁ ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝିଲେ । ମୁଁ ଯଦି କୁହେ ଆପ
ମୋ ଜୀବନ ପଥରେ ଉଦୟ ହୋଇ ମୋତେ ପଥ ହୁଡ଼ା କରିଦେ
ତେବେ···

ଅଳକାର ଏଇ କଥା ପଦକ ରବି ମନ ଉପର ଅଭିମାନ
ବାଲି ବନ୍ଧ ଡେଇଁ ହୃଦୟ କନାରରେ ଲଟିଥିବା ବିଶାଦର ମା
କାଦୁଅ ଟିକେ ପୋଛି ଦେଲା । ରବି ମୃଦୁ ହସି ଅଳକାକୁ ଚାହିଁ
କିନ୍ତୁ ଅଳକା ତଳକୁ ମୁହଁ ପୋତିଲା । ଅଳକାର ସୁଡ଼ୌଳ ରୂପ
ଖାଲି ଦୂରରୁ ଦେଖି ରବି ନିଜକୁ ବୋଧ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ
ସେ ଆହୁରି ନିକଟକୁ ଲାଗିଗଲା ।

ଅଳକା ବାଧା ଦେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପରକ୍ଷଣରେ
ଲାଜରେ ଝାଉଁଳି ପଡ଼ିଲା ତାର ପୁଲକଭରା ମୁଖଶ୍ରୀ । ସେ ପଳାଇ
ଆସିଲା ।

ରାତ୍ର ଅନ୍ଧାର ବାଧା ନ ମାନି ଜହ୍ନମାମୁଁ ମୁହଁରେ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାର ଲହଡ଼ି ଯଦି ଖେଳି ପାରିଲା—ତେବେ ଲାଜ କାଳିମା ଦୂରକୁ ଠେଲି ତମ ମୁହଁରେ କୁମୁଦ ବଧୂର ହସ ଟିକେ ଫୁଟିଉଠୁ! ରବି ଅଳକାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲା ।

ଅଳକା ଏଥର କାହିଁକି ଖାଲି ଲାଜ କରୁଚ ରବି ! ମୁଁ କଥା କିଛି ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ । ହସି ହସି ଊର୍ମି କହିଲା ।

ଲାଜ ନାରୀ ଜାତିର ଭୂଷଣ । ଅଳକା ଦେବୀ ନୂଆ କରି ବୋଧହୁଏ ଶିଖିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଚନ୍ତି ।

ଜୀବନ ଯାତ୍ରାର ସାଥି ବୋଧହୁଏ ଅଳକା କେଉଁଠି ଠିକ୍ କରି ସାରିଲାଣି । ନ ହେଲେ ଲାଜ ତା ପକ୍ଷରେ ଗୋଟାଏ ମସ୍ତବଡ଼ ବୋଝ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଊର୍ମି ପରିହାସ କରି କହିଲା ।

ସାଥୀଟି କିଏ ? ଅଳକା ଦେବୀ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଜଣାଇବେ ରବି ହସି କି । ହସି ପଚାରିଲା ।

ସାଥୀ ତ ପାଖରେ—ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ତେବେ ବି ଏତେ ଡେରି ।

ଊର୍ମି ଅପା, ମୋତେ ପରିହାସ କରିବାକୁ ତମକୁ ଯଦି ଖୁସି ଲାଗେ, ତେବେ ମୁଁ ଆଉ କିଛି କହିବି ନାହିଁ ।

କିଛି କହିବ ନାହିଁ—ତେବେ ଉଠ ଚାଲ ରବି ।

ଊର୍ମି, ରବି ଦହେଁ ଦୁଆରୁ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ ।

ଅଳକା ମୁହଁରୁ ସରମ ଫାଟିଲା । ହସି ହସି ଦୁହିଁଙ୍କର ହାତ ଧରି ବସିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲା ।

ଉପରେ ଜହ୍ନମାମୁଁ ଖିଲି ଖିଲି ହସୁଥାଏ—ସରଗ କରରୁ ଭାସି ଆସୁଥାଏ ଅଜଣା ପକ୍ଷୀର ସ୍ୱନ । ଜ୍ୟୋଛନାର ଲହଡ଼ିରେ ସେ ସ୍ୱନ ଥରି ଥରି ସରମରେ ଲେଖୁଥାଏ ଅପରୂପ ଛନ୍ଦ । ଆକାଶରେ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ମେଘ କେଉଁଆଡ଼ୁ ଦଉଡ଼ି ଆସି ଅବକାଶ ନେଇ ଚାହିଁଥାଏ—ସତେ ଯେପରି ତାର ଶୀତଳ ସ୍ନିଗ୍ଧ ପରଶ ବୁଲାଇ ଦେବାକୁ ଧରଣୀ ରାଣୀର ନିମନ୍ତ୍ରଣକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି ।

ଦୁଆରେର ତିନିହେଁ । ତିନିଙ୍କ ଭିତରେ ଜମିଲା ପୁଣି ଭାବ—ଆରମ୍ଭ ହେଲା କଥା ।

ଏଠୁଁ ଫେରିଲେ ଚାକିରି ଅନ୍ୱେଷଣରେ କଟକ ଯିବି ନୂଆବୋଉ !

ବାହାଘରଟା ସରୁ । ଚାକିରି ବେଲ କଣ ଗଡ଼ିଯାଉଚି ।

ନିଜର ଦାୟିତ୍ୱ ନିଜେ ସମ୍ଭାଳିବା ଅବସ୍ଥାରେ ନ ଥାଇଁ ପୁଣି ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ କିପରି ପାଖକୁ ନେବି । ମୋ ଜୀବନଟିକୁ ମାଟି କରି ଦେବାକୁ ତମର ଇଚ୍ଛା କଣ ନୂଆବୋଉ ?

ବାପା ଭାଇ ଥିବାଯାଏ ତମର ସେ ଚିନ୍ତା ନାହିଁ ।

ମୋତେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଖଟାଇ ମଣିଷ କରିଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଭାର ଲାଘବ କରିବାକୁ ନା ପୁଣି ତାଙ୍କ ଉପରେ ବୋଝ ହୋଇ ଛିଡ଼ା ହେବାକୁ ? ତମେ ଯା'କୁହ ନୂଆବୋଉ, ଆଗେ ଚାକିରି ପରେ ଯାଇଁ ଆଉ କଥା ।

ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଏତେଦିନ ଅପେକ୍ଷା କରି ପାରିବିନାହିଁ । ଏଇଥର ଫେରିଲେ ତମ ବାହାଘର ଶେଷ କରିବ । ବାପା, ବୋଉ, ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ନେଇ ମୋତେ ଘର କରିବାକୁ ହେବ ।

କଥା ପଡ଼ୁ ପଡ଼ୁ କେତେ ଆଡ଼ର କଥା ଆଲୋଚନା ହେଲା, ଜହ୍ନ ଆସି ଘର ମଥାନ କଣରେ ଛିଡ଼ାହେଲା । କାନ୍ଥ ଘଡ଼ି ରାତି ବେଶି ହେବାର ସୂଚନା ଦେଇ ଆଲୋଚନାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ଟାଣି ଦେଲା ।

ଆନନ୍ଦ ଆଲୋକରେ ମଝିରେ ଦୁଇଟି ଦିନ କଟିଗଲା । ରବି ଓ ଅଳକା ଭିତରେ ସମ୍ପର୍କ ନିବିଡ଼ ହୋଇ ଆସିଲା ।

ସେଦିନ ଖାଉବେଳେ ରବି ଖାଇସାରି ଆଖି ବୁଜିଚି । ଅଳକା ଆସି ପାଣି ପକାଇ ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ଦେଲା । ରବି ଉଠି ଦେଖିଲା ଅଳକା ହସ ହସ ମୁହଁରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଚି ।

ଏତେ ସୁନ୍ଦର ନିଦଟାକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେଲ—ତା' ସହିତ ମଧୁର ସପନଟିକୁ ମଧ୍ୟ ।

ମଧୁର ସପନ କଣ ଦେଖୁଥିଲେ !

ଦେଖୁଥିଲି ଜୀବନର ପଥେ ପଥେ ମୁଁ ଚାଲୁଥିଲି ଏକା—ହଠାତ୍ ଦିପସାଦିଗରୁ ମୋ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଭାହେଲା ଗୋଟିଏ ଅପରୂପ ସୁନ୍ଦରୀ—ହାତରେ ପ୍ରଦୀପ । ତାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ମୋତେ କଲା ମୁଗ୍ଧ । ଆଉ ଦୀପାଲୋକରେ ମୋର ନୂତନ ପଥକୁ କଲା ନବ ରାଗରେ ରଞ୍ଜିତ । ତା'ପରେ ମୋତେ ସେ ଆହ୍ୱାନକଲା ଆସ ପଥିକ—ଜୀବନର କଣ୍ଟକିତ ପଥ ବହୁତ ବାକି । ତମକୁ ମୁଁ ବାଟ କଢ଼ାଇ ନେବି । ଯାହା ଆଗମନ୍ତ କହିବାକୁ ଯାଉଚି—ହଠାତ୍ ସପନ ଗଲା ଭାଙ୍ଗି । ଦେଖେ ସମ୍ମୁଖରେ ତମେ—ସପନ ମୋର ତେବେ ସତ ହୋଇଚି ।

ମଡେଲ କଣ ତେବେ ସପନ ସୁନ୍ଦରୀ ବୋଲି ଭାବୁଚନ୍ତି ।

ହଁ ଅଳକା ! ସପନ ସୁନ୍ଦରୀ ଆଜି ତମ ଭିତରେ କିଛି ତଫାତ୍ ନାହିଁ । ସପନ ଓ ଜାଗରଣରେ ତମେ ମୋତେ ଆପଣାର କରି ପାରିଚ । ତମ ଅଭାବରେ ମୋର ଦିନଗୁଡ଼ିକ କିପରି କଟିବ ଭାବିପାରେନା ।

ରବି ସ୍ନେହରେ ଅଳକାକୁ କୋଳ ଭିତରକୁ ଟାଣିଲା । ଅଳକା ଲଜ୍ଜାରେ ବୁଡ଼ିଯାଇ ଠିଆହେଲା । ଶେଷକୁ ଜବରଦସ୍ତ ରବି ତାକୁ ଟାଣି ନେଇ ତା ଗାଲରେ ଚୁମ୍ବନ ଆଙ୍କି ଦେବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲାବେଳେ ଅଳକା ବାଧାଦେଇ ନିଜକୁ ମୁକ୍ତକରି କହିଲା, କଥା କହୁ କହୁ ଆପଣଙ୍କର ଏପରି ବ୍ୟବହାର ଭାରି ଖରାପ । ମୁଁ ଯାଉଚି ।

ଭୀତତ୍ରସ୍ତ ହରିଣୀ ପରି ଅଳକା ଲଜ୍ଜାରେ ଗୁଟି ଗିଟି ହୋଇ ପଳାଇଗଲା ।

ରବି ନିଜକୁ ଭାରି ଅପମାନ ବୋଧକଲା । ତା'ର ଆଉ ଦଣ୍ଡେ ଇଚ୍ଛା ହେଲା ନାହିଁ ଏଠି ରହିବାକୁ । ଲଜ୍ଜା ଓ କ୍ଷୋଭରେ ସେ ଭାବିଲା, ଅଳକା ପ୍ରତି ତା'ର ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକୃତରେ ଖରାପ ହୋଇଚି । କିନ୍ତୁ ଏତେ ଦୂର ଯିବାକୁ ପ୍ରଥମେ ସୁଯୋଗ ଦେଇ ଶେଷକୁ ଅଳକା ଏପରି ମାଡ଼ ମାରିଲା ପରି ଦୂରେଇ ଯିବ ବୋଲି ସେ ସ୍ୱପ୍ନରେ ବି ଆଶା କରି ନଥିଲା ।

ସେ ଉଠି ବାହାରକୁ ଆସି ଦେଖିଲା, ଅଳକା ଚାଲି ଯାଇଚି । ଖରାବେଳେ ନୂଆବୋଉ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ଶୋଇଛନ୍ତି । ଭାଉଜଙ୍କ

କଣ୍ଟକ ଘରକୁ ଯିବା କଥା ଜଣାଇ ଚଠି ଖଣ୍ଡେ ଲେଖି ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥୋଇଲା । ତା'ପରେ କାଳ ବିଳମ୍ବ ନକରି ନିଜ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଲା । ସାଇକେଲଟି ଧୀରେ କାଢ଼ି ଗାଁ ଅଭିମୁଖରେ ଚାଲିଆସିଲା ।

ଗାଁକୁ ଫେରି ରବିର କୋଉଥିରେ ମନ ଲାଗିଲାନାହିଁ । ସବୁବେଳେ ତା' କାନ ପାଖରେ ବାଜି ଉଠିଲା ଅଳକାର ଶେଷ କଥା ପଦକ । ଖାଲି କ୍ଷଣକପାଇଁ ନୂଆବୋଉ ତା ଜୀବନ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ଅଳକାକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ନୂଆବୋଉଙ୍କ ଉପରେ ରବିର ଭାରି ରାଗ ହେଲା । ମନେ ମନେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲା ବଞ୍ଚିଥିବା ଯାଏ ସେ ମାଳତୀପାଟପୁର ଗାଁ ମାଡ଼ିବ ନାହିଁ କି ଅଳକାକୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବନାହିଁ ।

ଅଳକାର ସ୍ମୃତି ସେ ମାଡ଼ି ମକଚି ଦୂର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ।

*　　*　　*　　*

ଅଳକା ଗୋଟାଏ ଉତ୍ତେଜନାରେ କ'ଣ କହି ପକାଇ ଚାଲି ଆସିଲା ସିନା, ଘରେ ମନ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ଅସ୍ଥିର ମନ ଓ ହୃଦୟ ଶୋଇବାକୁ ଦେଲାନାହିଁ । ଭାବିଲା, ଏପରି କହିବା ଦ୍ୱାରା ରବିବାବୁ ନିଶ୍ଚୟ କ'ଣ ମନେ କରିଥିବେ । କାହିଁକି ସେ ବା ଅପସରି ଆସିଲା । ମନ ମନ୍ଦିରରେ ଯାହାକୁ ସେ ଦେବତାରୂପେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ପାରିଚି—ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ନିଜକୁ ଅର୍ଘ୍ୟରୂପେ ବାଢ଼ିଦେଇଥିଲେ କ'ଣ ହୋଇଥାନ୍ତା ! ଭାବିଲା—ଖାଲି ଭାବିଲା ।

ଭାବନାରେ ସେ ନିଜକୁ ବୋଧ କରି ନ ପାରି ଶେଷକୁ କିଛି ସମୟ ପରେ ଫେରି ଆସିଲା । କିନ୍ତୁ ଦେଖେ ରବିବାବୁ ନାହାନ୍ତି । ଟେବୁଲ ଉପର ଚିଠିଟା ଉପରେ ନଜର ପଡ଼ିଲା । ଖୋଲି ପଢ଼ିଲା—ନୂଆବୋଉ, ଯିବାବେଳେ କହି କରି ଯାଇଥିଲେ ତମେ ଖୁସି ନଥାନ୍ତ—ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଚିଠିରେ ଜଣାଇ ଘରକୁ ଚାଲିଲି । ଭଗବାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ପୁଣି କେବେ ଆସିବି । ଅଳକାକୁ କହିବ, କ୍ଷଣିକପାଇଁ ଯଦି ତା' ମନରେ ଦୁଃଖ ଦେଇଥାଏ, ତେବେ ନିଜର ମହତ ଗୁଣରେ ସେ କ୍ଷମା କରିବ ।

ଅଳକା ଚିଠିଟି ପଢ଼ି ଘଡ଼ିଏ କାଳ କିଛି ଭାବି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଜୀବନର ସ୍ରୋତ ଗତିଶୀଳ ହୋଇ ଆଗକୁ ଚାଲିଲାବେଳେ ଆଜି ପୁଣି ଲେଉଟି ପଡ଼ିଲା କାହିଁକି ? ରବିବାବୁଙ୍କ ଅଭାବରେ ତା ମନରେ ଅନୁତାପ ଆସିଲା । ଅନୁତାପ ନିଆଁରେ କୁହୁଳି କୁହୁଳି ଆଖିରୁ ଝରିଲା ବାରିଧାରା । କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ଆଖିରୁ ଲୁହପୋଛି ଊର୍ମି ଅପାକୁ ଆସି ଉଠାଇଲା ।

ଊର୍ମି ପଚାରିଲା, କିଲୋ କ'ଣ ?

ତମେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଶୋଇଚ । ତେଣେ ରବିବାବୁ ଦୋଷୀ ହୋଇ ପଳେଇଲେଣି ।

କାହିଁକି ! କଣ ହେଲା ?

ଅଳକା କଣ କହି ଉତ୍ତର ଦେବ, କିଛି ଭାବି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

କିଲୋ କଣ ହେଲା କହୁନାହୁଁ ?

ଅଳକା ସବୁ କଥା ଖୋଲି କହିଲା ।

ସବୁ ଶୁଣି ସାର ଭମ କହିଲା, ଯା' ସହିତ ତୁ ଜୀବନର ମଧୁର ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ମନେ ମନେ ସଙ୍କଳ୍ପ କରି ସାରିଲୁଣି—ତା'ଠାରୁ ଆଉ ନିଜକୁ ଏତେ ଦୂରେଇ ରଖିଲୁ କାହିଁକି ? ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ସମ୍ପର୍କ କ୍ରମେ ଅଧିକ ଘନିଷ୍ଠତର କରିବାକୁ ତ ମୁଁ ତମ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ଦେଇ ଆସିଥିଲି । ତୁ ବଡ଼ ଭୁଲ କଲୁ ଅଳକା ! ରବି ବଡ଼ ଏକବାଜିଆ ପିଲା । କଥା କଥାକେ ତାର ଘରି ରାଗ ଅଭିମାନ । ମନ ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ସବୁକଥା ଅଡୁଆ ହୋଇଯାଏ । ଆଚ୍ଛା ! ସତ କହିଲୁ ଅଳକା, ଏହି ଘରି ଭିତରେ ଅନ୍ୟ କେହି ନାହିଁ—ଅଛି ତୋର ଅତି ଆପଣାର ଭର୍ମି-ଅପା । ପଦେ କଥା—ହୃଦୟ ଖୋଲି କହିଦେ । ରବି ହାତ ଧରିଲେ ତୁ ସୁଖୀ ହୋଇ ପାରିବୁ ତ ?

ଭର୍ମି ଅପା, ହୃଦୟ ଚିହ୍ନି ପାରିଲ ନାହିଁ । ମୁଁ ତମର ସାନ ଭଉଣୀ । ଆଜି ଯେମିତି—ସବୁଦିନେ ଠିକ୍ ଏଇମିତି ରହିବି । ତମେ ଆଗେ କୁହ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ତମେ ମୋତେ ପାଖରେ ରଖିବ କି ନାହିଁ ?

ମୋର ଇଚ୍ଛା ନ ଥିଲେ ରବି ସହିତ ତୋର ଭେଟ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ।

ତୁ ଯେତେବେଳେ ସାରା ଜୀବନ ପାଇଁ ଜଣଙ୍କର ହାତ ଧରି ଚାଲିବୁ, ତୋର ଭଲ ମନ୍ଦ ବାଛିବାର କଥା । ରବି ଯଦି ତୋତେ ପସନ୍ଦ ନ ହେଉଛି, ତେବେ ମୋ ମନରେ ଦୁଃଖ ହେବ ନାହିଁ ଅଳକା—ସତ କରି କହିଦେ । ରବି ଯେମିତି ମୋର ଅତି ଆପଣାର—ତୁ ବି ସେମିତି ମୋର ହୃଦୟର । କାହାରି ଅମଙ୍ଗଳ ମୁଁ ଚାହେଁ ନାହିଁ ।

ଉମ ଅପା ମୋତେ ଏତେ କଥା ପଚାରି ଲଜ୍ଜା ଦିଅନା । ମୁଁ ତମ ହାତ ଧରି କ୍ଷମା ଚାହୁଁଛି, ମୋତେ ତମେ ତାଙ୍କର ପାଦ ତଳେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଦିଅ ।

ଅଳକା ଆଖିରୁ ଝରି ପଡ଼ିଲା ଦି' ଟୋପା ଲୁହ ।

ଉର୍ମି ତାକୁ କୋଳକୁ ଟାଣି ନେଇ କହିଲା, ତୋ ହୃଦୟ କଥା ମୁଁ ଭଲ କରି ଅନୁଭବ କରି ପାରୁଛି ଅଳକା—ଦୁଃଖ କର ନାହିଁ । ଉଡ଼ିଯାଇଥିବା ଚଢ଼େଇଟି ପୁଣି ତୋ କତିକି ଫେରି ଆସିବ । କିନ୍ତୁ ଏଥର ଯେମିତି ପାଶ କୋହଳାଇ ଭୁଲରେ ଛାଡ଼ି ନ ଦେଉ ।

ଅଳକା ଆଖି ଲୁହରେ ଆନନ୍ଦର ଆଭା ଖେଳିଗଲା ।

* ସପ୍ତମ ପରିଚ୍ଛେଦ *

ନୂଆବୋଉ ଲେଖିଛନ୍ତି—ରବି ! ତମେ ନ କହି ଯୋଷା ହୋଇ ଚାଲିଗଲ । କାହା ଉପରେ ଯୋଷା ହୋଇ ଶେଷକୁ ଭାଉଜଙ୍କ ଉପରେ ରାଗ ସାରୁଛ । ଅଳକା ତା' ଭୁଲ ପାଇଁ ଅନୁତାପ କରୁଚି । ଚିଠି ପାଇ ଥରେ ଏଠିକି ନ ଆସିଲେ ମୋ ମନରେ ଭାରି ଦୁଃଖ ହେବ । ନ ଖାଇ ନ ପିଇ ଯୋଷା ହୋଇ ଚାଲିଯିବା ଶୁଣି ବାପା, ଭାଇ, ବୋଉ ସମସ୍ତେ ମୋତେ ଦୋଷ ଦେଉଚନ୍ତି । ହେଲା, ଏବେ ସବୁ ଦୋଷ ମୋର । ତମେ ଥରେ ଏଠିକି ଆସି ଦୋଷୀକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଇଯାଅ । ଭୁଲିବ ନାହିଁ ।

ରବି ରାଗରେ ଚିଠିଟିକୁ ଚିରି ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲା । ଅଳକାକୁ ଭୁଲିଯାଇ ନିଜକୁ ସଂଯତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ତଥାପି ଦୀର୍ଘ ରାତ୍ରି ଶେଷରେ ଉଷାର ଦର୍ଶନ କେବେ ମିଳିବ ଏଇ ଅବଶୋଷରେ ସେ ଛଟପଟ ହେଲା । ହଠାତ୍ ସେଦିନ ବନ୍ଧୁ ରମେଶର ଚିଠିଖଣ୍ଡିକ ଅଳକାର ସ୍ମୃତି ଉପରେ ବୁଢ଼ିଆଣୀ ଜାଲପରି ଗୁଡ଼ାଇ ହୋଇ ଅସ୍ପଷ୍ଟ କରି ଦେଲା । ରମେଶ ଲେଖିଚି ରବି, ଆମ ଘରଆଡ଼େ ଏଯାଏ ଆସିଲୁ ନାହିଁ । ଗୋଟାଏ କଥା—ତୋର ମତ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଲେଖିଲି । ମୋର ସାନ ଭଉଣୀ ନମିତା । ତୋ ହାତରେ ଟେକି ଦବାକୁ ମୋର ଇଚ୍ଛା । ଯୋଗ୍ୟପାତ୍ର ପାଖରେ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ଆଉ ଖୋଜିବାକୁ କେଉଁଠିକି ଯିବ । ନମିତାର ଫଟୋ ଖଣ୍ଡିକ ଚିଠି ଭିତରେ ପଠାଇଲି । ଇଚ୍ଛା କଲେ ନମିତାକୁ ଥରେ ଆସି ଦେଖି ଯାଇ ପାରିବୁ । ଚିଠିରେ ସବୁକଥା ଲେଖିବୁ । ସିଧା ସଳଖ

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ତୁ ଯଦି ରାଜିହେଉ ତେବେ ବାପାଙ୍କ ମତ ନେବାକୁ ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବି ।

ଚିଠି ଭିତରୁ ନମିତାର ଫଟୋଖଣ୍ଡିକ ରବି ବାହାର କରି ଦେଖିଲା । ରୂପରେ ସେ ଅଳକାର କୌଣସି ଗୁଣରେ କମ୍ ନୁହେ । କେଜାଣି କାହିଁକି ଫଟୋ ଖଣ୍ଡିକ ପ୍ରତି ତାର ମମତା ଜାଗି ଉଠିଲା । ମନ ଗଗନରେ ଉଇଁ ଆସିଲା ନମିତା—ଝଡ଼ର ଅବସାନ ପରେ ପ୍ରକୃତି ପୃଥିବୀ ପବନର ନୂଆ ରୂପ ନେଲା ପରି ।

ପୁଣି ଦିନ କେଇଟା ପରେ ଭାଉଜଙ୍କର ଚିଠି । ରବି ଚିଠିର ଉତ୍ତର ଦେଇ ନାହିଁ କି ଥରୁଟିଏ ଆସିଲ ନାହିଁ । ଅଳକା ତମ ଚିନ୍ତାରେ ଦିନୁ ଦିନ କ୍ଷୀଣ ହୋଇ ପଡୁଚି । ତାକୁ ଭୁଲ ବୁଝିବ ନାହିଁ । ସେ ତମକୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଏ । ହସିଲା ଫୁଲ । ମଧୁର ସକାଳ—ମଣିଷ ଜୀବନରେ ଯେପରି ପ୍ରିୟ—ତମେ ସେଇପରି ତା ନିକଟରେ ପ୍ରିୟ—ଅତିପ୍ରିୟ ! ଏମିତି ଘୋଷା ହୋଇ କଥା ନ କହିଲେ ଭାଉଜଙ୍କୁ ନେଇ ଘରେ ରହିବ କିପରି ? ଦୋଷ କଲେ ଦଣ୍ଡ ଦିଅ—ଭୁଲ କରିଥିଲେ କ୍ଷମା ଦିଅ । ମୋ ରାଣ ତମେ ଥରୁଟିଏ ଆସ । ତମେ ଗଲାଦିନୁ ଆମ୍ଭ ବୁହିଁଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସଟିକିଏ ଫୁଟି ନାହିଁ ।

ତଥାପି ରବି ନିଜ ପ୍ରତିଜ୍ଞାରେ ଅଟଳ । ମଝିରେ କାଇଗି ଦିନ କଟିଗଲା । ରବି ଗୃହକର୍ମ ଅନ୍ୱେଷଣରେ କଟକ ଗୁଲିଗଲା । ବୁଲି ବୁଲି ଦିନ କେତୁଟା ପରେ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲା । ଦେଖିଲା ତା ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଭାଉଜଙ୍କ ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ କେବେଠୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଚି । ଖୋଲି ପଢ଼ିଲା ।

ରବି, ଭାଉଜଙ୍କ ଉପରେ ଏତେ ରାଗ ସାଧୁଚ ଙ୍ଗେ ଡାଂଗୁଡ଼ିକର ଜବାବ ବି ଦେଉନାହଁ । ଜୀବନର ପଥ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିବା ଗୋଟିଏ ଫୁଲ— ତାକୁ ତମେ ଉଠାଇ ନେଇ ପୁଣି ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲ କାହିଁକି ? ହୁଏତ ଆଉ କେହି ବାଟୋଇ ତା'ର ମୂଲ୍ୟ ବୁଝି ଆଦର କରିଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଯଦି ଫୁଲର ପାଖୁଡ଼ାରେ ଦାଗ ଆଙ୍କି ଦେଲ ତେବେ ତାର ଆଶା ଆକାଂକ୍ଷା ଭରି ସଉରଭ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରନଅ—ଏତିକି ମୋର ଅନୁରୋଧ । ମୋ ଦେହ କେତେ ଦିନ ହେଲା ଭଲ ନାହିଁ— କ୍ରମାଗତ ଜର ଲଗି ରହିଚି । ଭାଇ ଆସି ଦେଖି ଯାଇଛନ୍ତି । ମୋ ଠାରେ ଲୋଭ ଥିଲେ ତମେ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବ । ଭାଉଜ ମରିଗଲେ ତମକୁ ବହୁତ ଭାଉଜ ମିଳିବ । କିନ୍ତୁ ମୋତେ ତମ ପରି ସରଳ ଶାନ୍ତ ଦିଅରଟି ଏ ଜୀବନରେ ଆଉ ମିଳିବ ନାହିଁ ।

ଭାଉଜଙ୍କ ଅଭିମାନ ଭରିଦିଲିରା ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ରବି ପ୍ରତିଜ୍ଞାକୁ ଟହଲାଇ ନିମିଷକେ ପାଣି କରିଦେଲା । ହୃଦୟରେ ଦୁଃଖର ଏକ ତୀବ୍ର ଚିଡ଼ଚିଡ଼୍ ଅନୁଭୂତି ଖେଳିଗଲା । ଆଖି ଆଗରେ ଦିଶିଲା, ଭାଉଜଙ୍କର ମଳିନ ମୁହଁ—ଉଜ୍ଜ୍ୱଳହୀନ ଆଖି—ହସ୍ ବିହୀନ ଓଠ । ସେ ବୋଉଠାରୁ ଭାଉଜଙ୍କ ଦେହ ଖବର ପଚାରି ବୁଝିଲା । ତା'ପରଦିନ ସକାଳ ହେବାକ୍ଷଣି ସେ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା । ମାଲତୀପୁର ଗାଁ ଦାଣ୍ଡ ଛୁଇଁବାକ୍ଷଣି ତାକୁ ଭାରି ଖାପଛଡ଼ା ଲାଗିଲା ।

ପହଞ୍ଚିବାକ୍ଷଣି ଊର୍ମିର ଭାଇ ଉଦୟ କହିଲା, କିହୋ ରବିବାବୁ ଏଥର ପୁଣି ଲୁଚି ଲୁଚି ପଳାଇ ଯିବ ନାହିଁତ ?

ଊର୍ମିର ମା କହିଲା, ବାପ ତମେ ଯେଉଁଦିନ ଚାଲିଗଲ, ଉମ, ଅଲକା ତମରି ଚିନ୍ତାରେ ସେଦିନ ଓପାସ । ଏକଣ ତମରି

ଘର ନୁହେଁ । ବାପ୍ପା ପୁଅ ପର ହେଲେ ସଂସାର କରିବ କିପରି ? ଗୁଲ ସେ ଘରେ ଊର୍ମି ଅଛି । ତା ଦେହ ଦି'ଦିନ ହେବ ଭଲ ଅଛି ।

ରବି କିଛି ନ କହି ମୃଣ୍ମୁ ହସ ସିଧା ସଳଖ ଭାଉଜଙ୍କ କକ୍ଷକୁ ଗୁଲଗଲା । ରବିକୁ ଦେଖି ଊର୍ମି ଆଖିରେ ଲୁହ ଛଳ ଛଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । କହିଲା, ଏତେ ଦିନେ ଭାଉଜ ବୋଲି ମନେ ପଡ଼ିଲା —ମରିଥିଲେ ମୋ ଉପରେ ଘାସ ଆଣ୍ଠୁଏ ହୋଇ ସାରନ୍ତାଣି ।

ରବି କହିଲା, ମୁଁ କଟକ ଗୁଲି ଯାଇଥିଲି । ମୋତେ କ୍ଷମା କର । ତମ ପରି ଭାଉଜ ମୁଁ ଜୀବନ ଭିତରେ ପାଇବ ନାହିଁ ।

ସେଇଥିପାଇଁ ଏତେ ରାଗ ସାଧିଲ !

ତମଙ୍କ ଅସାଧାରଣ ସ୍ନେହ ମୋର ସବୁ ରାଗ ମାନ ଅଭିମାନକୁ ଦୂରକୁ ଠେଲି ପୁଣି ପାଖକୁ ଟାଣି ଆଣିଛି । ତମର ମହତ୍ ହୃଦୟ, ଅନାବିଳ ମମତା ମୋତେ ପୁଣି ବାନ୍ଧି ପକାଇଚି । ତମ ମନରେ ଦୁଃଖ ହେଲା ଭଳି ଆଉ କୌଣସି କାମ କରିବନି ନୂଆବୋଉ—ମୁଁ କଥା ଦେଉଚି ।

ଊର୍ମି ମୁହଁରେ ବିଷାଦର ଅମାରାତ୍ରି କାଟି ଉଇଁ ଆସିଲା ନୂତନ ଆଲୁଅ । ସେ ଆଲୁଅ ପୁଣି ଦୁହିଁଙ୍କ ମନ ଭିତରୁ ସବୁ ଗ୍ଲାନି ଦୂରକୁ ଠେଲି ଦୁହିଁଙ୍କୁ କରିଦେଲା ଅଭିନବ, ସୁନ୍ଦର ।

ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଆଳାପ ଆଲୋଚନା ଜମି ଉଠିଲା । ଊର୍ମି କହିଲା, ଅଳକା ସେଦିନ ତମ ମନରେ ଦୁଃଖ ଦେଇ ଅନୁତପ୍ତ । ତାକୁ ତମେ କ୍ଷମା ଦେବ ରବି !

ନୂଆବୋଉ ତମକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଚି, ଅଲକା କଥା ମୋ ଆଗରେ ଆଉ ଉଠାଇବ ନାହିଁ, ତାକୁ ମୁଁ ଭୁଲି ଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ।

କାହିଁକି ?

ଆଉ ଜଣକୁ ମୁଁ ଆପଣାର କରିବାକୁ ମନେ ମନେ ଠିକ୍ କରି ସାରିଛି ।

ଉର୍ମି ବିସ୍ମୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା, ସେ କିଏ ?

ରବି ପକେଟରୁ ରମେଶର ଶଠ ଓ ନମିତା ଫଟୋ କାଢ଼ି ଦେଖାଇଲା ।

ଅଲକା ପ୍ରତି ଏତେ ବଡ଼ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ ବସିଛ ରବି ! ତମର ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ମୁଁ ଅନୁମୋଦନ କରିପାରୁନାହିଁ । ଅଲକା ଆଖି ଆଗରେ ତମେ ଦିନେ ରଂଗିନ ଛବି ସୃଷ୍ଟି କରି ତାକୁ ପାଖକୁ ଟାଣି ନେଲ । ସେ ନିରୀହା ସରଳାଟି ପ୍ରତି ଶେଷକୁ ଏଇ ବିଚାର !. ଏଇଥିପାଇଁ ସେଦିନ କହିଥିଲି ନାରୀ ଜାତିଟା ବଡ଼ ସ୍ୱାର୍ଥପର ।

ରବି ଭାଉଜଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲା । ସତେ ଯେପରି ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ତା ପ୍ରତି ଘୃଣା ଜାଗି ଉଠିଛି । ସେ ଅସହାୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ଓ ପଚାରିଲା, ତମର ଇଚ୍ଛା କ'ଣ ଖୋଲି କୁହ ନୂଆବୋଉ !

ମୋର ଇଚ୍ଛା ଚାହିଁ ଆଉ ଲାଭ କ'ଣ ! ନମିତାକୁ ତ ତମେ ମନେ ମନେ ଠିକ୍ କରି ସାରିଛ ।

ଏବେ ବି ସମୟ ଅଛି ।

ମୁଁ ତମର କେହି ନୁହେଁ । ତମେ ଯା ଭଲ ମନେ କରୁ କର ।

ଊର୍ମି ଉଠି ଅନ୍ୟଆଡ଼କୁ ଚାଲିଯିବାକୁ ବସିଲା । ରବି ହା ଧରି କହିଲା, ତମର ଇଚ୍ଛା କଣ କୁହ ନୂଆବୋଉ ! ମୋତେ ପରକୋଲ ଭାବିବା ଆଗରୁ ନିଜ ହାତରେ ମାରି ଦେଇଯାଅ ।

ରବିର ପ୍ରାଣସ୍ପର୍ଶୀ ନିବେଦନରେ ଊର୍ମି ତରଳିଗଲା । କହିଲା ଅଳକା ପ୍ରତି ଅବିଚାର କଲେ ମୁଁ ସହ୍ୟ କରି ପାରିବି ନାହିଁ ।

ତେବେ ତମର କଥା ହେବ ନୂଆବୋଉ । ଏଇ ଫଟ ଶଠିକୁ ମୁଁ ଚିରଦେଉଚି ।

ରବି ତାହାହିଁ କଲା । ଊର୍ମି ମୁହଁରେ ହସ ଫୁଟିକଲା ।

ଦୁ'ପହରେ । ଅଳକା ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଲାଜରେ ସେ ରବି ବାବୁଙ୍କୁ ମୁହଁ ଦେଖାଇବାକୁ ପ୍ରଥମେ ଯାଇପାରିଲାନାହିଁ । ଊର୍ମି କହିଲା—କଲେ, ଏତେ ଲାଜ ଯଦି କରୁଚୁ କାହିଁକି ଆସିଲୁ ? ସେ ତ ହାତଧରି ଟାଣି ଟାଣି ନେଇ ରବି କତିରେ ଛାଡ଼ିଦେଲା । ହସି ହସି କହିଲା, ଲାଜକୁଳି ଲତାଟିର ସବୁ ଦୋଷ କ୍ଷମା କରି ପୁଣି ପାଖ ନିଅ ରବି ! ତମ କଥା ଭାବି ଭାବି ଦେଖୁନା ତାର ରୂପ-ସଉର କପଟି ମଉଳି ଯାଇଚି । ଏଥର ତମଠୁ ସେ ଦୂରେଇ ଯାଇ ପାରି ନାହିଁ । ନିଅ, ହାତ ଧର ! ଅଳକାର ହାତଟା ଟାଣି ରବି ହାତ ମୁଠାରେ ଜବରଦସ୍ତ ରଖିଦେଲା ।

ଅଳକା ଆପତ୍ତି କଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ରବି ଲାଜରେ ହାତ ଛାଡ଼ିଦେଲା ।

ଏତେ ସବୁ ଲାଜ କେତେବେ ମୁଁ ଅନ୍ତର ହେଉ ଯାଉଚି। ମୋ ଯିବାପରେ ସବୁ ଜାଣେ ତମେ ଅଳକା ପ୍ରତି ପୂର୍ବ ଅତ୍ୟାଚାର ଆରମ୍ଭ କରିଚ, କେବେ ଫେରି ଆସି ଉପଯୁକ୍ତ ଶାସ୍ତି ଦେବାକୁ ଗୁଡ଼ିବି ନାହିଁ ।

ଊର୍ମି ହସି ହସି ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରୁ ଅପସରି ଗଲା ।

ଭାଉଜ ଯିବାପରେ ଘଡ଼ିଏ କାଳ ମଉନରେ ବିତିଗଲା । ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଚାହିଁ ପାରିଲେ ନାହିଁ । କଥା ଆରମ୍ଭ କରି ଅଳକା କହିଲା, ସେଦିନ କଥାକୁ ଭୁଲିଯାଇ ମୋତେ କ୍ଷମା ଦେବେ ।

ରବି ହସି ହସି କହିଲା, ଅତୀତ ଯାଇଚି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ କହୁ ନୂଆ କଥା କୁହ ଅଳକା !

ଜୀବନର ଗତି ଆଗକୁ ଚାଲିଚି । ଯେତିକି ସେ ନୂତନକୁ ସ୍ୱାଗତ କରୁଚି, ସେତିକି ସେ ପୁରାତନ ଭିତରେ ବନ୍ଧ ହୋଇ ପଡ଼ୁଚି । ସେଥିପାଇଁ ନୂଆ ପୁରୁଣା ସବୁବେଳେ ଜୀବନ ଉପରେ ଆଲୁଅ ଓ ଛାଇ ପରି ଲାଗି ରହିଚି । ପୁରୁଣାକୁ ଭୁଲିହେବ କିପରି ? ଏତେ ବଡ଼ ରାଗ ଆପଣ ମୋ ଉପରେ ନ ସାଧି ଭାଉଜଙ୍କ ଉପରେ ସାଧିଲେ କାହିଁକି ?

ରାଗବେଳେ ବିଚାର ଶକ୍ତିର ଅଭାବ ହୁଏ—ସେଇଥିପାଇଁ !

ଏତେ ପାଠ ପଢ଼ିଛନ୍ତି—ବିଚାର ଶକ୍ତିର ଅଭାବ ହେଲେ ଆମର ନୂତନ ବାଟକୁ କିଏ ନିଜର ଆଦର୍ଶରେ ସଜାଡ଼ିବ କିଏ ? ତମେ-ମାନେ ସବୁ ଆଗୁଆ—ଦେଶ, ସମାଜ, ଜାତି, ଘରେ, ପୃଥିବୀ ବାହାରେ ।

ମୋର ଭୁଲ ହୋଇଚି । କଣ ଦଣ୍ଡ ଦେବ ଦିଅ ଅଳ
ତମ ଦଣ୍ଡ ହସି ହସି ଗ୍ରହଣ କରିବା ଭଳି ଶକ୍ତି ମୋର ଅ
ସ୍ନେହରେ ରବି ଅଳକାକୁ ନିଜ କୋଳ ଭିତରକୁ ଟାଣି ନେଲା

କଣ ଦଣ୍ଡ ଦେବ ଅଳକା ଭାବି ପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ନିଜ
ରବି କୋଳରେ ଲୁଚିଗଲା । ଘନ ଘନ ଚୁମ୍ବନ ନଇଁ ଆସିଲା ଅଳ
ତଳ ତଳ ସୁନ୍ଦର ମୁହଁ ଉପରକୁ । ଘଡ଼ିକ ପାଇଁ ଦୁହେଁ ଦୁହ
ଭୁଲିଗଲେ । ଦୁହିଁଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ ଗୁଞ୍ଜରି ଉଠିଲା ବିଚ୍ଛେଦ ପ
ମିଳନର ମଧୁ ସଂଗୀତ ।

ରାତିରେ ଜହ୍ନ ଆଲୁଅ ଛପି ଛପି ଘର ଭିତରେ ଅନ୍ଧା
ତଡ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା । ପ୍ରକୃତିର ଶୋଭା ସମ୍ପଦ ଫିଟି
ଚାରିଆଡ଼େ ବିସ୍ତୃତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ରୁପାର କାଉଁସ
ଛୁଇଁଲାକ୍ଷଣି ରଜନୀବଧୂ ଅଚେତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ଅ
ନୀରବତା ଭଙ୍ଗ କରି ଭାସି ଆସୁଥିଲା କେଉଁ ବୀଣାପାଣିର ବଇଁ
ତାନ । ସମୀର ପୁଲକରେ ସେ ତାନ ହୃଦୟକୁ ଆହ୍ୱାନ କ
କରୁଥିଲା ଭାସି ଯିବାକୁ କଳ୍ପନା ରାଇଜକୁ । ନୀଳ ଆକାଶ ତ
ଦୁଆର ମଝିରେ ତିନିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚାଲିଛି କେତେଆଡ଼ର ଗପ ।
ଖୁସିର ଆଲୋଚନା—ଥଟ୍ଟା ପରିହାସ । ତିନିଙ୍କ ହୃଦୟର ଅନା
ଆନନ୍ଦଧାରା ଫିଟି ପଡ଼ିଚି । ସେଥିପାଇଁ କଥା ଗଣ୍ଠି ପଡ଼
ଲମ୍ବି ଯାଉଚି । ମନେ ଯେପରି ଅନୁଭୂତି—ଏଇ ତାର ଫୁଲ
ସରିବ ନାହିଁ ଆଉ ଗପ ।

ରାତି ଧୀରେ ଧୀରେ ବଢ଼ି ଚାଲିଲା । ଉର୍ମିର ମା ଆସି
ଦେବାରୁ ତିନିଙ୍କ ଭିତରେ କଥାର ଲହଡ଼ି ଥମିଲା ।

ଉର୍ମି କହିଲା, ଆଜି ଏଇଠି ଖାଇବୁ ଅଳକା, ଘରକୁ ...ବୁନାହିଁ ।

ଉର୍ମିର ମା' ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ଭାତ ବାଢ଼ି ତିନିଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ...ଲା । ଥଟ୍ଟା ପରିହାସ ଭିତରେ ଖାଇସାରି ତିନିହେଁ ଉଠିଲେ । ...ତ ସେତେବେଳକୁ ବାରଟା । ଖାଇସାରି ସମସ୍ତେ କଏ କୁଆଡ଼େ ...ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେଣି । ଅଳକା କହିଲା, ଉର୍ମି ଅପା ବାହାରେ ଗୋଲ ...ଡ଼ା ହେବ—ମୁଁ ଘରକୁ ଯିବ । ଉର୍ମି କହିଲା, ଏତେ ରାତିରେ ...ଆଡ଼େ ଯିବୁ । ଆଜି ରାତିକ ଆମରି ଘରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିବୁ ।

ଦୁହେଁ ଶୋଇବାକୁ ଗଲେ । ପାଖ ଘରେ ରବି ଶୋଇଲା ।

ଖଟ ଉପରେ ପଡ଼ି ରହିଲା ସିନା ରବିକୁ ମୋଟେ ନିଦ ...ହେଲାନାହିଁ । ଅଳକା ରୂପ ଲାବଣ୍ୟ ତା ଆଖି ଆଗରେ ଖାଲି ...ରୀଚିକା ପରି ଭାସି ଉଠିଲା । ସେ ତାକୁ ଛୁଇଁ ଛୁଇଁ କଳ୍ପନାରେ ...ଉଡ଼ିଲା ସିନା—କିନ୍ତୁ ପାଇପାରିଲାନାହିଁ । ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛଟପଟ ...ହେଲା । କାନ୍ଥ ଘଡ଼ିରେ ଦୁଇଟା ବାଜିଲା । ଭାରି ଗରମ ଲାଗିଲାରୁ ...ବାଟ ଖୋଲି ରବି ବାହାରକୁ ଉଠି ଆସିଲା । ହଠାତ୍ ଆଖି ଆଗରେ ଅଳକା ଦୁଆର ମଝିରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଚି । ରବି ପଚାରିଲା, ଏଠି କାହିଁକି ଛିଡ଼ା ହେଇଚ ।

ଭାରି ଗରମ ହେବାରୁ ନିଦ ହେଲାନି । ଉଠିଆସି ଟିକିଏ ...ବନ ଖାଉଥିଲି

ରବି ପାଖକୁ ଘୁଞ୍ଚିଯାଇ ଧୀର ଗଳାରେ କହିଲା, ଅଳକା ...ମୋତେ ବି ଆଜି ନିଦ ହେଉନାହିଁ । ଘର ଭିତରକୁ ଆସ—ଦୁହେଁ ...ସି ଗପ କରିବା ।

ଏତେ ରାତିରେ କିଏ ଜାଣିବ ଯଦି ମୁଁ ଲଜ୍ଜାରେ ମୁହଁ ଦେଖାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ସମସ୍ତେ ଶୋଇଛନ୍ତି । ତମେ ଆସ ଅଳକା । ଏତେ ପାଖରେ ଆଉ ଦୂରକୁ ଘୁଞ୍ଚି ଯାଅନା । ରବି ଅଳକା ହାତଧରି ନିଜ ଘର ଭିତରକୁ ନେଇ ଆସିଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ଦରଜା ଦେଇ ଦେଲା । ଘର ଭିତରେ ସହସ୍ରବାଞ୍ଛିଣି ଅଳକା ଅଜଣା ଭୟରେ ଥରି ଉଠିଲା । ରବି କହିଲା, ଅଳକା ଭୟ କରନା, ଦିନେ ତମେ ମୋର ପାଖକୁ ଲାଗି ଅସିଥାନ୍ତ, ଆଜି ନିବିଡ଼ ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ କ୍ଷତି କଣ । ତମର ଭାବନାରେ ମୋତେ ନିଦ ହେଉନାହିଁ । ଭାବନାରୁ ଛୁଟି ଦିଅ । ଆଖିରେ ନିଦ ଦେଇ ଶାନ୍ତିରେ ଶୋଇବାକୁ ଦିଅ, ଆସ ଅଳକା !

ଅଳକା ଲାଜରେ କିଛି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ତା ହୃଦୟ ଅଜଣାରେ ରବି ପ୍ରତି ଢଳି ପଡ଼ିଥିଲା । ସେ ପାଖକୁ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା । ରବି ଅଳକାକୁ କୋଳ ଭିତରକୁ ଟାଣି ନେଲା । ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ନିଦ୍ରିତ ପ୍ରେମ କଳି ଫୁଟି ଫୁଟି ଚଲା । ତା'ର ଉଚ୍ଛୁଳା ଗନ୍ଧରେ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରେମର ବିନିମୟ ହେଲା । ହୃଦୟ ହୃଦୟକୁ ଆପଣା କରି ଡାକି ନେଲା ଦିଗ ଆରପାରିକି ।

ଦୁହେଁ ଅବଶ ହୋଇ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଅଳକା ବି ପ୍ରେମ ନିଶାରେ ଭୁଲିଗଲା, ସେ ଉର୍ମି ଅପା ପାଖରୁ ଉଠି ଆସିଚି ବୋଲି । ରବି ବାହୁବନ୍ଧନ ଭିତରେ ତାର ସତ୍ତା ଲିଭି ଯାଇଥିଲା ।

ଉର୍ମି ନିଦ ଭାଙ୍ଗିବାରୁ ସେ କର ଲେଉଟାଇ ଛୁଇଁଲା ଅଳକା ନାହିଁ । ମନରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲା । ବାହାରକୁ ଉଠି ଆସି କାହାରିକୁ

ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ନାହିଁ । ତେବେ ଜଣେ ଅଳକା ରବି କଡ଼ରେ ଶୋଇଛି — ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଘୁରେଇ ଘୁରେଇ ହେଲା । ହଠାତ୍ ରବି ଘର କବାଟ ଖୋଲିବାର ଶବ୍ଦ ହେଲା । ସେ ପଳାଇ ଆସି ନିଜ ବିଛଣାରେ ଢାଳି ପାରିଲା ।

ସତକୁ ସତ ଟିକିଏ ପରେ ଅଳକା ଆସି ପାଖରେ ଶୋଇଲା ।

ଉର୍ମି ପଚାରିଲା, କିଲୋ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲୁ ?

ଘର ଗରମ ହେଲା । ଟିକିଏ ଦୁଆରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିଲି ।

କାହିଁ ଦୁଆରେତ ଦେଖା ଯାଉ ନଥିଲୁ ।

ଉର୍ମି ଅପା କଥା ଶୁଣି ଅଳକାର ହୃଦକ ଶୁଖିଲା । ଭାବିଲା ଧରା ପଡ଼ିଲାଣି ଯେତେବେଳେ ଆଉ ତାର ନିସ୍ତାର ନାହିଁ ।

କିଲୋ ପାଟିରୁ କଥା ବାହାରୁ ନାହିଁ କି ? କୋଉ ପ୍ରେମିକ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରଖିବାକୁ ଯାଇଥିଲୁ ।

ଅଳକା ଉର୍ମିଅପା କୋଳରେ ମୁହଁ ଲୁଚେଇଲା । ସରମରେ ତା' ପାଟିରୁ କଥା ବାହାରିଲା ନାହିଁ ।

କମ୍ ସାହସତ ତୋର ନୁହେଁ । ମୋତେ ଏକଲା ଛାଡ଼ି ଲୁଚି ଲୁଚି ଯାଇ ରବି କଡ଼ରେ । ଆଜଠୁ ଏତେ — ବିବାହ ଗଣ୍ଠି ପଡ଼ିଲେ ହବୁ କେତେ ? ମଉନମୁହିଁ ଘରେ ଜଣେ — ବାହାରକୁ ଗୋଟିକ ଯାକ ତୁଳସୀ ।

ଅଳକା ମୁରୁକ ମୁରୁକ ହସୁଥିଲା ।

ରାତି ସେତେବେଳକୁ ପାଞ୍ଚଟା ବାଜି ଗଲାଣି । ଭୋର ହବାକୁ ଆଉ ବେଶି ଡେରି ନାହିଁ ।

ସକାଳେ ରବିକୁ ଟିକିଏ ଡେରିରେ ଉଠିବାର ଦେଖି ଜମି ହସି ହସି କହିଲା, ଅଳକାକୁ ନେଇ ଆଗରୁ ମଧୁଶଯ୍ୟା ସାରି ଦେଲି । ଭାଉଜକୁ ଖାଣ୍ଟିମତ ବୋକା ବନେଇ ଠକିଦେଲି ।

ରବି ଲାଜରେ କିଛି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଖାଲି ଦର ଦର ହସିଲା ।

ସାତୋଟି ଦିନ ଗୁମ୍ଫା ଛବି ପରି କଟାଇ ରବି ଫେରି ଆସିଲା । ଆସିଲାବେଳେ ଅଳକା ଆଖିରେ ଲୁହ ।

ରବି କହିଲା, ଲୁହ କାହିଁକି ? ଆଉ ଦିନ କେଇଟା ଅପେକ୍ଷା କରି ପାରୁନ !

ଅଳକା ନିରୁତ୍ତର ।

ରବି ତା ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛି ବିଦାୟ ନେଲା ।

* ଅଷ୍ଟମ ପରିଚ୍ଛେଦ *

ଚାରି ମାସ ପରେ। ଊର୍ମି ଶାଶୁ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲା। ଘରେ ପଦ୍ମଶ୍ରୀବାଷିଣୀ ଅଳକା ସହିତ ରବିର ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉଠାଇଲା। ପ୍ରଥମେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମତ ନେଇ ଶାଶୁ, ଶଶୁରଙ୍କୁ ଜଣାଇଲା। ଶାଶୁ କହିଲେ, ମୋର ଧନ ଦଉଲତ ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ। ବାଛି ବାଛି ତୋର ପରି ଝିଅଟିଏ ଆଣିବୁ, ଯେପରି ରୂପରେ ଗୁଣରେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆପଣାର କରିପାରିବ। ଶଶୁର କହିଲେ, ମା' ତମେ ଯେତେବେଳେ ରବି ବାହାଘର ଠିକ୍ କରିସାରିଚ—ଗୋଟିଏ ଚିନ୍ତାରୁ ମୋତେ ଛୁଟି ମିଳିଲା। ତାକୁ ନେଇ ତୁ ଘର ଚଳାଇବୁ। ବାପରୁ ଚେଲ ସରିବା ଉପରେ—ଆମେ ଆଉ କେତେଦିନ। ଯାହାକୁ ରବିର ବୋହୂ କରି ଆଣିବୁ ସେ ତୋତେ ଆପଣାର କରି ବଂଶର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ତଳେ ନ ପକାଇଲେ ସେତିକରେ ମୁଁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ। ତୁ ଏ ଘରର ଲକ୍ଷ୍ମୀ। ତୋ ମନ ଯେତେବେଳେ ଯାଇଚି, ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ମୁଁ ଅମତ ନୁହେଁ। ଖାଲି ରବିକି ଟିକିଏ ପଚାର—ଆଜି କାଲିକା ପିଲା।

ତାଙ୍କ ମତ ମୁଁ ନେଇ ସାରିଚି ବାପା—ସେ ଅଳକା ଛଡ଼ା ଆଉ କାହାରିକୁ ବାହା ହେବେ ନାହିଁ।

ତେବେ ଆଉ ଡେରି କରି ଲଭ କଣ ! ଏଇ ଫଗୁଣରେ ବାହାଘରର ଆୟୋଜନ କର। କନ୍ୟାର ପିତା ଏଥିରେ ଅମତ ନହେଁ ତ।

ସେମାନେ ଖାଲି ଆପଣଙ୍କ ହଁକୁ ଚାହିଁ ବସିଛନ୍ତି ।

ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଲେଖିଦେ । ସେମାନେ ମହାପ୍ରସାଦ ନିର୍ବନ୍ଧ ପାଇଁ ଦିନ ସ୍ଥିର କରି ଯାଆନ୍ତୁ ।

ଦିନ କେଇଟା ପରେ ମହାପ୍ରସାଦ ନିର୍ବନ୍ଧ ସରିଲା । ବାହାଘରର ଆୟୋଜନ ଚାଲିଲା ।

ବସନ୍ତ ଆସିଲା—ଗଛ ଲତାରେ ଲାଗିଲା ନୂଆ ପତର । କୋଇଲି ଗାଇଲା ଗୀତ । ରଙ୍ଗି ରଙ୍ଗି ଫୁଟିଲା ବସନ୍ତ ଋତୁର ଫୁଲ । ଦକ୍ଷିଣା ପବନ ଦେହ ମନରେ ଭରି ଦେଲା ନୂତନ ମାଦକତା । ଗଗନ ପବନରେ ବାଜି ଉଠିଲା ଏତେ ଦିନେ ପୁଣି ବସନ୍ତ ଫେରି ଆସିଛି ଧରଣୀକୁ । ଘାସ ଫୁଲ ମଧୁ ଆହରଣ କରି ବୁଲି ପକ୍ଷୀ ଖୁସିରେ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ବୁଲିଲା । ଆମ୍ବ ବଉଳର ବାସନା କହିଦେଲା, ବସନ୍ତ ଆସିଛି ଗୋ ଦିଗବଧୂ—ତମେ ତମର ଅର୍ଚ୍ଚନା ଦେଇ ସ୍ୱାଗତ କରି ନେବାକୁ ଚଞ୍ଚଳ ଆସ । ନଇଲେ ଦଗାଦିଆ ବସନ୍ତ ପୁଣି କୁଆଡ଼େ ପଳାଇବ । ବଉଳର କଥା ଶୁଣି ଦିଗବଧୂ ଗାଇଲା ଆଗମନୀ ଶଂଖ ।

ବସନ୍ତର ଲଳିତ ମଧୁର ଲଗନରେ ଅଳକା ସହିତ ରବିର ବନ୍ଧନ ସାରା ଜୀବନ ପାଇଁ ଏକ ହୋଇଗଲା । ଭଲି ଭଲିକା ବାଜା, ଅସୁମାରି ବାଣ, ଜାକଜମକ ଘୋଷଣୀ ଭିତରେ ରବି ଯେତେବେଳେ ଅଳକାକୁ ସଂଗରେ ଧରି ଫେରି ଆସିଲା—ଲୋକେ ହସି ହସି କହିଲେ, ଏତେ ଦିନେ ରଜା ପୁଅ ଗଡ଼ ଜିତି ଫେରିଲେ । ରବି ହସିଲା ପରିତୃପ୍ତିଭରା ହସ ।

ବନ୍ଦାପନା ସାରି ସବାରି ଭିତରୁ ଅଳକାକୁ ଘରକୁ ନେଲା-ବେଳେ ହସି ହସି ଉର୍ମି କହିଲା, ଥରି ଥରି କରି ଚାଲିଗୋ

ସାଜକେମା-ହାନତ ଓଢ଼ଣା ଟାଣିଚ—ନଇଲେ ଝୁଣି ପଡ଼ ଲୋକ ହସା କରବ । ଓଢ଼ଣା ତଳେ ଅଲକା ମୃଦୁ ମୃଦୁ ହସୁଥିଲା ।

ଅଲକା ଓ ରବ ଅଜ ଦୁହେଁ ଗୋଟିଏ ବୃନ୍ତରେ ଦୁଇଟି ଫୁଲ । ଦୁହିଁଙ୍କ ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ଅଙ୍କ ଶେଷ ହୋଇ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଙ୍କ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

ମଧୁଶଯ୍ୟା ରାତରେ ଅଲକାକୁ ଟାଣି ଟାଣି ରବ କବରେ ଘୁଡ଼ ଦେଇ ଉର୍ମି ହସି ହସି କହିଲା, ମଧୁଶଯ୍ୟା ଆଗରୁ ସାର ଦେଇଚ ବୋଲି ଆସିବାକୁ ମନ ନାହିଁ ନା କଣ ! ଅଲକା ମୃଦୁ ମୃଦୁ ହସିଲା । ରବକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ଉର୍ମି କହିଲା, ଜୀବନର ମଧୁ ପାନ ଏକା ରାତକେ ଶେଷ କରଦେବ ନାହିଁ । ଅଲକାକୁ ପାଖକୁ ନେଇ ମୋତେ ଏଥର ଛୁଟି ଦଅ । ରବ ଲାଜରେ କିଛି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଭାଉଜଙ୍କ ମୁହଁରେ ଉଚ୍ଛୁଳା ହସ ଲହଡ଼ି ଭାଙ୍ଗୁଥିଲା । ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ କବାଟ ଆଉଜାଇ ଆଣିଲେ ।

ଦୀପାଲୋକ ଦୁହିଁଙ୍କ ପ୍ରୀତି ବନ୍ଧନର ରହିଲା ମୂକସାକ୍ଷୀ । ରବ ଅଲକାକୁ କୋଳକୁ ନେଲା । ଦୁହିଁଙ୍କ ଜୀବନର କଳ୍ପିତ ଆଶା ଆକାଂକ୍ଷା ଆଜି ଏକ ହୋଇଗଲା । ଦୁହିଁଙ୍କ କାନ ପାଖରେ ରଣିତ ହେଲା ମିଳନର ଏକ ମଧୁ ସଙ୍ଗୀତ । ସେ ସଙ୍ଗୀତର ମୂର୍ଚ୍ଛନା ମନ ପ୍ରାଣକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରଗଲା ।

ଅଲକା ଦିନ କେଇଟା ଭିତରେ ଶାଶୁ, ଶଶୁର ଓ ପଡ଼ୋଶୀ ଝିଅ ବୋହୂମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଗୁଣରେ ଆପଣାଇ କର ପାରିଲା । ଗାଁରେ

ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ଅଳକାର ପ୍ରଶଂସା ଫୁଟି ଉଠିଲା । ଊର୍ମିର ସୁନ୍ଦ ଗନ୍ଧରେ ଫୁଲି ଉଠିଲା । ରବି ଆନନ୍ଦରେ ଆତ୍ମହରା ହୋଇପଡ଼ିଲା ।

ଊର୍ମି ଅଳକା ଦ' ଭଉଣୀ । ଏକା ମା' ପେଟର ନହେଲେ ବିଧାତା ଏକା ଛାଞ୍ଚରେ ଗଢ଼ିଛି ଦୁହିଁଙ୍କୁ । ଦୁହେଁ ଏକା ଲତାର ଦୁଇଟି ଫୁଲ । ଅଳକା ଊର୍ମି ଅପାକୁ କାମ କରାଇ ଦିଏନା । ଊର୍ମି ରାଗେ, ଅଭିମାନ କରେ । କୁହେ, ତୁ ପରା ଏବେ ସମସ୍ତଙ୍କ ହୁଇ ଖେଳି ଦିନ କାଟିବୁ । ମୋତେ କଣ କାମ ବଳାଉଚୁ । ତୁ ଯା' ରବି ଖବର ବୁଝିବୁ । ଜାଣୁ ତ ସେ କେତେ ରାଗି । ତା ଚିନ୍ତା ତୋତେ ଦେଲି, ଆଉ କାମ ସବୁ ମୋର । ଜୋର କରି ବଳେ ପଶି ଅଳକା କାମ କରେ । ଊର୍ମି ରାଣ ପକାଏ । କଣ କରିବ—କାମ ଛାଡ଼ି ତୁନି ହୋଇ ଚାଲି ଆସେ । ଶାଶୁଙ୍କ ପାଖରେ ଫେରାଦ ହୁଏ । ଶାଶୁ ହସନ୍ତି । କହନ୍ତି, ବଡ଼ ଯା' ଯାହା କହିବ, ତା ମାନି ଚଳିଲେ ଘର ସୁନ୍ଦର ହେବ । ଯା' ରବି ତେଣେ ଖୋଜୁଥିବ ।

ଅଳକା ମନମାରି ପଳାଇ ଆସେ ।

ରବି ପଚାରେ, କି ମଳିନ ମୁହଁ କାହିଁକି ? କିଏ କଣ କହିଲା ।

ଅଳକା ସବୁ କଥା କହେ । ରବି ହସେ । କୁହେ, ଏଇଥିପାଇଁ ଅଭିମାନ ! ନୂଆବୋଉ ମୋ ଚିନ୍ତା ତୋତେ ତ ଦେଇଚନ୍ତି । ଯୁଆଡ଼ୁ ହେଲେ କାମ ମିଳିଚି—ଭାବନା କାହିଁକି ?

ତମର ପାଖରେ ଖାଲି ରାତି ଦିନ ବସିବି । ଘରେ କାହାରେ କଣ କହିବେ ?

କହିବେ, ଅଳକା ଭାରି ସ୍ୱାମୀ ସୁଆଗୀ ଏଇ କଥାତ । ରବି ହସି ହସି ଅଳକାକୁ କୋଳକୁ ଟାଣି ନେଇ ଆଦର କରେ । ଅଳକାର ଅଭିମାନ କ୍ଷଣିକରେ ମିଳାଇଯାଏ ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ଅଳକାର ପ୍ରଶଂସା ଫୁଟି ଉଠିଲା । ଊର୍ମିର ଛାତି ଗର୍ବରେ ଫୁଲି ଉଠିଲା । ରବି ଆନନ୍ଦରେ ଆତ୍ମହରା ହୋଇପଡ଼ିଲା ।

ଊର୍ମି ଅଳକା ଦୁ' ଭଉଣୀ । ଏକା ମା' ପେଟରୁ ନହେଲେ ବିଧାତା ଏକା ଛାଞ୍ଚରେ ଗଢ଼ିଛି ଦୁହିଁଙ୍କୁ । ଦୁହେଁ ଏକା ଲତାର ଦୁଇଟି ଫୁଲ । ଅଳକା ଊର୍ମି ଅପାକୁ କାମ କରାଇ ଦିଏନା । ଊର୍ମି ରାଗେ, ଅଭିମାନ କରେ । କୁହେ, ତୁ ପରା ଏବେ ସମସ୍ତଙ୍କ ହୁଁ ଖେଳି ଦିନ କାଟିବୁ । ମୋତେ କଣ କାମ ବଳାଉଛୁ । ତୁ ଯା' ରବି ଖବର ବୁଝିବୁ । ଜାଣୁ ତ ସେ କେତେ ରାଗି । ତା ଚିନ୍ତା ତୋତେ ହେଲ, ଆଉ କାମ ସବୁ ମୋର । ଜୋର କରି ବଳେ ପଶି ଅଳକା କାମ କରେ । ଊର୍ମି ରାଗ ପକାଏ । କଣ କହିବ—କାମ ଛାଡ଼ି ଉନ ହୋଇ ଚାଲି ଆସେ । ଶାଶୁଙ୍କ ପାଖରେ ଫେରାଦ ହୁଏ । ଶାଶୁ ହସନ୍ତି । କହନ୍ତି, ବଡ଼ ଯା' ଯାହା କହିବ, ତା ମାନି ଚଳିଲେ ଘର ସୁନ୍ଦର ହେବ । ଯା' ରବି ତେଣେ ଖୋଜୁଥିବ ।

ଅଳକା ମନମାରି ପଳାଇ ଆସେ ।

ରବି ପଚାରେ, କି ମଳିନ ମୁହଁ କାହିଁକି ? କିଏ କଣ କହିଲା ।

ଅଳକା ସବୁ କଥା କହେ । ରବି ହସେ । କୁହେ, ଏଇଥିପାଇଁ ଅଭିମାନ ! ନୂଆବୋଉ ମୋ ଚିନ୍ତା ତୋତେ ତ ଦେଇଚନ୍ତି । ଯୁଆଡ଼ୁ ହେଲେ କାମ ମିଳିଚି—ଭାବନା କାହିଁକି ?

ତମରି ପାଖରେ ଖାଲି ରାତି ଦିନ ବସିବି । ଘରେ ବାହାରେ କଣ କହିବେ ?

କହିବେ, ଅଳକା ଭାରି ସ୍ୱାମୀ ସୁଆଗୀ—ଏଇ କଥାତ । ରବି ହସି ହସି ଅଳକାକୁ କୋଳକୁ ଟାଣି ନେଇ ଆଦର କରେ । ଅଳକାର ଅଭିମାନ କ୍ଷଣିକରେ ମିଳାଇଯାଏ ।

ଉର୍ମି ଅଳକା ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡାଇ ତାର ଚିକ୍‌କଣ ଜୁଡ଼ାରେ ଖୋସି ଦିଏ ନଇଁଥିବା ବଗିଗୃରୁ ଫୁଲ ତୋଳି ଆଣି କେତୋଟି ସଜ୍ଜଫୁଟା ଫୁଲ । ମୁଣ୍ଡରେ ସୁନ୍ଦର ଟୋପାକୁ ଦେଇ ଆଖିରେ କଜଳଗାର ଟାଣି ଦିଏ । ଅଳକାକୁ ଗେଲ କରି କୁହେ, ତୋର ମୁହଁଟି କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଦିଶିଲା ଦେଖିଲୁ । ଅଳକା ହସି ହସି କହେ, ଅପା ମୋତେ ନଇଁଥିବା ତମେ ଇମିତି ବେଶ କଲେ ସାଇପଡ଼ିଶା କଣ କହିବେ ?

କୁହନ୍ତୁ, ସାଇ ପଡ଼ିଶା ତ ଆସି ଘର କରି ଦେବେ ନାହିଁ ।

ତମ ଲେଖାରେ ମୁଁ କଣ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଝିଆଟିଏ ହୋଇଛି ଅପା !

ହଁ ଲେ ଅଳକା, ମୋ ଆଖିରେ ସବୁଦିନେ ତୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭଉଣୀ ପରି । ହସି ହସି ଉର୍ମି ଅଳକାକୁ କୋଳକୁ ଟାଣି ନିଏ ।

ଯା' ମୁହେଁ—ବଡ଼ ଭଉଣୀ । ଅଳକା ଭାବେ ଏମିତି ଭଉଣୀ ଯଦି ସବୁ ଘରେ ଏଇ ଆଦର୍ଶରେ ଉଭା ହୁଅନ୍ତେ—ତେବେ ଏଇ ମାଟି ଘରେ ହିଂସା ଆଉ ଦ୍ୱେଷ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସୁଖ ସରାଗରେ ହସି ଉଠନ୍ତା ।

ରାତିରେ ଅଳକାକୁ ଦେଖି ରବି କୁହେ, ଦିନକୁ ଦିନ ତମେ ଖୁବ ସୁନ୍ଦର ହେଇ ଉଠୁଚ ଅଳକା ! ତମକୁ ଛାଡ଼ି ମୁଁ କୁଆଡ଼େ ଯାଇପାରିବି ନାହିଁ । ଅଳକା ହସେ । କୁହେ ସ୍ୱାମି ! ଏତେବଡ଼ ସୋହାଗ କଣ ମୋ ଜୀବନରେ ଅଛି ।

ଅଳକାକୁ ରବି ଗେଲ କରେ ।

ଦିନଗୁଡ଼ା ବିତି ଚାଲେ—ହାଲୁକା ବଉଦ ଆକାଶ ପଟରେ ଚାଲିଗଲା ପରି ।

ଘରେ ଖାଲି ବସିବାକୁ ରବିକୁ ବିରକ୍ତ ବୋଧ ହେଲା । ସେ ଏ ମଧ୍ୟରେ ତାର ଜଣାଶୁଣା ବନ୍ଧୁ ମହଲକୁ ଚାକିରି ସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ ଜଣାଇଥିଲା ।

ସେ ଦିନ ବନ୍ଧୁ ବିଜୟଠାରୁ ପାଇଲା ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି । ରବି ମୋର ଜୀବନବୀମା କର୍ପୋରେଶନ କଟକ ଡିଭିଜନ ଅଫିସରେ ଚାକିରିଟା ଖାଲି ଅଛି । ତୋତେ ସେଠି ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ଚିଠି ପାଇ ଶୀଘ୍ର କଟକ ଚାଲିଆସିବୁ ।

ରବି ଘରେ ଜଣାଇ ଭାଉଜଙ୍କ ଅନୁମତି ନେଲା । ଦିନ କେତୁଟା ପରେ ଫେରି ଆସିବାକୁ ଅଳକାକୁ କଥା ଦେଇ ତାପରେ ଦିନ ଗାଡ଼ିରେ କଟକ ଚାଲି ଆସିଲା ।

କଟକ ଆସି ବିଜୟ ବସା ଉଗରପଡ଼ାରେ ଉଠିଲା । ଭଗବାନଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରୁ ବିଜୟ ଚେଷ୍ଟାରେ ଚାକିରି ଖଣ୍ଡିକ ଜୁଟିଗଲା । ମାସକୁ ଦରମା ଓ ମହଙ୍ଗା ଭତ୍ତା ମିଶି ଶହେ ପଚାଶ ଟଙ୍କା । ରବି ଭାବିଲା ମନ୍ଦ ନୁହେଁ । ଘରକୁ ଟଙ୍କା ଯାଉ ନ ଯାଉ ଅନ୍ତତଃ ଅଳକା ସହିତ ସେ କଟକ ସହରରେ ଚଳି ପାରିବ । ଆସନ୍ତା ସପ୍ତାହରେ ଚାକିରିରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ହେବ । ତା ପୂର୍ବରୁ ଗାଁକୁ ଫେରିଆସିଲା, ସହରରେ ଚଳିବା ଉପଯୋଗୀ ତାର ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜିନିଷ ପତ୍ର ନେଇଯିବାକୁ ।

ଚାକିରି ଖଣ୍ଡିକ ମିଳିଯିବା ଶୁଣି ଘରେ ସମସ୍ତେ ଖୁସି ହେଲେ । ଏକା ଖୁସି ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ଅଳକା । ବିବାହ ପର ଦିନଠାରୁ ସେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଅଭାବରେ ନିଜର ଦୁଃଖ କଣ ଜାଣି ନ ଥିଲା । କେତେ ହସ ଖୁସିରେ ସରଳ ମନ ମତାଣିଆ ଦିନ ଗୁଡ଼ା କଟି ଯାଉଥିଲା

ଗଙ୍ଗଶିଉଳି ଫୁଲର ମନ୍ଦ ମଧୁର ସଉରଭ ନେଇ । ଆଜ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ବିଦେଶ ଯିବା ଶୁଣି ତାର ହସ ଲିଭିଗଲା । ଏକ ଅନାଗତ ବିଚ୍ଛେଦ ତାଙ୍କୁ ବେଦନାରେ ଅଧୀର କରିଦେଲା । ଊର୍ମି ତାକୁ ବୁଝାଇ କହିଲା ଅଳକା ବିଦେଶ ଯିବାବେଳେ କାନ୍ଦିଲେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଅମଙ୍ଗଳ ହୁଏ । ରବି ଅଳକାର ମନ ନେଇ କହିଛି ମୁଁ ଗୃକଶଟରେ ଯୋଗ ଦେବା ପରେ ପରେ କଟକରେ ବସା ଠିକ୍ କରି ତୋତେ ପୁଣି ପାଖକୁ ନେଇଯିବି । ମଝିରେ ଦିନ କେତୁଟା—ଆଖି ପିଛୁଡ଼ାକେ ହଜିଯିବ । ତୋତେ ଏକଲା ଛାଡ଼ି କେତେଦିନ ମୁଁ ରହି ପାରିବି । ପ୍ରାଣ ଅଭାବରେ ଜୀବନ କଣ ଦଣ୍ଡେ ରହିପାରେ ।

ଅଳକା ଆଖିର ଲୁହ ଧାର ଆଜ ରବିର ଦୁର୍ବଳ ମନ ଉପରେ ପଡିଆରି ଦେଖାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଆଗରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଆହ୍ୱାନ—ସେ ଚାଲିଆସିଲା ସବୁ ବନ୍ଧନ ଛିନ୍ନ କରି ସେଇ କଟକ ସହରକୁ ।

ଠିକ ପହିଲା ଦିନ ରବି ଗୃକିଶଟରେ ଯୋଗଦେଲା ।

ଅଳକା ମଳୀନ ମୁହଁ ଦେଖିଲେ ଊର୍ମି ହସି ହସି ପଚାରେ, ଶୁଖିଲା କହିଁକି ଦିଶୁଚୁ—ରବି କଥା ମନେଇ ଭାବୁଚୁ ବୋଧହୁଏ ।

ନାହିଁ ଅପା ! ତାଙ୍କୁ କାହିଁକି ଭାବିବି । ଭାବୁଚି ତାଙ୍କ କଥାକୁ । ସେ ଦିନୁ ଗଲେ ଯେ ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ଦେଲେ ନାହିଁ ।

ଊର୍ମି ପରିହାସ କରି କହେ, ତମେ ଜାଣିନାକି ଅଳକା ! ସେଇ କଟକ ମାଟି ଏଡ଼େ ମିଠା—ଯିଏ ଥରେ ସେ ସୁଆଦ ଚାଖେ ସେ ପର ସମସ୍ତଙ୍କୁ କ୍ଷଣିକରେ ଭୁଲିଯାଏ । ଏଠି ସିନା ଗୋଟିଏ

ଗଣୀ-ସେଠି ପରା କେତେ ଗଣୀ, ମାଳ ମାଳ । ହୁଏତ ରବି ତାହାର ଭିତରୁ କାହାର ପାଲରେ ପଡ଼ିଯିବଣି ।

ଇମିତିକା ଅମଙ୍ଗଳ କଥା ତୁଣ୍ଡରେ ଧରନା ଅପା ! ଇମନ୍ତିକା କଥା ଜାଣିଲେ ମୋତେ କୂଅ, ପୋଖରୀ ଅଭାବ ହେବ ନାହିଁ ।

ଊର୍ମି ଅଲକାକୁ କୋଳକୁ ଟାଣି ଆଣେ । କୁହେ, ଭୁଲ ବୁଝିଲୁ କି ଅଲକା ! କାହାର ସାଧ୍ୟ ରବିକୁ ତୋ କତିରୁ ଅଲଗା କରିବ, ନିଜ ହାତରେ ଯେଉଁ ଫୁଲ ଦୁଇଟିକୁ ଗୁନ୍ଥି ଏକାଠି କରି ଦେଇଚ—ତାକୁ କିଏ ଛିନ୍ନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଡାକ ଊର୍ମି ଅପାର ଯେମିତି ମରଣ ହେଇଥାଏ ।

ଅଲକା ରାଣ ପକାଇ କହେ, ଇମିତିକା କଥା କହିବନାହିଁ ।

ଦୁନିଆ କହେ, ବି ଯା'—ଭଗାରୁଣୀ । ମନ ମିଳିବ କେଇଦିନ । ଊର୍ମି ଭାବେ, ମନ ମିଳେଇ ପାରିଲେ ଭଗାରୁଣୀ ଯଦି ନିଜର ହୁଏ ତେବେ ନିଜ ଯା' ନିଜର ହେବ ନାହିଁ । ନିଜକୁ ଆହୁତି ଦେଇ ସେ ଅଲକା ମୁହଁରେ ହସ ଫୁଟାଇବାକୁ ଯତ୍ନ କରେ । ଯା' ନୁହେଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭଉଣୀ । ସାଶୁଣା ଶିଖିନି—ରୋଷେଇ ଜାଣିନି—ପରକୁ ଆପଣାର କରିନି । ତଥାପି ସେ ତା'ର ଅତି ଆପଣାର, ସବୁ ଶିଖିବ—ସବୁ ଜାଣିବ, ଅଙ୍ଗେ ଲିଭେଇଲେ । ଊର୍ମିର ଭାବନା ନାହିଁ । ସେ ଅଲକା ଭିତରେ ଦେଖେ ନିଜକୁ ।

ରବି କତିରୁ ଚିଠିଆସେ । ଅଲକାକୁ ସବୁ ଦୁଶ୍ଚିନ୍ତାରୁ ଛୁଟି ମିଳେ । ଅଲକା ଚିଠି ଭିତରେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ହସ ହସ ମୁଖଛବି ଦେଖି ପାରେ ଓ ସରାଗ ଭରା କଥା ଶୁଣିପାରେ । ସେଇଥିପାଇଁ ସେ ଚାହିଁ ରହିଥାଏ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପାଖରୁ ଆସିବା ସନ୍ଦେଶକୁ ।

ବାଜପୁ ବସାରେ ରବି ଦୋଟି ମାସ କଟାଇଦେଲା । ଭାବିଲା, ଆଉ ବେଶି ଦିନ ବାଜପୁ ବସାରେ ରହିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଏଣିକି ସେ ଅନ୍ୟଠି ବସାଟିଏ ନେଇ ରହିବ ଓ ସୁବିଧା କରି ଅଳକାକୁ ପାଖକୁ ନେଇ ଆସିବ ।

ବହୁତ ସନ୍ଧାନ ନେଇ ବସାଟିଏ ପାଇବା ରବି ପକ୍ଷରେ କଷ୍ଟକର ହୋଇ ଉଠିଲା । କଟକ ସହରର ଉନ୍ନତି ଦିନୁ ଦିନ ବୃଦ୍ଧି ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ି ଚାଲିଚି ଓ ଭଡ଼ା ଘର ସମସ୍ୟା ଦିନୁ ଦିନ ଉତ୍କଟତର ହୋଇ ଉଠୁଚି । ତଥାପି ଆଶା ଅଛି । ସରକାରଙ୍କର ବଡ଼ ବଡ଼ ଯୋଜନା, ଦେଶ ଆଗେଇବ । ଅଦୂର ଭବିଷ୍ୟତରେ ସବୁ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇ ସମାଜ-ବାଦ ଗୁଞ୍ଜରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବ ।

ଖଣ୍ଡିଏ ଘର ପାଇବା ପାଇଁ ମାଲିକ ପାଖରେ କେତେ ଅନୁନୟ ଓ ମାସ ମାସ ଧରି ଦଉଡ଼ିବାକୁ ପଡୁଚି । ଗୁଟିଏ ମାସ ଯାଇ ଯାଇ ବୁଲି ଶେଷରେ ରବିକୁ ଭଡ଼ା ଘର ଖଣ୍ଡିଏ ମିଳିଲା— ଥୋରିଆ ସାହିରେ । ଦୁଇ ବଖରିଆ ଘର—ମାସକୁ ଭଡ଼ା ତିରିଶଟଙ୍କା । କୌଣସିମତେ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଂଜି ରହିବାକୁ ଜାଗା ମିଳିଗଲା । ଏତେ ଦିନ ପରିଶ୍ରମ ପରେ ଘର ଖଣ୍ଡେ ପାଇ ରବି ନିଜକୁ ନିଜେ ଧନ୍ୟ ବାଦ ଦେଲା ।

ଚାକିରି ପରେ ଗୋଟିଏ ସପ୍ତାହ ଛୁଟିନେଇ ରବି ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଗାଁକୁ ବାହୁଡ଼ି ଆସିଲା । ସେଥିପାଇଁ ସେ ତା'ର ପ୍ରଥମ ଉପାର୍ଜନ ପଇସାରେ ଅଳକା ଓ ଭାଉଜପାଇଁ କେତୋଟି ଉପହାର ସାମଗ୍ରୀ ଆଣିବାକୁ ଭୁଲି ନ ଥିଲା । ଅଳକା ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ପାଖରେ ପାଇ ନିଜକୁ ତାଙ୍କ ଆନନ୍ଦରେ ମିଶାଇ ଦେଉଥିଲା ଓ ତାଙ୍କ ସେବା

ଯନ୍ତ୍ରରେ ଭଳେ ମାଝ ସୃଷ୍ଟି କରୁ ନଥିଲା । ଅଳକାର ଆନନ୍ଦ ଦେଖି ଉର୍ମି ପରିହାସ ଛଳରେ କହିଲା କଲେ, ଘର ତ କାହିଁକି ସଗ୍ରରେ ଫାଟି ପଡ଼ୁଛି ?

ସଗ୍ରଗ କଣ ଦେଖିଲଣି ଅପା ! ତମ କୋଳରେ ଯୋଉଦିନ କୁଆଁ କୁଆଁ ଡାକ ଶୁଭିବ ସେଇଦିନ ଯାଇ ଦେଖିବ ।

ଅଳକା ଏମିତି ଉତ୍ତରଟା ବୁଲାଇ ଦିବ ବୋଲି ଉର୍ମି ଭାବି ନଥିଲା । ସେ ହସି ହସି କହିଲା, ନିଜ କଥା ନକହି ଖୁବ୍ କଥା ବୁଲାଇ ଶିଖିଲୁଣି ଚତୁର ଗଧୀ !

ଚତୁରୀ ବୋଲି ତ ତମକୁ ଓ ତମ ଦିଅରକୁ ଆଣ୍ଠେଇ ପାରିଲି ।

ଆଉ ଚତୁରୀ ବୋଲିତ ବାହା ଆଗରୁ ମତେ ଚଟାକାଟି ମିଥୁଣଯ୍ୟା କାମ ବତେଇ ଦେଇ ପାରିଲୁ, ନୁହେଁ !

ଅଳକା ଲଜ୍ଜିତ ହେଲା । କିଛି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଏତେ ବେଳକୁ ପାଠିବନ୍ଧ । ଆସିଲୁ ମୁଣ୍ଡିଟା ବାନ୍ଧି ଦିଏ । ଲୁଗା ନଥିଲା ପରି ମଇଳା ଲୁଗାଟା କାହିଁକି ପିନ୍ଧିଚୁ । ଗଲୁ ସେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀଟା ପିନ୍ଧିବୁ । ଗହଣା ଯାକ ବାକ୍ସରେ କାହିଁକି ଥୁଆ ହୋଇଚ—ଯା ବାହାର କରି ପିନ୍ଧ ।

ଅଳକା ବୁଝି ପାରିଲା ଅପାଙ୍କ କଥାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ସେ ମୃଦୁ ମୃଦୁ ହସିଲା । ମନକୁ ମନ କହିଲା, ଅପା ତମେ ମଣିଷ ଜନମ ନେଇ ଏତେ ମହତ ହୃଦୟ ହେଲ କପରି ।

ସେଦିନ ରାତିରେ ରବି କହିଲା, ମୋ ଆସିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ବୁଝିଚ ଅଳକା ! ତମକୁ ସଙ୍ଗରେ ଏଇଥର ନେଇଯିବ ।

ଅଳକା କହିଲା, ଅସମୟରେ—ଆପଣଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ମୁଁ କମିତି ଯିବି । ଆଜି ମାସ କେତୁଟା ପରେ ସେ ପରା ମା ହେବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।

ନାହିଁ ଅଳକା, ସେ ସବୁ ବାଜେ କଥା ରଖି ଦେଇଥା । ତତେ ଏଇଥର ମୋ ସହିତ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ମୋତେ କ୍ଷମା କର । ନିଜ ସୁଖ ଶରଧା ପାଇଁ ଏତେବଡ଼ ସ୍ୱାର୍ଥପର ହେଇ ପାରିବନି । ଆପଣଙ୍କ ଦେହ ମଝିରେ ମଝିରେ କଣ ହେଇ ଯାଉଚି । ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବ କିଏ । ଶାଶୁ ବୁଢ଼ୀ ଲୋକ । ଏ ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ କପରି ମୁଁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବି । ସାଇ ପଡ଼ିଶା କଣ କହିବେ ! ତମେ ଆପଣଙ୍କର କଣ ହେବା ପରେ ପଛେ ମୋତେ ଆସି ନେଇଯିବ ।

ରବି ବୁଝି ପାରିଲା ଅଳକାର ଆପତ୍ତି କେଉଁଠି ? ଭାଉଜ ଆଜି ପ୍ରକୃତରେ ହୃଦୟ ଦେଇ ଅଳକାକୁ ଆପଣାର କରି ପାରିଛନ୍ତି । ଭାଉଜଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଭକ୍ତିରେ ତାର ଅନ୍ତର ନଇଁ ପଡ଼ିଲା । ଅଳକାକୁ କଟକ ନେବା କଥା ଆଉ ଘରେ ଉଠାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଦିନ କେତୁଟା ପରେ ରବି କଟକ ଫେରି ଆସିଲା । ଭାବିଲା ଅଳକା ଆସିବା ଯାଏ ମଝିରେ ମାସ କେତୁଟା ହୋଟେଲରେ ଖାଇ କଟାଇ ଦେବ । ନୂଆ ବସାଟିରେ ଏକୁଟିଆ ତାକୁ ଦିନ କାଟିବାକୁ ହେଲା । ଘରି ନିଃସଙ୍ଗ ବୋଧହୁଏ—ଅଳକା କଥା ମନେ ପଡ଼େ । ଚିଠି ଉପରେ ଚିଠି ଛାଡ଼େ । ଅଳକା ପାଖରୁ ଆସେ ଉତ୍ତର । ପଢ଼େ—ଖୁସି ଲାଗେ । ପୁଣି ଚାଲେ ଚିଠି ଲେଖା—ରଙ୍ଗୀନ ରାଇଟିଂ ପ୍ୟାଡ଼ରେ ମନର ଭାଷା ସଜୀବ ହୋଇଉଠେ । ଯେପରି ଚିଠି ଲେଖାର ଶେଷ ନାହିଁ—ଏଇ ନିଃସଙ୍ଗ ଜୀବନରେ ।

❋ ନବମ ପରିଚ୍ଛେଦ ❋

ରବି ବସାର ଠିକ୍ ପାଖକୁ ଲାଗି ଯେଉଁ ବସାଟି ସେଥିରେ ରହନ୍ତି ଦୁଷ୍ମନ୍ତ କୁମାର ମିଶ୍ର । ରହିବାର କିଛିଦିନ ପରେ ତାଙ୍କ ସହିତ ରବିର ଆଳାପ ହେଲା । ବୁଝିଲା ସେ ସପ୍ଲାଇ ଅଫିସରେ କାମ କରନ୍ତି । ନିଜେ ଜଣେ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର । ବସାରେ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଚାରି ବର୍ଷର ଛୋଟ ଝିଅଟିଏ । ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ ଓ ରବି ବସା ଦୁଇଟି ଏକାଠି ଲାଗିଚି । ଆଉ କେତେଜଣ ନିକଟରେ ଅଛନ୍ତି—ସେମାନଙ୍କର ଘର ଏଇ ଦୁଇଟି ବସାଠୁ କିଛି ଛଡ଼ାରେ । ତେଣୁ ପ୍ରଥମ ପରିଚୟରେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ ହସି ହସି କହିଲେ, ଆପଣ ଯେତେବେଳେ ଆମର ନିକଟ ପଡ଼ୋଶୀ ହେଲେ—ଏଣିକି ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କର ସମଦୁଃଖରେ ଭାଗୀହୋଇ ରହିଲେ । ରବି ହସି ହସି ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଣରେ ଅନୁମୋଦନ ଜଣାଇଥିଲା ।

ସେଦିନ ଅଫିସରୁ ରବି ଫେରିଲାବେଳେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ଘର ଦରଜାଠୁ କିଛି ଦୂରରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଝିଅ ସହିତ ହଠାତ୍ ସାଇକେଲ ଧକ୍କା ହୋଇଗଲା । ଝିଅଟି ହଚଗ୍ର ତଳେ ପଡ଼ିଯାଇ କାନ୍ଦି ଉଠିଲା । ରବି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାକୁ ଉଠାଇ ନେଇ କୋଳ କଲା । ଦେହରୁ ଧୂଳି ଝାଡ଼ିଦେଇ ତା ମନ ବୁଝାଇବାକୁ କହିଲା, କାନ୍ଦନା । ତତେ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ବେଲୁନ୍ ଆଣି

ଦେଖ । ଝିଅଟି ଦେହରେ ଆଘାତ କିନ୍ତୁ ବେଶି ହୋଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ବେଲୁନ୍ ଆଶାରେ ଚୁପ୍ ହୋଇ ଗଲା । ରବି ତାକୁ ପାଖ ଦୋକାନରୁ ବେଲୁନ୍ ଦ'ଟା କିଣିଆଣି ଧରାଇଦେଲା । ଝିଅଟି ମୁହଁରେ ପୂର୍ବ ଆନନ୍ଦ ଫେରି ଆସିଲା । ସେ ବେଲୁନ୍ ଧରି ପୁଣି ନାଚି ନାଚି ବୁଲିଲା ।

ରବି କହିଲା, ଛିଃ ଆଉ ରାସ୍ତା ମଝିରେ ବୁଲନ୍ତୁ ନ । ଚାଲ ତମ ଘରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଆସେ । ଆଚ୍ଛା, ତୋ ନାଁ—ଆଉ ତୋ ବାପା ନାଁ କଣ କହିଲୁ ?

ମୋ ନାଁ ସଙ୍ଗୀତା । ବାପା ନା ଦୁଷ୍ମନ୍ତ କୁମାର ମିଶ୍ର, ଆଉ ବୋଉ ନାଁ ମଞ୍ଜୁଳା ।

ଆଚ୍ଛା, ତା'ହେଲେ ତମେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ଝିଅ । ଆମରି ଘର ପାଖରେ ରହି ଏ ଯାଏ ଚିହ୍ନା ଦେଇ ନାହଁ । ଚାଲ, ତମକୁ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଆସେ ।

ରବି ତାକୁ କୋଳକରି ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ଘର ପାଖରେ ଆସି ଦେଖିଲା ଦରଜା ବନ୍ଦ । କବାଟରେ ଆବାଜ ଦେଇ ଡାକିଲା, ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ ଅଛନ୍ତି ?

ଭିତରୁ କବାଟ ଖୋଲିବାର ଶବ୍ଦ ହେଲା । ହଠାତ୍ ଦରଜା ଖୋଲି ଦେଲା ବେଳକୁ ରବି ଆଖି ଆଗରେ ପଡ଼ିଲା ଅପରୂପ ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀଟିଏ । ହରିଣୀ ପରି ତ୍ରସ୍ତ ଆଖି ଦୁଇଟି ଫେରାଇ ନେଇ ଯୁବତୀଟି ଲଜରେ କବାଟ କଣକୁ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା । ରବି ମନେ ମନେ ଭାବିଲା ବୋଧହୁଏ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ—ମଞ୍ଜୁଳା ।

ରବି ପଦାରୁ ଶୁଣାଇ କହିଲା, ଝିଅଟିକୁ ରାସ୍ତାକୁ ଛାଡ଼ିଦେଇ-ଛନ୍ତି । ସହର ଜାଗା—ଗାଡ଼ିଘୋଡ଼ା ଅହରହ ଛୁଟୁଛି । ଭଲ ମନ୍ଦ ହେଲେ ଏଥିପାଇଁ ଦାୟୀ କିଏ ହେବ । ନିଅନ୍ତୁ—ଝିଅଟିକୁ ସମ୍ଭାଳନ୍ତୁ ।

ସଂଗୀତା ଦଉଡ଼ି ଭିତରକୁ ପଳାଇଲା ।

କିଛି ବାଟ ଚାଲିଆସି ରବି ଫେରି ଚାହିଁଲା । ସେ ଚାହିଁଛନ୍ତି । କୋଳରେ ସଂଗୀତା । ତାକୁ ଦେଖିବା କ୍ଷଣି ସୁନ୍ଦର ଢଳ ଢଳ ଆଖି ଦୁଇଟି ସେ ଫେରାଇ ନେଲେ—ଓଠରେ କିନ୍ତୁ ହସ ଟିକିଏ ଲାଗି ରହିଥାଏ ।

ମଞ୍ଜୁଳାର ଗଠନ ସୌଷ୍ଠବ—ପୂରିଲା ପୂରିଲା ଦେହ—ହରିଣୀ ପରି ଚଞ୍ଚଳ ଆଖି—ଲାଜଭରା ହସ ହସ ମୁହଁଟି ରବି ମନକୁ କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ ଚହଲାଇ ଦେଲା । ସେ ଲୋଭ ସମ୍ବରଣ କରି ନ ପାରି ବାରମ୍ବାର ଚାହିଁଲା । ପୁଣି ପରକ୍ଷଣରେ ଭାବିଲା, ପରସ୍ତ୍ରୀକୁ ଏପରି ଚାହିଁବା ଅଭଦ୍ରାମିର ପରିଚୟ । ଦ୍ରୁତ ପଦକ୍ଷେପରେ ବସାକୁ ଫେରି ଆସିଲା । ବସାରେ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ଆଜିଜଣଙ୍କର ହସ ହସ ମୁହଁ ସରାଗଭରା କଥା ମନ-ପରଦାରେ ରୂପପାଇ ଛାୟା ରଚି ହୋଇ ସାରିଥିଲା । ସେ ମଞ୍ଜୁଳା ନୁହେଁ—ଅଳକା । ପ୍ରିୟା ବିରହରେ ଘାରି ହେଲା ହୃଦୟ—ମାରବରେ କାନ୍ଦୁନଲା ମନ । କଳ୍ପନାର ଘୋଡ଼ା ଛୁଟିଲା । ଦିନଗଲା—ରାତି ଆସିଲା । ପୁଣି ରାତି ପାହି ଦିନ ହେଲା—ତଥାପି ସେ ଅଳକାକୁ ପାଖକୁ ଆଣି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ତା’ ଆରଦିନ ଅଫିସରୁ ଫେରିଲା ବେଳକୁ ସଂଗୀତା ରବିକୁ ଦେଖି ଦଉଡ଼ି ଆସିଲା । ପୂର୍ବ ଦିନର ପରିଚୟରେ ସେ

ରବିକୁ ଠିକ୍ ମନେ ରଖିଥିଲା । ରବି ହାତ ଧରି ସେ ହସି ହସି ଅଳି କଲା, ମୋତେ ଆଜି ଗୋଟିଏ ବେଲୁନ ଦିଅ—କାଲି ଯୋଉ ବେଲୁନ୍‌ଟା ଦେଇଥିଲ ବୋଉ ତାକୁ ଫୁଟାଇ ଦେଲା । ରବି ତାର ହସ ଭରା ମୁହଁଟିକୁ ହାତରେ ଧରି କହିଲା, ବେଲୁନ ଯଦି ନବ—ତେବେ କହିଲ ତମେ ମୋ ଝିଅ ହେବ ?

ଆରେ ମୁଁ ପରା ବୋଉ ଝିଅ—ବାପା ଝିଅ । ପୁଣି ତମ ଝିଅ ହେବି କିମିତି ?

ବୋଉ ଝିଅ ନହେଇ ବାପା ଝିଅ ଆଉ ମୋ ଝିଅ ହେବ ଯଦି ନଇତି ତମକୁ ବେଲୁନ ଆଣି ଦେବି ।

ନାହିଁ ବୋଉ ଝିଅ ହେବି—ବାପା ଝିଅ ହେବିନି—ସେ ଗାଲ ମୋତେ ସବୁବେଳେ ମାରୁଥାନ୍ତି । ତମ ଝିଅ ହେଲେ ତମେ ମୋତେ ମାରିବନି ?

ରବି ସଂଗୀତାର ଚପଳ ଆବେଗଭରା କଥାରେ ମୁଗ୍ଧ ହେଲା । ତାକୁ କୋଳକୁ ନେଇ ପାଖ ଦୋକାନରୁ ଦୁଇଟି ବେଲୁନ କିଣିଆଣି ତା ହାତରେ ଧରାଇ ଦେଲା । ସଂଗୀତା ଆବେଗରେ ନାଚି ନାଚି ଘରକୁ ଚାଲିଗଲା । ଦୁନିଆର ମୁକୁଳା ପବନ ଲହଡ଼ିରେ ଭାସି ଆସି ଶ୍ୱେତ ପକ୍ଷୀଟି ପରି ସଂଗୀତା ଦିନୁଦିନ ରବିର ସ୍ନେହ ରଜ୍ଜୁରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ଏଣିକି ରବି ବସାରେ ସଂଗୀତାର ଅବାଧ ଗତି । ସଂଗୀତାକୁ ପାଖରେ ପାଇଲେ ରବି ତା ସହିତ ଖେଳ ଆରମ୍ଭ କରିଦିଏ । କେବେ ମଜା ଗପ ଶୁଣାଏ । ବେଳେବେଳେ ତା ପାଇଁ ନୂଆ

ନୂଆ ଖେଳଣା କିଣି ଆଣେ । ସଂଗୀତା ଖୁସି ହୁଏ । ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ଗୀତ ଗାଏ । ତାଳମାରି ଡେଇଁ ଡେଇଁ ବୁଲେ ଏଘରୁ ସେ ଘର ।

ସେଦିନ ସଂଗୀତା ଖେଳି ଖେଳି ରବିଙ୍କ ବସାରେ ହାଲିଆ ହୋଇ ଶୋଇ ପଡ଼ିଛି । ହଠାତ ବାହାରୁ ଡାକ ଶୁଭିଲା-ସଂଗୀତା, ସଂଗୀତା !

ରବି କବାଟ ଖୋଲି ଦେଖିଲା ସଂଗୀତାର ମାଆ ମଞ୍ଜୁଳା । ସେ ହସି ହସି ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଓଢ଼ଣା ଟାଣି କହିଲେ, ସଂଗୀତା ଅଛି ଯଦି ଟିକିଏ ଡାକି ଦିଅନ୍ତୁ—ସେ ଖାଇନାହିଁ । ରବି ହସି ହସି କହିଲା, ଏଠି ସେ ଖେଳି ଖେଳି ଶୋଇ ପଡ଼ିଚି । ଆସନ୍ତୁ, ତାକୁ ଉଠାଇ ନିଅନ୍ତୁ ।

ମଞ୍ଜୁଳା ଘର ଭିତରକୁ ଆସିବାକୁ ସଙ୍କୋଚ ବୋଧକଲା । ରବି ହସି ହସି କହିଲା, ପାଖରେ ଥାଇ ଯେତେବେଳେ ବସା ବାନ୍ଧିଛନ୍ତି—ଏତେ ଲଜ କଲେ ଚଳି ହେବ ନାହିଁ । ମୁଁ ତ ଏଇ ବସାରେ ଏକୁଟିଆ ଥାଏ । ଭଲ ମନ୍ଦକୁ ଆପଣମାନେ ପୁଣି ବେଳ ପଡ଼ିଲେ ସାହା ହେବେ ତ ! ଆସନ୍ତୁ ।

ମଞ୍ଜୁଳା ଓଠରେ ମଧୁର ହସ ଟିକେ ଦେଖାଦେଲା । ଲଜ ଲଜ ହୋଇ ଘର ଭିତରୁ ସଂଗୀତାକୁ ଉଠାଇ ଆଣିଲା । ରବି କହିଲା, ଏକୁଟିଆ ଜୀବନର ନୀରବତା ବଡ଼ କଷ୍ଟଦାୟକ । ସେଥି-ପାଇଁ ସଂଗୀତାର ଉପସ୍ଥିତି ମୋତେ ଭାରି ଆନନ୍ଦ ଦିଏ । ସେ ଏଠିକି ସବୁବେଳେ ଆସୁଚି ବୋଲି ତା ପ୍ରତି ବିରକ୍ତ ହେବେନାହିଁ । ବେଳେବେଳେ ଇଚ୍ଛାହୁଏ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ ମୁହଁ ଖୋଲି କହିଦବାକୁ ସଂଗୀତାଟିକୁ ମୋତେ ଦେଇ ଦିଅନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ପରକ୍ଷଣରେ ଭାବେ ତାଙ୍କର ତ ସେଇ ଗୋଟିଏ । ମାଗି ପାରେନା ।

ସଂଗୀତା ଆପଣଙ୍କୁ ଖୁବ ଭଲପାଏ । ନିଜ ବାପ, ମା' ଠାରୁ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରତି ତା ସ୍ନେହ ଏତେ ବେଶି ସେଥିପାଇଁ ତାକୁ ମୁଁ ବାଧା ଦେଇ ପାରେନା । ସେ ଆପଣଙ୍କ ଝିଅ ହୋଇଚି ବୋଲି ମୋତେ କେବେଠାରୁ କହି ସାରିଚି ।

ମଞ୍ଜୁଳା ହସି ହସି ଏତକ କହିଦେଇ ସଂଗୀତାକୁ ନେଇ ଚାଲି ଆସିଲା । ରବି ମନରେ ମଞ୍ଜୁଳାର ଲଳିତ ମଧୁର କଥା ପଦକ ସ୍ନିଗ୍ଧ ଶୀତଳ ପରଦା ବୁଲେଇ ଦେଲା ।

କେଇଦିନ ହେଲା ସଂଗୀତାର ଦେଖାନାହିଁ—କଥା କଣ ? ରବି ମନ ଭିତରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁରେଇ ଗୁରେଇ ହେଲା । ଘଟଣା କଣ ଜାଣିବାକୁ ବ୍ୟାକୁଳତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ସେ ସଂଗୀତାକୁ ଖୋଜି-ବାକୁ ଆସି ଡାକିଲା, ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ? ଭିତରୁ କବାଟ ଖୋଲିଦେଲା ମଞ୍ଜୁଳା । ରବି ଦେଖିଲା ମଞ୍ଜୁଳା ମୁହଁଟି ଶୁଖିଲା ଦିଶୁଚି—ଆଖିରେ କରୁଣତାର ଆଭା ଫୁଟି ଉଠୁଚି । ପଚାରିଲା, ସଂଗୀତା କଣ କରୁଚି—ତାର କାହିଁକି ଦେଖାନାହିଁ !

ସଂଗୀତାକୁ ଦି' ଦିନ ହେବ ଜର । ସେ ଘରେ ଶୋଇଛି । ଆସନ୍ତୁ ।

ରବି ମଞ୍ଜୁଳା ପଛେ ପଛେ ଯାଇ ଦେଖିଲା, ସଂଗୀତା ଶୋଇଛି । ବିଛଣା ଉପରେ ବସି ପଡ଼ି ତା ଦେହରେ ହାତମାରି ଦେଖିଲା, ଏବେବି ତାତି ପୂରି ରହିଚି । ପଚାରିଲା—ଔଷଧ ଦେଇଚନ୍ତି ?

ନାଁ, କିଛି ଦେଇନାହିଁ । ତା ବାପା ଦି'ଦିନ ହେବ ବାହାରକୁ ଯାଇଚନ୍ତି । ଔଷଧ ଆଣି ମୋତେ ଦେବ କିଏ ?

କାହିଁକି, ମୋତେ ଜଣାଇଲେ ନାହିଁ । ମୁଁ ତ ଦୂରରେ ନ ଥିଲି । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ପର ହେଲେ ବି ସୌଜନ୍ୟ ଖାତିରରେ ଏତିକି ଉପକାର ପାଇବା କଣ ଆଶା କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ହଉ ଆପଣ ନ କହିଲେ ବି ମୋ କାମ ମୁଁ କରି ଯାଉଚି ।

ରବି ଚାଲି ଆସି ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡାକ୍ତର ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରି ଔଷଧ ନେଇ ଆସିଲା । ଔଷଧ ଖାଇବା ଦି'ଦିନ ପରେ ଜ୍ୱର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଛାଡ଼ିଗଲା । ସଂଗୀତା ମୁହଁରେ ପୁଣି ହସ ଧୀରେ ଧୀରେ ଫେରିଆସିଲା । ମଂଜୁଳାର ଅନ୍ତର କୃତଜ୍ଞତାରେ ରବି ପ୍ରତି ନଇଁ ପଡ଼ିଲା । କହିଲା, ଆପଣ ପର ହେଲେବି ଆପଣାର ପରି ଯେଉଁ ଉପକାର କରି ସଂଗୀତାକୁ ଭଲ କରିଚନ୍ତି, ତାର ପ୍ରତିଦାନରେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଋଣ ସୁଝି ପାରିବି ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କ ପରି ସରଳ ସୁନ୍ଦର ଲୋକ ଖୁବ୍ କମ୍ ଅଛନ୍ତି ଏଇ ପୃଥିବୀରେ ।

ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ଫେରି ଆସି ସବୁ ଘଟଣା ଜାଣି ପାରିଲେ । ରବି-ବାବୁଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରି କହିଲେ, ଆପଣଙ୍କ ଉପକାର ଭୁଲି ପାରିବି ନାହିଁ ।

ରବି ହସି ହସି କହିଲା, ସାଇ ପଡ଼ିଶାରେ ଘର କରି ଏତିକି କରିବା ତ ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଆଳୁ ଆଉ ଉପକାର ବୋଲି କହି ଲଜ୍ଜା ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ସଂଗୀତା ଭଲ ହେବା ପରେ ଆଉ ଦିନଟିଏ ହେଲେ ବି ରବି ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇନାହିଁ । କେତେବେଳେ କମିତ ମଂଜୁଳା ସାଥିରେ ଭେଟ ହେଲେ ସେ ହସି ଦେଇ ଚାଲିଯାଏ ।

ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ କଥା ହେବାର ସୁଯୋଗ ଜୁଟେନା । ମଞ୍ଜୁଳାର ହସ ହସ ମୁଖଛବି ରବିକୁ କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ ମୁଗ୍ଧ କରି ଦିଏ । ମଞ୍ଜୁଳାର ରୂପଶ୍ରୀ ଭିତରେ ରବି ଦେଖିପାରେ ଅଳକାକୁ ।

ସେ ଦିନ ସଂଗୀତାର ଜନ୍ମଦିନ ଉପଲକ୍ଷେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ରବିକୁ ଘରକୁ ଡାକି ନେଲେ । ରବିକୁ ଦେଖିବା କ୍ଷଣି ମଂଜୁଳା ଲାଜ ଲାଜ ହେଲା । ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ ହସି ହସି କହିଲେ, ରବିବାବୁ ନିଜ ଲୋକପରି । ତାଙ୍କୁ ଏତେ ଲାଜ କଣ କରୁଛ ମଂଜୁଳା । ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କୁ ତ ଭଲ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବ । ମଂଜୁଳା ସଲ୍ଲଜ ହସି କହିଲା, ଗରିବ ଘର । ତାଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ତ୍ରୁଟି ହେଲେ ନିଶ୍ଚୟ କ୍ଷମା ଦେବେ । ରବି ହସି ହସି କହିଲା, ବଡ଼ଲୋକ ନହୋଇ ବି ମଂଜୁଳା ଦେବୀ ଯଦି ମୋତେ ଏତେ ବଡ଼ ଭାବି ପାରନ୍ତି—ଏହାଠୁ ବଳି ଆନନ୍ଦର କଥା କଣ ଅଛି ?

ମଧୁର ଆଳାପ ଭିତରେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରକ୍ଷା କରି ରବି ଫେରି ଆସିଲା । ତା ପର ଦିନଠାରୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ରବି ପ୍ରତି ମଞ୍ଜୁଳାର ଲାଜ ସଂକୋଚ କମି ଆସିଲା । ଏଣିକି ସମୟ ସମୟରେ ରବି ସଂଗୀତା ବାହାନାରେ ମଞ୍ଜୁଳା ସହିତ ପଦେ ଅଧିକା କଥା ହୋଇ ପାରିଲା । ରବିକୁ ଦେଖିଲେ ମଞ୍ଜୁଳା ହସି ହସି ଘରକୁ ଡାକିନେଇ ବସିବାକୁ ଜାଗା କରିଦିଏ । ପାନ ଖଣ୍ଡେ କିମ୍ବା ବେଳେବେଳେ ଚାହା କପେ ଦେଇ ଆପ୍ୟାୟିତ କରିବାକୁ ଭୁଲେନା । ରବି ମଞ୍ଜୁଳାର ଆଦର ଅଭ୍ୟର୍ଥନାରେ ଦିନୁ ଦିନ ବାନ୍ଧିହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ରବି ନିଜ କଥା ଧୀରେ ଧୀରେ ମଞ୍ଜୁଳା ଆଗରେ ସବୁ କହି ପାରିଲା ।

ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ ନଥିବା ସମୟରେ ରବି ଅଧିକ ସମୟ ମଞ୍ଜୁଳା ସମ୍ପର୍କରେ ଆସିଲା । ଯେତେ ଭଲ ଲୋକ ବୋଲି

ପରିଚୟ ବେଳରୁ ନାରୀର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିଲେ ନିଜକୁ ସଯଂତ କରି ହୁଏନା । ରବିର ତାହାହିଁ ହେଲା । ମଞ୍ଜୁଳାର ଗୁରୁ ସ୍ନିଗ୍ଧ ଗୃହିଣି, ଅଭିନବ ପରିପାଟୀ, ମଧୁର ବଚନ—ରବିର ମନ ଗହନରେ ମୃଦୁ ଗୁଞ୍ଜରଣ ସୃଷ୍ଟି କଲା । ହୃଦୟରେ ଜାଗିଲା ପରମ ତୃଷା । ସେ ତୃଷା ଖାଲି ଆଖିର ମିଳନରେ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ ହେଉ ଥିଲା ।

ଅଳକା ଲେଖିଛି—ସ୍ୱାମି ! ମୋ ନିକଟକୁ ଚିଠି ଦେବାରେ ତମର କାହିଁକି ଆଜକାଲି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଘଟୁଛି କିଛି ବୁଝିପାରୁନାହିଁ । ମୋକଥା ମନେ ନପଡ଼ିଲା ପରି ଲାଗୁଛି । କିନ୍ତୁ ମୋର ତମ ଭାବନାରୁ ଗୋଟିଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ବି ବାଦ୍ ପଡୁନାହିଁ । ମୋତେ ପାଖକୁ ନ ନେଇ ତମେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହେବା ଲୋକ ନୁହଁ । ତଥାପି ତମେ ମଝିରେ ମଝିରେ ଯେପରି ନୀରବ ରହୁଛ, ମୋ ମନରେ ବାରି ଅଶୁଭ କଥା ଉଙ୍କି ମାରୁଛି । ସତେ ତମେ ଏଡ଼େ ନିଦାରୁଣ ହେଉଛ କିପରି ? ମୁଁ ତ ତମର କିଛି ଦୋଷ କରି ନାହିଁ । ଚିଠିର ଉତ୍ତର ଶୀଘ୍ର ଦେବ ଓ ଶେଷରେ ମୋର ସ୍ନେହ ଗ୍ରହଣ କରିବ ।

ଅଳକାର ଚିଠି ପଢ଼ି ରବି ନିଜକୁ ଭାବିଲା, ସତେ ସେ କେଡ଼େ ଅନ୍ୟାୟ କରିଛି । ମଞ୍ଜୁଳା ତାର କିଏ ? ତା'ପାଇଁ କାହିଁକି ତାର ଏତେ ଚଞ୍ଚଳତା । ସେ ବନ୍ଧୁର ସ୍ତ୍ରୀ—ବାନ୍ଧବୀ ଲେଖାରେ ଲେଖା । ଘଟଣା ସ୍ରୋତରେ ତା ସହିତ କ୍ଷଣିକର ଭେଟ—ପୁଣି ସମୟର ସୁଅ ବଦଳିବ । ପରିବର୍ତ୍ତନର ଢେଉ କୁଆଡ଼େ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଭସାଇ ନେବ । ନିଜର ଦୁର୍ବଳତା ପାଇଁ ରବି ଦୁଃଖିତ ହେଲା । ଅଳକାର ଚିଠିର ଉତ୍ତର ଦେଇ ସେଇଦିନଠାରୁ ସେ ଆଉ

ଦୁଷ୍ମନ୍ତବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲା ନାହିଁ । ନିଜକୁ ମଞ୍ଜୁଳା ଆଖି ଉହାଡ଼ରେ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା । ନିଜକୁ ସଂଯତ କରିବାକୁ ସେ ଅଫିସ ଛୁଟିପରେ ବସାରେ ନରହି ଆଉ ସମୟତକ ବାହାରେ କଟାଇ ଦେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ସେଦିନ ଅଫିସରୁ ଫେରି ରବି ବସାରେ ନିଜର କ୍ଲାନ୍ତ ଶରୀରଟିକୁ ଇଜି ଚେୟାରଟିରେ ଗଡ଼ାଇ ଦେଇ ଦୂର ଆକାଶକୁ ଚାହିଁ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଭାବେ କଣ ଭାବୁଚି । ଦୂରରେ ଅସୀମ ଅନନ୍ତ ଆକାଶ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଭୂଇଁ ଉପରେ ନଇଁ ପଡ଼ି ବିଶ୍ରାମ ନେଉଚି । ତାରି କୋଳରେ ଦୁଇଟି ପକ୍ଷୀ ହଜି ଗଲେ—ଦୁହେଁ ଯେପରି ଅମୃତପଥର ଯାତ୍ରୀ । ବସାପାଖ ସେଇ ପାଳଧୂଆ ଫୁଲର ଉତ୍ସବ ଭିତରେ କେତୋଟି ଚଢ଼େଇ ସୁଖର ସନ୍ଧାନ ଖୋଜିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । କିନ୍ତୁ ମଣିଷକୁ ବିପୁଳ ବିଭବ ଭିତରେ ବି ସୁଖର ଅନ୍ୱେଷଣ କରିବାକୁ ବେଳ ନାହିଁ । ବିବାହିତ ଜୀବନର ଦିନ କେଇଟା ପରେ ସବୁ ଯେପରି ନିଜକୁ ଖାପ ଛଡ଼ା ଲାଗୁଚି । ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମରେ ଦିନୁ ଦିନ ସୁଖ ସରସତା ସମାଧି ନେଉଚି ।

ରବିବାବୁ ! କଣ ଏତେ ଭାବୁଚନ୍ତି ?

ଭାବନାର ଚିନ୍ତାଧାରା ଥମିଗଲା । ସେ ଦେଖେ ବାହାରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଚି ସହାସ ବଦନରେ ମଞ୍ଜୁଳା ।

ଏତେ ଭାବୁଚନ୍ତି କାହିଁକି ? ଅଳକାକୁ ପାଖକୁ ନେଇ ଆସୁ ନାହାନ୍ତି ! ହୋଟେଲରେ ଖାଇ ଦିନକୁ ଦିନ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବି ଖରାପ ହେଉଚି ।

ଅଳକା ଆସିବା ପାଇଁ ଚିନ୍ତା ନାହିଁ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ବି ଦୁଃଖ କରିବାର କିଛି ନାହିଁ । ଜୀବନର ମମତା ଦିନେ ନା ଦିନେ ଭୁଲିଯାଇବାକୁ ତ ହେବ ।

ଜୀବନ ପ୍ରତି ଏତେ ବିରାଗ କାହିଁକି ? ନିଶ୍ଚୟ ମନ ଭିତରେ କେଉଁଠି ଝଡ଼ର ସୂଚନା ଦେଖା ଦେଇଛି, କିନ୍ତୁ ଶତ ଝଡ଼ ଝଞ୍ଜା ଭିତରେ ବି ନିଜକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖି ଆଗକୁ ଚାଲିବାକୁ ହେବ । ମୋ ଜୀବନର ଅନୁଭୂତି ଭିତରେ ମୁଁ ଏତିକି ଶିଖିଛି ।

ତମ ଜୀବନର ଅନୁଭୂତିଭରା କଥା ପଦେ କେବେ ତ କହି ପାରିନା ମଞ୍ଜୁଳା ! ଆଜି ହେଲେ ଶୁଣାଅ—ତା ଭିତରୁ ମୋର ଯଦି କିଛି ଶିଖିବାର ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଜାଣେ ତମେ ପ୍ରକୃତରେ ସୌଭାଗ୍ୟବତୀ ।

ମଞ୍ଜୁଳା ହସିଲା—ଲିଭି ଆସୁଥିବା ପ୍ରଦୀପର ମଳିନ ଆଲୋକରି । କହିଲା, ସମୟ ଆସିଲେ ତମକୁ ସବୁ କଥା କହିବି—ଆଜି ନୁହେଁ । ଖାଲି ଏତିକି ଜାଣିଥାଅ ମୋ ପରି ହତଭାଗିନୀ ବି ପୃଥିବୀ ଉପରୁ ବଞ୍ଚି ରହିବାର ମମତା ଭୁଲିଯାଇ ପାରି ନାହିଁ । ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ସେ କଥା । ଆପଣଙ୍କର କାହିଁକି ଏ କେଉଁଦିନ ହେବ ଆମ ଘର ଆଡ଼େ ପାଦ ପଡ଼ୁନାହିଁ । ମୋ ଉପରେ ରାଗିଚନ୍ତି ନା କଣ !

ରବି ହସିଲା—ନିରର୍ଥକ ହସ । କହିଲା, ତମ ଉପରେ ରାଗିବାର ଅଧିକାର ମୋର ଆସିଲା କେଉଁଠୁ ?

ଅଧିକାର ନ ଥିବା ଜାଗାରେ ବେଶି ରାଗ ଅଭିମାନ ଆସେ । ହୁଏ ତ ଏଇ ରାଗ ଅଭିମାନ ଫଳରେ ଆପେ ଆପେ ପରସ୍ପର ଭିତରେ ଅଧିକାର ହୋଇଯାଏ ।

ତମେ। ନଯିବା ଦ୍ୱାରା ତମର କିଛି କ୍ଷତି ହେଉନ ମଞ୍ଜୁଲା ବରଂ ସବୁ ଦିଗରୁ ଭଲ ହେବ । ତମ ସହିତ ମୋର ସଂପର୍କ ଦୂରରୁ ଥାଇ ରହିବା ଭଲ । ନିକଟ ସମ୍ପର୍କରେ ଆସିଲେ ଦୁନିଆର ସନ୍ଦେହପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଖି ଆମ ଉପରେ ପଡ଼ିପାରେ । ଏଇଥିପାଇଁ ତମ ପାଖକୁ ଯାଇ ପାରୁନ ମଂଜୁଳା—ଆମ ଭିତରେ ଯେଉଁ ମହତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବେ ବି ରହିଛି ତାକୁ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବାକୁ ହେବ ।

କିନ୍ତୁ ତମ ନିକଟ ସମ୍ପର୍କରେ ଆସିଲେ ମୁଁ ଜୀବନର ସବୁ ଦୁଃଖ କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ ଭୁଲିଯାଏ । ମନର ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ତମେ ଯେତେବେଳେ ଆଲୋକ କଣାଟିଏ ଜାଳି ଦେଇଚ—ତାକୁ ଲିଭାଇ ଦେଇ ଦୂରେଇ ଗଲେ ମୁଁ ନିବିଡ଼ ତମସା ଭିତରେ ହଜିଯିବି । ଜୀବନର କରୁଣ ଦିନଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ ତମେ ଯେଉଁ ସବୁଗର ହିଲ୍ଲୋଳ ଛୁଟାଇ ଥିଲ, ସେହି ସୁଖ ସ୍ପର୍ଶ ମୋତେ କେତେ ଯେ ଆନନ୍ଦ ଦେଇଚ ତା ତମେ ବୁଝି ପାରିବ ନାହିଁ ।

ମଞ୍ଜୁଳା ଆଖି କଣରେ ଜମି ଆସିଲା ଲୁହ କଣିକା ।

ତମର ଦୁଃଖ କଣ ମୁଁ ବୁଝି ପାରୁନ ମଞ୍ଜୁଳା—ମୋତେ ସବୁ କଥା ଥରେ ହୃଦୟ ଖୋଲି କହିଦିଅ ।

ମୋ ହୃଦୟ କଥା ଜାଣିବା ଆଗରୁ ଦୂରେଇ ଯେତେବେଳେ ରହିଲେ, ଆଉ ସେଇ ସହ୍ୟହୀନ ଦରଦଭରା କଥା ଶୁଣି କିଛି ଆପଣଙ୍କର ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ । ଯାଉଚି, ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝିବେନ । ପୃଥିବୀର କେଉଁ କଣରୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ଭାସି ଆସି ବେଳେବେଳେ

ମଣିଷ ମନରେ ଯେପରି ଶୀତଳ କଣିକା ସିଞ୍ଚି ଦେଇ ଚାଲିଯାଏ, ସେହିପରି ତମେ ଚାଲିଗଲେ ବି ତମର ସହଜ ସୁନ୍ଦର ସ୍ମୃତି ମୋ ମନରୁ ଲିଭିଯିବ ନାହିଁ ।

ରବି କହିଲା—ମଞ୍ଜୁଳା ! ସବୁ କଥା ଖୋଲି କରି ନ କହି ଅଭିମାନରେ ପରି ଚାଲିଗଲେ ମୁଁ ଭାରି ଦୁଃଖିତ ହେବି ।

ମଞ୍ଜୁଳା ନ ଶୁଣିଲା ପରି ପଳାଇ ଆସିଲା ।

✻ ଦଶମ ପରିଚ୍ଛେଦ ✻

ସମସ୍ତ ଆଗକୁ ଚାଲିଛି, କାହାରିକୁ ଅପେକ୍ଷା ନାହିଁ ।

ମଞ୍ଜୁଳା ଅଭିମାନ କରି ଚାଲି ଆସିଲା । କିନ୍ତୁ ମଞ୍ଜୁଳାର କଥାଗୁଡ଼ା ରବି ମନ ଉପରେ ଠିକ ଠିକ ଆବାଜ ତୋଳିଲା । ଆବାଜର ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ହୃଦୟ ଭିତରେ ବି ପହଞ୍ଚି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଭାବିଲା, କାହିଁକି ମଞ୍ଜୁଳା ଦୁଃଖ ଦରଦରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ୁଛି ! ତେବେ କଣ ସେ ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନର ସୁଖସଂଭୋଗ ପାଇପାରୁ ନାହିଁ । ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ କଣ ତାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ? ଭଲ ନ ପାଇବାର କାରଣ କେଉଁଠି ? ମଞ୍ଜୁଳା ସୁନ୍ଦରୀ, ଶିକ୍ଷିତା, ଗୁଣବତୀ । ତେବେ କାହିଁକି ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ ତା ପ୍ରତି ଅବିଚାର କରିବେ ? ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସେ । ରବି ଭାବି ପାରେନା ।

ମଞ୍ଜୁଳାର ପରଶଭରା କଥାଗୁଡ଼ା ପୁଣି ରବିକୁ ଆପଣାର କରି ଟାଣି ନେବାକୁ ବସିଲା । ରବି ଭାବିଲା, ସେ ମଞ୍ଜୁଳାର ଅତି ନିକଟକୁ ଚାଲିଯିବ—ବୁଝିବ ତାର ଦୁଃଖ କେଉଁଠି ? ନିଜକୁ ଦାନ କରି ଯଦି ସେ ମଞ୍ଜୁଳା ଦୁଃଖ ଲାଘବ କରି ପାରେ—ନିଜର ଯତ୍ନରେ ଯଦି ମଞ୍ଜୁଳା ମୁଖରେ ବ୍ୟଥାର ତିମିର କାଟି ସରଗଗୁନ୍ଧ ଫୁଟାଇ ପାରେ, ତେବେ କାହିଁକି ସେ ଦୂରକୁ ଘୁଞ୍ଚିଯିବ ?

ସେଦିନ ରାତିରେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ଘର ଭିତରୁ କ୍ରନ୍ଦନ ଧ୍ୱନି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଶୁଭିଲା । ରବି ଜାଣି ପାରିଲା, କିଏ କାନ୍ଦୁଛି । କାନ୍ଦଣାର ଧ୍ୱନି ଏତେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ କିଏ କାନ୍ଦୁଛି ଠିକ୍ ଧରି ହେଉନା

ନାହିଁ । ତେବେ କଣ ମଞ୍ଜୁଳା କାନ୍ଦୁଛି । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ? ମନ ଭିତରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଖେଳି ବୁଲିଲା । ହୃଦୟ ଅଜଣା ବେଦନାରେ ଗୁମୁରି ଉଠିଲା । ସାରା ରାତି ସନ୍ଦେହ ଆଉ ବେଦନାରେ କଟିଗଲା ।

ସକାଳେ ସଙ୍ଗୀତାକୁ ଦେଖି ରବି ଡାକି ଆଣିଲା ପାଖକୁ । ଆଦର କରି ପଚାରିଲା—କାଲି ରାତିରେ ତମ ଘରେ କିଏ କାନ୍ଦୁଥିଲା ?

ବାପା ମାରିଲେ । ବୋଉ କାନ୍ଦୁଥିଲା ।

କାହିଁକି ମାଇଲେ ?

ମୁଁ ଜାଣେନା । ବାପା ଭାରି ଖରାପ ଲୋକ । ସବୁବେଳେ ଖାଲି ବୋଉକୁ ମାରୁଛନ୍ତି । ତମ ଭଳିଆ ଭଲ ମଣିଷ ମୋର ବାପା ହେଲା ନାହିଁ କାହିଁକି ?

ଏତେବେଳେ ରବି ମଞ୍ଜୁଳାର କଥାର ମର୍ମ ଠିକ୍ ବୁଝି ପାରିଲା । ବିବାହିତ ଜୀବନର ସୁଖ ସଉଭାଗ ହୁଏତ କୌଣସି କାରଣରୁ ସେ ପାଇ ପାରୁନାହିଁ । ମନଟା ତାର ଉଦାସରେ ଭରିଗଲା । ଦୁଷ୍ମନ୍ତବାବୁ ବାହାରକୁ ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଅଥଚ ଭିତରେ ଏଡ଼େ ଖରାପ ! ସେ ଭାବି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ରବି ସଙ୍ଗୀତାକୁ କହିଲା, ବୋଉକୁ ଚୁପ୍‌କରି କହିବୁ ରବିବାବୁ ଡକାଇଛନ୍ତି । ବାପା ଅଫିସକୁ ଗଲା ପରେ ମୋତେ ଆସି ବସାରେ ଦେଖା କରିବେ ।

ସଙ୍ଗୀତା ସମ୍ମତି ଜଣାଇ ସୁନା ଝିଅଟି ପରି ଚାଲିଗଲା ।

ରବି ଅଫିସକୁ ଗଲା ନାହିଁ । ବସାରେ ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲା । ଦିନ ଗୋଟାଏ ବାଜିଲା । ତଥାପି ମଞ୍ଜୁଳା ଆସିଲା ନାହିଁ । ରବି ଭାବିଲା, ହୁଏତ ଦୁଃଖ ଓ ଲଜ୍ଜାରେ ମଞ୍ଜୁଳା ଆଜି ମୁହଁ ଦେଖାଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ସେ ନିଜେ ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ଆସିଲା ।

ଦରଜା ଖୋଲି ଦେଇ ମଞ୍ଜୁଳା ରବିକୁ ଚାହିଁ ପାରିଲା ନାହିଁ । ରବି ଭିତରକୁ ଆସି କବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦେଲା । କହିଲା—ମଞ୍ଜୁଳା ! ତମ ସମ୍ବନ୍ଧ ବହୁତ କଥା ଅଛି । ମୁଁ ସବୁକଥା ଟିକିଏ ଟିକିଏ ବୁଝି ପାରିଲିଣି । ଆଜି ନିଜକୁ ମୋ'ଠାରୁ ଲୁଚାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କର ନାହିଁ । ସବୁକଥା ଖୋଲି କହିଦିଅ । ମୁଁ ତମର କେହି ନୁହେଁ । ତଥାପି ମୋତେ ତମର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇ ସେ ଆପତ୍ତି କରିବ ନାହିଁ ।

ମଞ୍ଜୁଳା ଦୁଃଖରେ କହିଲା—ମୋ ପରି ହତଭାଗିନୀର ଦୁଃଖ ଶୁଣି ତମର କିଛି ଲାଭ ହେବନାହିଁ । ମୋତେ କ୍ଷମା ଦିଅନ୍ତୁ । ମୋତେ ଯେପରି ଦୂରକୁ ଘଉଡ଼ାଇ ଆଡ଼ ହୋଇ ଯାଇଚନ୍ତି, ସେହିପରି ଦୂରକୁ ଆହୁରି ଦୂରକୁ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତୁ । ସବାଗହୀନ ଜୀବନ ପଥରେ ପୁଣି ଦେଖାଦେଇ ମୋତେ ପଥହୁଡ଼ା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ପୁଣି ଆଖିର ଲୁହ ନ ପୋଛି ମୋତେ ଭଲ କରି କାନ୍ଦିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଅନ୍ତୁ ।

କହୁ କହୁ ମଞ୍ଜୁଳା ଆଖିରେ ଲୁହ ପୂରି ଉଠିଲା ।

ରବି ମଞ୍ଜୁଳାର ଛୋଟ ସ୍ନିଗ୍ଧ ହାତ ଦୁଇଟି ଧରି କହିଲା, ମଞ୍ଜୁଳା ମୋତେ ଭୁଲ୍ ବୁଝନା । ତମର ଆଖିର ଲୁହ—ହୃଦୟର

ପୁଞ୍ଜିଭୂତ ବେଦନାର ମୌନ ହାହାକାର ମୋତେ ପୁଣି ତମର ପାଖକୁ ଟାଣି ଆଣିଲା । ତମର ପରି ସରଳ ସୁନ୍ଦରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ପାଇ ଦୁଷ୍ମନ୍ତବାବୁ ନିଜକୁ ସୁଖୀ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ କାହିଁକି ? ତାହାର କାରଣ ମୁଁ ଖୋଜି ପାଉନାହିଁ । ଥରେ ହୃଦୟ ଖୋଲି ସବୁକଥା କହିଦିଅ । ତମ ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖିତ ହେବାକୁ ଯଦି ମୁଁ ଆଗେଇ ଆସିଛି, ତେବେ ମୋତେ ଦୂରକୁ ତଡ଼ି ଦିଅନା ।

ମଞ୍ଜୁଳା ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛି କହିଲା, ତେବେ ଶୁଣନ୍ତୁ । ଯେଉଁ ଆଶା ନେଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାରୀ ବିବାହିତ ଜୀବନର ସୁଖ ସୌଧର ପରିକଳ୍ପନା କରିଥାଏ—ତାହାହିଁ ମୁଁ କରିଥିଲି । ବିବାହ ପରେ ବନଗୁଡ଼ା ଫଗୁଣ ବଉଳର ସୌରଭ ମିଶା ପବନରେ ଭରି ଯାଇଥିଲା । ଭାବୁଥିଲି ମୋ ଜୀବନର କଳ୍ପିତ ସୁଖଶାନ୍ତି ଭଗବାନ ମୋତେ ଦେଇ ପାରିଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ସବୁବେଳେ ଅଜଣା ଦେବତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହୁଥିଲି, ଠାକୁରେ ! ଏଇମିତି ଝରଣା ପରି କଳକଳ ସରଳ ସୁନ୍ଦର ଦିନ-ଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ ତମର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୁଅ ସବୁଦିନେ ପଡ଼ୁଥାଉ । କିନ୍ତୁ ଦିନ କେଉଁଠା ପରେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର କରି ଛଡ଼ା ଭାବ ମୋ ମନରେ ଭାରି ଦୁଃଖ ହେଲା । ତାଙ୍କ ମନ ନେଇ ସୁଦ୍ଧା ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଦୁଃଖ କେଉଁଠି ବୁଝିପାରିଲି ନାହିଁ । ସେ ବି ମୋତେ ବୁଝିବାର ସୁଯୋଗ ନ ଦେଇ ଦିନୁଦିନ କପରି ଉଦାସ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ଯେଉଁଦିନ ଜାଣିଲି ମୋ ଅଜଣାରେ ସେ ଆଉଜଣକୁ ଭଲ ପାଉଛନ୍ତି, ସେ ପୁଣି ଗୋଟିଏ ବାରନାରୀ; ସେଦିନ ଦୁଃଖ ଓ

ଝୋଭରୁ ବାଣ୍ଡଟାକୁ ଲଗାଇଦେଇ ଆମ୍ଭେ ଦୁଇଜଣ ଖାଇଲୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉପରେ ଲେଟି ପଡ଼ିଥିଲି । ମନ ହେଉଥିଲା ଯେପରି ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସେଇ ଗାଢ଼ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ମୋର ସକଳସତ୍ତା ଲୀନ ହୋଇ ଯାଉଛି—କିନ୍ତୁ ପାରିଲି ନାହିଁ । ସଂଗୀତର ସ୍ୱରଗନ୍ଧ ପରି ହସ ହସ ମୁହଁ, ଝରଣାପରି କଳକଳ କଥା ମୋତେ ସେ ବାଟରୁ ଫେରାଇ ଆଣିଲା ।

ତା'ପରେ ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ଆପଣାର କରିବାକୁ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା କରିଚି । ସବୁଚେଷ୍ଟା ବିଫଳ ହେବାପରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ମୋର ଘୃଣା ଜାଗି ଉଠିଲା । ପରସ୍ପର ଭିତରେ ବ୍ୟବଧାନ ଦୂରେଇ ଗଲା । ସ୍ୱାମୀ, ସ୍ତ୍ରୀର ଯେଉଁ ମଧୁର ସମ୍ପର୍କ ତା ଧୀରେ ଧୀରେ ତୁଟିଯାଇ ସଂଘର୍ଷ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ଆହୁରି ତଳକୁ ଗଳିଗଲେ । ମଦ ଖାଇଲେ । ଅଧେ ଦିନ ସେ ରାତିରେ ଘରକୁ ଆସିଲେ ନାହିଁ । ସ୍ୱାମୀ ସୁଖରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଦିନ କାଟିବାକୁ ଲାଗିଲି । କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଆଖିରୁ ଲୁହ ଶୁଖିଗଲା—ହୃଦୟ ପାଷାଣ ପରି ହୋଇ-ଗଲା । ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପ୍ରତି ମୋର ଅଶ୍ରଦ୍ଧା ବେଖାତିର ଭାବ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ତା'ପରେ ସେ ମୋତେ ମାଡ଼ ମାରନ୍ତି—ତାହା ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଭୀଷଣ ରୂପ ଧରିଲା । ଭାବେ ଆଉ ବଞ୍ଚି ଲାଭ କଣ ? ଯାଉଛି ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବି । ତଥାପି ଜୀବନ ପ୍ରତି ମମତା ତୁଟାଇ ନ ପାରି ବଞ୍ଚି ରହିଚି । ନଦୀ ଧାରରେ ପଡ଼ି ରହିଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟହୀନ ପାଷାଣ ଖଣ୍ଡ ପରି ଜୀବନର ଆଲୁଅ ମରି ଯାଇଛି । ସକଳ ସରାଗ ତୁଟି ଯାଇଛି । ମରି ନ ପାରି ବି ଖାଲି ମରଣକୁ ଅପେକ୍ଷା ଅଛି । ହୁଏ ତ

ସେ ଦିନେ ଅଜଣାରେ ଆସିବ । କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ମରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ଥାଇ ବି ତା ଆହ୍ୱାନ ଶୁଣି ପାରିବି । ମରଣର ମ୍ଳାନ ଆଲୁଅ ଭିତରେ ମୋ ଜୀବନର ଜୀର୍ଣ୍ଣଦୀପ ଲିଭିଯିବ । ରାତି ଆସିବ । ସେଇ ଭଲ । ଦିନର ତେଜସ୍ନାନ ଆଲୁଅଠାରୁ ରାତିର ଶାନ୍ତ ନରମ ଅନ୍ଧକାର କେତେ ଭଲ, ହୁଏତ ସେତିକିବେଳେ ତାହା ମୁଁ ଅନୁଭବ କରି ପାରିବି ।

ମଞ୍ଜୁଳାର ଦୁଃଖଭରା ଜୀବନ କାହାଣି ଶୁଣି ସାରିଲା ବେଳକୁ ଆଖିରେ ଭରି ଯାଇଥିଲା ଲୁହ । ସେ କହିଲା ତୁମପରି ସ୍ତ୍ରୀ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ଦୁଷ୍ମନ୍ତବାବୁ ଆଉ ଜଣକୁ ଭଲ ପାଉଛନ୍ତି । ମୁଁ ଭାବି ପାରୁ ନାହିଁ ଦୁଷ୍ମନ୍ତବାବୁ ଏତେ ତଳକୁ ଖସିଗଲେ କିପରି ? ତାଙ୍କୁ ସେ ବାଟରୁ ଫେରାଇ ଆଣିବାକୁ ଥରେ ମୁଁ ଯତ୍ନକରି ଦେଖିବି ।

ପାରିବେ ନାହିଁ । ନିମ୍ନଗାମୀ ସ୍ରୋତକୁ କେବେ ରୋଧ କରି ହୁଏନା । ତାଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟ ଜଣାଇଲେ ସେ ମୋ ପ୍ରତି ଆହୁରି ଅତ୍ୟାଚାର ଆରମ୍ଭ କରିଦେବେ । ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ସେ ଯାହା କରନ୍ତୁ । ମୋ ଭାଗ୍ୟ ଯଦି ଭଲ ଥାଏ ତେବେ ସେ ଦିନେ ଅମଣ୍ଡା ବାଟରୁ ଲେଉଟି ଆସିବେ । ନ ଆସିଲେ ମୋର ଦୁଃଖ କରିବାର କିଛି ନାହିଁ । ଜାଣିଛି ଏ ଜୀବନଟା ମୋର ଛନ୍ଦହୀନ ଜୀବନ ।

ସାରା ଜୀବନ ପାଇଁ ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରତି ଅଭିମାନ କରି ଅମଙ୍ଗଳ ଜୀବନ ବରି ନେବାକୁ ତମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କାହିଁକି ହେଉଚ ମଞ୍ଜୁଳା ! ତମର ଆଉ ଆପଣାର ହେବ କିଏ ?

ମୋ ଜୀବନର ବେଦନା ତମର ଆଖିର ଲୁହ ଧାରରେ ଯେତେବେଳେ ଫୁଟି ଉଠିଛି, ସେତେବେଳେ ତମ ଛଡ଼ା ମୋର ଆପଣାର ଲୋକ ଦୁନିଆ ଦୁଆରେ କେହି ନାହିଁ ।

ରବି ଦେଖିଲା ମଞ୍ଜୁଳା ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ଲୁହ ଗଡ଼ି ପଡ଼ୁଛି । ସେ ନିଜକୁ ଭୁଲିଯାଇ ତାକୁ କୋଳକୁ ଟାଣି ଆଣିଲା । ତା' ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛିଦେଇ କହିଲା—ମଞ୍ଜୁଳା, କାନ୍ଦନା !

ମଞ୍ଜୁଳା କହିଲା—ତମେ କାନ୍ଦୁଛ କାହିଁକି ?

ହୃଦୟର ଅତି ନିକଟକୁ ତୁମେ ଟାଣି ନେଇଛ, ସେଇଥିପାଇଁ ।

ସେଇଦିନୁ ମଞ୍ଜୁଳା ଓ ରବି ଭିତରେ ସବୁ ବ୍ୟବଧାନ ଦୂରେଇ ଗଲା । ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରେମର ଅସରନ୍ତି ଉତ୍ସ ପ୍ରବାହିତ ହେଲା । ସ୍ୱାମୀ ସୁଖରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇ ବିରହ ବିଧୁରା ମଞ୍ଜୁଳା ନୂତନ ସୁଖ ସନ୍ଧାନ ପାଇ ପାଗଳୀ । ଅଳକାଠାରୁ ଦୂରରେ ରହି ରବି ହୃଦୟରେ ଯେଉଁ ଜ୍ୱାଳା ଅନୁଭୂତ ହେଉଥିଲା, ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ଅତି ନିକଟରେ ପାଇବାରୁ ତାହା ଧୀରେ ଧୀରେ ଅପସରି ଗଲା ।

ରବିକୁ କେତେଦିନ ହେବ ଜର । ମଞ୍ଜୁଳାର ଭାବନାର ସୀମା ନାହିଁ । ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଅଜାଣାରେ ସେ ତା'ର ସେବା ଯତ୍ନରେ ତ୍ରୁଟି କରୁ ନଥିଲା । ମଞ୍ଜୁଳାର ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ ହୃଦୟର ଅନାବିଳ ସ୍ନେହ ଦେଖି ରବି ଭୁଲିଗଲା ନିଜକୁ ।

ମଞ୍ଜୁଳାର ତ୍ରୁଟିହୀନ ସେବା ଯତ୍ନ ରବିର ପୂର୍ବ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକୁ ଫେରାଇ ଆଣିଲା । ସେଦିନ ଦି'ପହରେ, ରବି ଶୋଇଥିଲା । ମଞ୍ଜୁଳା ଧୀରେ ଧୀରେ ପହଞ୍ଚି ରବିର ପାଦ ମଲିଲ ଦେବାକୁ ଲାଗିଲା । ରବି ଆଖି ଖୋଲି ଦେଖିଲା ମଞ୍ଜୁଳା । ସେ ଉଠିପଡ଼ି ମଞ୍ଜୁଳାର ହାତ ଦୁଇଟି ଧରି ପାଖକୁ ଟାଣି ଆଣି ପଚାରିଲା, ମଞ୍ଜୁଳା ! ଏତେ ସେବା କରୁଚ କାହିଁକି ? ମୁଁ ତମର କିଏ ?

ଯେଉଁ ସ୍ନେହରେ ତମେ ମୋତେ ବାନ୍ଧି ରଖିଚ, ତା'ର ମୁଁ ଭିଖାରୁଣୀ ।

ରବି ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ଆହୁରି କୋଳକୁ ଟାଣିନେଇ ତାର ଗାଲରେ ସସ୍ପଗଭସ୍ପ ଚୁମ୍ବନ ଆଙ୍କି ଦେଇ କହିଲା, ଭିଖାରୁଣୀ ନୁହଁ—ସେଇ ସ୍ନେହର ତମେ ଅଧିକାରିଣୀ—ହୃଦୟର ରାଣୀ ।

ମଞ୍ଜୁଳା ନିଜକୁ ରବି ପାଖରେ ଦାନ କରି ସାରିଥିଲା । ସେ ବାଧାଦେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ରବିର ଘନ ଘନ ଚୁମ୍ବନ ତା'ର ଚନ୍ଦ୍ରମା ପରି ମୁହଁ ଉପରକୁ ଲାଗି ଆସିଲା ।

ମଞ୍ଜୁଳାର କରୁଣ ଗଭୀର ଛନ ଛନ ଚାହାଣି ରବିକୁ ପାଗଳ କରିଦେଲା । ତା'ପରେ ରବିର ଦେହ ମଞ୍ଜୁଳାର ଦେହ ଭିତରେ ଜଡ଼ି ଏକ ହୋଇଗଲା ।

ମଞ୍ଜୁଳାର ସ୍ନେହ ଦିନ୍ ଦିନ ରବିକୁ ନିବିଡ଼ତାରେ ବାନ୍ଧି ରଖିଲା—ଘାସର ଅସଂଖ୍ୟ ଚେର ଦୃଢ଼ ବନ୍ଧନରେ ଯେପରି ବାନ୍ଧି ରଖେ ମାଟିପିଣ୍ଡକୁ ।

ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ଦିନେ ନ ଦେଖିଲେ ରବିକୁ କିଛି ଭଲ ଲାଗେନା । ରବିକୁ ଦିନେ ଦେଖା ନହେଲ ମଞ୍ଜୁଳା ଘରେ ରହି ପାରେନା । ବେଳେବେଳେ ଦୁହିଁଙ୍କ ମନ ଉପରେ ପାପର ସ୍ଫୁଲିଙ୍ଗ ଦେଖାଦିଏ । ପୁଣି ସେଇ ମନ କୁହେ, ଦୁର୍ବଳ ମନର ଅନୁତାପ ହିଁ ପାପ । ଦୁହିଁଙ୍କ ମନ ମିଳି ଏକ ହୋଇ ପ୍ରଣୟର ହେଇଚି ରୂପାନ୍ତର—ପାପ, ଅମଙ୍ଗଳର ସ୍ଥାନ ଗଲି ଯାଇଚି ବହୁ ଦୂରକୁ । ମନ ଉପରୁ ପାପର ଚିନ୍ତା ଉଭାଇ ଯାଏ—ପୁଣି ସହଜ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରେମର ଫଲ୍‌ଗୁ ପ୍ରବାହିତ ହୁଏ ।

ଜହ୍ନ ଆଲୁଅ ସନ୍ଦେଶ ଧରି ଦିନ ଶେଷରେ ଶାନ୍ତ ମଧୁର ରାତି ହସି ଉଠିଲା । ସୁଲୁ ସୁଲୁ ପବନ ନଈ ସେପାରିର କେଉଁ ନିଗୁଛିଆ ଉଦ୍ୟାନ ଭିତରୁ ଗନ୍ଧ ଚୋରି କରି ବାଣ୍ଟିଦେଇ ଗଲା । ତାରା ଜୁଳୁ ଜୁଳୁ ଆକାଶଟି ଦିଶିଲା କେଡ଼େ ମଉନ—ଚାହିଁଲେ କଅଁଳ ଜୋଚ୍ଛନାର ଖିଅରେ ମନଟା ବାନ୍ଧି ହୋଇ କେଉଁ ଅଜଣା ରାଇଜକୁ ଚାଲିଯାଏ । ହୃଦୟ ଖୋଜେ ସାଥି—ଯେପରି ଏଇ ଚାନ୍ଦିମା ରାତିର ଗନ୍ଧ ଉଚ୍ଛୁଳା ମହକକୁ ପ୍ରାଣଭରି ନିଶେଃଷ କରି ଦେବାକୁ ହେବ ।

ରବି ପ୍ରକୃତିର ଶୋଭା ସମ୍ପଦରେ ନିଜକୁ ହଜାଇ ଦେଇଛି । ହଠାତ୍ ପାଖରେ ମଞ୍ଜୁଳା କେତେବେଳେ ଆସି ଉଭା ହେଲାଣି ସେ ଜାଣିପାରିନି ।

ସ୍ୱପ୍ନ କଣ ଭାଙ୍ଗିବ ନାହିଁ ?

ରବି ଚମକି ପଡ଼ି ଚାହିଁଲା, ହସ ହସ ମୁହଁରେ ପଛରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି ମଞ୍ଜୁଳା ।

କୁଆଡ଼େ ଆସିଲ ମଞ୍ଜୁଳା – ଦୁଷ୍ମନ୍ତବାବୁ ଘରେ ନା ତାଙ୍କର ସେଇ ପ୍ରଣୟିନୀଙ୍କ କତିରେ ।

ଅଫିସ କାମରେ ବାହାରକୁ ଯାଇଛନ୍ତି—ଫେରିବେ ତିନିଦିନ ପରେ । ଏକୁଟିଆ ବସାରେ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ—ଚାଲି ଆସିଲି ।

ଭଲ କଲ । ତମରି ସାନ୍ନିଧ୍ୟରେ ଏଇ ସୁନ୍ଦର ଜହ୍ନ ରାତିକୁ ବେଶ୍ ଉପଭୋଗ କରିହେବ ।

ସଙ୍ଗୀତାକୁ ଏକଲା ଛାଡ଼ି ଆସିଛି । ଆମ ଘରଠିକୁ ଚାଲନ୍ତୁ । ମଞ୍ଜୁଳାର ଅନୁରୋଧ ଏଡ଼ି ଦେବା ଶକ୍ତି ରବିର ନଥିଲା ।

ଘର ଭିତରେ ବଜୁଳି ଆଲୁଅ ବସ୍ତୁଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ସଙ୍ଗୀତା ନଦରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ଦୁନିଆର ସକଳ ବାଧା ବନ୍ଧନ ସନ୍ଦେହ ଉହ୍ଲାଡ଼ରେ ମଞ୍ଜୁଳା ଓ ରବି ଭିତରେ ଚାଲିଥିଲା ପ୍ରେମାଳାପ ।

ରବି କହିଲା—ମଞ୍ଜୁଳା, ଇମିତି ଲୁଚି ଲୁଚି ଆମର ଦିନଗୁଡ଼ା କେତେଦିନ କଟିବ ?

ଯେତେଦିନ ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ ତମର ସୁଖ ସ୍ପର୍ଶ ଲଭ ଥିବ ।

ତମେ ଜାଣ ମୋର ବିବାହିତା ସ୍ତ୍ରୀ ଘର କଣରେ । ତା'ର ମୋ ଉପରେ ଯେଉଁ ଦାବୀ ତା ତମେ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବନି !

ତମ ସ୍ତ୍ରୀଠାରୁ ତମକୁ ମୁଁ ଛିନ୍ନ କରି ନେବାକୁ ଚାହେଁନାହିଁ । ନାରୀ ହୃଦୟର ବ୍ୟଥା ଓ ସକଳ ଦୁଃଖ କେଉଁଠି ତାହା ମୁଁ ନିଜ ଅନୁଭୂତି ଭିତରେ ବେଶ ଜାଣି ପାରିଛି । ତମରି ପରି ସରଳ ସୁନ୍ଦର ଲୋକ ସହିତ ଭେଟ ଏଇ ଜୀବନରେ ମୋର ପ୍ରଥମ ଓ ଶେଷ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଚାହେଁ ତମର ଅସୀମ ଆନନ୍ଦ ଭିତରେ ନିଜକୁ ମିଶାଇ ଦେଇ ଜୀବନର ସକଳ ଦୁଃଖ ଭୁଲି ଯିବାକୁ । କିନ୍ତୁ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥସିଦ୍ଧି ପାଇଁ ତମକୁ ବାଟ ବଣା କରିଦେବା ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ । ସେ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଅପସରି ଆସିଥିବି ।

ମଞ୍ଜୁଳା ଏତେବଡ଼ ମହତ ହୃଦୟ ନେଇ ତମେ ମୋ ପରି ଅଜଣା ଅଶୁଣା ଲୋକକୁ ଆପଣାର କରି ପାରିଲ—ଅଥଚ ନିଜ ସ୍ୱାମୀକୁ ?

ତାଙ୍କ କଥା କହି ମୋତେ ଦୁଃଖ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଛନ୍ଦହୀନ ଜୀବନ ଭିତରେ ତମେ ଯେଉଁ ରାଗିଣୀର ଆଳାପ ତୋଳିଚ, ସେଇ ମଧୁର ଆଳାପରେ ମୋତେ ସବୁ ଦୁଃଶ୍ଚିନ୍ତାରୁ ଛୁଟି ଦେଇ ଆହୁରି ନିକଟକୁ ନେଇଯାଅ ।

ତମ ପାଖରେ ମଧୁର ଆଳାପ ହେବାବେଳେ ହୃଦୟରେ ଯେଉଁ ଅସୀମ ଆନନ୍ଦର ଜୁଆର ଉଠେ—ତାହା ମୁଁ ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀ ସହିତ କେବେ ଅନୁଭବ କରି ପାରିନ । ବିବାହିତ ଜୀବନରେ ସ୍ତ୍ରୀ ସହିତ ପ୍ରେମର ଉତ୍ସ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ—କିନ୍ତୁ ପରକୀୟା ପ୍ରୀତିରେ ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ ତାର ତୀବ୍ର ତତ୍ତ୍ୱାନୁଭୂତି ଅଭିଭୂତ କରି ପକାଏ ସବୁଦିନ ପାଇଁ । ତମରି ଅନାବିଳ ପ୍ରେମ ଭିତରେ ମୁଁ ଆଜି ପାଇଚି ମନର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତା । ସେଥିପାଇଁ ଆମର ପ୍ରେମ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ହେଲେବି ଯୁଗ ଯୁଗ ପାଇଁ ତାହା ସାର୍ଥକ ହୋଇଚି ।

ମଞ୍ଜୁଳା ଲଜ୍ଜାରେ ମୁଖାନତ କଲା ବେଳକୁ ରବି ତାକୁ କୋଳକୁ ଟାଣି ଆଣିଲା । ତାର ଗୁରୁ ସ୍ନିଗ୍ଧ ହାତ ପାପୁଲିକୁ ଚିପି କହିଲା, ଏତେ କୋମଳାଙ୍ଗୀ ହେଲ କିପରି ?

ମଞ୍ଜୁଳା ମୁଖରେ ଭାଷା ନାହିଁ । ଉତ୍ତର ଦାଇବାକୁ ରବି ତା ମୁହଁ ଉପରକୁ ନିଜ ମୁହଁଟିକୁ ଲଦି ଦେଲା । ରାତି ବାରଟା । ଘର ଭିତରେ ବିଜୁଳି ଆଲୁଅକୁ ନିଦ ଝାଙ୍କୁଥିଲା । ବାହାର ନିଶବଦ ରାତି ବେଶି ହବାର ସୂଚନା ଦେଉଥିଲା ।

ମଞ୍ଜୁଳାକୁ କୋଳରୁ ଉଠାଇ ଦେଇ ରବି କହିଲା, ରାତି ବହୁତ ହେଲାଣି, ବିଦାୟ ଦିଅ !

ମୋତେ ଏକଲା ଘୁଡ଼ କୁଆଡ଼େ ଯିବ ! ନଗ୍ଣ୍ଟିଆ—ଭାର ମାଡ଼ ମାଡ଼ ପଡ଼ୁଚ । ଆଜ ରାତକ ଏଠି ରହିଗଲେ କ'ଣ ହେବନାହିଁ ।

ଅବାଧ ହେବାର ଉପାୟ ରବି ଖୋଜ ପାଇଲା ନାହିଁ ।

ଖଟ ଉପରେ ବଚ୍ଛଣା ସଜାଡ଼ ଦେଇ ମଞ୍ଜୁଳା କହିଲା, ତମେ ଏଠି ଶୋଇପଡ଼, ମୁଁ ଶୋଉଚ ତଳେ । ତଳେ ବଚ୍ଛଣା ପାରିବା ପୂର୍ବରୁ ରବି ହସି ହସି ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ଖଟ ଉପରକୁ ଟାଣି ନେଇ କହିଲା, ଏଇ ଖଟ ଉପରେ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ବେଶ୍ ଜାଗା ହେବ—ବୃଥାରେ ଏତେ ପରିଶ୍ରମ କରିବ କାହିଁକି ? ମଞ୍ଜୁଳା ରବି କଥାରେ ଆପତ୍ତି କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଯେଉଁ କାମନାର ନିଆଁ ଜଳୁଥିଲା, ତାହା ଲିଭିଗଲା । ତାର ଭିତରୁ ମିଳନର ଏକ ପ୍ରୀତି-ଉଚ୍ଛୁଳା ଗଂଧ ଘର ଭିତରେ ଖେଳି ବୁଲିଲା ।

ତା'ପରଦିନ ରବି ଅଫିସରୁ ଫେରିଲାବେଳେ 'ହ୍ୱାନ୍'ରୁ ଦୁଇଟି ସିନେମା ଟିକେଟ ନେଇ ଆସିଥିଲା । କାଳେ ଦେଖିଲେ କିଏ କଣ ମନେ କରିବ ସେଥିପାଇଁ ମଞ୍ଜୁଳା ଆସିବାକୁ ପ୍ରଥମେ ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ରବିର ଏକାନ୍ତ ଅନୁରୋଧ ସେ ଏଡ଼ି ଦେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ସଂଧ୍ୟାକୁ ଦୁହେଁ ସିନେମା ଦେଖିଗଲେ । ଫେରିବାବେଳେ କାଠଯୋଡ଼ି କୂଳେ କିଛି ସମୟ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାଭରା ଯାମିନୀ ଅତିବାହିତ କରି ବସାକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ନେଇ ରବି ସ୍ୱପ୍ନ ବିହାରର ଦିନଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ ଅଳକାକୁ ଭୁଲିଗଲା । ଭୁଲିଗଲା, ଯାହାପାଇଁ ସେ ଦିନେ ପାଗଳ ହୋଇ ଛୁଟି ଯାଉଥିଲା ସେଇ ଜୀବନର ସାଥୀ ସରଳା ସୁକୁମାରୀ ପ୍ରାଣ ପ୍ରିୟାଟିର କଥା, ଅତି ଆପଣାର ଭାଉଜ, ଘର ଦୁଆର, ବାପ ମା' ସବୁ ଯେପରି ବିସ୍ମୃତିର କୁହୁଡ଼ି ଭିତରେ ହଜିଗଲା ।

※ ଏକାଦଶ ପରିଚ୍ଛେଦ ※

ହଠାତ୍ ସେଦିନ ସାଉଜିଙ୍କ ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ପାଇ ରବି ଘାବଡ଼ିଯାଇ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ସେ ଲେଖିଛନ୍ତି—ସ୍ନେହର ରବି, ତମେ ଏପରି ହେବ ବୋଲି ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ବି ଧାରଣା କରି ନଥିଲି । ଏଥିପାଇଁ ପୂଜା ଏକୋଇଶାକୁ ଛୁଟି ମିଳିଲା ନାହିଁ ବୋଲି ଲେଖିଦେଇ ଗାଁକୁ ଆସିଲ ନାହିଁ । ଏତେ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବରେ ତମେ ନ ଆସି ରହିଲ କିପରି ? ସେଦିନ ମୁଁ ଭାବି ପାରି ନଥିଲି, କିନ୍ତୁ ଆଜି ମୁଁ ଠିକ୍ ତମକୁ ଧରି ନେଇଚି ।

ଯେଉଁ ସୁନ୍ଦରୀ ସ୍ତ୍ରୀଟିକୁ ନେଇ ସିନେମା ଦେଖି କଟକ ସହରରେ ହସିଖେଳି ବୁଲି ପାରୁଚ—ସେଟି କିଏ ? ସେ କଣ ଅଳକାଠାରୁ ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦରୀ । ମନ ଜାଣି ତାକୁ ତମ ହାତରେ ଦେଇଥିଲି । ସେ କଣ ତମଠାରୁ ଏଇଆ ଆଶା କରିଥିଲା ! ତାକୁ ଦୂରରେ ଫିଙ୍ଗିଦେଇ ତମେ ଭ୍ରମର ପରି ଏ ଫୁଲରୁ ସେ ଫୁଲ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ବୁଲିବ । ଏଇଆ ଯଦି ତମ ମନରେ ଥିଲା ତେବେ ଅଳକାକୁ ଜୀବନ ସଙ୍ଗିନୀ କରୁଥିଲ କାହିଁକି ? କ'ଣ ସାଉଜିଙ୍କୁ ଆତ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷରେ ଭାଗୀ କରିବାକୁ ।

ଅଳକାର ବଡ଼ଭାଇ ବିଜୟ କଟକ ଯାଇଥିଲା । ସେ ତମ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ସିନେମା ହଲରେ ଓ କାଠଯୋଡ଼ି କୂଳରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖିଚି । ସାଥିରେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଥିବା ଦେଖି ସେ ତମକୁ ଦୁଃଖରେ ଦେଖା ନ ଦେଇ ପଳାଇ ଆସିଚି । ଏଠି ଆସି ଅଳକାକୁ ସବୁ କଥା କହି ସାରିଚି ।

ଦ'ଦିନ ହେବ ଅଳକାର ଖିଆପିଆ ନାହିଁ । କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ତା'ର ଦିନ ସରୁନାହିଁ । ସେ ଖାଲି ସବୁବେଳେ କହୁଚି, ଊର୍ମି ଅପା, ମୋର ବଂଶୀ ଆଉ ଲଭ କଣ ? ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ତାକୁ ଜଗି ରହିଚି । ଶୀଘ୍ର ଗାଁକୁ ଚାଲିଆସ । ଛୁଟି ନ ମିଳିଲେ ତମେ ଚାକିରୀକୁ ଛୁଟି ଦେଇ ସବୁଦିନପାଇଁ ଗାଁକୁ ଚାଲି ଆସ । ଏଠି ପେଟ ଅପୋଷା ରହିବ ନାହିଁ । ଯିଏ ଶୁଣିବ, ସିଏ କଣ କହିବ । ବାହାରକୁ ତମେ ଏତେ ସଜ୍ଜନ, ଧୀର—ଭିତରେ ପୁଣି ଏତେ ଗୁଣ । ଭାବିଲାବେଳକୁ ଆଖିରେ ଲୁହ ଆସୁଚି । ମୋ ରାଣ ! ଶୀଘ୍ର ଘରକୁ ଆସ—ବାଟବଣା ହୁଅନା !

ଚିଠି ଭିତରୁ ଏକ ଅଜଣା ଆଶଙ୍କାର ଛାୟା ନାଚି ଉଠିଲା । ମନଟା ତାର ଫେରିଗଲା ଦୂର ଗାଁ ଗହଳରେ ଥିବା ପ୍ରାଣ-ପ୍ରିୟା କତିକି । ଜୀବନଫୁଲର ସଉରଭ—ସୁଖ-ଦୁଃଖ, ହସ କାନ୍ଦର ସାଥୀ—ଅନାଗତ ଦିନର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୁଅ, ସେଇ ତା'ର ଅତି ଆଦରଣୀୟା ଅଳକା । ଦିନେ ଯା ପାଇଁ ସେ ପାଗଳ ହୋଇଥିଲା, ଆଜି ମଞ୍ଜୁଲାର ଅଯାଚିତ ସ୍ନେହର ଧୂଳିକଣା ମନ ଉପରେ ସଦା ହସହସ ଅଳକା ରୂପ ଛବି ଉପରେ ପଡ଼ି ମଳିନ, ଅସ୍ପଷ୍ଟ କରି ଦେଇଚି । ସେଥିପାଇଁ ସେ ଅଳକାକୁ ଭୁଲି ଯାଇଚି । ତା'ପ୍ରତି କରୁଛଡ଼ା ଭାବ ଅଳକା ମନରେ ସନ୍ଦେହର ଧୂଆଁ ଖେଳାଇ ଦେଇଚି । ସେ ଧୂଆଁ ଅଳକା ଆଖିରୁ ଛୁଟାଇଚି ଅବିଶ୍ବାସର ଲୁହ ଧାର । ରବି ଦେଖିଲା ଏଇ ଧୂଆଁ ଧୀରେ ଧୀରେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିବ—ତା'ପରେ ସବୁ କଥା ଶେଷ ହୋଇଯିବ ।

ଏତେବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟ ସେ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ଯିବ ସେ ଅଳକା କତିକି । ତା ହୃଦୟର ବେଦନା, ମନର ପରାଣ, ଆଖିର

ଲୁହ ପୋଛିଦେବ । ମୁହଁରେ ଖେଳାଇବ ସ୍ମିତଲତା—ଆଖିରେ ଭରିଦେବ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳତା—ଓଠରେ ଫୁଟାଇବ ହସ ଫୁଲ, ମନରେ ବୋଳିଦେବ ମାଦକତା—ପ୍ରାଣରେ ସିଞ୍ଚିଦେବ ସଉରଭ । ସନ୍ଦେହ କାଳିମା ଯିବ ଅପସରି । ପୁଣି ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ବହିବ ପ୍ରୀତିଗଙ୍ଗା ଏକ ଆବେଗମୟ ଛନ୍ଦଭରା ସାବଲୀଳ ଗତିରେ । ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ଏ ବିଷୟ ନ ଜଣାଇ ତା'ପର ଦିନ ରବି ଅଫିସରୁ ଛୁଟି ନେଲା ।

ବିଦାୟ ନେବାଦିନ ମଞ୍ଜୁଳା ଆଖିରେ ଲୁହର ବନ୍ୟା କୂଳ ଲଙ୍ଘି ରବିର ଧୈର୍ଯ୍ୟର ବନ୍ଧ ଭାଙ୍ଗିଦେଲା । ରବି ମଞ୍ଜୁଳା ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛି ଦେଇ କହିଲା, ତମର ମୁଁ କିଏ ? କାହିଁକି ମୋତେ ଏପରି ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି ରଖି ପଥହୁଡ଼ା କରୁଛ ! ମଞ୍ଜୁଳା କହିଲା, ତମେ ମୋର କେହି ନୁହଁ ବୋଲି ଆଜି ତମକୁ ମୁଁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ପାରୁଛି । ତମକୁ ଆପଣାର କରିବା ଗୌରବ ମୋର ନାହିଁ । ମୋ ଜୀବନର କଣ୍ଟକଭରା ଯାତ୍ରା ପଥରେ ତମେ ଥିଲ ଆଲୋକ ସ୍ତମ୍ଭ । ସେ ଆଲୋକଟିକ ଲିଭିଗଲାବେଳେ ମୋର କାନ୍ଦିବାର କଥା । ମୁଁ କାନ୍ଦୁଛି । ଏ ଲୁହ ତମକୁ ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି ରଖି ପାରିବ ନାହିଁ । ତମେ ଯାଅ—ଅଲୋଡ଼ା ଜୀବନ ପ୍ରତି ଟିକିଏ ମମତାପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ଫେରାଇ ପୁଣି ଚାହିଁବ, ଏତିକି ନିବେଦନ !

ରବି କହିଲା—ମଞ୍ଜୁଳା, ଯେଉଁଠିଥିଲେ ବି ତମକୁ ମୁଁ ଭୁଲି ପାରିବି ନାହିଁ । ମୋ ଜୀବନର ମଧୁ ସ୍ମୃତି ଭିତରେ ତମର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ମୁଖଶ୍ରୀ ସବୁଦିନେ ହସୁଥିବ । ମୁଁ ଘରେ ଥିବାବେଳେ ଭଲମନ୍ଦ ଖବର ଲେଖି ଜଣାଇବ । ଶୀଘ୍ର ପୁଣି ଫେରି ଆସିବି ।

ମଞ୍ଜୁଳାଠୁ ବିଦାୟ ନେଇ ରବି ଗାଁକୁ ଫେରି ଆସିଲା ।

*   *   *   *

ରବିକି ଦେଖି ଉର୍ମି ଅଭିମାନରେ କଥା କହିଲା ନାହିଁ । ରବି ହାତ ଧରି ବିନୟୀ ହୋଇ କହିଲା, ନୂଆବୋଉ, ତମେ ମୋତେ ଯେଉଁ ସନ୍ଦେହ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖୁଛ, ତା ମୁଁ ନୁହେଁ । ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ମୋର ପଡ଼ିଶା ବନ୍ଧୁର ସ୍ତ୍ରୀ । ତମେ ଥରେ ତାଙ୍କ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିଲେ ମୋ ପ୍ରତି ତମର ସବୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କେଉଁଆଡ଼େ ଉଭେଇ-ଯିବ । ଅଳକା ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ, ଅବିଚାର କରି ଏତେ ଦୂରକୁ ଚାଲିଯିବ, ଏହା ତମେ ଭାବି ପାରିଲ କିପରି ? ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝି କଥା ନ କହିଲେ ଯେଉଁବାଟେ ଆସିଥିଲ—ସେଇ ବାଟେ ବାଟେ ଚାଲିଯିବ ।

ଅଳକାକୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ଶୀଘ୍ର ଚାଲିଯାଅ ରବି ! ତମକୁ ଭୁଲ ବୁଝିବାକୁ ମୋ ମନରେ ଅବକାଶ ଦିଅନା । ତାକୁ ତମେ ସୁଖୀ କଲେ ଭାଉଜଙ୍କ ସ୍ନେହ କେବେ ତମଠାରୁ ଊଣା ହେବ ନାହିଁ । ସେ ମୋର ଯା' ନୁହେଁ—ଭଉଣୀ । ତା ଆଖିର ଲୁହ ମୋତେ କେତେ ଦୁଃଖ ଦିଏ ତା ତମେ ବୁଝିପାରିବ ନାହିଁ । ନାରୀର କୋମଳ ହୃଦୟକୁ ବୁଝି ପାରିବା ଶକ୍ତି ନାରୀ ଛଡ଼ା ପୁରୁଷର ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ତମ ପ୍ରତି ମୋର ଅଭିମାନ ନିବେଦନ ଛଡ଼ା କିଛି ନୁହେଁ ।

ତମରି କଥା ହେବ ନୂଆବୋଉ ।

ତେବେ ଯାଅ । ସବୁକଥା ବୁଝାଇ ଅଳକା ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛି ଦିଅ । ପଦ୍ମ ପତ୍ର ଉପରେ ଅସ୍ଥିର ଜଳ ବିନ୍ଦୁ ପରି ତା'ର ମନକୁ ନିଜର ପ୍ରାଣ ସରସୀରେ ମିଶାଇ ଦିଅ । ପବନ ପିଟିଲେ

କଅଁଳ ଛନ ଛନ ନୂଆ ପତ୍ର ଯେପରି ଅଜଣା ଭୟରେ ଥରୁଥାଏ, ସେହିପରି ସନ୍ଦେହ-ଦୋଳାରେ ସେ ଆଜି ଦୋଳାୟିତ । ତା'ର ସରଳ ମନ-ମୁକୁରରେ ତମର ଅନାବିଳ ସ୍ନେହ ଛବି ଖେଳାଇ ଦିଅ । ସେ ପୁଣି ତମକୁ ଅତି ଅପଣାର ପରି ଦେଖୁ—ଏତିକି ମୋର କାମନା ।

ରବି ଯେତେ ଚେଷ୍ଟାକଲା, ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଲକା ତାକୁ ଧରା ଛୁଆଁ ଦେଲାନାହିଁ । ରାଗ ଓ ଅଭିମାନରେ ରବିକୁ ଥରୁଟିଏ ବି ଚାହିଁଲା ନାହିଁ ।

ରାତିରେ ଅଲକା ଅନ୍ୟଘରେ ଶୋଇବାକୁ ଗଲା । ଭୟ ଦେଖିଲା ଦୁହିଁଙ୍କ ମାନଭଞ୍ଜନ ନ କଲେ ହୁଏତ ତିକ୍ତତା କାଲିକି ବେଶି ବଢ଼ିଯିବ । ସେ ହସହସ ମୁହଁରେ ଅଲକାକୁ ପଚାରିଲା, କଲେ, ଏକୁଟିଆ ଏଠି କାହିଁକି ଶୋଇଛୁ ! ସେ ଘରକୁ ଯାଉନାହୁଁ । ରବି ଘର ତୋତେ ଅନେଇଚ !

ମୋ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ । ମତେ ତମେ ବିରକ୍ତ କରନା ଅପା !

ଅଲକା ମୁହଁମାଡ଼ି ଶୋଇଲା ।

କଣ୍ଟୁ ନ ଥିଲା । ହଠାତ୍ ପୁଣି କଅଣ ହେଲା ?

ମୋ ମୁଣ୍ଡ ବିନ୍ଧୁଚ ।

ମୁଣ୍ଡ ଚିପିଦେବି । ସହାସରେ ଭମି ଅଲକା ମୁହଁଟିକୁ କୋଳ-ଭିତରକୁ ଟାଣି ଆଣିଲା । ଦେଖିଲା ଆଖିରେ ଛଳ ଛଳ ହେଉଛି ଅଶ୍ରୁ । କହିଲା, ମିଛ କହି ଭୁଲାଇ ଦେଲେ ଭାବିଚୁ ଅପା ତୋ ମନକଥା ବୁଝିପାରିବ ନାହିଁ । ଛି ! ରାଗ, ଅଭିମାନ ନାରୀ ଜୀବନରେ ବଡ଼

ଶତ୍ରୁ । ଟିକ ଟିକ ରାଗ ଅଭିମାନରେ ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଭିତରେ ଯେବେଳେ ଯେଉଁ ସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟିହୁଏ, ତାହା ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ ସ୍ନେହ କଳିକୁ ଚିରନ୍ତନ ପାଇଁ ମୁଦ୍ରିତ କରିଦିଏ । ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରତି ଦୂରେଇ ରହି ଅଭିମାନ କରି ବସିଲେ ସ୍ତ୍ରୀର ମଙ୍ଗଳ ହୁଏନାହିଁ । ସ୍ୱାମୀକୁ ଆପଣାର କରି ଭଲ ପାଇ ତାଙ୍କରି ପାଖରେ ଅଭିମାନ କଲେ ଶୋଭା ପାଇବ ଅଳକା ! ଚାଲ୍, ରବି ତୋତେ କେତେ ଭଲପାଏ ସବୁ ଜାଣି ତଥାପି ଅବୁଝା ହେଉଚୁ ।

ନାହିଁ ଅପା ! ମୋ ଦେହ ଭଲ ଲାଗୁ ନାହିଁ । ଆଜି ଦିନକ ମୋତେ ଟିକେ ଶାନ୍ତିରେ ଶୋଇବାକୁ ଦିଅ ।

ଏଇଠି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଏକୁଟିଆ ଶୋଇବୁ । ମୋତେ ନିଦ ହେବ କିପରି ? ନାରୀ ଜନମ ପାଇ ନାରୀର ଦୁଃଖ କେଉଁଠି ବୁଝି ପାରିବି ନାହିଁ । ଛିଃ···ଅବାଧ ହୁଅନା !

ଊର୍ମି ଅଳକା ହାତଧରି ଟାଣିଲା । ଅଳକା କହିଲା, ତମ ହାତ ଧରୁଚି ଅପା ! ମୋତେ ଆଜିକ ତାଙ୍କଠୁ ଦୂରରେ ରହିବାକୁ ଦିଅ । ତାଙ୍କ ଉପରେ ମୋ ହୃଦୟର ଯେଉଁ ଅବସାଦ ଜନ୍ମିଚି, ତା'କୁ ଆଖି ଲୁହରେ ଧୋଇ ଯିବାକୁ ଦିଅ ।

ଆଖି ଲୁହରେ ସେ ଅବସାଦ ଦୂର ହେବନି ଅଳକା ! ସେ ଅବସାଦ ଦୂର ହେବ ମନର ମିଳନରେ ! ହୃଦୟ ହୃଦୟ ଜିବନ୍ତତାରେ, ଚାଲ୍ ।

ଊର୍ମି ଅଳକାକୁ ଟାଣି ଟାଣି ଆଣି ରବି ଘର ଭିତରେ ପୁରେଇ ଦେଇ କବାଟ ଆଉଜାଇ ନେଲେ ।

ଅଭିମାନିନୀ ଅଳକା ଘର ଭିତରେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିଲା ।

ରବି ଡାକିଲା, ଅଳକା ପାଖକୁ ଆସ !

ତଥାପି ଅଳକା ନିରୁତ୍ତର । ରବି ଅଳକାର ହାତଧରି କୋଳକୁ ଟାଣି ନେଲା । ଅଳକାର ରୁଦ୍ଧ ବେଦନା ଉଚ୍ଛୁଳି ଉଠିଲା । ରବି ଅଳକାର ଲୁହ ପୋଛି ପୋଛି କହିଲା, ମୋତେ ଥରେ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକର ଅଳକା ! ଦେଖିବ, ତମ ହୃଦୟରେ ଏଇ ଯେଉଁ ଅଶାନ୍ତ ଝଡ଼ ଦେଖା ଦେଇଚି ତା ଆପେ ଆପେ ଥମିଯିବ । ଯାହାକୁ ତମେ ଏତେ ଭଲ ପାଉଛ, ତାରି ପ୍ରତି ଆଜି ତମର ଏଇ କରଛଡ଼ା ଭାବ କେତେ ଦୁଃଖଦାୟକ ଥରେ ହୃଦୟକୁ ପଚାରି ଦେଖ ।

ସ୍ୱାମୀଙ୍କ କଥା ପଦକରେ ଅଳକା ଲୁହ ସମ୍ବରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ରବି ଅଳକାର ଲୁହବୋଳା ମୁହଁଟିକୁ ନିଜ ମୁହଁ କତିକି ଟାଣି ଆଣିଲା । ଅଳକାର ମେଘମଉଳା ମୁହଁଟିରେ ସରାଗର କ୍ଷୀଣ ବିଜୁଳି ରେଖା ଖେଳି ଉଠିଲା । କ୍ଷଣିକ ପରେ ଦୁଃଖ ଆଉ ଆନନ୍ଦର ଗୋଳିଆ ମିଶା ମୂର୍ଚ୍ଛନାରେ ଅଳକା ନିଜକୁ ସ୍ୱାମୀଙ୍କଠାରୁ ଦୂରେଇ ରଖି ପାରିଲା ନାହିଁ । ମାନ, ଅଭିମାନ ହୃଦୟର ସକଳ ବ୍ୟଥା ବେଦନା ହାର ମାନିଲା ।

ରବିର ବାହୁ ବନ୍ଧନରେ ଅଳକା ଛନ୍ଦ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ସେ ବନ୍ଧନ ଏତେ ଦୃଢ଼ ତାକୁ ଛିନ୍ନ କରିବାକୁ ଅଳକାର ଶକ୍ତି ଥିଲେବି ସାହସ ନ ଥିଲା । ନାରୀ ମାନେହିଁ ଏଇଠି ଲଭନ୍ତି ଚରମ ପରାଜୟ । ଅଳକାର ତାହାହିଁ ହେଲା ।

❋ ଦ୍ୱାଦଶ ପରିଚ୍ଛେଦ ❋

ମଝିରେ ଦିନ କେତୋଟି ବିତିଯାଇଛି । ହତଭାଗିନୀ ମଞ୍ଜୁଳା କଥା ଅଳକା ସ୍ୱାମୀଙ୍କଠାରୁ ସବୁ ଶୁଣି ସାରିଛି । ସ୍ୱାମୀ ସୋହାଗରୁ ବଞ୍ଚିତ ମଞ୍ଜୁଳାର କରୁଣାଭରା କାହାଣୀ ଅଳକାକୁ ଅଭିଭୂତ କରି ପକାଇଛି । ମଞ୍ଜୁଳାର ଦୁଃଖରେ ଅଜାଣତରେ ସେ କାନ୍ଦି ପକାଇଛି । ତା'ର ହୃଦୟ ସହାନୁଭୂତିରେ ପୂରି ଉଠିଛି । ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଉପରୁ ତାର ସନ୍ଦେହ ଘୃଣା ଅପସରି ଯାଇଛି । ଅବସ୍ଥା ଓ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପଡ଼ି ସ୍ୱାମୀ ସେଇ ହତଭାଗିନୀ ପ୍ରତି ଯେଉଁ କରୁଣାଟିକ ଢାଳିଦେଇ-ଛନ୍ତି—ତା ପାଇଁ ସେ ଆଜି ଆଉ ଦୁଃଖିତ ନୁହେଁ ।

ରବି ମଞ୍ଜୁଳାଠାରୁ ଦୂରରେ ଥିଲେବି ତା'ର ସ୍ମୃତି ସବୁବେଳେ ହୃଦୟ ଭିତରେ ଅନୁଭବ କରୁଛି । ଜୀବନର ପଥ ଉପରେ ଯେଉଁ ଫୁଲଟି କୁସୁମଟି ତା'ର ଦରଲିଭିଲା ସୁରଭିରେ ତାକୁ ଆପଣାର କରିନେଇଛି—ଆଜି ସେ ତା'କୁ ଅବହେଳିତ କରି ଭୁଲିଯିବାକୁ ଶତଚେଷ୍ଟା କଲେ ବି ଭୁଲି ପାରୁନାହିଁ ।

ମଞ୍ଜୁଳା ଲେଖିଛି—ରବିବାବୁ,

ଗାଁକୁ ଯାଇ ଆମମାନଙ୍କୁ ଏକାବେଳକେ ପାଶୋରି ପକାଇଲ ଯୋ ଚିଠି ଖଣ୍ଡେବି ଦେଲନାହିଁ । ସବୁବେଳେ ସଙ୍ଗୀତା ତୁମ କଥା ପଚାରି ମତେ ବ୍ୟସ୍ତ କରୁଛି । କେବେ ତୁମେ ଆସିବ ? ଏ କେଇଦିନ ହେବ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ନିର୍ଯ୍ୟାତନାରେ

ମୁଁ ଅଥୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲିଣି । କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଦିନ ସରୁନାହିଁ । ଦିନେ ଯଦି ଘରକୁ ଆସୁଚନ୍ତି—ମଝିରେ ଦି'ଚାରିଦିନ କେଉଁଆଡ଼େ ରହି ଯାଉଚନ୍ତି, ଯେଉଁଦିନ ଆସୁଚନ୍ତି ସେ ଦିନ ମୋତେ ତାଙ୍କଠାରୁ କଥା କଥାକେ ଗାଳି, ମାଡ଼ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଚି । ତମେ ଯିବାପରେ ସେ ଏକାବେଳେ ଲଗାମ ଛଡ଼ା ହୋଇ ଗଲେଣି । ଅତ୍ୟଧିକ ମଦ ପିଇବା ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ଭଗ୍ନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ରକ୍ତ ଚକ୍ଷୁ ଓ ବିବର୍ଣ୍ଣ ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଦେଖିଲେ ମୋତେ ଭାରି ଭୟ ଲାଗୁଚି । ଏହିପରି ଯଦି ସେ ଜୀବନର ଧାରା ନ ବଦଳାନ୍ତି—ତେବେ ମୁଁ ଆଉ କେତେଦିନ ବଞ୍ଚିବି ତମେ କୁହ ? ମରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଥିଲେବି ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସଙ୍ଗୀତାର ରୂପଛବି ମୋର ପଥ ରୋଧ କରୁଚି । ଜୀବନର ସାହାରା ମରୁଭୂମିରେ ତମେ ଥିଲ ମୋର ଏକମାତ୍ର ଆଶା ଆଉ ଭରସାର ସ୍ଥଳ । ତମେ ଚାଲିଯିବା ପରେ ମୁଁ ନିରାଶ୍ରୟା ହୋଇ ପଡ଼ିଚି । ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଭଲ ବାଟକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ଆଜି ମୋର ସାଧ୍ୟାତୀତ । ତେଣୁ ସବୁ ଅଭିମାନ, ରାଗ ଆଜି ମୋର ନିଜ ଜୀବନ ଉପରେ । ଏଇ ଅଲୋଡ଼ା ଜୀବନ ମୋତେ ସବୁ ଦୁଃଖ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାରୁ କେବେ ଛୁଟିଦେବ—ସେଇ ଦିନଟିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଚି । ତମେ କେବେ ଆସିବ ?

ମଞ୍ଜୁଳାର ଚିଠି ପଢ଼ି ରବି ଦୁଃଖରେ କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ ଉଦାସ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଭାବିଲା, ଅଭାଗିନୀ ମଞ୍ଜୁଳାର ଭବିଷ୍ୟତ କଥା । ଯେଉଁ ଆଶା, ଉତ୍ସାହ ଓ ଉଦ୍ଦୀପନା ନେଇ ନାରୀ ତା'ର ସୁନାର ସଂସାର ଗଢ଼ିବାକୁ ସ୍ୱାମୀ ହାତରେ ଦିନେ ହାତ ମିଳାଇ ଆଗେଇ ଆସିଥାଏ—ଏଇ କ'ଣ ତା'ର ଚରମ ପରିଣତି ? ମଞ୍ଜୁଳା ପାଇଁ ସେ ଆଜି ଆଉ କ'ଣ କରିବ । ମଞ୍ଜୁଳା ଭାବନାରେ ରବି ନିଜକୁ

ଭୁଲିଯାଇଚ । ମଝିରେ କେତେବେଳେ ଅଳକା ଆସି ତା' ପାଖରେ ଛିଡ଼ା ହେଲାଣି ତାକୁ ଜଣାନାହିଁ ।

ଅଳକା ପଚାରିଲା, କଣ ଏତେ ଭାବୁଛନ୍ତି ? ଅଳକାର ପ୍ରଶ୍ନ-ଭରା ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ରବି ନିଜକୁ ଲଜ୍ଜିତ ମନେ କଲା । ଭାବନାର ଧାରା ଏଡ଼େ ହଠାତ୍ ହସ୍ତୀ କରିଥିଲା, ଯା' କଥା ଭାବୁଚ ତାହା ଜାଣିଲେ ତମେ ମୋତେ ସନ୍ଦେହ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖି ମୋ'ଠାରୁ ଅପସରି ଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ ।

ତମ ମନ ଏତେ ଦୁର୍ବଳ ଯେ ସିଧା ସଳଖ କଥାଟା ଖୋଲି ନ କହି ସନ୍ଦେହ ପାପଟା ଆଗେ ଅଳକା ମନରେ ଭରି ଦେଉଚ କାହିଁକି ?

ଅଳକାଠାରୁ ଏପରି ଉତ୍ତର ପାଇବ ବୋଲି ରବି ଆଶା କରି ନଥିଲା । ବୁଦ୍ଧିମତୀ ଅଳକା ନିକଟରେ ସେ ଆଜି ଆଉ ମଂଜୁଳା ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଲୁଚାଇ ରଖିବାକୁ ସାହସ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ହସି ହସି କହିଲା, ସବୁ ଭାବନାର କାରଣ ଏଇ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ । ରବି ଅଳକା ହାତକୁ ଚିଠିଟି ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ।

ଅଳକା ଚିଠିଟି ପଢ଼ି ସାରିଲା ବେଳକୁ ତା' ଆଗରେ ଟଳ ଟଳ ହେଲା ଦୁଇ ବିନ୍ଦୁ ଅଶ୍ରୁ ।

ରବି କହିଲା, ଅଳକା ତମେ କାନ୍ଦୁଚ ?

ଏଇ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକରୁ ତା'ର ସବୁ ଦୁଃଖ ମୋ ହୃଦୟରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟଥା ଓ ବେଦନାର ତୀବ୍ର ଆଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି କରୁଚ— ନିଜକୁ ସଂଯତ କରିହେଉ ନାହିଁ । ଏଇ ହତଭାଗିନୀ ମଂଜୁଳା

ହୁଏତ କେବେ ଦିନେ ଜୀବନ ପ୍ରତି ଅଭିମାନ କରି ମରଣକୁ ସ୍ୱାଗତ କରିନେବ । ତା' ପରେ...

ତା' ପରେ କିଛି ଦିନର ଘଟଣା ଭିତରେ ମଂଜୁଳାର ସ୍ମୃତି ଲିଭିଯିବ । ଏହାହିଁ ମଂଜୁଳା ଜୀବନର ପରିଣତି । ଏହାଛଡ଼ା ମୁଁ କିଛି ଭାବିପାରୁନି ଅଳକା !

ଅଳକା କହିଲା, ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ଥରେ ତାକୁ ପାଖରେ ବସାଇ ତା'ର ଦୁଃଖ ଦରିଆଭରା କାହାଣୀ ସବୁ ଶୁଣିଯିବାକୁ ।

ଖାଲି ଶୁଣିଲେ କ'ଣ ହେବ ଅଳକା ! ମୁଁ ବି ଦିନେ ଶୁଣିଥିଲି, ତମେ ଶୁଣିବ । ତା'ପରେ ଦୁନିଆର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ଶୁଣିବେ । କିନ୍ତୁ କେହି ତାର ସୁଖ ସମୃଦ୍ଧି ଫେରାଇ ଆଣି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ତଥାପି ଥରେ ଯଦି ମଞ୍ଜୁଳାର ସ୍ୱାମୀ ସହିତ ମୋର ଭେଟ ହେବ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ଅନୁରୋଧ କରି ଦେଖିବି ?

କିଟକ ଗଲେ ତାଙ୍କ ସହ ଥରେ ନୁହେଁ ବାର ବାର ଭେଟ ହେବ ଅଳକା—କିନ୍ତୁ ତମରି ଅନୁରୋଧ ତାଙ୍କୁ ସେ ବାଟରୁ ଫେରାଇ ଆଣି ପାରିବନାହିଁ । ଜୀବନ-ନଦୀ ବିପଥଗାମୀ ହେଲେ ତା'ର ସ୍ରୋତକୁ ଅବରୋଧ କରି ହୁଏନା । କେହି ଯଦି ଚେଷ୍ଟା କରେ ତେବେ ସେ ସ୍ରୋତ ମୁଖରେ ଧକ୍କା ଖାଇ ଖାଲି ଭାସିଯାଏ ।

ମୋର କିନ୍ତୁ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଆଜି ନହେଲେ ଦିନେ ନା ଦିନେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ ଭୁଲବାଟରୁ ଫେରି ଆସିବେ । ମାୟା-ମରୀଚିକା ଦୁର୍ବଳ ମଣିଷକୁ କେତେଦିନ ଭୁଲାଇବ ।

ଦୁଃଖ ଓ ହା' ହୁତାଶ ଭିତରେ ଏଇ ଆଶା ନେଇ କେତେ ଦିନ ମଞ୍ଜୁଳା ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବ । ଏତେ ବଡ଼ ଦୁନିଆରେ ମଣିଷ ଯେତେବେଳେ ଏକେଲା ହୋଇପଡ଼େ ରିକ୍ତ ଜୀବନ ଅସହ୍ୟ ଲାଗେ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ଇଚ୍ଛା କରି ଦୁନିଆ ବାଉରୁ ଛୁଟି ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟହୁଏ । ତଥାପି ତମେ ଏଥର କଟକରେ ପହଞ୍ଚି ନିଜର ଅସା-ଧାରଣ ବୁଦ୍ଧି ଓ ଚେଷ୍ଟାରେ ମଞ୍ଜୁଳାର ଦୁଃଖ ଯଦି ଲାଘବ କରି ପାରିବ, ଜାଣିବି ତମେ ଖାଲି ରୂପବନ୍ତ ନୁହଁ ଅଳକା, ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ ମଧ୍ୟ ।

ସେ ସମୟ ଓ ସୁଯୋଗ ଆସିଲେ ମୁଁ ମୋ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହେଳା କରିବି ନାହିଁ ।

ଦିନ ଗଡ଼ି ଚାଲିଲା । ରବିର ଛୁଟି ପୂରିଆସିଲା । କଟକ ଆସିବା ଦି'ଦିନ ଆଗରୁ ପାଇଲା ପୁଣି ମଞ୍ଜୁଳାର ଚିଠି ।

ମଞ୍ଜୁଳା ଲେଖିଚି—

ରବିବାବୁ, ଦୁଃଖିମାର ଦୁଃଖ ସରିବାର ନୁହେଁ, ତଥାପି ତମେ ଦିନେ ମୋ ଜୀବନର ଅସରନ୍ତି ଦୁଃଖ ଭିତରେ ଦେଖାଦେଇ ମୋର କରୁଣ କାହାଣୀ ଶୁଣିଥିଲ । ସମବେଦନାର ସହାନୁଭୂତି ଜଣାଇ ଶତ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଭିତରେ ବଞ୍ଚିରହି ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରିବାକୁ ତମେଇ ମୋତେ କହିଥିଲ । ତମର ସେ ଉପଦେଶ ମୁଁ ଆଉ ମାନି ଚଳି ପାରିବିନାହିଁ । ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ମୋତେ ମମତା ତୁଟାଇବାକୁ ହେବ । ସ୍ୱାମୀ ଆଜକୁ ବାର ଦିନ ହେବ ତାଙ୍କର ସେଇ ସହଚରୀଟିକୁ ନେଇ କେଉଁଆଡ଼େ ଚାଲିଯାଇଛନ୍ତି, ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅକୂଳ ସାଗରରେ ଭାସୁଚି । ସ୍ୱାମୀ ସୁଖରୁ ଯିଏ ବଞ୍ଚିତା, ତା' ପ୍ରତି କାହାର କରୁଣା ନାହିଁ ।

ମୋ ନିକଟରେ ଯାହା ସମ୍ବଳ ଥିଲା ସବୁ ଶେଷ ହୋଇ ସାରିଲାଣି । ବଗୀଚାକୁ ନେଇ କେତେ ଦିନ କାଟିବି । ତାକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖି ମୋତେ ଆଗେ ମରିବାକୁ ହେବ । ଜୀବନର ରଙ୍ଗ ମଳିନ ପଡ଼ି ଆସିଲାଣି । ଦିନର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୁଅ ମୋତେ ଆଜି ଭଲ ଲାଗୁ-ନାହିଁ । ରାତି ଆସୁ—ସେଇ ଭଲ । ଅଶ୍ରୁସିକ୍ତ ଆଖି ଦୁଇଟି ଶାନ୍ତିରେ ବୁଜି ହୋଇଯାଉ । ରାତିର କେଉଁ ଅଜଣା ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ମୋର ବେଦନାକ୍ଲିଷ୍ଟ ଶରୀରଟା ହଜିଯାଉ, ଏ ଜୀବନରେ ଆଉ ଉଷାର ପ୍ରଥମାଲୋକ ଦର୍ଶନ ନ ମିଳୁ, ଏତିକି ଆଜି ମୋର କାମନା ।

ବିଧାତାର ବିଚିତ୍ର ଇଙ୍ଗିତ । ସେ କେଉଁ ଅଜଣା ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତମ ସହିତ ମୋର ପରିଚୟ । ଜୀବନର ଚଲା ପଥରେ ବୁଲୁ ବୁଲୁ ଅକସ୍ମାତ ତମ ସହିତ ମୋର ଭେଟ । ସେହି ଦିନଠୁଁ ତମେ ମୋର ନିର୍ଯ୍ୟାତିତ ପ୍ରାଣର ଭାଷା, ମନର ସ୍ୱର ଶୁଣି ପାରିଚ । ଦୂରରେ ଥାଇ ମୋର ଜ୍ୱାଳାମୟ ଜୀବନରେ ଆଶାର ସୁରଭିସିକ୍ତ ବାରି ସିଞ୍ଚିଦେଇଚ । ମନ ଗୁହାରୁ ଅନ୍ଧକାର ତଡ଼ି ସ୍ନେହ ସୋହାଗର ଅମୃତ ବାଣୀ ଭରି ଦେଇଚ । କିନ୍ତୁ ଭଙ୍ଗା ଜୀବନକୁ ତିଆରିଦେଇ କେଇଦିନ ଛିଡ଼ା କରିବ । ତେଣୁ ଏ ଜୀବନରେ ଆଉ ମୋର ତମ ସହିତ ଭେଟ ନ ହେଉ । ଆଉ ଲେଖି ପାରୁ ନାହିଁ । ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ କିଏ ହାତୁଡ଼ି ପିଟୁଚି । ସାରା ଶରୀର ବେଦନାରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡୁଚି । ଆଖିର ଅଶ୍ରୁରେ ମନର ଭାଷା ବୁଡ଼ିଗଲାଣି । ଏଣୁ ବିଦାୟ ଦିଅ···

ଚିଠିଟି ପଢ଼ିସାରିଲା ବେଳକୁ ରବି ଯେପରି ଅନୁଭବ କଲା ମଞ୍ଜୁଳା ସତେ ଯେପରି ତାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସି ରହିଚି । ଏତେବଡ଼ ପୃଥିବୀରେ ସେ ଆଜି ଏକାକୀ—କେହି ନାହିଁ ତା'ର

ଦୁଃଖ ବୁଝିବାକୁ । ତେଣୁ ସେ ତାକୁ ଚିଠିରେ ଆହ୍ୱାନ ଜଣାଇଚ— ମନର ସବୁ ଅଭିମାନ ଅଜାଡ଼ି ଦେଇଚ । ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିଲା, ମଞ୍ଜୁଳା ତା'କୁ ଏତେ ଭଲପାଏ କାହିଁକି ? ମନର ପ୍ରଶ୍ନ ମନରେ ଉତ୍ତର ଖୋଜି ବୁଲିଲା । ଉତ୍ତର ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ରବିର ଆଖି ଦୁଇଟି ଲୁହରେ ଆର୍ଦ୍ର ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ହୃଦୟ କରୁଣାତାରେ ଭରି ଯାଇଥିଲା । ସେ ଆଉ ଡେରି ନକରି ଅଳକାକୁ ସଙ୍ଗରେ ଧରି ପରଦିନ ଗାଡ଼ିରେ କଟକ ଫେରି ଆସିଲା ।

କିନ୍ତୁ କଟକରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖେ ମଞ୍ଜୁଳା ନାହିଁ । ବାହାର-ପଟୁ ଘରେ ତାଲା ପଡ଼ିଚି । ସେ ଯାଇ ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କୁ ପଚାରି ବୁଝିଲା । କିନ୍ତୁ କେହି ତାର ସଠିକ୍ ଖବର କହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ମନର ସନ୍ଦେହ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଲା । ପାପମନ ଖାଲି ଖରାପ ଆଡ଼କୁ ଧାଇଁଲା । କିପରି ତା'ର ସନ୍ଧାନ ନେବ ଏଇ ଚିନ୍ତାରେ ରବି ରାତିଦିନ ଚଞ୍ଚଳ ହେଲା । ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ସବୁବେଳେ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଓ ଇତଃସ୍ତତ ହେବାର ଦେଖି ଅଳକା ମନରେ ବି ଭାରି ଦୁଃଖ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ କିଛି କହିବାକୁ ସାହସ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । କାରଣ ମଞ୍ଜୁଳାର ଦୁଃଖ ଓ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ତାକୁ ଅଛପା ନ ଥିଲା । ତା'ର ସରଳ ହୃଦୟରେ ମଞ୍ଜୁଳା ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ସବୁବେଳେ ପୂରି ରହିଥିଲା ।

ମଝିରେ ଦିନ ପନ୍ଦରଟା କଟିଗଲା । ତଥାପି ମଞ୍ଜୁଳାର ସଠିକ୍ ସମ୍ବାଦ ବହୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ରବି ପାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ମଞ୍ଜୁଳାର ବସାଆଡ଼କୁ ଗଲେହିଁ ଆଖି ଉହାଡ଼ର କଥା ସଜୀବ ହୋଇ ଉଠେ । ଆବେଗମୟ ଦିନଗୁଡ଼ିକର କାହାଣୀ ମନକୁ ବାନ୍ଧି ରଖେ । ମଞ୍ଜୁଳାର ହସ ହସ ରୂପଶିଖା, ଛନ ଛନ ଗାଢ଼

କଳା ଆଖିର ଚାହାଣି ଆଖି ପଲକରେ ଭାସି ଉଠେ । ଅତୀତ ଦିନର ପୁଲକଭରା ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ସ୍ମୃତିଗୁଡ଼ିକ ହୃଦୟରେ ଅସୀମ ଆଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି କରେ । ଇବ କ୍ଷଣକରେ ଭୁଲିଯାଏ ନିଜକୁ । ପରକ୍ଷଣରେ ଆଖି ଲୁହରେ ପୂରିଯାଏ ।

ଅଳକା ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ମଝିରେ ଚେଷ୍ଟା କରି କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରୁଥିଲା ସତ; କିନ୍ତୁ ସେ ଆନନ୍ଦ ଖୁବ୍ କମ୍ ସମୟ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ ହେଉଥିଲା । ତଥାପି ଅଳକା ମନରେ ଦୁଃଖ ନ ଥିଲା । କାରଣ ସେ ଜାଣିଥିଲା ସ୍ୱାମୀ ତା'ର ହୃଦୟର ଅତି ନିକଟରେ ଅଛନ୍ତି । ତା' ପ୍ରତି ସ୍ୱାମୀ କେବେ ଅନାଦର ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରି ନାହାନ୍ତି । ଦୁଃଖ ଦେଲା ଭଳି କେବେହେଲେ କଟୁବଚନ କହିନାହାନ୍ତି । ସେଇଥିପାଇଁ ସେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ କିଛି କହି ଆଘାତ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେନା ! ସେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ହୃଦୟ ଭିତରେ ଦେଖେ ନିଜକୁ ।

ଆବେଗଭରା ଛନ୍ଦମୟ ଜୀବନ ଗଡ଼ି ଚାଲେ ଆଗକୁ ।

ନଂ ....
ତା ....

* ତ୍ରୟୋଦଶ ପରିଚ୍ଛେଦ *

ମଞ୍ଜୁଳା ଲେଖିଚି—ରବିବାବୁ, ତମ କତିକି ଚିଠି ଲେଖି ଉତ୍ତର ପାଇଲି ନାହିଁ । ତମ ଆସିବା ପଥକୁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ଆଖିରୁ ଲୁହ ଶୁଖି ଯାଇଚି, ଯେଉଁଦିନ ଦୁଃଖ ଓ କ୍ଷୋଭରେ ତମ ପ୍ରତି ଶତ ଅଭିମାନ ଜାଗିଉଠିଲା—ସେ'ଦିନ ଆଜି ନିଜକୁ ବୋଧ କରି ପାରିଲି ନାହିଁ । ମୋ ଦୁଃଖରେ ମୁଁ ଆପଣା ବାଟ ଧରି ଚାଲି ଆସିଲି । ତମେ ବା ମୋର କିଏ—କାହିଁକି ତମ ପ୍ରତି ମୋର ପ୍ରତୀକ୍ଷା । ଜୀବନର ଯେ କେତେଦିନ ତମେ ମୋତେ ପାଖକୁ ଟାଣି ନେଇ ଥିଲ—ସେଇ ବିଗତ ଦିନର ସ୍ମୃତି ଆସିଲାବେଳେ ହୃଦୟକୁ ଖାଲି ଅସ୍ଥିର କଲା । ଅଜଣାରେ ଗଡ଼ି ଆସିଲା ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ହୋଇ ଲୁହ । ସେ ଲୁହ ଅନ୍ତରର ସବୁ ଆବେଗମୟ କାହାଣୀ ପୋଛି ଦେବାକୁ ଶତ ଚେଷ୍ଟା କରିବି ବିଫଳ ହେଉଥିଲା । ଏଣୁ ଆସିଲାବେଳେ ମୁଁ କିପରି ଦୁଃଖ ଓ ବେଦନାରେ ଅଧୀର ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲି—ତମେ ବୁଝି ପାରିବ ନାହିଁ ।

ସ୍ୱାମୀ ଚାଲିଯିବା ପରେ ମୋ ପାଖରେ ଯାହାକିଛି ସମ୍ବଳ ଥିଲା—ତା ଧୀରେ ଧୀରେ ସରିଆସିଲା । ସଂଗୀତାକୁ ନେଇ ମୁଁ କିପରି ବଞ୍ଚି ରହିବି—ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନ ମୋତେ ବିଚଳିତ କଲା । ଭାବିଲି, ସ୍ୱାମୀ ସୁଖରୁ ବଞ୍ଚିତା ଏଇ ହତଭାଗିନୀ ନାରୀର ବଞ୍ଚିରହିବାର ଅଧିକାର ଯଦି ନାହିଁ, ତେବେ କାହିଁକି ଭଗବାନ ମୋତେ ମାୟା ବଂଧନରେ ବାନ୍ଧିରଖି କନ୍ଦାଉଛନ୍ତି । ତମ ଉପରେ ଯେଉଁ ଆଶା

ଥିଲି—ସେ ଆଶା ଯେତେବେଳେ ଦୁରାଶାରେ ପରିଣତ ହେଲା, ରିକ୍ତଜୀବନ ଓ ଶୂନ୍ୟ ହୃଦୟ ନେଇ କେତେଥର ଭାବିଚି ଏଇ କାଠଯୋଡ଼ର ସ୍ୱଚ୍ଛ ସୁନ୍ଦର ବୁକୁରେ ନିଜକୁ ମିଶାଇ ଦେବି—କିନ୍ତୁ ପାରିଲି ନାହିଁ । ସଙ୍ଗୀତାର ଆକୁଳ ଆହ୍ୱାନ, ନରମ ହାତର ମଧୁର ସ୍ପର୍ଶ ମୋତେ ଲେଉଟାଇ ଆଣିଲା ମୋର ଜନ୍ମଭୂଇଁକୁ ।

ଜନ୍ମମାଟିକୁ ନ ଆସିବା ଛଡ଼ା ମୋର ଆଉ ଉପାୟ କିଛି ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏଠି ଆସି ମୋର ଦରିଦ୍ର ମାଆ ଉପରେ ବୋଝ ହୋଇ ପଡ଼ିଚି । ତମେତ ଜାଣିଥିବ ଘରେ ମୋର ଏକୁଟିଆ ମାଆଟି ଛଡ଼ା ଆଉ ଆପଣାର ବୋଲି କେହି ନାହାଁନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ମରି ହଜି ଯାଇଛନ୍ତି । ଆନନ୍ଦ ଆଲୋକ କୋଳାହଳ ମୁଖରିତ ସଂସାର, ଆଜି ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ପଡିଚି । ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଦୀପଶିଖାଟି ପରି କଞ୍ଚିରହିଚି ଖାଲି ମୋର ମାଆଟି । ମୋର ଦୁଃଖରେ ମାଆର ଦୁଃଖ କହିଲେ ନ ସରେ । ଯେତେ ଦୁଃଖିନୀ ହେଲେବି ତା ହୃଦୟ ଦ୍ୱାର ସବୁବେଳେ ମୋ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ।

ଏଇଠି ରହି ମୋର ଉତ୍‌ପୀଡ଼ିତ ଜୀବନର ଅବଶିଷ୍ଟ କେତୋଟି ଦିନ କଟିଯିବ ବୋଲି ଭାବିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ପୁଣି କାହିଁକି ଭଗବାନ ଦୁଃଖର ଗୁରୁଭାର ଉପରେ ବି ମୋ ମୁହଁରେ ଯେଉଁ ମଳୀନ-ହସଟିକେ ଲାଗିରହିଚି, ତା'କୁ ବି ପୋଛିଦେବାକୁ ବସିଛନ୍ତି । ମୋର ଜୀବନଯାକର ଅଶ୍ରୁ ତା'ଙ୍କ ପଦତଳେ ଅର୍ଘ୍ୟରୂପେ ଅଜାଡ଼ି ଦେଇ ଆସିଚି—ତଥାପି ବୋଧହୁଏ ପାଷାଣ ଦେବତା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ପାରି ନାହାଁନ୍ତି । ସେଇଥିପାଇଁ ସଙ୍ଗୀତା ଉପରେ ବାଦ ସାଧୁଛନ୍ତି ।

ଆଜକୁ ସାତ ଦିନ ହେବ ଦୁଃଖିନୀର ମଣି ସଂଗୀତାକୁ ଭୀଷଣ ଜର । ଜରର ପ୍ରକୋପ ଦିନୁ ଦିନ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଚି ।

ରୋଗ ଶଯ୍ୟାରେ ତା'ର ବିବର୍ଣ୍ଣ ମୁଖମଣ୍ଡଳ, କମ୍ପିତ ଅଧର, ଅର୍ଦ୍ଧ-ମୁଦ୍ରିତ ନୟନଯୁଗଳ ଦେଖି ଓ ବ୍ୟଥିତ ଗଳାର ସ୍ୱର ଶୁଣି ମୁଁ ଏକବାରେ ଅସହାୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଚି । ତାର ସେବା ଶୁଶ୍ରୁଷାରେ ଯଦି କେଉଁଠି ତ୍ରୁଟି ହୁଏ ତେବେ ସେ ମୋ ମୁହଁକୁ ଫେରି ଚାହିଁବ ନାହିଁ । ତା'ପରେ ମୋ ଜୀବନର ସବୁ ଭରସା ତୁଟିଯିବ

ଭୟ ଓ ଆଶଙ୍କାରେ ମୋର ସାରା ଶରୀର କମ୍ପି ଉଠୁଚି । ହୃଦୟରେ ଯେଉଁ ଝଡ଼ ବହୁଚି ସେ ଝଡ଼ରେ ସତେ କଣ ମୁଁ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହୋଇଯିବି ! ଆଜ ମୋର ତମ ଛଡ଼ା ଆପଣାର ହୋଇ କେହିନାହିଁ । ଏ ବିପଦବେଳେ ତମ ଛଡ଼ା କିଏ ଆସି ପାଖରେ ଛିଡ଼ା ହେବନାହିଁ । ରୋଗ ଶଯ୍ୟାରେ ସଙ୍ଗିତା ତମକୁ କେତେବାର ଖୋଜିଲାଣି । ତା'ର ଆକୁଳ କଣ୍ଠର ସ୍ୱର ତମେ କଣ ଶୁଣି ପାରୁନାହଁ । ଝିଅ ବୋଲି ତାଙ୍କ ସ୍ନେହ ଅଜାଡ଼ି ଦେଇଥିଲ । ଆଜ ରୋଗ ଶଯ୍ୟାରେ ଥରେ ହେଲେ ତା'ର ଆକୁଳ ଚିତ୍କାର ଶୁଣିଯାଅ—ଏତିକି ମୋର ଶେଷ ନିବେଦନ ।

ମଞ୍ଜୁଳାର ଆକୁଳ ହୃଦୟର ଚିଠିଟି ପଢ଼ିସାରିଲା ବେଳକୁ ରବିର ଆଖି ଦୁଇଟି ଲୁହରେ ଆର୍ଦ୍ର ହୋଇ ଉଠିଥିଲା । ରବି ଦେଖିଲା ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଗାଁ ଠିକଣାରେ ଯାଇ ସେଠୁ ରିଡାଇରେକ୍ଟ ହୋଇ ଆସିବାରେ ମଝିରେ ପାଞ୍ଚଟି ଦିନ ବିତିଯାଇଛି । ସେ ଆଉ କାଳ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ଚିଠିଟି ଅଳକାକୁ ନେଇ ଦେଖାଇଲା ।

ଅଳକା ଚିଠିଟି ପଢ଼ି ଅଶ୍ରୁପୂର୍ଣ୍ଣ ନୟନରେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁରହିଲା । କ'ଣ କରିବ ତୁଣ୍ଡରୁ ଭାଷା ଲେଉଟିଲା ନାହିଁ । ରବି କହିଲା, ଅଳକା ! ଖାଲି ଆଖିରୁ ଲୁହ ଢାଳିଦେଲେ କ'ଣ ହେବ ।

ବୁଦ୍ଧିମତୀ ନାରୀ ଆଖିରେ ଲୁହ ଶୋଭା ପାଏ ନାହିଁ । ମଞ୍ଜୁଳାର ଚରମ ବିପଦରେ ଆମେ କ'ଣ କରି ପାରିବା ଥରେ ଭାବି ଦେଖ ।

ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତା କଣ୍ଠକୁ ଛୁଟିଯାଅ ସ୍ୱାମି ! ତା'କୁ ଏତେ ବଡ଼ ବିପଦରେ ସାହାଯ୍ୟ ନ କଲେ ଆମର ମଙ୍ଗଳ ହେବନାହିଁ । ଦୁହିଁଙ୍କୁ ପାଖକୁ ନେଇ ଆସ । ସଙ୍ଗୀତାକୁ ଯେ କୌଣସି ମତେ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ହେବ । ନ ହେଲେ ମହାପଥର ଯାତ୍ରୀ ହେବାକୁ ମଞ୍ଜୁଳା ନିଜକୁ ନିଜେ ବରିନେବ ।

ତୁମେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଡାକ ଅଳକା ! ମଞ୍ଜୁଳା ସହ ସଙ୍ଗୀତାକୁ ସୁସ୍ଥ ଦେହରେ ନେଇ ଯେପରି ମୁଁ ଶୀଘ୍ର ଲେଉଟି ଆସେ ।

ସେଇଦିନ ରାତି ଆସନସୋଲ ପାସେଞ୍ଜର ଗାଡ଼ି ଧରି ରବି ପରଦିନ ଭଦ୍ରଖ ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଭଦ୍ରଖଠାରୁ ଆଠ ମାଇଲ ଦୂରରେ ଧୂଳିଧୂସରିଆ ଛୋଟିଆ ଗାଁଅଟି ଜୟନ୍ତପୁର—କେଡ଼େ ଶାନ୍ତ ଅଥଚ ଧୀର ।

ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ସାଇକେଲ ରିକ୍ସା ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଛୋଟ ବସ୍ତି ଭିତରେ ମଞ୍ଜୁଳାର ଘରଟି ଖୋଜି ବାହାର କରିବାକୁ ରବିକୁ ବେଶି ସମୟ ଲାଗିଲା ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ଏ କ'ଣ—ଏ କାହାର ସ୍ୱର ! ଆଗଉଥିବା ପାଦ ଦୁଇଟି ଥମିଗଲା । ମନରେ ପାପ ଛୁଇଁଲା—ତେବେ କଣ ସଙ୍ଗୀତା··· । ରବି ଆଉ ଭାବି ପାରିଲା ନାହିଁ । ମୁଣ୍ଡଟା ଘୂରାଇ ଦେଲା ।

କାହିଁକି ଆସିଲ ରବିବାବୁ ! ତମେ ଆସିଲ ନାହିଁ ! ଅଭିମାନ କଲି । ତମକୁ ପରା ଆଣିବାକୁ ମୋ କୋଳ ଖାଲିକରି ସଙ୍ଗୀତା ଆଜିକୁ

ଗୃହବନ୍ଧନ ହେବ କଟକ ଗୃହଗଲଣି । ଅମାନଆ ପିଲ୍ଲଟା ଯେତେ ଡାକଲ ସେ ଲେଉଟି ଗୃହିଁଲ ନାହିଁ । ତମେ ତାକୁ ଦେଖିଚ ରବିବାବୁ ! ଫେରାଇ ଆଣିଲ ନାହିଁ କାହିଁକ ? କାହିଁକ ଏକେଲ ଆସିଲ ? ମୋର ନୟନର ମଣି ଦୁଃଖିମାର ଫଖାଲୀ କାହିଁ ?

ଘର ଭିତରେ ପଶିଲ୍ଲ ବେଳକୁ ମଞ୍ଜୁଳା କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ରବି ପାଦତଳେ ଲୋଟି ପଡ଼ିଲ୍ଲ । ରବି ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ତଳେ ବସି ପଡ଼ିଲ୍ଲ । କ'ଣ କହି ବୁଝାଇବ, ତୁଣ୍ଡରୁ ଭାଷା ଖୋଜି ପାଇଲ୍ଲ ନାହିଁ । ମଞ୍ଜୁଳା ଦୁଃଖରେ ସମଭାଗୀ ହୋଇ ଖାଲି ଆଖିରୁ ଲୁହତକ ଢାଳି ଦେବାରେ ଲାଗିଲ୍ଲ ।

ଏତେ ଦୁଃଖ ପୁଣି ଭଗବାନ ଦିଅନ୍ତି, ରବି ଭାବି ପାରିଲ୍ଲ ନାହିଁ । ଭାବିଲାବେଳକୁ ମଞ୍ଜୁଳାର ଅସୀମ ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣା ତା ହୃଦୟକୁ ସବୁବେଳେ ବିଚଳିତ କରି ପକାଇଲ୍ଲ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ଛାଡ଼ି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କଟକ ଫେରି ଆସି ପାରିଲ୍ଲ ନାହିଁ ।

ସାତୋଟି ଦିନ ରବି ମଞ୍ଜୁଳା କତରେ କାଟିଦେଲ୍ଲ । ସେଇ ସାତୋଟି ଦିନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମଞ୍ଜୁଳା ମନ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ବହୁ ଚେଷ୍ଟା କରି କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରିଲ୍ଲ ନାହିଁ । ତା'ର ଏଇ ନିଃସହାୟ ଅବସ୍ଥା ଦିନୁ ଦିନ ଭଗ୍ନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ବିବର୍ଣ୍ଣମୁଖ-ମଣ୍ଡଳ, କାନ୍ତିହୀନ ଅବୟବ ଓ ଅଶ୍ରୁସଜଳ ଆଖି ଦୁଇଟି ଦେଖି ରବି ବଡ଼ ବିବ୍ରତ ଓ ନିରୁତ୍ସାହ ହୋଇ ପଡ଼ିଲ୍ଲ । ତଥାପି ସେ ସବୁ ଚେଷ୍ଟାକରି ମଂଜୁଳାର ମନ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଯତ୍ନ ନେଉଥିଲ । ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ମଂଜୁଳା ବୁଝୁ ନଥିଲ । ଖାଲି ପିଲ୍ଲଙ୍କ ପରି ରବିର ପାଦତଳେ ଅଶ୍ରୁସଜଳ ଆଖି ଦୁଇଟିର କରୁଣ ନିବେଦନ ଅଜାଡ଼ି ଦେଉଥିଲ୍ଲ ।

ମଂଜୁଲା, ଥରେ ନିଜ ପ୍ରତି ଫେରିଚାହଁ । ଏପରି ନ ଖାଇ ନ ପିଇ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ କଲେ କେତେଦିନ ବଞ୍ଚିବ !

ଆଉ ବଞ୍ଚି ମୋର ଲାଭ କଣ ?

ଦିନ କଣ ବଦଳିବ ନାହିଁ । ଘନ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଆଲୋକ କଣ ଉଦ୍‌ଭାସିତ ହେବ ନାହିଁ । ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ ଦିନେ ନା ଦିନେ ନିଜର ଭୁଲ ବୁଝି ପାରି ନିଶ୍ଚୟ ବାଟକୁ ଫେରି ଆସିବେ । ପୁଣି ତମ ସୁଖର ସଂସାରରେ ଭଗବାନଙ୍କର ଶୁଭଦୃଷ୍ଟି ଫେରି ଆସିବ । ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତମକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ । ମୁଁ ଥାଉ ଥାଉ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ତମକୁ ଅବହେଳାରେ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ତମେ ମୋ ସହିତ କଟକ ଫେରିଚାଲ । ଅଳକା ଅଛି । ତାର ଅଫୁରନ୍ତ ସ୍ନେହର ଡାକ ତମ ହୃଦୟରେ ବାଜି ଉଠୁନି ମଂଜୁଳା ! ତମ ଦୁଃଖରେ ସେ କେଡ଼େ ବଡ଼ ଦୁଃଖିନୀ, ଅଲକ୍ଷିତରେ ତମେ ତାହା ଦେଖି ନ ପାରିଲେ ଥରେ ପାଖକୁ ଯାଇ ଦେଖିଆସ ।

ସ୍ୱାମୀ ଆଉ ଏ ହତଭାଗିନୀ ପ୍ରତି ଫେରି ଚାହିଁବେ—ଏ ଆଶା ମୋର ଅନେକ ଦିନୁ ମରିଗଲାଣି । ତେଣୁ ମୋତେ ଏଇଠାରେ ଆଖିର ଅଶ୍ରୁରେ ଶେଷ ବିସର୍ଜନ କରିବାକୁ ସମୟ ଦିଅ । ଆଉ ମୋତେ ମାୟା ମରୀଚିକା ଦେଖାଇ ନିକଟରେ ବାନ୍ଧି ରଖନା ।

ମୋ' ପ୍ରତି ତମର ଟିକିଏ ହେଲେ କରୁଣା ନାହିଁ ମଂଜୁଳା ! କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ତମେ ମୋ' ପ୍ରତି ଅଭିମାନ କରି ଆଜି ପାଷାଣୀ ପାଲଟି ଯାଇଛ ଥରେ ହୃଦୟ ଖୋଲି କୁହ । ମୋ' ପ୍ରତି ତମର ଟିକିଏ ହେଲେ କ'ଣ ଭରସା ନାହିଁ । କହୁ କହୁ ରବିର କଥାଗୁଡ଼ା ଆଖିର ଲୁହରେ ଆର୍ଦ୍ର ହେଇ ଉଠିଲା ।

ତମର ଏଇ ଅନାବିଳ ସ୍ନେହ ଆଜ ମୁଁ ଏଡ଼ିଦେଇ ପାରିଲି ନାହିଁ । ମୋର ଦୁଃଖକ୍ଲିଷ୍ଟ ଶରୀରକୁ ତମରି ପାଦତଳେ ଅଜାଡ଼ି ଦେଲି । ହତଭାଗିନୀ ପ୍ରତି ଫେରି ଚାହିଁଚ, ଆଜ ସେଇ ମୋର ପରମ ସୌଭାଗ୍ୟ । ତମରି ଜୀବନ-ବେଦୀ ମୂଳେ ମୋର ବେଦନା-ବଧୂର ମଳିନ ପ୍ରଦୀପଟି କେତେଦିନ ଜଳୁଚି ଜଳୁ । ତମରି ଇଚ୍ଛା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉ ।

ମଂଜୁଳା ରବିର ପାଦ ଦୁଇଟି ଧରି କାନ୍ଦି ଉଠିଲା । ରବି ମଂଜୁଳାର ହାତ ଦୁଇଟି ଧରି କୋଳକୁ ଉଠାଇ ନେଇ ତା'ର ମଳିନ ନିଷ୍ପ୍ରଭ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ନିଜର ଓଠ ଦୁଇଟି ଲଗାଇ ଦେଲା । ନିଃସହାୟ ମଂଜୁଳା ରବିର ସ୍ନେହ ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

* ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ପରିଚ୍ଛେଦ *

ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ଦେଖି ଅଳକା ହସି ହସି ତା'ର ହାତ ଦୁଇଟି ଧରି ଘର ଭିତରକୁ ଟାଣି ନେଇଗଲା । ପଚାରିଲା, ତମେ ଏକେଲା, ସଂଗୀତା କାହିଁ ?

ମଞ୍ଜୁଳା ଆଖିରୁ ଝଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ଧାର ଧାର ଅଶ୍ରୁ । ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ତୁଣ୍ଡରୁ ଭାଷା ଲେଉଟିଲା ନାହିଁ ।

କଣ ହୋଇଛି କୁହ—ସଂଗୀତା ମାଆ ମୋର କାହିଁ ? ଅଳକା ବ୍ୟସ୍ତସ୍ୱରେ ପାଷାଣ ହୋଇ ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ଚାହିଁଲା । ମଞ୍ଜୁଳାର ଅଶ୍ରୁ କୂଳ ଲଙ୍ଘି ଉଠିଥିଲା ସେତେବେଳକୁ । ସେ ଅଳକାକୁ ଧରି ଖାଲି ଫୁଲି ଫୁଲି କାନ୍ଦି ଉଠିଲା ।

ମାଆର ଦୁଃଖ ବୁଝିବାକୁ ସଂଗୀତା ଆଜି ପାଖରେ ନାହିଁ ଅଳକା—ସେ ବହୁଦୂରକୁ ଚାଲିଯାଇଛି । ଏ ଦୁଃଖଜର୍ଜରିତ ସଂସାରରେ ତା' ପରି ସରଳ ସୁନ୍ଦର ଝିଅ ବଞ୍ଚି ରହିବା ଅଭିଶାପ; ତେଣୁ ଭଗବାନ ତା'କୁ କୋଳକୁ ନେଇ ଆମ ଆଖିରେ ଦୁଃଖର ଅମା ଅନ୍ଧକାର ଭରି ଦେଇଛନ୍ତି । ଅଲକ୍ଷିତରେ ସଂଗୀତାର ହସ ହସ ରୂପଛବି ଆଜି ବି ସେପରି ନୂତନ ସକାଳର ପ୍ରଥମ ଆଲୋକ ପରି ହସି ଉଠୁଛି । ଦୁଃଖର ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ତା'କୁ ଆମେ ଆଜି ପାଇବା ନାହିଁ ଅଳକା—ପୁଣି ଜୀବନରେ ଏଇ ଦୀର୍ଘ ରଜନିର ଅବସାନ ନହେଲେ ସଂଗୀତା କଥା ପଚାରି ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ଆଉ ଦୁଃଖ ଦିଅନା । ତାକୁ କୋଳକୁ ନେଇ କନ୍ୟାହରା ଦୁଃଖିନୀ

ମାଆ ହୃଦୟରେ ଆଶା, ଆଶ୍ୱାସନା ଭରି ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର । ରବି ଅଳକାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲା ।

ଅଳକା ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେବ କଣ—ତା ପରିବର୍ତ୍ତେ ମଞ୍ଜୁଳା ଦୁଃଖ ଦରଦ ଭରା ଅଶ୍ରୁ କଣା ଛିଡ଼ିକି ପଡ଼ି ତା' ହୃଦୟକୁ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରିଦେଲା—ସେ କାନ୍ଦି ପକାଇଲା । ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଧରି କିଛିକ୍ଷଣ ଆଖିରୁ ଅଶ୍ରୁ ବିସର୍ଜନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଶେଷରେ ରବିର କଡ଼ା ତାଗିଦ୍‌ରେ ଅଳକା ଅଶ୍ରୁ ସମ୍ବରଣ କରି ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ବୋଧ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ।

ଦୁଃଖର ଚରମ ପରିଣତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇ ଅତୀତକୁ ପାଶୋରି ସମୟର ସୁଅରେ ହଠାତ୍ ଭାସିଯିବା ନାରୀ ଜୀବନରେ ସହଜେ ସମ୍ଭବ ହୁଏ ନାହିଁ । ମଞ୍ଜୁଳାର ତାହାହିଁ ହେଲା । ସେ ସେ ସଙ୍ଗୀତାକୁ ସହଜରେ ଭୁଲି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଅଳକା ମଞ୍ଜୁଳାର ମନ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ ବି ସହଜରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରୁ ନଥିଲା । ତଥାପି ଅଳକା ସ୍ୱାମୀ ସୁଖରୁ ବଞ୍ଚିତା ହତଭାଗିନୀ ମଞ୍ଜୁଳା ପ୍ରତି କେବେହେଲେ ଅନାଦର ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରୁ ନଥିଲା ।

ମଞ୍ଜୁଳାର ମଳିନ ବେଶ ଦେଖିଲେ ଅଳକାକୁ ଭାରି ଦୁଃଖ ଲାଗେ । ଭାବେ ସେତ ପୁଣି ତାରି ପରି ଜଣେ । ସେ ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ଟାଣି ଆଣି ତାର ଅଳିଆ କେଶରାଜି ନବରୂପରେ ସଜାଡ଼ି ଦିଏ । ଆଖିରେ ଦିଏ କଜଳ—ମୁଣ୍ଡରେ ଦିଏ ସିନ୍ଦୂର ଟୋପା । ଆଲମାରିରୁ କୁମ୍ଭ ଶାଢ଼ୀଟି ବାହାର କରି ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ପିନ୍ଧିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରେ । ମଞ୍ଜୁଳା ମାନେନା । ଅଳକା ରାଗି ପକାଏ ।

ମଞ୍ଜୁଳା କୁହେ—ଅଳକା, କାହିଁକି ମୋତେ ଇମିତି ଦୁଃଖ ଦେଉଚ ।

ଅଳକା କୁହେ, ଦୁଃଖ ଭିତରେ ସୁଖର ସମ୍ଭବ ହୁଏ, ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଆଲୋକର ଉଦୟ ହେଲା ପରି । ଝିଅଟିଏ ଜନ୍ମିଲେ କଣ ହେବ ଭଉଣୀ—ଏଇ ପୃଥିବୀରେ ତ ପୁଣି ବଞ୍ଚି ରହିବାକୁ ହେବ । ଅତୀତକୁ ଭୁଲି ଯାଇ ନୂତନ ଛନ୍ଦରେ ତାଳ ମିଳାଇ ଚାଲିବା ମଣିଷ ସମାଜର ଏଇ ଚିରନ୍ତନ ଗତିକୁ ତମେ କଣ ଏଡ଼ି ଦେଇ ପାରିବ ?

ଇମିତି ବନ୍ଧନରେ କାହିଁକି ବାନ୍ଧି ରଖୁଚ ଅଳକା ! ମୁଁ ତୁମର ବା କିଏ ?

ଆପଣାର କେହି ନହେଲେ ବି ଜଣେ ନାରୀର ଦୁଃଖରେ ସମବେଦନା ଜଣାଇବାକୁ ନାରୀର କଣ ଅଧିକାର ନାହିଁ ।

ସେ ଅଧିକାର ତମକୁ କେବେ ତ ମୁଁ ଦେଇ ନାହିଁ ଅଳକା— ତଥାପି ତମେ ମୋତେ ଏତେ ଆପଣାର କଲ କିପରି ? ପରଜନ୍ମରେ ଦୁହେଁ ଭଉଣୀ ହେଇ ଜନ୍ମ ହେଲେ ବି ତମର ଋଣ ଶୁଝି ପାରିବି ନାହିଁ ।

ପର ଜନ୍ମ ତ ଧାରଣାର ଅତୀତ । ଯାହା ଆଜି ବାସ୍ତବରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ତାକୁ ଆଜି ତମକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ । ଏଇ ଜନ୍ମରେ ମୁଁ ତମର ଭଉଣୀ ହେଇ ସାରିଚି । ସାନ ଭଉଣୀର ଅନୁରୋଧ କେବେ ଏଡ଼ି ଦେଇ ପାରିବନି । ନିଅ ଅପା, ଏ ଶାଢ଼ୀଟା ପିନ୍ଧି ପକାଅ ।

ମଞ୍ଜୁଳାର ହୃଦୟରେ ଉଠେ ହରଷ ଓ ବିଷାଦର ଗୋଳିଆ ମିଶା ମୂର୍ଚ୍ଛନା । ସେ ଅଳକାକୁ କୋଳକୁ ଟାଣି ଆଣି କୁହେ—ତମେ ନାରୀ ଜନମ ପାଇ ଏତେ ମହତ ହୃଦୟ ପାଇଲ କିପରି ?

ଅଳକା କୁହେ—ଅପା, ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ ଫେରି ଆସିଲେ ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ବାଟକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବି । ତମ ପରି ସରଳ ସୁନ୍ଦର ହୃଦୟକୁ ଭଲ କରି ଚିହ୍ନିବାକୁ ଥରେ ସୁଯୋଗ ଦେବି । ସେ ତମକୁ ପାଖକୁ ନେଇ ନିଶ୍ଚୟ ଅତୀତର ଅପକର୍ମ ପାଇଁ ଅନୁତପ୍ତ ହେବେ । ସେଦିନ ଖୁବ୍ ନିକଟ ହୋଇ ଆସୁଛି ଅପା—ତମେ ଖାଲି ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ଅପେକ୍ଷା କର ।

ମଞ୍ଜୁଳା ହସେ—ବାସି ଫୁଲର ନିଭିଲା ହସ ପରି । ସେ ହସ ବଡ଼ କରୁଣ ଓ ବ୍ୟର୍ଥତାରେ ଭରି ଉଠିଥାଏ । ପରକ୍ଷଣରେ ଆଖି ଲୁହରେ ଅଳକାର ମନଭୁଲା କଥାଗୁଡ଼ା କେଉଁଆଡ଼େ ଭାସିଯାଏ ।

ଦିନ ଗଡ଼ିଗଲେ—ପୁରାତନ ପଡ଼ି ରହେ ପଛରେ । ନୂତନ ଧାଇଁ ଆସୁଛି ଆଗରେ । ପୁରାତନ ଓ ନୂତନର ଚିରନ୍ତନ ଛନ୍ଦ ଭିତରେ ପ୍ରତିଦିନ ନୂତନ ଦିନର ଉଦୟ ଅସ୍ତ ଲାଗି ରହିଛି ।

ରବି କୁହେ, ମଞ୍ଜୁଳା ! ତମେ ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନା । ମୁଁ ଚାରିଆଡ଼େ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ସନ୍ଧାନ ନେଉଛି । ତାଙ୍କୁ ଯେ କୌଣସି-ମତେ ଖୋଜି ବାହାର କରିବା ଆଜି ମୋର ପ୍ରଥମ କାମ ।

ଖୋଜି ଯଦି ତାଙ୍କୁ ନ ପାଇବ ତେବେ ମୋତେ ପୁଣି କଣ କରିବାକୁ ହେବ ଆଗରୁ ଥରେ ବତାଇ ଦିଅ ।

ରବି କିଛି ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିଲାନି ।

ନୀରବ ରହିଲ ଯେ ? ମୁଁ ଠିକ ଜାଣିଚ ତମେ ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ଖାଲି ମାୟା ମରୀଚିକା ସୃଷ୍ଟି କରୁଚ···କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ?

ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଆଜି ମୁହେଁ ଅଲକା ! କିନ୍ତୁ ଏ ଯେଉଁ ନିଆଁ ଜଳୁଚି ତୁମେ ସେଥିରେ ଆହୁତିଦେବା ପୂର୍ବରୁ ତାର ଧାସ କିଣି ମୋ ହୃଦୟରେ ବାଜିବ ନାହିଁ । ଛନ୍ଦମୟ ଜୀବନ ଭିତରେ ତମର ଅଯାଚିତ ସ୍ନେହ ଓ କରୁଣାର ବାରିଧାରା ଚିରଦିନ ଉଦ୍-ବେଳିତ କରିବନାହିଁ । କାହିଁ କେଉଁଠି ଥିଲି—ଆଉ କେତେ ଦୂରରେ ମୁଁ ! ସେ କେଉଁ ଅଜଣା ମୁହୂର୍ତ୍ତ ! ଯିଏ ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ ଭରିଦେଲା ଅମୃତ ପରଶ, ତେବେ ସେ ଦୋଷ କିଣି ମୋର । ଅଜଣା ଅଗୁଣା ହେଲେ ବି ସେହି ଦାନ ପ୍ରତିଦାନରେ ମୋର କିଣି ତମ ପ୍ରତି ଅଧିକାର କିଛି ନାହିଁ । ସେହି ଅଧିକାର ବଳରେ ମୋର ଯାହା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମୁଁ କରୁଚି ମଂଜୁଳା—ତମେ ମୋତେ ଦୁର୍ବଳ କରନା !

ରବିର ଗଳାର ସ୍ୱର ନରମି ଆସେ । ମଂଜୁଳାର ହୃଦୟ ଦ୍ରବିଯାଏ—ତା ପ୍ରତି ରବିର ଅସାଧାରଣ ସ୍ନେହ ଦେଖି । ସେ ଭାବି ପାରେନା କିପରି କାହିଁକି ରବିବାବୁ ତାକୁ ଏତେ ନିକଟକୁ ଟାଣି ନେଇଚନ୍ତି, ଦୁନିଆ ପ୍ରତି ଯେତେ ମମତା ତୁଟାଇବାକୁ ବସିଲେବି ସେ ପାରୁନାହିଁ । ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ରୂପେ ଆଖି ଆଗରେ ଛିଡ଼ା ହେଉଚି, ତାଙ୍କର ଏଇ ସୌମ୍ୟଶାନ୍ତ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି । ତଡ଼ି-ଦେବାକୁ ତାର ସବୁ ଶକ୍ତି ଯେପରି ହାର ମାନୁଚି । ତାଙ୍କର ସ୍ନେହ ଶରଧାର ଭାବଧାରା ଭିତରେ ଯେପରି ସେ କୂଆଡ଼କୁ ବାଟ ପାଉନାହିଁ । ମଂଜୁଳା ଭାବି ପାରେନା । ସବୁ ଯେପରି ଗୋଳମାଳ ହୋଇଯାଏ ।

ରବି ପାଖକୁ ଲଗିଆସି ମଂଜୁଳାର ଆନତ ଅଶ୍ରୁଭରା ମୁଖଟିକୁ କୋଳକୁ ଟାଣିନିଏ । ମଂଜୁଳାର ଦୁର୍ବଳ ଶରୀର ବାଧା ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରି କ୍ଷଣିକ ଭିତରେ ରବିର ବାହୁ ଯୁଗଳ ଭିତରେ ହାରିମାନେ । ରବିର ମୁଖ ଲଗି ଆସେ ମଂଜୁଳାର ମୁଖ ପାଖକୁ ।

ମଂଜୁଳାର ବ୍ୟର୍ଥଭରା ଜୀବନ ଭିତରେ ବେଳେବେଳେ ନୂତନ ଛନ୍ଦ ଗୁଞ୍ଜରି ଉଠେ । ମଂଜୁଳା ସ୍ୱପ୍ନଦେଖେ—ଯେପରି ତାର ସବୁ ତପସ୍ୟା ବିଫଳ ହୋଇଛି । କାହିଁକି—କିଛି ବୁଝି-ପାରେନା । ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟରେ କି ଅପରାଧ ସେ କରିଛି ! ହୃଦୟକୁ ପଚାରି ଉତ୍ତର ପାଏନା ।

ପ୍ରିୟା ଓ ପରକୀୟା ଦୁହିଁଙ୍କ ଜୀବନର ସୁରଭିସିକ୍ତ ପ୍ରୀତି ଓ ପୁଲକ ଅଲକ୍ଷିତରେ ରବି ପ୍ରାଣକୁ ବାନ୍ଧିରଖେ ବେଳେବେଳେ କଳ୍ପନାର ଆବେଗମୟ ଛନ୍ଦରେ । ସେ ଅଲକା ଭିତରେ ଦେଖେ ମଂଜୁଳାକୁ ଓ ମଂଜୁଳା ଭିତରେ ଦେଖେ ଅଲକାକୁ । ଦୁହେଁ ଯେପରି ଏକ—ଗୋଟିଏ ଲତାର ଦୁଇଟି ଫୁଲ । ବେଳେବେଳେ ଅଳୀକ ଭାବନା ମନକୁ ଦୁର୍ବଳ କରି ପକାଏ । ରବି ଭାବି ପାରେନା ଏହାର ଶେଷ ସୀମା କେଉଁଠାରେ !

ଜୀବନ ଗଡ଼ିକରେ—ଉଦାସଭରା ଛନ୍ଦରେ ।

ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ସେଇ ବସାଟିରେ ଏ ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ ଲୋକ ଆସି ଭଡ଼ା ନେଇ ରହିଲେଣି । କିନ୍ତୁ ରବି ଜାଣି ଜାଣି ତାଙ୍କ ଖବର ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିନାହିଁ । ସେଇ ବସାଟି ପ୍ରତି ତାର ଅନୁରାଗ ଯେପରି ଚିରଦିନ ପାଇଁ ତୁଟି ଯାଇଛି ।

ସେଦିନ ଅଫିସରୁ ଫେରୁଚି—ଘରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଆଉ ଅଳ୍ପ ବାଟ ଅଛି, ହଠାତ୍ କିଏ ପଛରୁ ଡାକିଲା, ରବି, ରବି !

ରବିର ସାଇକେଲ ଚକ ଅଟକି ଗଲା । ସେ ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁଲା । ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ସେଇ ପୁରୁଣା ଘର ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଡାକୁଛି କିଏ । ରମେଶ ନୁହେଁ ତ !

ହଜିଲା ଅତୀତ ଫେରି ଆସିଲା ବର୍ତ୍ତମାନକୁ । କଲେଜ ଜୀବନର ପରମ ବନ୍ଧୁ ଏଇ ରମେଶ । ଜୀବନର ଯେଉଁ ସ୍ମୃତି ମଧୁର ଦିନ କେତୋଟି ଏଇ ରମେଶ ସହିତ କଲେଜ ଜୀବନରେ ବିତି ଯାଇଚି—ତା ଆଉ ଫେରି ଆସିବ ନାହିଁ । ଦୀର୍ଘ ଦିନ ପରେ ତା ସହିତ ଏଇ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ସାକ୍ଷାତକୁ ସେ ସହଜରେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ, ସତେ କଣ ଏଇ ସେହି ପରମବନ୍ଧୁ ରମେଶ !

ରମେଶ ପାଖକୁ ଲାଗି ଆସିଲା । ତାର ସେହି ହସ ହସ ଦୀପ୍ତି ମଧୁର ମୁଖଟିକୁ ଚାହିଁବାକୁ ଅବକାଶ ରହିଲା ନାହିଁ । ବହୁଦିନ ପରେ ବନ୍ଧୁ ବନ୍ଧୁର ମିଳନ । ରବି ଆବେଗରେ ରମେଶକୁ କୁଣ୍ଢାଇ ପକାଇଲା ।

ରବି ପଚାରିଲା, ଆରେ ତୁ ଅକସ୍ମାତ ଏଠି କପରି ?

ରମେଶ ସେଇ ପ୍ରଶ୍ନ ଓଲଟି ପଚାରିଲା, ଆରେ କହ ତୁ ଏଠି କପରି ?

ଚାକିରି ଜୀବନର ଦୁଇବର୍ଷ କଟିକରେ ବିତିଗଲାଣି । ପାଖରେ ଏଇ ଯେଉଁ ଘରଟି ଦିଶୁଚି—ସେଇଠି ମୁଁ ଥାଏ ।

ଆରେ ଏତେ ନିକଟରେ ଥାଇ ନିଜିତାକୁ ଏକବାରେ ପାଶୋରି ପକାଇଚୁ !

ନମିତା, ସେ ପୁଣି କିଏ ?

ସେ ମୋର ଭଉଣୀ । ଯାହାକୁ ଦିନେ ତୋ ହାତରେ ସମର୍ପି ଦେବାକୁ ବସିଥିଲି—କିନ୍ତୁ ତୁ କିଛି ଉତ୍ତର ନଦେଇ ନୀରବ ରହିଲୁ । ତା ପରେ ତା ବିବାହ ଅନ୍ୟତ୍ର ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲା । ତାର ସ୍ୱାମୀ ସବ୍‌ଡେପୁଟି । ନୂଆ ହୋଇ ଚାକିରିରେ ଏବେ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି । କଟକରେ ଏଇ ବସାଟିରେ ସେ ଥାଆନ୍ତି । ନମିତାକୁ ନିକଟ ଅତୀତରେ ସେ ପାଖକୁ ନେଇ ଆସିଛନ୍ତି । ବସାକୁ ଆ ରବି ! ନମିତା ସାଙ୍ଗରେ ତୋର ପରିଚୟ କରାଇ ଦେବି । ଏତେ ନିକଟରେ ଥାଇ ଅଥଚ ଦିହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଏଯାଏ ଚିହ୍ନି ପାରିଲ ନାହିଁ ।

ରମେଶ ରବି କାନ୍ଧ ଉପରେ ହାତ ପକାଇ ଅତୀତ ଦିନର ବନ୍ଧୁ ପରି ଠାଣି ଠାଣି ବସାକୁ ନେଇଗଲା ।

ରବି ଅପ୍ରାଭ୍ୟାଶିତ ଉପସ୍ଥିତିରେ ନମିତା ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଉଠି ପଡ଼ି ଲାଜ ଲାଜ ହେଲା ।

ରମେଶ କହିଲା, ଆରେ ଲାଜ କରୁଚୁ କଣ ନମିତା ! ଚିହ୍ନି ପାରୁନୁ ଏ କିଏ — ଭଲକରି ଥରେ ଚାହିଁଲୁ ।

ନମିତା ଆବେଗଭରା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଲା ରବିଆଡ଼େ । ପରକ୍ଷଣରେ ଦୃଷ୍ଟି ତଳକୁ ନଇଁଗଲା ।

ଚିହ୍ନି ପାରିଲୁ ନାହିଁ ! ଏଇ ପରା ମୋର କଲେଜ ଜୀବନର ଅତି ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ପରମ ବନ୍ଧୁ ରବି । ବିବାହ ଆଗରୁ ଯା କଥା ତୋତେ ଥରେ ନୁହେଁ—କହିଥିବି ବାରବାର । ତୋ ଘର ପାଖରେ ସେ ଥାଏ । ଅଥଚ ସେ ତୋତେ ଜାଣେନା—ଆଉ ତୁ

ବି ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ନା । କିନ୍ତୁ ଅଜ୍ଞାତ ଜୀବନରେ ତୁମେ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଭଲ କରି ଜାଣିଥିଲି—ନୁହେଁ ?

ନମିତା ଲାଜ ଲାଜ ହେଲା । ପରକ୍ଷଣରେ ମୁହଁରେ ସରୁ ହସ ଫୁଟାଇ କହିଲା, ରବିବାବୁ ଏତେ ନିକଟରେ ଥାଇ କେବେହେଲେ ଆମ ପରିଚୟ ନେଇ ନାହାନ୍ତି । ବଡ଼ଲୋକ—କାହିଁକି ଆମକୁ ପଚାରିବେ !

ରବି ନମିତାର ମୃଦୁ ଅଭିମାନଭରା କଥା ପଦକରେ ନିଜକୁ ଲଜ୍ଜିତ ମନେ କଲା । ରମେଶ କହିଲା, ନମିତା ଏତେବଡ଼ ପରିଚୟ ଯେତେବେଳେ ହେଲା—ତେବେ ଏଇ ସ୍ମୃତିକୁ ସଜୀବ କରିବାପାଇଁ କିଛି ଜଳଯୋଗ ଓ ଚାହାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କର ।

ରବି ହସି ହସି କହିଲା, ନା ଆଜି ନୁହେଁ । ପରିଚୟ ଯେତେବେଳେ ହେଲା ଚାହା ଖାଇବାର ସୁଯୋଗ ଏଣିକି ଯଥେଷ୍ଟ ମିଳିବ । ତୁ ବ୍ୟସ୍ତ ହଅନା ରମେଶ ।

ତା କଣ ହୁଏ ? ଆଜି ଆମ ଘରେ ଆପଣ ପ୍ରଥମ ଅତିଥି । କିଛି ନ ଖାଇ ସହଜରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦେବି ନାହିଁ ।

ନମିତାର ଏକାନ୍ତ ଅନୁରୋଧ ରବି ଏଡ଼ିଦେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ବିସ୍ମୃତିର ପରଦା ତଳୁ ଫୁଟି ଉଠିଲା ନମିତାର ସହଜ ସୁନ୍ଦର ଛବି । ଅଳକା ସହିତ ସାକ୍ଷାତ ଘଟି ନ ଥିଲେ ହୁଏତ ଏହା ସହିତ ଜୀବନ-ବସନ୍ତର ଅଭିନବ ଅନୁଭୂତି ପ୍ରାଣକୁ ଆମୋଦିତ କରି ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଏକାଠି କରି ଦେଇଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଦୁହିଁଙ୍କ ଜୀବନର ସ୍ରୋତ ଦୁଇଆଡ଼େ ବହିଯାଇଛି । ସ୍ରୋତ

ମୁଖୀ ଫୁଲ ଦୁଇଟି ପରି ଭାସି ଭାସି ଆଜ ସଂସାର ସାଗରରେ ଅକସ୍ମାତ ହୋଇଛ ଦୁହିଁଙ୍କର ଭେଟ ।

ଅତିଥି ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଗ୍ରହଣ କରି ରବି ବିଦାୟ ନେଲାବେଳେ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଜଣାଇ ଆସିଲା ନିଜ ବସାଆଡ଼େ ବୁଲି ଆସିବାକୁ ।

ପରଦିନ ରମେଶ, ନମିତା ରବିର ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଆସିଲେ । ଅଳକା, ମଂଜୁଳା ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ପରିଚୟ କରାଇ ଦେଲା । ମଂଜୁଳା ଅଳକାର ଭଉଣୀ ବୋଲି ରବି ପରିଚୟ କରାଇଦେଲା । ମଧୁର ଆଳାପ ଆଲୋଚନା ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଦିନର କେତୋଟି ଘଣ୍ଟା ବିତିଗଲା ! ତାପରେ ରବି ଘରୁ ପ୍ରୀତି ଭୋଜନରେ ଆପ୍ୟାୟିତ ହୋଇ ନମିତା ଓ ରମେଶ ଫେରି ଆସିଲେ ନିଜ ବସାକୁ ।

ରାତିରେ ଶୋଇଲାବେଳେ ଅଳକା ପଚାରିଲା, ଏଇ ନମିତାଟି କିଏ ?

ଅତି ଆଧୁନିକ ପରିବେଷ୍ଟନୀ ଭିତରେ ଆସି ଏଇ ଚିର ଚଞ୍ଚଳା ହାସ୍ୟମୟୀ ନମିତାକୁ ଦେଖି ତମର ମୋ ପ୍ରତି ସନ୍ଦେହ ହେଉଚକି ଅଳକା !

ସନ୍ଦେହ ନହେଲେ ବି ଭୟ ହେଉଚି, ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁରୁଷର ଯେଉଁ ଦଶା ଘଟେ— ତା ହେବା ବିଚିତ୍ର ନୁହେଁ ।

ନିଜ ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରତି ଏତେ ବଡ଼ କଥାଟା କିପରି କହିପାରିଲ ?

ଅଳକା ଭାବିଲା ସ୍ୱାମୀ ହୁଏତ ତା ପ୍ରତି ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଉଠିବେ ।

କିନ୍ତୁ ରବି ହସଭରା ମୁହଁରେ ଅଳକାକୁ କୋଳକୁ ଟାଣି ଆଣିଲା । କହିଲା, ଅପସର ଯିବାକୁ ତମେ ଯଦି ସୁଯୋଗ ଦିଅ— ତେବେ ହୁଏତ ଜୀବନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଚ୍ୟୁତ ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ତମର ଏଇ ଅସାଧାରଣ ସ୍ନେହ-ଶରଧାର ବହୁଦୂରରେ ଆଜି ନମିତା । ପତ୍ନୀରୂପେ ତୁମେ ଯେଉଁ ଆଦର୍ଶରେ ମୋତେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରିଚ, ତା ନିକଟରେ ନମିତା ଯେ ଅତି ନଗଣ୍ୟ ।

ଅଳକା ଭାବି ପାରିଲା ନାହିଁ ସ୍ୱାମୀ ତାକୁ ଏତେ ନିବିଡ଼ ଭାବେ କିପରି ହୃଦୟରେ ସ୍ଥାନ ଦେଇଚନ୍ତି । ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରତି ଅହେତୁକ ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଲଜ୍ଜିତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ପ୍ରଶସ୍ତ ଛାତି ଭିତରେ ମୁହଁ ଲୁଚାଇଲା । ରବି ତାକୁ ଆହୁରି ନିବିଡ଼ତାରେ ବାନ୍ଧିରଖି ତାର ଗୋଲାପି ଗଣ୍ଡ ଯୁଗଳରେ ସରାଗ ଫୁଲର ମୃଦୁ ସଉରଭ ଢାଳି ଦେଲା । ଅଳକା ସେତେବେଳକୁ ସ୍ୱାମୀର ବାହୁବଂଧନ ଭିତରେ ଥାଇ ସୁଖ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲା ।

❋ ପଞ୍ଚଦଶ ପରିଚ୍ଛେଦ ❋

ଦିବସର ମ୍ଳାନ ଆଲୋକ ମରି ମରି ଆସୁଚି । ସେଦିନ ସଞ୍ଜ ଅନ୍ଧାର ଘର ଭିତରେ ପଶିବାକୁ ବେଶି ଡେରିନାହିଁ । ମଞ୍ଜୁଳା ଓ ଅଳକା ନମିତା ଘରଆଡ଼େ ବୁଲିଯାଇ ଏ ଯାଏ ଫେରି ନାହାନ୍ତି । ରବି ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଭାବେ ନିଜ କୋଠରୀରେ ଅଫିସ ଫେରନ୍ତା କର୍ମକ୍ଳାନ୍ତ ଶରୀରଟିକୁ ଇଜିଚେୟାରଟିରେ ଜଡ଼ାଇ ଦେଇ କଣ ଭାବୁଚି । ହଠାତ୍ ବାହାରୁ ଡାକ ଶୁଭିଲା — ରବିବାବୁ, ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?

କାହାର ଏ ସ୍ୱର । ଅତି ପରିଚିତ ସ୍ୱରଟା ହେଲେ ବି ରବି ଭିତରେ ଥାଇ ବାରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ବାହାରକୁ ଉଠି ଆସିଲା ।

କିଏ ?

ଚିହ୍ନି ପାରୁନା ! ମୋର ଏଇ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଶରୀର ଓ ରୁକ୍ଷ ମଳିନ ଚେହେରା ଦେଖି ତମେ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେବି ଚିହ୍ନି ପାରିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ତୁମର ସେଇ ପଡ଼ିଶା ବନ୍ଧୁ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ।

ଆରେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ, ଆପଣ ! ଏପରି ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବରେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ ରବି ପାଇ ପାରିବ ବୋଲି ଭାବି ନଥିଲା । ଗୋଟାଏ କି ଅଜଣା ଆବେଗରେ ତାକୁ କୁଣ୍ଢାଇ ପକାଇଲା ।

କିନ୍ତୁ ପରକ୍ଷଣରେ ଅସ୍ଥି କଙ୍କାଳସାର ରୁଗ୍ଣ ଶରୀର, କୋଟରଗତ ଆଖି, ଶୁଷ୍କ ନିରସ ବଦନ ଦେଖି ରବି ବିଶ୍ୱାସ କରି

ପାରିଲ ନାହିଁ । ଏଇ କଣ ସେଇ ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବାନ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ । କଣ ହୋଇଚି, କାହିଁକି ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ? ଆଖି ଆଗରେ ଯେପରି ଶତ ପ୍ରଶ୍ନ ଜାଗି ଉଠିଲା ।

ମଞ୍ଜୁଳା ଓ ସଙ୍ଗୀତାର ଖବର କିଛି ରଖିଚ ? ସେମାନେ ଗଲେ କୁଆଡ଼େ ? ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବ୍ୟାକୁଳ ଓ ଉତ୍କଣ୍ଠାଭରା ଗଳାରେ ପଚାରି ରବି ଆଡ଼େ କରୁଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଲା ।

ରବି ଦେଖିଲା, ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ଆଖି ଲୁହରେ ଛଳ ଛଳ ହୋଇ ଉଠିଚି । ରବି ବ୍ୟସ୍ତହୋଇ ପଚାରିଲା, ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ, ଆପଣ କାନ୍ଦୁଚନ୍ତି—କଣ ହୋଇଚି । କାହିଁକି ଆଜି ଆପଣଙ୍କର ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ।

ସେ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ବହୁତ ଲମ୍ବା । ଶୁଣିବାକୁ ସମୟ ଲାଗିବ । ମଞ୍ଜୁଳାର ସନ୍ଧାନ ଯଦି ପାଇଥାଅ ତେବେ ଦୟାକରି ଜଣାଇଲେ ମୋର ବେଦନାପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦୟରେ ଟିକିଏ ଆସ୍ୱସ୍ତି ଲାଭ କରନ୍ତି ।

ସବୁ କହିବି—ତମେ ଆଗେ ଭିତରକୁ ଆସ । ରବି ଦୁଷ୍ମନ୍ତର ହାତଧରି ଭିତରକୁ ନେଇଗଲା । ସଞ୍ଜ ଅନ୍ଧାର ଘର ଭିତରେ ଘାରି ପାରୁଥିଲା । ସ୍ୱୀଚ ଟିପି ହଠାତ୍ ରବି ଆଲୁଅ ଜାଳି ଦେଇ ଦୁଷ୍ମନ୍ତକୁ ବସିବାପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲା । ସେଇ ଆରାମ ଚେୟାରଟିରେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ନିଜର ରୁଗ୍ଣ ଶରୀର ଲଦି ଦେଇ ଥକ୍କା ମାରି ବସି ପଡ଼ିଲା । ତାଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଚିନ୍ତାର କଳାଛାଇ ବିଜୁଳି ଆଲୋକରେ ଆହୁରି ପରିସ୍ଫୁଟ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ରବି ପଚାରିଲା, ଏତେ ଦିନ ଧରି ଥିଲେ କୁଆଡ଼େ । ଆପଣଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ମୋତେ ଭାରି ଭୟ ଲାଗୁଛି । କଣ ଘଟିଛି ? ଆଗେ

ସବୁ କଥା ଖୋଲି ନ କହିଲେ ହେବନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କ ଏଇ ଅବସ୍ଥାରେ ବନ୍ଧୁ ହିସାବରେ ମୋର ଯଦି କିଛି କରିବାର ଥାଏ, ତାହା ଆପଣ ବାଧା ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ମଞ୍ଜୁଳା ପ୍ରତି ଆପଣ ଏତେ ବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟ ଅତ୍ୟାଚାର କରି କୁଆଡ଼େ ଚାଲିଗଲେ ?

ମଞ୍ଜୁଳା କେଉଁଠି ? ମୋର ତା' ପ୍ରତି ଯେଉଁ ଅକଥନୀୟ ଅତ୍ୟାଚାର ବଢ଼ି ଯାଇ ଶେଷ ସୀମାରେ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲି ତାହା କଣ ସେ ସହ୍ୟକରି ନିଜର ଅବାଞ୍ଛନୀୟ ଜୀବନକୁ ଏଯାଏ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିଛି !

ଶତ ଝଡ଼ଝଞ୍ଜା ଭିତରେ ତା' ଜୀବନ ଦୀପ ଲିଭିନାହିଁ । ସେ ବଞ୍ଚିଛି ଆପଣଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ! ଆପଣଙ୍କ ଶେଷ ଦର୍ଶନ ହୁଏତ ତା'ର ମୁକ୍ତିପଥକୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରିଦେବ । ଶତ ବେଦନା ଭରା ଏଇ ଗାଢ଼ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ତା'ପରି ସ୍ୱୀର ଆଲୋକ ଦର୍ଶନ ନ ହେଲେ ଜୀବନର ଶେଷ ଅବସାନ ହେବ କିପରି । ଆପଣ କାହିଁକି ତା'ପ୍ରତି ଏତେ ନିଷ୍ଠୁର ହେଲେ । ଫୁଲ ପରି ତାର ସରଳ ସୁନ୍ଦର ଜୀବନରେ କଣ୍ଟା ଭରିଦେଲେ । ଏତେ ବଡ଼ ପ୍ରତିଶୋଧ ତା'ଠାରେ ନେଲେ କାହିଁକି ? ସେତ କେବେ ଦିନେ ଆପଣଙ୍କ ଅମଙ୍ଗଳ ଚିନ୍ତା କରି ନ ଥିଲା । ଜଣେ ପତ୍ନୀ ଭାବରେ ପତି ପ୍ରତି ଯେଉଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସେ ତ ତାହା ଅମ୍ଳାନ ବଦନରେ ପାଳି ଆସୁଥିଲା ।

ତଥାପି ତା'ପ୍ରତି ମୁଁ ନିଷ୍ଠୁର ହେଲି କିପରି ଆଜି ଭାବି ପାରେ ନା । କଣ କରିବି ? ପରିସ୍ଥିତି ଏପରି ଅବସ୍ଥାକୁ ମୋତେ ଟାଣି ନେଇ ଗଲା । ମୁଁ ଅଜାଣତରେ ତା'ପ୍ରତି ସବୁ ଅତ୍ୟାଚାର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲି । ଜୀବନରେ ଯାହା ସତ୍ୟ ଓ ସୁନ୍ଦର ତାକୁ ମିଥ୍ୟାର କୁହେଳିକା ଭିତରକୁ ଠେଲି ଯାତ୍ରା ପଥରେ ମୁଁ ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତ ପଥି

ଆଗେଇ ଗଲି ସେ ନାରୀ ନୁହେଁ—ମାୟାବିନୀ—ପିଶାଚିନୀ । ମୋର ସରଳତାର ସୁଯୋଗ ନେଇ ସେ ମୋତେ ଆଜ ନିଃଶେଷ କରି ଦେଇଛି । ଆଜ ଜୀବନ ନିସ୍ତେଜ ହୋଇ ଆସିଲାଣି । ଶେଷ ଆଲୋକ ଲିଭିଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଥରେ ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ଦେଖିବି । ଏଇ ଆଶା ମୋତେ ବଂଚାଇ ରଖିଛି । ତା'ପ୍ରତି ମୁଁ ଯେଉଁ ଅନ୍ୟାୟ ଅସହିଷ୍ଣୁତା, ଦମନ-ନୀତି ଚଳାଇ ଆସିଲି ସେ ଦୋଷର କ'ଣ ଦଣ୍ଡ ନାହିଁ ? ସେ ଦଣ୍ଡ ଆଜ ଭଗବାନ ଦେଇ ସାରିଚନ୍ତି । ତାର ଶେଷ ଦର୍ଶନରେ ସେ ମୋତେ କ୍ଷମାକଲେ ମୁଁ ଶାନ୍ତିରେ ମରି ପାରିବି ଏଇ ମୋର ଅଭିଳାଷ !

କିଏ ସେଇ ନାରୀ ? ଯେ କି ଆପଣଙ୍କ ସୁଖର ସଂସାରରେ ତୋଫାନ ଉଠାଇଲା । ତାର ପ୍ରଲୋଭନ ନିଆଁରେ ନିଜକୁ ଝାସ ଦେବାକୁ ଆଗେଇ ଗଲେ କିପରି ? ସେ କ'ଣ ମଞ୍ଜୁଳାଠାରୁ ଅଧିକ ରୂପବତୀ !

ଜୀବନର ସେ ଏକ ନିଗୁଢ଼ କାହାଣୀ ! ସବୁ କଥା ତମ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ ନ କଲେ ତମେ ହୁଏତ ମୋ ଜୀବନର ଚରମ ପରାଜୟ କିପରି, କେଉଁଠି ହେଲା—ବୁଝି ପାରିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ନାରୀ ମୋତେ ତା'ର ପ୍ରଥମ ଯୌବନରେ ଅତି ଆପଣାର ପରି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା—ସେହି ପୁଣି ଆଜ ମୋର ସକଳ ବିଭବ, ମାନବିକତାକୁ ହତ୍ୟାକରି ମରଣର ଦ୍ୱାର ନିକଟକୁ ଠେଲି ଦେଇଚି । ସେ ଦୋଷ ତା'ର ନୁହେଁ । ଅତୀତରେ ଯେଉଁ ଅପବାଦର କାଳିମା ବୋଲି ତାକୁ ମୁଁ ସମାଜର ନିଚସ୍ତରକୁ ଠେଲି ଦେଇଥିଲି—ସେ ତା'ର ଚରମ ପ୍ରତିଶୋଧ ଆଜ ମୋ ଉପରେ ନେଇଚି । ଜଣେ କୋମଳ ହୃଦୟା ପଲ୍ଲୀଭୂଇଁର ସରଳା ନାରୀ—ସେ ପୁଣି ଇମିତି ନିଷ୍ଠୁରା, ପାଷାଣୀ

ପାଲଟି ମାୟାବିନୀ ବେଶରେ ମଣିଷକୁ ନିଃଶେଷ କରିପାରେ ଏହା ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ବି ଧାରଣା କରି ନ ଥିଲି ।

ଏକା ଗାଁର ପଡ଼ଶା ଝିଅ ଏଇ କୁସୁମ ! ପହିଲି ଯୌବନର ଉଚ୍ଛଳତା ନେଇ ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଜାଗିଲା ଆକର୍ଷଣ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଏଇ ଆକର୍ଷଣ ପ୍ରଣୟର ନିବିଡ଼ ଛନ୍ଦରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହେଲା । ସେ ମୋତେ କ୍ଷଣିକପାଇଁ ଭୁଲି ପାରୁ ନ ଥିଲା—ଆଉ ମୁଁ ତା'କୁ ଛାଡ଼ି ଦୂରକୁ ଯିବାକୁ ଚାହୁଁ ନଥିଲି । ମାଟ୍ରିକ୍ ପାଶ୍ ପରେ କଟକ ପଢ଼ିବାକୁ ଆସିଲି । କିନ୍ତୁ ତା'ର ସାନିଧ୍ୟ ମୋତେ ଏପରି ବିଚଳିତ କରୁଥିଲା, ଘନ ଘନ ଗାଁକୁ ଦଉଡ଼ିବା ଫଳରେ ପରୀକ୍ଷାରେ ବରାବର ଫେଲ ହେଲି । ଶେଷରେ ବାପା ବିରକ୍ତ ହୋଇ ମୋ' କଲେଜ ପଢ଼ାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ଟାଣିଦେଲେ । ତା'ପରେ ଆବେଗ ପ୍ରୀତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିନଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ ଆମେ ଜୀବନର ମଧୁର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖି-ବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲୁ ।

ହଠାତ୍ ଯେଉଁଦିନ କୁସୁମ ଜାଣିଲା ସେ ଗର୍ଭବତୀ ହୋଇଛି, ସେଦିନ ତା'ର ସକଳ ନିବେଦନ ମୋ କତିରେ ଢାଳି ଦେଇଥିଲା । ତା'ର ଏକମାତ୍ର ଅନୁରୋଧ ଥିଲା, ମୋତେ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରି ଏଇ ଲଜ୍ଜାରୁ ଅବ୍ୟାହତି ଦିଅ । କିନ୍ତୁ ସେଦିନ ତାର ସେଇ ସରଳ ଅନୁରୋଧକୁ ମୁଁ ଉପେକ୍ଷା କଲି । ଜାତିଭେଦର ବିଷର ଉଠିଲା ମନରେ । ସମାଜ ପ୍ରଥାକୁ ଏଡ଼ି ସତ୍‌ସାହସ ଦେଖାଇ ତା'କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ମୁଁ ଆଗେଇ ଆସି ପାରିଲି ନାହିଁ । ବରଂ ତାର ଜୀବନ କୁସୁମକୁ ଦଳି ଚିକି ଚିକି କରି ଦୂରକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲି । ସେ ଦିନ ସେ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ମୋ ପାଦତଳେ ମୂର୍ଚ୍ଛା ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ତା'ପରେ ସେ ଲଜ୍ଜା ମୁଖରୁ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଅଗୋଚରରେ ଗାଁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି କେଉଁଆଡ଼େ ଚାଲି ଆସିଲି । ତା'ର ସନ୍ଧାନ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେବି ମିଳିଲା ନାହିଁ । ସେ ଚାଲିଗଲା ପରେ ତା ପ୍ରତି ମୋର ଅନ୍ୟାୟ ଅବିଚାର ପାଇଁ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଅନୁତପ୍ତ ନିଆଁରେ ଦଗ୍‌ଧ ହେବାରେ ଲାଗିଲି । ମୋତେ ସବୁବେଳେ ଚିନ୍ତିତ ହେବାର ଦେଖି ବାପା ଲାଗିପଡ଼ି ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ମଞ୍ଜୁଳା ସହିତ ବିବାହିକ ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି ଦେଲେ । ମଞ୍ଜୁଳାର ଅପରୂପ ରୂପଲାବଣ୍ୟ ମନରେ ସ୍ୱପ୍ନ ଭରି ଦେଲା । ବିବାହିତ ଜୀବନର ଆନନ୍ଦମୟ ପ୍ରୀତି-ଉଚ୍ଛଳ ଦିନଗୁଡ଼ିକ ବିତି ଚାଲିଲା ।

ବର୍ଷକପରେ ଚାକିରି ଜୀବନରେ ଛନ୍ଦିହୋଇ ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ସାଥିରେ ଧରି କଟକ ଆସିଲି । ହସ ଖୁସିରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦିନଗୁଡ଼ିକ ବିତି ଚାଲିଲା । ଏଇ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦିନ ଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ ଅଜଣା ଅତିଥି ଟିଏ ଆସିଲା—ସେ ସଙ୍ଗିତା । ତାକୁ ପାଇ ମଞ୍ଜୁଳାର ମାତୃହୃଦୟ ଗର୍ବରେ ଫୁଲି ଉଠିଲା ।

କିନ୍ତୁ ମୋର ଏତେ ସୁଖ ଭଗବାନ ସହ୍ୟ କଲେ ନାହିଁ । ମୋର ଅତୀତ ଦିନର ଦୁଷ୍କୃତି ପାଇଁ ସେ ମୋତେ ମଞ୍ଜୁଳାଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିବାର ସୂତ୍ରପାତ ଖଞ୍ଜି ଦେଲେ । ସେ ଦିନ ସିନେମାରୁ ଏକାକି ଘରମୁହାଁ ଫେରୁଛି ବାଟରେ ସାକ୍ଷାତ ହେଲା କୁସୁମ ସହିତ । ତା'କୁ ଦେଖି ମୁଁ ବିସ୍ମୟରେ ବୁଡ଼ିଗଲି । ତେବେ କଣ କୁସୁମ ବଞ୍ଚି ରହିଛି ଏଇ ଦୁନିଆ ବୁକୁରେ—ମନ ଭିତରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ାଏ ଘୁରିବୁଲି ଗଲା ।

ସେ ରେକ୍‌ସାରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ି ମୋ ପାଖକୁ ଲାଗିଆସି କହିଲା, 'ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ଭାଇ ଚିହ୍ନି ପାରୁନା । ଗୋଡ଼ ମାଟି ପରି ଯାହାକୁ ଦୂରକୁ

ଫିଙ୍ଗି ଦେଇଥିଲି ସେ ଦୁଃଖ ଦରିଆରେ ଭାସି ଭାସି କେଉଁ କୂଳରେ ଗୋଟିଏ କରିକୁ ଆଉଜି ପଡ଼ିଛି । ଶତ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଭୋଗିବାକୁ ଯାହାର ଜନମ ସେ ଏତେଶୀଘ୍ର ପୃଥିବୀରେ ମମତା ତୁଟାଇ ପାରିବ କିପରି ? କହୁ କହୁ ଆଖିରୁ ତାର ଲୁହ ଝରିଲା ।

ମୁଁ କହିଲି କୁସୁମ ନିଜକୁ ବୋଧ କରି ମୋର ଅଜ୍ଞାତ ଦିନର ଏଇ ଦୁଷ୍କର୍ମ ପାଇଁ କ୍ଷମା ଦିଅ । ଶତ ଅପବାଦର କାଳିମା ବୋଳି ତମକୁ ଦୂରକୁ ଠେଲି ଦେଲା ଦିନୁ ମୁଁ କେବେ ଶାନ୍ତି ପାଇନାହିଁ । ଅନୁତାପାନଳରେ କିପରି ତିଳ ତିଳ କରି ଦଗ୍ଧ ହେଉଛି ତା' ତମେ ଆଜି ବୁଝି ପାରିବ ନାହିଁ ।

ପରକ୍ଷଣରେ ସେ ଅଶ୍ରୁ ସମ୍ବରଣ କରି କହିଲା—ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ମୋର ଅନେକ କଥା ଅଛି, ଆସନ୍ତୁ ଏଇ ରେକ୍ସାରେ ।

ତା'ର ଅନୁରୋଧ ଏଡ଼ି ନ ପାରି ରେକ୍ସାରେ ବସିଲି । ଇମିତି ପୁଣି ଦିନେ କୁସୁମ ସାନିଧ୍ୟ ସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିବି ବୋଲି କେବେ ଭାବି ନଥିଲି ।

ସେ ମୋତେ ନେଇ ସହରର ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଗଳି ଭିତରେ ଏକ ପୁରୁଣା କୋଠା ଭିତରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ପଚାରି ବୁଝିଲି, ସେଇଠି ସେ ରହେ । ତା' ପରେ ସେ ତା'ର କରୁଣମୟ ଜୀବନ କାହାଣୀର ପୃଷ୍ଠା ମେଲିଦେଲା । ସେଇ ପୃଷ୍ଠା ଭିତରେ ମୋ ଜୀବନର ବର୍ତ୍ତମାନ ଟିକ ସେ ସଂଗ୍ରହ କରିନେଲା । ବହୁଦିନର ଅବସାଦ ପରେ ଏକ ନୂତନ ପୁଲକ ଆଜିର ଏଇ ଅକସ୍ମାତ ମିଳନ ଭିତରେ ଫୁଟି ଉଠିଲା ।

ସେଇଦିନଠୁ ସେ ମୋତେ ପୁଣି ଆପଣାର କରି ପାଖକୁ ନେବାକୁ ଆହ୍ୱାନ ଜଣାଇଲା । ତାର ଅନୁରୋଧଠୁଁ ମୁଁ ଯେତେ ଦୂରେଇ ଆସିଲି—ସେ ମୋର ସେତେ ନିକଟକୁ ଚାଲି ଆସିଲା । ପାରିଲି ନାହିଁ ନିଜକୁ ସଂଯତ କରି । ଯେଉଁ କୁସୁମ ଅବସ୍ଥାଚକ୍ରରେ ପଡ଼ି ନିଜକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଆଜି ସହରରେ ଘୃଣ୍ୟ ବେଶ୍ୟାବୃତ୍ତି ଅବଲମ୍ବନ କରି ନେଇଚି, ତା' ପ୍ରତି ଘୃଣା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପୁଣି ମନରେ କାମନାର ଶତ ପିପାସା ଜାଗି ଉଠିଲା ।

ସେଇଦିନଠାରୁ ଆମର ସୁନାର ସଂସାରରେ ତୋଫାନ ବହିଲା । ଅମଙ୍ଗଳ ଧୂମକେତୁ ଜୀବନରେ ଉଦୟ ହୋଇ ମଞ୍ଜୁଳାଠୁ ମୋତେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିବାରେ ଲାଗିଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ଜୀବନର ମୂଳଦୁଆ ଭୁଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ଘରେ ଅଶାନ୍ତିର ସଂଘର୍ଷରେ ଆସିବାରୁ କୁସୁମ ସବୁ ଜାଣି ପାରିଲା । ସେ ମୋତେ ମଦ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ଶେଷରେ ଅଭ୍ୟାସରେ ପରିଣତ କରାଇଦେଲା । ମଦ ନିଶାରେ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ବାସ୍ତବବାଦୀ ଦୁନିଆଠାରୁ ଦୂରରେ ରହିଲି । ଜୀବନର ସହଧର୍ମିଣୀ ମଞ୍ଜୁଳା ପ୍ରତି ଶତ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେବାରେ ଲାଗିଲି ।

ସେତିକିରେ କୁସୁମ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲା ନାହିଁ । ଜୀବନକୁ ଭଲ କରି ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ହେବ, ଏହି କୁହୁକବାଣୀ ଭରି ଦେଇ ସେ ମୋତେ ମଞ୍ଜୁଳାଠାରୁ ଆହୁରି ଦୂରକୁ ନେଇଗଲା । ନିଜର ପତ୍ନୀ, କନ୍ୟା ସବୁକୁ ବିସର୍ଜନ ଦେଇ ମୁଁ ଧାଇଁଗଲି ସେଇ ବଡ଼ ସହର କଲିକତାକୁ । ସେଇଠି କେତେ ମାସ କୁସୁମକୁ ନେଇ ସ୍ୱପ୍ନ ବିଭୋର ରହିଲି । ଅତ୍ୟଧିକ ମଦ ଖାଇବା ଫଳରେ ହଠାତ୍ ଦିନେ ରାତିରେ ମୋର ଝିଲିକାଏ ରକ୍ତ ବାନ୍ତି ହେଲା । ମୁଁ ଭୟରେ

ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ଉଠିଲି । ମୋର ଏ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି କୁସୁମ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ପରଦିନ ଔଷଧ ଖାଇବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲି । କିନ୍ତୁ ରୋଗର ଗତି ଅମିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମୋର ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି କୁସୁମର ମୋ' ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ପରିବର୍ତ୍ତେ ଘୃଣା ଜାଗି ଉଠିଲା । ଜାଣି ଜାଣି ସେ ମୋତେ ନିୟମିତ ରୂପେ ଔଷଧ ଖାଇବାକୁ ଦେଲାନାହିଁ । ମୋର ସେବା ଯତ୍ନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସବୁବେଳେ ମୋ'ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ତା'ର ଏଇ କରଛଡ଼ା ଭାବ ମୋତେ ବଡ଼ ଭୟଙ୍କର ବୋଧ ହେଲା । ତାକୁ ଦିନେ କହିଲି, କୁସୁମ, ତମ ପାଇଁ ଆଜି ମୋର ଏଇ ଦଶା । ଆଜି ତମେ ଯଦି ମୋତେ ଫେରି ନ ଚାହିଁବ, ତେବେ ମୋତେ ଶେଷ ସମାଧି ଏଇଠି ନେବାକୁ ହେବ ।

ପରଦିନ ଦେଖେ କୁସୁମ ମୋତେ ଛାଡ଼ି କେଉଁଆଡ଼େ ଚାଲି ଯାଇଛି । ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକରେ ଲେଖି ଯାଇଛି, ତମକୁ ଆଜି ଯେଉଁ ଦୁଃସାଧ୍ୟ ରୋଗ ଆକ୍ରମଣ କରିଛି—ସେ ନ ନେଇ କେବେ ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଜାଣି ଜାଣି ମୋ ଜୀବନକୁ କାହିଁକି ତମ ପାଇଁ ହା'ହୁତାଶରେ ଭରିବି ? ତମର ଏଇ ଚରମ ବିପଦରେ ମୋ ମନରେ ତିଳେ ହେଲେ ଦୁଃଖ ନାହିଁ । କାରଣ ଅତୀତରେ ତମେ ମୋ ଜୀବନ ପୁଷ୍ପର ସବୁ ସଉରଭ ଗ୍ରହଣ କରି ଶେଷରେ ଦୁନିଆର ଶତ ଆବର୍ଜନା ସ୍ତୂପ ଭିତରକୁ ଯେପରି ଫିଙ୍ଗି ଦେଇଥିଲ—ତା' ତମେ ଏ ଯାଏ ଭୁଲି ନଥିବ । ଅପବାଦର ବୋଝ ବହି ନିଜକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଶେଷରେ ମୁଁ ଯେଉଁ ବୃତ୍ତି ଅବଲମ୍ବନ କଲି, ତା' କୌଣସି କାଥା କେବେ ଭୁଲରେ ବି ଝୁରିବ ନ ଥାଏ । ମୋ

ଜୀବନକୁ ଉପହାସ କରି ପୁଣି ତୁମେ ହସି ହସି ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ ତୁମ ଜୀବନ ପଥରେ ବାଛି ନେଲ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ······ସେତେବେଳେ ମୋ କଥା ଟିକିଏ ହେଲେ କଣ ଭାବିଛ !

ଆଜି ମୁଁ ତୁମକୁ ଫେରି ଚାହିଁବି କାହିଁକି ? ମୋର ଏଇ ଅବାଞ୍ଛିତ ଜୀବନ ଭିତରେ ତୁମ ପ୍ରତି ଯେଉଁ ପ୍ରତିଶୋଧ ନିଆଁ ଜଳୁଥିଲା—ତା' ଭିତରେ ତୁମକୁ ଦଗ୍ଧ କରି ପାରିଛି ସେଇ ଯଥେଷ୍ଟ ମୋ ଜୀବନକୁ ନେଇ ତୁମେ ଯେଉଁ ଖେଳ ଖେଳିଛ, ମୋତେ ସାରା ଜୀବନ ପାଇଁ କନ୍ଦାଇ କନ୍ଦାଇ ଘୃଣ୍ୟ ସମାଜ ଭିତରକୁ ଠେଲି ଦେଇଛ, ସେଇ ପାପର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ତୁମକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଭୋଗିବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ ତୁମର ଏଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାଗ୍ରସ୍ତ ଜୀବନ ପ୍ରତି ମୋର ଟିକିଏ ହେଲେ ଅନୁକଂପା ନାହିଁ । ତୁମେ ଆଜି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲାବେଳେ ମୁଁ କିନ୍ତୁ ହସି ହସି ତୁମଠାରୁ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ଅନ୍ତର ହୋଇ ଯାଉଛି ।

ତା'ର ସେ ଦିନର ଶେଷ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ମୋହ ନିଦ୍ରା ଭୁଟାଇ ଆଖିରୁ ଅନ୍ଧକାର ଦୂରୀଭୂତ କରିଦେଲା । କୁସୁମ ଏତେ ବଡ଼ ନିର୍ମମ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବ ବୋଲି ମୁଁ କଳ୍ପନାରେ ବି ଧାରଣା କରି ନଥିଲି । ଜଣେ ନାରୀ ଜୀବନରେ ଏହା କିପରି ସଂଭବ ହେଲା ଭାବିପାରିଲି ନାହିଁ । ଅତୀତର ସବୁ ଅପକର୍ମ ପାଇଁ ନିଜକୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ଖାଲି ନିଜକୁ ଅନୁତାପ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ରୋଗର ଗତି କ୍ରମଶଃ ତୀବ୍ର ଆକାର ଧାରଣ କଲା । ମଞ୍ଜୁଳାର ସ୍ମୃତି ବାରବାର ମନକୁ ବିଚଳିତ କଲା । ତା' ପ୍ରତି ଯେଉଁ ଅକଥନୀୟ ଅତ୍ୟାଚାର ଚଳାଇ ଦୂରକୁ ଠେଲି ଦେଇ ଆସିଥିଲି,

ତା'ର ଚରମ ପରିଣତି ଭୋଗିବା ମଞ୍ଜୁଳା ଜୀବନରେ ଅଛି କି ନାହିଁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ମନରେ ବାର ବାର ଆନ୍ଦୋଳିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ମରିବା ପୂର୍ବରୁ ତା'ଙ୍କୁ ଥରେ ଦେଖିବାକୁ ହୃଦୟରେ ବ୍ୟାକୁଳତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ତେଣୁ ତା'ଙ୍କୁ ଆଜି ଭେଟି ମୋ ଜୀବନର ସବୁ ଇତିବୃତ୍ତି ଶୁଣାଇବାକୁ ଧାଇଁ ଆସିଲି । ତା' ସହିତ ସାକ୍ଷାତ ପରେ ହୁଏତ ମୋତେ ପୃଥିବୀରୁ ଛୁଟି ନେବାକୁ ଅଦେଖା ଦେବତାର ଆହ୍ୱାନ ଆସିବ ।

କଥା ମଝିରେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବରାବର ଖୁଁ ଖୁଁ ହୋଇ କାଶି ଉଠୁଥିଲା । କାଶିଲାବେଳେ ତା ଦୁର୍ବଳ ଛାତିର ପିଞ୍ଜରା ହାଡ଼-ଗୁଡ଼ିକ ବାହାରକୁ ଫୁଟି ଦିଶୁଥିଲା ।

ଦୁଷ୍ମନ୍ତର ବିଫଳ ଜୀବନର କରୁଣ ଇତିବୃତ୍ତି ଶୁଣିସାରିଲା ବେଳକୁ ରବିର ଦରଦୀ ହୃଦୟ ବ୍ୟଥାରେ ପରିଣତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ମଞ୍ଜୁଳା ପ୍ରତି ଅଜ୍ଞାତରେ କୃତ ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ସେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତକୁ ଦୋଷୀ କରିବାକୁ ବାଟ ପାଇଲା ନାହିଁ । ତା ପରେ ସେ ଦୁଃଖିନୀ ମଞ୍ଜୁଳାର ଜୀବନ କାହାଣୀ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ଆଗରେ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ବଖାଣିଲା । ସେଇ ବେଦନାଜଡ଼ିତ କାହାଣୀ ଭିତରେ ଯେତେ-ବେଳେ ସଙ୍ଗୀତାର ମୃତ୍ୟୁର କରୁଣ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କି ହୋଇଗଲା, ସେତେବେଳେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ଆଖିର ଲୁହଧାର ତା'ର ଗଣ୍ଡ ଓ ବକ୍ଷ ସ୍ଥଳକୁ ଧୋଇ ଦେଇ ସାରିଥିଲା । ରବିର ଆଶ୍ୱାସନା ବାଣୀରେ ଟିକିଏ ପରେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ଅଶ୍ରୁ ସମ୍ବରଣ କରି ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହେଲା ।

କିଛିକ୍ଷଣ ଭିତରେ ଅଳକା ଓ ମଞ୍ଜୁଳା ଫେରି ଆସିଲେ । ସ୍ୱାମୀ ସହିତ ଘରେ ଅନ୍ୟ ଜଣକ କିଏ ? ଅଳକା ଚିହ୍ନି ପାରିଲା

ନାହିଁ । ଟିକଏ ଚାହିଁ ସେ ଲାଜଲାଜ ହୋଇ ଅପସର ଗଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ରୁକ୍ଷ ମଳିନ ବ୍ୟଥାତୁର ବେଶ ଭିତରେ ମଞ୍ଜୁଳା ଠିକ୍ ନିଜ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଥିଲା । ତଥାପି ସେ ସିଧାସଳଖ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ନଯାଇ ଆଡ଼ଆଡ଼ ହୋଇ ଅନ୍ୟ ଘରକୁ ଚାଲିଆସିଲା । ମନରେ ଉଠିଲା ଭାବନାର ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ । ସ୍ୱାମୀ କଣ ସତେବେ ଭୁଲ ବାଟରୁ ଫେରି ଆସିଛନ୍ତି ? ଜୀବନର ଗାଢ଼ ତମସାପୂର୍ଣ୍ଣ ରଜନୀର ଏଇଠି କଣ ଯବନିକା ପଡ଼ିବ । ଉଷାର ଆଲୋକ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ—ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ରବି ଆସି ଡାକିଲା, ମଞ୍ଜୁଳା ! ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁ ଫେରି ଆସିଛନ୍ତି—ଯାଅ ତାଙ୍କୁ ଦେଖା କରି ଆସ !

ମଞ୍ଜୁଳା ଦେଖା କରିବାକୁ ସହଜରେ ଉଠି ଆସି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଆଖି କଣରେ କାହିଁକି ଜକେଇ ଆସିଲା ଲୁହ କଣିକା ।

ତମେ ଯଦି ତା'ଙ୍କ କଥିକି ଆବେଗ ଦିବ'କୁ କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରୁଚ—ତେବେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ ମୁଁ ଏଇଠାକୁ ଡାକ ଦେଉଚି । ସେ ବଡ଼ ବିପଦ ଗ୍ରସ୍ତ । ଅତୀତର ସବୁ ଅପକର୍ମ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ନିଜର ମହତ ଗୁଣରେ ଭୁଲି ନ ବୁଝି ପାଖକୁ ନେବ, ଏତିକି ମୋର ଅନୁରୋଧ ।

ନିଜ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ପୁଣି ନିକଟରେ ଏତେ ସହଜରେ ପାଇ ପାରିବ ବୋଲି ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ନ ଥିଲା । ତାଙ୍କ ମଳିନ ବ୍ୟଥାତୁର ମୁହଁକୁ ଚାହିଁବା ମାତ୍ରେ ମଞ୍ଜୁଳାର ରୁଦ୍ଧ ବେଦନା ଉଛୁଳି ଉଠିଲା । ସେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପାଦତଳେ ଫୁଲି ଫୁଲି କାନ୍ଦି ଉଠିଲା । ଅତୀତରେ ଏଇ ସରଳାଟି ପ୍ରତି ଯେଉଁ ନିଷ୍ଠୁରତା ଅବଲମ୍ବନ କରି ଆସିଚି,

ତା'ର ଅନୁତାପାନଳରେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତର ମନ ଓ ଅନ୍ତର ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ଉଠିଲା । ତା ଆଖିରୁ ବହିଲା ଧାର ଧାର ଅଶ୍ରୁ । ସେ ଅଶ୍ରୁ ଅତୀତର ସବୁ ଗ୍ଲାନି, ଜମାଟ ବନ୍ଧା ବେଦନାକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଧୋଇ ଦେଉଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଝଡ଼ ଅପସରି ଗଲା—ଅତୀତର ସୁନ୍ଦର ଆଲୋକ ମନ ଉପରେ ଉଦୟ ହୋଇ ଉଠିଲା, ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ପୁଣି ଭଲକରି ଚିହ୍ନି ପାରିଲେ । ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ମଞ୍ଜୁଳାକୁ କୋଳକୁ ନେଇ ତା'ର ବେଦନାବିଧୂର ମୁଖଟିକୁ ଚୁମ୍ବିଲା । ଅଶ୍ରୁ ଅଶ୍ରୁର ମିଳନ ହେଲା । ହୃଦୟ ହୃଦୟ ନିକଟିକୁ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା । ବହୁଦିନ ପରେ ପୁଣି ଦୁହିଁଙ୍କ ମନ ଉପରେ ଏକ ଅଭିନବ ପୁଲକର ଧାରା ବହି ଆସିଲା ।

ଏତେ ନିକଟରେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ପାଇ ମଞ୍ଜୁଳା ଯେଉଁ ଆଶାର ବୋଇତଟି ଜୀବନ-ସଲିଳରେ ଭସାଇ ଦେବାକୁ ଯାଉଥିଲା, ତା ଅକସ୍ମାତ ବାଲିଝଡ଼ରେ ଓଲଟି ପଡ଼ିଲା । ହୃଦୟରେ ସେଇ ଆଘାତର କ୍ଷତ ଚିହ୍ନ ଖାଲି ଶତ ବେଦନାରେ ମନକୁ ଅସ୍ଥିର କଲା ।

ଦୁଷ୍ମନ୍ତର ଯକ୍ଷ୍ମାରୋଗ ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଲା । ଘନ ଘନ ରକ୍ତ ବାନ୍ତି ଫଳରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଆଖି ଭିତରକୁ ପଶି ପଶି ଗଲା । ଶୁଖିଲା ମୁଖ ଉପରେ କଳାଶିରା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଉଠିଲା । ତାଙ୍କର ଦୁର୍ବଳ ଶରୀରକୁ ଦେଖିଲେ ମନଭିତରେ ସନ୍ଦେହ ଜାଗି ଉଠୁଥିଲା ।

ଦୁଷ୍ମନ୍ତଙ୍କୁ ରୋଗମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ରବି ଅକାତରରେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କଲା । ଅଳକା ମଧ୍ୟ କେବେହେଲେ ତାଙ୍କ ସେବା

ଯତ୍ନରେ ତ୍ରୁଟି କରୁ ନଥିଲା । ଆଜ ମଞ୍ଜୁଳା ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଏଇ ଅଧୋଗତି ଦେଖି ଦିନ ଦିନ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ୁଥିଲା ।

ସମସ୍ତଙ୍କର ଶତ ଚେଷ୍ଟାକୁ ଉପହାସ କରି କଟକ ବଡ଼ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ସଂସାରରୁ ବିଦାୟ ନେଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହ ଭରି ଦେଇ ସେ କିନ୍ତୁ ହସି ପାରିଲା । ମଞ୍ଜୁଳା କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ତାଙ୍କ ପାଦ ଦୁଇଟି ଧରି ଲୋଟି ପଡ଼ିଲା । ତଥାପି ସେ ଏତେ ନିର୍ମମ ଯେ ସାରା ଜୀବନ ଯା'କୁ ଏତେ ଦୁଃଖ ଦେଇ ଆସିଲା ତା' ପ୍ରତି ଟିକିଏ ହେଲେ ଫେରି ଚାହିଁଲା ନାହିଁ ।

✲ ଷୋଡ଼ଶ ପରିଚ୍ଛେଦ ✲

ଶତ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଭିତରେ ସବୁ ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପଛକୁ ଠେଲି ଆଶାର ଆଲୋକ ଟିକେ ଦେଖିବାକୁ ଯିଏ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିଥିଲା, ସେହି ମ୍ଳାନ ଆଲୋକଟିକର ବି ଜୀବନରେ ପରିଚୟ ଘଟିଲା ନାହିଁ। ଭଙ୍ଗା ମନ୍ଦିରର ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଇଟା ଖଣ୍ଡ ପରି ପଡ଼ି ରହିଲା ମଞ୍ଜୁଳାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟହୀନ ଜୀବନଟା। ଆଖିର ଅଶ୍ରୁ ଆଜି ତା' ଜୀବନର ଶେଷ ସମ୍ବଳ। ସେହି ଅଶ୍ରୁର ବିପୁଳ ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ ଭିତରେ ତା'ର ଅହେତୁକ ଜୀବନଟା ହୁଏତ କେବେ ଦିନେ ଭାସିଯିବ—ସେ ଜାଣି ପାରିବ ନାହିଁ। ତେଣୁ ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ବି ମଞ୍ଜୁଳା ଆଖିରୁ ଲୁହ ଧାରର ଗତି ଥମେ ନାହିଁ—ବରଂ ସେହି ଅଶ୍ରୁର ଉଜାଣି ସ୍ରୋତରେ ଅନ୍ୟର ହୃଦୟ ତଟକୁ ପ୍ଳାବିତ କରି ପକାଏ।

ହୃଦୟର ଶତ ଆବେଗ, ମନର ଅଫୁରନ୍ତ ମାଧୁରିମା ହଜିଛି। ଆଖି ଆଗରେ ଅନ୍ଧାର ଘୋଟି ଆସୁଚି। ମଞ୍ଜୁଳା କେଉଁଆଡ଼େ ଯିବ ବାଟ ଖୋଜି ପାଉ ନାହିଁ। କେଳେବେଳେ ସେ ଭାବେ ଏହି ଅନ୍ଧକାର ଅସୁଚି ଭଲ। ଏହାରି ଭିତରେ ଜୀବନର ସକଳ ସତ୍ତା ଲିଭାଇ ଦେବାକୁ ସେ ଆଗେଇ ଯିବ। ତା'ପରେ ଜୀବନର ପର ପାରିରେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ସୁଖ ସ୍ପର୍ଶ ସେ ପାଇ ପାରିବ—ମଙ୍ଗୀତାର ଶାନ୍ତ, ସ୍ନିଗ୍ଧ ଗଳାର କୋମଳ ଆହ୍ୱାନ ଶୁଣିପାରିବ।

ସେଦିନ ମଞ୍ଜୁଳା କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ରବି ପାଦତଳେ ଲୋଟି ପଡ଼ି କହିଲା, ମୋତେ ଏଥର ବିଦାୟ ଦିଅ। ମୋର ସେଇ ଦୁଃଖିନୀ ମାଆଟି ପାଖରେ ଜୀବନର ବ୍ୟଥାମୟ ଶେଷ ଦିନଗୁଡ଼ିକ କାଟିବାକୁ

ଅନୁମତି ଦିଅ । ଏଠି ରହିବାକୁ ମୋର ତିଳେହେଲେ ଆଗ୍ରହ ନାହିଁ ।

ରବି କହିଲା—ମଞ୍ଜୁଳା, ନିଜ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଶେଷ କଥା ପଦିକ ଥରେ ମନେ ପକାଅ । ମରିବା ପୂର୍ବରୁ ତମର ହାତଟି ଯେତେବେଳେ ମୋର ହାତ ମୁଠା ଭିତରେ ରଖି ଦୁଷ୍ମନ୍ତବାବୁ କହିଲେ ଜୀବନରେ ତମେ ମୋର ବହୁତ ଉପକାର କରିଛ—ତମର ଏଇ ଅଯାଚିତ ସ୍ନେହ ଓ କରୁଣା ମରଣର ପରପାରେ ବି ଭୁଲି ପାରିବି ନାହିଁ । ଦୁଃଖିନୀ ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ଆଜଯାଏ ଯେଉଁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖି ଆସିଛ, ତାହା ଯେପରି ତାର ଏଇ ନିଃସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଆହୁରି ନିବିଡ଼ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ-ତର ହୁଏ, ବିଦାୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଏତିକି ଅନୁରୋଧ ମୋର ଏଡ଼ି ଦେବ ନାହିଁ । ଏହି ଆଶା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ରଖି ଆଜି ମୁଁ ଶେଷ ନିଃଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କରୁଛି ।

ତାଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବେ ଏଡ଼ି ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏଣିକି ମୋ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ମୋତେ ବିଦାୟ ଦିଅନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କ ଚଲାବାଟରେ ପଡ଼ି ରହିଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟହୀନ ମଳିନ ଫୁଲଟି ପ୍ରତି ଯେଉଁ ସ୍ନେହ ଅଜାଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି, ତାହା ମୁଁ କେବେ ଭୁଲି ପାରିବି ନାହିଁ ।

ଜୀବନର ଅଲକ୍ଷିତରେ ତମେ ଯେଉଁ ଅନାବିଳ ସ୍ନେହ ଢାଳି ଦେଇ ମୋତେ ଆପଣାର କରି ନେଇଥିଲ, ସେହି ଅତୀତ ଦିନର ଚିରମଧୁର ସ୍ମୃତିକୁ ଏତେ ସହଜରେ ଭୁଲି ପାରିବି କିପରି ? ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ତମକୁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ମୁଁ ବିଦାୟ ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ କାର୍ତ୍ତିକ ପୁଣି ମୋତେ ମାୟାଜାଲ ଭିତରେ ବାନ୍ଧି ରଖୁଚନ୍ତି । ତମ ପାଖରେ ରହିଲେ ମୋର ଆଶା ଆକାଙ୍କ୍ଷାହୀନ ଜୀବନଟାର ଈପ୍‌ସିତ ଶାନ୍ତି କେବେ ପାଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ତେଣୁ ମୋର ପଥରୋଧ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ନିରର୍ଥକ ଜୀବନକୁ ନେଇ ତମ ପାଖରେ ପଡ଼ି ରହିବା ଅପେକ୍ଷା ଦୁନିଆର ସନ୍ଦେହପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଖିରୁ ବିଦାୟ ନେବା ଭଲ ।

ମଞ୍ଜୁଳା ! ତମ ଦୁଃଖରେ ଆଜି ମୋର କେତେ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ଥିରେ ହୃଦୟ ଖୋଲି ଦେଖି ପାରିଲେ ମେ ନିକଟରୁ ଅପସରି ଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ସେହି ପ୍ରଥମ ପରିଚୟ ଦିନଠାରୁ ତମ ସହିତ ମୋର ଯେଉଁ ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ—ତା'ର ଭିତରେ ମୋତେ ତମେ ଏତେ ଆପଣାର କରିଚ—ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ବି ତମର ସେଇ ସ୍ମୃତି ସ୍ନିଗ୍ଧ ଛବି ଦୃଶ୍ୟପଟରୁ ଲିଭିନାହିଁ । ତମେ ଆଗ୍ରହରେ ଯେଉଁ ପ୍ରୀତିର ପୁଷ୍ପସ୍ତବକ ମୋର ଜୀବନ-ଫୁଲଦାନିରେ ସଜାଇ ଦେଇଥିଲ, ଆଜି ସେଇ ଚିର ମଧୁର ସୌରଭକୁ ନିଜ ହାତରେ ମାରିଦେବ କିପରି ? ଏତେ ବଡ଼ ଆଘାତ ତମେ ଦେଇ ପାରିବ ! କହୁ କହୁ ରବିର ଗଳାର ସ୍ୱର ନରମି ଆସିଲା ।

ମୋର ହୃଦୟକୁ ଦୁର୍ବଳ କରି କାର୍ତ୍ତିକ ବାରବାର ଏତେ ନିକଟକୁ ଟାଣି ନେଉଚନ୍ତି । ଆଜି ମୁଁ ବିଧବା ! ନାରୀ ଜୀବନର ଗର୍ବ ଓ ଗୌରବ ସବୁ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଚି । ଅବସାଦମୟ ବ୍ୟଥିତ ଜୀବନକୁ ନେଇ ତମକୁ ଯଦି ମୋତେ ବରାବର କନ୍ଦାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଥାଏ, ତେବେ ତମର ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ବାସନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉ ।

ମଞ୍ଜୁଳା ଆଖିରୁ ଲୁହ ଢାଳିବାରେ ଲାଗିଲା । ରବି ତାକୁ କୋଳ ଭିତରକୁ ଟାଣି ନେଇ ତାର ଲୁହର ଗତିରୋଧ କରିବାକୁ

ଚେଷ୍ଟା କଲା । ସାନ୍ତ୍ୱନା ବାରି ପରଶରେ ଯେତେବେଳେ ମଞ୍ଜୁଳା ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହେଲା, ସେତେବେଳେ ସେ ଦେଖିଲା ରବିର ସ୍ନେହ ବନ୍ଧନ ଭିତରେ ବନ୍ଦୀ ହେବାକୁ ମୁଖରୁ ଭାଷା ହଜି ଯାଇଛି । ଶତ ଅବସାଦ ଭିତରେ ପୁଣି ଏକ ଅଜଣା ଆବେଗ ତା'ର ମନ ଭିତରେ ଛନ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ।

ଦୁଷ୍ମନ୍ତଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଅଭାଗିନୀ ମଞ୍ଜୁଳା ପ୍ରତି ଅଳକା କେବେହେଲେ ଅନାଦର ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିନାହିଁ । ବରଂ ତାର ଦୁଃଖରେ ସେ ନିଜକୁ ମିଶାଇ ଦେଇ ବରାବର ତା' ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ଭରା ସ୍ନେହସୂଚକ ବାଣୀ ଶୁଣାଇ ଆସିଛି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଆଉ ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ବୋଧ କରିବାକୁ ତା'ର ଶତଚେଷ୍ଟା ପରାଜୟ ମାନି ନେଉଛି । ତଥାପି ଅଳକା ମନରେ କ୍ଷୋଭ ନାହିଁ । କାରଣ ମଞ୍ଜୁଳା ଦୁଃଖ ଦରଦମୟ କାହାଣୀଗୁଡ଼ିକ ତା' ହୃଦୟ ପୃଷ୍ଠାରେ ଅଲିଭା କାଳିରେ ଲେଖି ହୋଇ ଯାଇଛି ।

ଏଣିକି ଅନେକ ସମୟରେ ରବିକୁ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ । ତା'ର ପ୍ରଭାବ ବେଳେବେଳେ ଅଳକା ପ୍ରତି ଅନାଦର ଓ ବିରକ୍ତିସୂଚକ ଭାବରେ ଫୁଟି ଉଠେ । ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଏପରି ବ୍ୟବହାରରେ ଅଳକା ଦୁଃଖରେ ମ୍ରିୟମାଣ ହୋଇ ଉଠେ ଓ ଆଖି ଛଳ ଛଳେଇ ଉଠେ ଲୁହରେ ।

ଅଳକା ଆଖିରେ ଲୁହ ଦେଖିଲେ ମଂଜୁଳାର ଭାରି ଦୁଃଖ ହୁଏ । ମନ ଉପରେ ତୋଫାନ ଉଠେ । ଭାବେ ତାରି ପାଇଁ ରବି-ବାବୁଙ୍କର ଆଜି ଏପରି ମତିଗତି । ଦୁହିଁଙ୍କର ସୁନାର-ସଂସାର

ଭିତରେ ସେ ଯେପରି ହୋଇଚି ଗୋଟାଏ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ । ନିଜର ସୁଖସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ସେ ଏତେ ତଳକୁ ଗୃଲିଗଲା କିପରି ଭାବି ପାରେନା । କାହିଁକି ସେ ଏଠି ପଡ଼ି ରହିଚି ? ସ୍ୱାମୀ ଯିବା ପରେ ନାରୀ ଜୀବନର ସକଳ ଗୌରବ ଲଭି ଯାଇଚି । ସବୁ ସୁଖ ସରାଗ ମରିଗଲା ପରେ ଏଇ ଅଲୋଡ଼ା ଜୀବନ ପ୍ରତି ପୁଣି ଏତେ ମମତା କାହିଁକି ?

ଇବିବାବୁ ! ସେ ତାର କିଏ ? ଛନ୍ଦହୀନ ଜୀବନ ପଥରେ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଯେଉଁ ମଧୁର ସମ୍ପର୍କ ଅଜାଣତରେ ଲଗି ଆସି-ଥିଲା—ସେଇ ସମ୍ପର୍କ ଆଜ ଅଜାଣତରେ ଛିଡ଼ି ଗଲେ କେହି କାହାରିକୁ ଦୋଷ ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ମଞ୍ଜୁଳା ଭାବେ ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେ ଗୃଲିଯିବ କେଉଁଆଡ଼େ । ନିଜକୁ ତାଙ୍କର ଏତେ ନିକଟରେ ରଖି ସେ ଏତେବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ତା'ର ଏପରି ଅବସ୍ଥିତିକୁ ଦୁନିଆ କଣ କହିବ । ଅଳକା ଯିଏ ତାକୁ ଅସାଧାରଣ ସ୍ନେହବଳରେ ଭଉଣୀର ଆସନ ଦେଇ ହୃଦୟ ନିକଟକୁ ନେଇ ପାରିଚି, ତା' ମନରେ କଣ ସନ୍ଦେହ ସୂଚନା ଦେଖା ଦେବ ନାହିଁ । ଅଳକାର ସରଳତା ଭିତରେ ତା'ର ଅବସ୍ଥିତି ପୁଣି କ'ଣ ଦିନେ ଜଟିଳତା ଭରି ଦେବ ନାହିଁ । ସବୁ ଜାଣି ଶୁଣି ତଥାପି ସେ ଅପସରି ପାରୁନି କାହିଁକି ? ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ କରୁ କରୁ ମଞ୍ଜୁଳାର ମନ ଅବଶ ହୋଇ ଷାନ୍ତ ହୋଇପଡ଼େ ଭାବନାରୁ ।

ଦିନ ଗୁଡ଼ା ବିତି ଗୃଲେ ।

କେଜାଣି କାହିଁକି ଅତୀତର ଶତ ସ୍ମୃତି ମଞ୍ଜୁଳାର ମନକୁ ସେଦିନ ବାରବାର ସ୍ପର୍ଶ କରିଗଲା । ଅତୀତର ସ୍ମୃତିରେ ଧାଣ ହୋଇ ନିଜକୁ ବୋଧ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଖାଲି ଅଜଣାରେ

ଛପି ଛପି ଆସିଲା ଆଖିରେ ଲୁହ । ହୃଦୟରେ କୋହ ! ରାତିରେ ଖାଇବାକୁ ଭାତ ରୁଚିଲା ନାହିଁ । ଇଚ୍ଛା ନ ଥିଲେବି ଅଳକାର ଅନୁରୋଧ ଏଡ଼ି ନ ପାରି କୌଣସି ମତେ ଭାତ ଥାଳି ପାଖରେ ବସି ନା'କୁ ଦି'ଟା ଖାଇ ଉଠି ଆସିଲା ।

ବିଛଣାରେ ଶୋଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । କିନ୍ତୁ ଆଖିକୁ ନିଦ ଆସିବା ଦୂରେ ଥାଉ ଭାବନା ରାଇଜରୁ ତା'କୁ ଛୁଟି ମିଳିଲା ନାହିଁ । ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସହିତ ସୁଖମୟ ଦିନ କେତୋଟିର ଛବି ସଜୀବ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସଙ୍ଗୀତାର ସ୍ନିଗ୍ଧ ହାସ୍ୟ, ମୃଦୁ କଳରବ ଅନ୍ତରାଳରୁ ଭାସି ଆସିଲା । ମଞ୍ଜୁଳାର ମାତୃହୃଦୟ ଅଜଣା ଆବେଗରେ ଯେତେ-ବେଳେ ପୁଲକିତ ହୋଇ ଉଠିଲା—ସେତେବେଳେ ସଙ୍ଗୀତାର ରୂପଛବି ସ୍ୱପ୍ନାପରି କେଉଁଆଡ଼େ ଦୃଶ୍ୟପଟରୁ ହଜିଯାଇଛି ।

ମନର ଭାବନାହିଁ ସ୍ୱପ୍ନ ! ଆଉ ସେହି ସ୍ୱପ୍ନ ଦୁର୍ବଳ ମନ ଉପରେ ଏପରି ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର କରେ ମଣିଷକୁ ଆସି କନ୍ଦାଇ କନ୍ଦାଇ ମାରେ ।

ଅତୀତକୁ ଭାଳି ଭାଳି ମଞ୍ଜୁଳା ଖାଲି ନୀରବରେ ଅଶ୍ରୁ ବିସର୍ଜନ କରିବାରେ ଲାଗିଲା । ଭାବନାର ଉତ୍ତାପରେ ଆଖିକୁ ନିଦ ଆସିଲା ନାହିଁ । ଖାଲି ବିଛଣାରେ ପଡ଼ି ଛଟପଟ ହେଲା ।

ନୀରବତା ଭେଦକରି ଦୂରରୁ ଭାସି ଆସିଲା ଘଣ୍ଟାଧ୍ୱନି । ରାତି ଗୋଟାଏ ! ବାହାରେ ପାଣି ପଡ଼ିବାର ଶବ୍ଦ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଶୁଭୁଛି । ଯେପରି ଏଇମାତ୍ର ବରଷାର ବାରିଧାର ଓହ୍ଲାଇ ଆସୁଛି ପୃଥିବୀକୁ । ଝରକା ଫାଙ୍କରେ ବହି ଆସିଲା ଶୀତଳ ପବନ । ନିଦ୍ରାହୀନ ରଜନୀରେ ତାରି ମୃଦୁ ପରଶ ମଞ୍ଜୁଳା ଅନୁଭବ କଲା ।

ଟିକଏ ପରେ ଆଖି ଦୁଇଟିରେ ତନ୍ଦ୍ରା ଲାଗି ଆସିଲା । ଦୁର୍ବଳ ମନର ଭାବନା ସପନ ରୂପରେ ଉଭା ହେଉଚି ! ହଠାତ୍ କା'ର କର ସ୍ପର୍ଶରେ ମଞ୍ଜୁଳାର ତନ୍ଦ୍ରା ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସେ ଚମକି ଉଠି ପଡ଼ି ଦେଖିଲା ରବିବାବୁ ପାଖରେ ଉଭା ହୋଇଚନ୍ତି ।

ଏଠି ରହିବାଦିନ୍ ଏତେ ରାତିରେ ଇମିତି ନିର୍ଜ୍ଜନବେଳାରେ ରବିବାବୁ ତା' କତିକି କେବେ ଆସି ନାହାନ୍ତି । ଆଜି ହଠାତ୍ ତାଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତିରେ ମଞ୍ଜୁଳା ହୃଦୟ ଅଜଣା ଭୟରେ ଥରି ଉଠିଲା ।

ରବି କହିଲା, ଏତେ ରାତିରେ ତମ କତିରେ ମୋତେ ଏପରି ଭାବରେ ଦେଖି ନିଶ୍ଚୟ ଭୟ ହେଉଥିବ ମଞ୍ଜୁଳା ! କିନ୍ତୁ କ'ଣ କରିବି—ମନର ଶତ ଅବସାଦ ଭିତରେ ତମର ସାନ୍ନିଧ ଲାଭ କରିବାକୁ ଆଜି କାହିଁକି ହୃଦୟ ବିଚଳିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ପାରିଲି ନାହିଁ ନିଜକୁ ସଂଯତ କରି କି ଏକ ଅଜଣା ଉନ୍ମାଦନା ତମ ପାଖକୁ ଟାଣି ଆଣିଲା ।

ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଅଳକା ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଯଦି ଦେଖେ ତେବେ କିପରି ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହେବ, ଏହିକଥା ଥରେ ମାତ୍ର ଚିନ୍ତା କରି ଶୀଘ୍ର ଏଠାରୁ ଅପସରି ଯାଆନ୍ତୁ । ଅଳକା ହୃଦୟରେ ଅଶାନ୍ତିର ଝଡ଼ ଉଠିବା ପୂର୍ବରୁ ମୋତେ ନିଷ୍କୃତି କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।

ମଞ୍ଜୁଳା ରବିର ପାଦ ଦୁଇଟି ଧରି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଅପସରି ଯିବାକୁ ବାର ବାର ଅନୁରୋଧ ଜଣାଇଲା ।

ମଞ୍ଜୁଳାର ଶତ ଅନୁରୋଧକୁ ଉପହାସ କରି ରବି ପାଗଳଙ୍କ ପରି କହିଲା, ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝନା ମଞ୍ଜୁଳା ! ଆଜି ହୃଦୟରେ

ଯେଉଁ କାମନା ଜାଗିଉଠିଚି ତା'କୁ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଅ । ଅଜ୍ଞାତରେ ତମେତ ପୁଣି ମୋତେ ସ୍ନେହ ଦେଇ ପାଖକୁ ଟାଣି ନେଇଚ ! ଆଜ ପୁଣି ମୁଁ ତମର ଅତି ନିକଟକୁ ଲଗି ଆସିଲା-ବେଳେ ଏପରି ଦୂରେଇ ଯାଅନା । ପ୍ରୀତି ଫୁଲରୁ ମଧୁ ଆହରଣ କରିବାକୁ ଅଜ୍ଞାତ ପରି ଆଜ ବି ସୁଯୋଗ ଦିଅ ।

ମୋ ପାଇଁ ଅଳକା ସୁଖ ସଉଗଠୁ ଦୂରେଇଯାଇ ତା' ମନରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦୁଃଖ ଭରି ଦେଇଛନ୍ତି । ଆଜ ପୁଣି ତା'ଠୁ ଲୁଚି ଲୁଚି ତମେ ମୋର ଏତେ ନିକଟକୁ ଲଗି ଆସିଚ । ଯଦି ଅଳକା ଏହାର କ୍ଷୀଣ ଆଭାସ ପାଏ, ତେବେ ମୁଁ ମୁହଁ ଦେଖାଇ ପାରିବିନାହିଁ । ଯେଉଁ ବିପୁଳ ସ୍ନେହ ସେ ମୋ' ପ୍ରତି ଢାଳି ଦେଇଚି ତା'ର କଣ ଏଇ ପରିଣତି । ଜାଣି ଜାଣି ଏତେ ବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟ ଅବିଚାର କରିପାରିବିନାହିଁ । ମୋତେ କ୍ଷମା ଦେଇ ଶୀଘ୍ର ଅଳକା ନିକଟକୁ ଚାଲିଯାଆନ୍ତୁ ।

ଗାଢ଼ ନିଦ୍ରାରେ ଅଳକା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଚେତ । ଯେଉଁ ଆଶା ଓ ଉନ୍ମାଦନା ମୋତେ ତମ କତିକି ଟାଣି ଆଣିଚି, ତା'ର ପରିପୂର୍ତ୍ତି ନ ଲଭିଲେ ମୁଁ ବିଦାୟ ନେଇପାରିବିନାହିଁ । ତମରି ପ୍ରେମର ସୁଖ ସ୍ପର୍ଶ ଆଜ ମୋ ହୃଦପୁରେ ଯେଉଁ ଆଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି କରୁଚି—ତା'ରି ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ଟାଣି ଦେବାକୁ ତମକୁ ହସି ହସି ମୋ ନିବିଡ଼ ବାହୁ-ବନ୍ଧନ ଭିତରେ ଭୁଲି ଯିବାକୁ ହେବ । ତମରି ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଲଭ ପାଇଁ ଆଜ ମୁଁ ପାଗଳ ହୋଇ ଯାଇଚି ମଞ୍ଜୁଳା ।

ରବି ମଞ୍ଜୁଳାକୁ କୋଳ ଭିତରକୁ ଟାଣି ନେଲା । ତା'ର ତୃଷିତ ଅଧର ମଞ୍ଜୁଳାର ଗୋଲପି ମୁଖ ମଣ୍ଡଳକୁ ଝୁଲି ପଡ଼ିଲା ।

ସେ ପାଗଳଙ୍କ ପରି ମଞ୍ଜୁଳାକୁ ବାର ବାର ଚୁମ୍ବନ କଲା । ମଞ୍ଜୁଳାର ଦୂରେଇ ଯିବାର ଶତ ଚେଷ୍ଟା ଯେତେବେଳେ ବିଫଳ ହେଲା, ସେତେବେଳେ ତା'ର ଦେହ ମନ ସବୁ ରବିବାବୁଙ୍କ ନିକଟରେ ଆପଣା ଛାଏ ସମର୍ପିତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଦୁନିଆର ସକଳ ପରିସ୍ଥିତିଠ ଦୂରେଇ ଯାଇ ପ୍ରୀତି ବଂଧନରେ ଦୁହେଁ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ଘଡ଼ିଏ ପରେ ଯେତେବେଳେ ରବିର ମନର ଉନ୍ମାଦନା, ହୃଦୟର ଉଦ୍‌ବେଗ ମରିଗଲା, ସେତେବେଳେ ସେ ପୁଣି ଫେରି ଆସିଲା ଅତି ଦର୍ପଣରେ ନିଜର ଶୟନ କକ୍ଷକୁ ! ବିଛଣାରେ ନିଜର ଅବଶ ଦେହଟାକୁ ଗଡ଼ାଇ ଦେଇ ଶୋଇବାକୁ ଚାଲି ଯାଉଲା । ଗାଢ଼ ନିଦ୍ରାରେ ଅଭିଭୂତା ଅଳକା ଏହାର କ୍ଷୀଣ ସୂଚନା ବି ପାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ରବି ବିଦାୟ ନେଇ ଆସିବା ପରେ ଲଜ୍ଜା ଓ କ୍ଷୋଭରେ ମଞ୍ଜୁଳା ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲା । ଏକ ଅଜଣା ଭୟର ତୀବ୍ର ତଡ଼ିତ ପ୍ରବାହ ମଞ୍ଜୁଳା ହୃଦୟକୁ ଖାଲି ଅସ୍ଥିର କଲା । ଇମିତି ପରିସ୍ଥିତିର ସେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବ ବୋଲି କଳ୍ପନା କରି ନଥିଲା । ରବିବାବୁ ଆଜି ତା' ପାଇଁ ପାଗଳ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି କାହିଁକି । ନିଜର ମନର ଗୋପନ ଅଭିଳାଷ ଚରିତାର୍ଥ ପାଇଁ ତା'କୁ କଣ ଚେଷ୍ଟେ ପାଖରେ ସ୍ଥାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ଯେତେ ଦୂରେଇ ଆସିଲେ ବି ତାଙ୍କର ଲାଳସା ପ୍ରାପ୍ତ ଆଖି ଦୁଇଟି ପାଖରୁ ନିସ୍ତାର ମିଳୁନାହିଁ । ଭାବନାର ଝଡ଼ ବହିଲା ମଞ୍ଜୁଳା ମନରେ !

ରବି ବାବୁଙ୍କ ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ ପାଇଁ ଆଜି ସେ ପୂରା ମାତ୍ରାରେ ଦାୟୀ । ସ୍ୱାମୀ ମଲା ପରେ ତା'ର ଏଠି ରହିବା କେବେ ଉଚିତ

ହୋଇନାହିଁ । ଅଜ୍ଞାତରେ ରବିବାବୁଙ୍କ ସହିତ ଯେଉଁ ମଧୁର ସମ୍ପର୍କ ଅଜାଣତରେ ଲାଗି ଆସିଥିଲା—ତା'ର ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ସ୍ମୃତି ଜୀବନରେ ଆଜି ବି ଜାଗି ଉଠୁଛି । ତା'ର ପ୍ରତିଫଳ ସ୍ୱରୂପ ନିଜର ପ୍ରେମ ବହ୍ନିରେ ରବିବାବୁ ପତଙ୍ଗ ପରି ଝାସ ଦେଇଚନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏ ସମ୍ପର୍କର ସ୍ୱରୂପ ଯେତେବେଳେ ବାହାରକୁ ବିକଶିତ ହେବ—ସେତେବେଳେ ଅଳକା କଣ ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା ଦେଇ ପାରିବ ।

ନିଜର ଭଉଣୀପରି ଅଜ୍ଞାତରେ ଯେଉଁ ଅନାବିଳ ସ୍ନେହ, ବିପୁଳ ପ୍ରୀତି-ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧିରଖି ଅଳକା ହୃଦୟରେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ଥାନ ଦେଇଚି, ଆଜି ଏହି ଘଟଣାଟି ଦ୍ୱାରା ଟିକିଏ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ହେଲେ ସେ କଣ ମୋତେ ଭଉଣୀ ବୋଲି ଡାକି ପାରିବ । ଅଳକା ପ୍ରତି ଏତେବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟ ଅବିଚାର କରି ତା'ର ସୁଖଶାନ୍ତିକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେବାକୁ ସେ ଆଗେଇ ଯାଉଚି କିପରି ? ନିଜର ବେଦନା କ୍ଳିଷ୍ଟ ଜୀବନ ପ୍ରତି ମମତା ନ ତୁଟାଇ ଅପରର ଚାଲିବାଟରେ କଣ୍ଟକ ଭରି ଦେଉଚି କାହିଁକି ? ନାରୀ ହୋଇ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ ସିଦ୍ଧି ପାଇଁ ଏତେ ହୃଦୟହୀନ ହେଲା କିପରି ସେ ଭାବି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ହୃଦୟ ଭିତରୁ କିଏ ଯେପରି ପ୍ରତିଧ୍ୱନି କରି ଉଠିଲା । ମଞ୍ଜୁଳା ! ଭୁଲବାଟରୁ ଫେରିଆସିବାକୁ ଏବେ ବି ବେଳ ଅଛି । ଭାବିଲା, ଏଠି ରହିବାଯାଏ କେବେହେଲେ ରବିବାବୁ ତାଙ୍କୁ ଭୁଲି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଅଳକା ଅଜାଣରେ ଖସଡ଼ାପଥରେ ଆଗେଇ ଆସିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ନିଜେ ତାଙ୍କ ନିକଟରୁ ଦୂରକୁ ଅପସରି ଯିବା ଉଚିତ ।

ବାହାରେ ରାତିର ଗାଢ଼ ଅନ୍ଧକାର ଝରକା ଫାଙ୍କରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଉଠୁଛି । ଟପଟପ ବରଷାର ଆଘାତ ଧରଣୀରେ ଡୋଳୁଛି ଶୀତଳ ମୂର୍ଚ୍ଛନା ! ସୃଷ୍ଟିର ଗହ୍ୱନ ପ୍ରଦେଶରୁ ଗାଢ଼ ତମସା ଭେଦ କରି ପବନ ପିଟୁଛି ସୁ ସୁ ହୋଇ । ଝରକା କବାଟ ଦୁଇଟି ବାଡ଼େଇ ହୋଇ ଝଡ଼ ରାତିର ଛନ୍ଦରେ ନିଜର ଶବ୍ଦ ମିଳାଉଛି ।

ବାହାରେ ଝଡ଼ର ନୃତ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମଞ୍ଜୁଳା ହୃଦୟର ଯେଉଁ ଝଡ଼ ଉଠୁଛି—ତା'ର ଅବସାନ ପାଇଁ ମନ ତା'ର ଉପାୟ ଖୋଜି ପାଇଛି । ସେ ବିଦାୟ ନେବ । ବର୍ଷିଷିକାମୟ ଝଡ଼ ରାତିର ଘନ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ସେ ହଜିଯିବ । ତା'ପରେ ସେ ଅପର ଏକ ପୃଥିବୀରେ ହୁଏତ ପହଞ୍ଚି ପାରିବ—ଯେଉଁଠି ମିଳିବ ହୃଦୟର ଚିରବାଞ୍ଛିତ କାମନା ଆଉ ମୁକ୍ତି ! ପ୍ରଲୋଭନ ଭିତରେ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖି ଦୁଃଖ ଦରଦ ଭରା ଜୀବନରେ ନିର୍ମମ ଜ୍ୱାଳା ଭୋଗିବା ଅପେକ୍ଷା ମରଣ କଣ ଶତ ଗୁଣରେ ଶ୍ରେୟ ନୁହେଁ ? ଜୀବନ ପ୍ରତି ସବୁ ମମତା ତୁଟାଇବା ପୂର୍ବରୁ ମା'ଙ୍କ ସ୍ନେହର ଉଛୁଳା ସ୍ରୋତ ପ୍ରୀତି ଓ ପୁଲକଭରା ମନର ଅତୁଟ ବନ୍ଧକୁ ଦୃଢ଼ କରିଥିଲା । ତାଙ୍କରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ଲେଖି ବସିଲା—

ଅତି ଆଦରର ରବିବାବୁ,

ଏଇ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଯେତେବେଳେ ତମ ହାତ ସ୍ପର୍ଶ କରିବ, ସେତେବେଳେ ମୋର ବେଦନାକ୍ଳିଷ୍ଟ ଜୀବନର ଶତ ସ୍ମୃତି ନିଶ୍ଚୟ ତମ ମନକୁ ଉଦ୍‌ବେଳିତ କରି ପକାଇବ । ମୋର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ତମେ ଅତିଶୟ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇଉଠିବ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ···

ମୁଁ ସେତେବେଳକୁ ମୋର ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣାଭରା ଦୁର୍ବହ ଜୀବନକୁ ନେଇ ଏକ ନବ ଗଠିତ ରାଜ୍ୟରେ ଉଠିଥିବି । ଯେଉଁଠି

ଅନନ୍ତ ମୋର ଚକ୍ଷୁର ଦୁଇଟି ମଣି ସ୍ୱାମୀ ଆଜି ସଙ୍ଗୀତ । କର୍ଷିତ ମୃତ୍ତିକାର ସ୍ନିଗ୍ଧ ସୁବାସ ଅଜଣା ବାଟେଠାଇର ମନକୁ ବାନ୍ଧି ରଖିଲା ପରି ଅତୀତର ତମର ସେହି ସ୍ମୃତିଗୁଡ଼ିକ ଅଜଣା ମନକୁ ମୋର ବାନ୍ଧି ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । କିନ୍ତୁ ମନର ଶତ ଅବସାଦ ଭିତରେ ତା'ର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ହଜି ଯାଉଚି । ଜୀବନ ପ୍ରତି ସବୁ ମମତା ତୁଟାଇ ଆଗକୁ ଚାଲିଲାବେଳେ ଆଖି ଆଗରେ ଖାଲି ତମରି ଛବି ମନ ପରଦାର ଅନ୍ତରାଳରୁ ଭାସି ଉଠୁଛି ।

ତମରି ସେଇ ସ୍ନିଗ୍ଧ ମନୋହର ଛବିଟି ଭିତରେ କି ମାଦକତା ଭରି ରହିଚି, ତାକୁ ମୁଁ ଭଲକରି ଚାହିଁ ପାରୁନାହିଁ । ଆଜି ଯଦି ଚାହିଁବ ତେବେ ତମେ କଣ ମୋତେ ସହଜରେ ବିଦାୟ ଦେଇ ପାରିବ !

ଅତୀତରେ ଯେଉଁ ପ୍ରେମ ମଧୁର ପୁସ୍ତକଟି ତମେ ମୋତେ ଉପହାର ଦେଇଥିଲ, ସେଇ ପୁସ୍ତକର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୃଷ୍ଠା ଓଲଟାଇଲେ ଦିଶିଯାଏ ମରମର କେତେ ସାଇତା ସପନ କଥା । ଯେଉଁ ସ୍ୱପ୍ନମୟ କାହାଣୀ ଜୀବନକୁ ଛନ୍ଦ ମଧୁର ଗନ୍ଧରେ ଆଜଯାଏ ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ରଖି ଆସିଥିଲା ତା'ର ଆଜି ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ହେଉ । କାରଣ କାହାଣୀ ଶୁଣିବାକୁ ଆଜି ମୋର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ଆଖିରେ ନିଦ ଆସି ବସା ବାନ୍ଧିଲାଣି । ଟିକିଏ ପରେ ରାତିର ଶାନ୍ତ ଶୀତଳ ନରମ ଶେଯ ଉପରେ ମୁଁ ହୁଏତ ଶୋଇ ପଡ଼ିବି । ଯେତେ ଡାକିଲେ ତମର ସେଇ ସ୍ନେହବୋଳା ଡାକ ମୋର କର୍ଣ୍ଣକୁହରରେ ହୁଏତ ପହଞ୍ଚି ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନରେ କଣ୍ଟକିତ ହୋଇ ଉଠୁଚି ମନ । ରାତିର ଏଇ ଗାଢ଼ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ ଏତେବଡ଼

ପୃଥିବୀଟା ଦିଶୁଛି ଜନଶୂନ୍ୟ, ଫାଙ୍କା ଆଉ ନିଶବ୍ଦ । ଆଜି ଜୀବନ ପ୍ରତି ମମତା ତୁଟାଇବାକୁ ବସିଲାବେଳେ କେହି ନାହାନ୍ତି । ହତଭାଗିନୀ ପ୍ରତି କେହି ଥରେ ଆଉ ନୟନରେ ଫେରି ଦୃଷ୍ଟି ବି କରୁଣା ଟିକିଏ ପ୍ରକାଶ କରୁ ନାହାନ୍ତି !

କିନ୍ତୁ ମନର ଏଇ ଅସହାୟ ଭାବନାଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ ତମେ କେତେବେଳେ ମୋ ପାଖରେ ଆସି ଠିଆ ହେଲଣି ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରୁନାହିଁ । ଜୀବନର ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତଥାପି ତମେ ମୋତେ ବିଦାୟ ଦେବାକୁ ଅନିଚ୍ଛୁକ । ତମେ ବିବାହିତ । ତମର ସେଇ ଧର୍ମ ପତ୍ନୀର ରୂପ ଆଉ ଗୁଣର କୋଉ କଣକୁ ମୁଁ ବା ସମକକ୍ଷ । ତଥାପି ତମେ ମୋତେ ତମର ସେଇ ସରଳା ସ୍ତ୍ରୀର ଅଗୋଚରରେ ଭଲ ପାଉଚ । ଏଇ ଭଲ ପାଇବାର ସ୍ୱରୂପ ଯେତେବେଳେ ବାହାରକୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ସେତେବେଳେ ସରଳା ସୁକୁମାରୀ ଅଳକା ମୋତେ କଣ କ୍ଷମା ଦେଇ ପାରିବ !

ଅପା ବୋଲି ଡାକି ଯେଉଁ ମଧୁର ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ମୋତେ ବାନ୍ଧି ରଖିଚି—ଆଜିଯାଏ କେବେ ଦିନେ ସେ ମୋ ପ୍ରତି ମନରେ ଆବିଳତାକୁ ସ୍ଥାନ ଦେଇନାହିଁ । ତା'ର ସୁଖ ସଉଭାଗ୍ୟକୁ ଅପହରଣ କରି ତମ ସହିତ ନିଜକୁ ଭୋଗ ବିଳାସରେ ବାନ୍ଧି ରଖିବା କେତେ ବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟ ଥରେ ଭାବି ଦେଖିଚ । ନିଜର କାମନା ଚରିତାର୍ଥ ପାଇଁ ମନର ଉଦ୍‌ବେଗରେ ତମେ ସବୁ ଭୁଲି ଯାଇଚ । ଅତି ନିକଟରେ ତମର ଜଳ ଥାଉ ଥାଉ ହୃଦୟର ତୃଷା ନ ମେଣ୍ଟାଇ ମରୀଚିକା ପଛରେ ଧାଇଁ ଯାଇଚ । ଧାଇଁ ଧାଇଁ ତମେ ଆଜି ଥକି ପଡ଼ିଚ । ତେଣୁ ଜୀବନରେ ଯାହା ସହଜ ଓ ସୁନ୍ଦର ସେଇ ବାସ୍ତବତାକୁ ପାଖକୁ ନେଇ କଳ୍ପନାକୁ ଆଜି ଶରି ବିଦାୟ ଦିଅ ।

ମର୍ମାନ୍ତକ ବେଦନାରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ୁଚି ନଜେ । ହୃଦୟ ଭିତରେ ଯେତେ ଯେତେ କଥା ଭାସି ଉଠୁଚି, ସେଗୁଡ଼ିକ ରୂପ ଦେବାକୁ ମନର ରଙ୍ଗ ନିଃଶେଷ ହୋଇଗଲାଣି । ହୃଦୟର ରାଜପଥରେ ତମର ଶତସ୍ମୃତି ଭିତରେ ଆଜ ମୋର ମରଣର ଶୋଭାଯାତ୍ରା ହେଉଚି, ଏହାଠୁଁ ବଳି ଗୌରବ ମୋର କ'ଣ ଅଛି । ତମଠାରୁ ଜୀବନ୍ତ ଶରୀରଟା ଅପସରି ଯାଉଚି ସତ—କିନ୍ତୁ ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତମର ସ୍ମୃତି ମୋତେ ଶତ ଆବେଗରେ ଘେରି ରହିଚି । ମୋର ଭଲ ପାଇବା ପ୍ରତିଦାନରେ ତମେ ମୋତେ ଏତେ ନିବିଡ଼ତାରେ ବାନ୍ଧି ରଖିଚ—ଏଇ ତୃପ୍ତିରେ ଆଜ ମୁଁ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠୁଚି । ଏତିକି ମାତ୍ର ଆଶା କରିଥିଲି । ତମେ ତାହା ଅକାତରରେ ହସି ହସି ପୂରଣ କରିଚ ।

ତେଣୁ ଆଜ ମୋ ବିଦାୟରେ ତମେ ଦୁଃଖିତ ହେବନାହିଁ । ମୁଁ ଚାଲିଯିବା ପରେ ଯଦି କେବେ ଦିନେ ମୋ ମଳିନ ସ୍ମୃତି ତମ ମନକୁ ବାନ୍ଧି ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ, ତେବେ ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କର ଗୋପନ ପ୍ରେମ ସାର୍ଥକ ହୋଇଚି ବୋଲି ଜାଣିବ । ଏଇ ଗୌରବ ନେଇ ତମ ହୃଦୟ ମନ ଯଦି ଚିରଦିନ ତୃପ୍ତିରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠେ ତେବେ ଯେତେ ଦୂରରେ ଥିଲେ ବି, ମୁଁ ଅଲକ୍ଷିତରେ ତମ ପାଖରେ ଛୁଇଁ ପରି ଥିବି । ଇତି ।

ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଲେଖି ସାରିଲା ବେଳକୁ ମଂଜୁଳା ବେଦନାରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିଲା । ଆଖିର ଲୋତକ ବନ୍ୟାରେ ଅତୀତର ସାଇତା ଟୁକ୍ରି ଟୁକ୍ରି ସ୍ମୃତି ଭାସି ଭାସି ଚାଲିଗଲା । ଯେପରି ସେଗୁଡ଼ିକର ଆଜ ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ—ତେଣୁ ଭାସି ଯାଉଚି ଯାଉ । ରୋଧ କରିବାକୁ

ଦୁର୍ବଳ ଶରୀରର ଶକ୍ତିର ଅପଚୟ ହେବ ସିନା—ଅତୀତର ସହଜ ସୁନ୍ଦର ଦିନଗୁଡ଼ିକ ଆଉ ଫେରି ଆସିବ ନାହିଁ ।

ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ବିଛଣା ଉପରେ ଥୋଇ ଅତି ସନ୍ତର୍ପଣରେ ସେ ଆସି ବାଣ୍ଡ ଦରଜା ଖୋଲିଲା । ବାହାରେ ବୃଷ୍ଟିର ଦାରୁଣ ଆଘାତରେ ପୃଥିବୀ କଂପି ଉଠୁଚି । ଆକାଶରେ ଘନ ଘନ ବିଜୁଳିର ତୀବ୍ର ଆଲୋକ ସହିତ ଘଡ଼ଘଡ଼ିର ଗୁରୁ ଗମ୍ଭୀର ଧ୍ୱନି ମନ ଭିତରେ ଶତ ଆଶଙ୍କା ଭରି ଦେଉଚି । ଅନ୍ଧକାରରେ ଦିଗ ବିଗ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଛି । ମାଟିର ଓଦାଳିଆ ଗନ୍ଧ ଓ ଜଳଧାରା ଗ୍ରହଣ କରି ପବନ ହୋଇଚି ମତୁଆଲା । ମାତାଲ ପବନଟା ବେଳେ ବେଳେ ଖୁବ୍ ଜୋର୍‌ରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡୁଚି ବୃକ୍ଷରାଜି ଉପରେ; ମଡ଼ ମଡ଼ ଶବ୍ଦ ତାର ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ତୋଳୁଚି ମାତ୍ର । ପ୍ରକୃତିର ଏଇ ବିଭୀଷିକା ମୟ ଦୃଶ୍ୟ ଭିତରେ ମଞ୍ଜୁଳା ଚକିତ ହୋଇ ଘଡ଼ିଏ ରହିଁଲା । ଏଇ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗଭରା ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ସେ କୁଆଡ଼େ ଯିବ ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଆନ୍ଦୋଳିତ ହୋଇ ଉଠିଲା ମନ ।

ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଅପର ଏକ ପୃଥିବୀର ସ୍ମୃତି ମଞ୍ଜୁଳା ମନର ନିବିଡ଼ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଆଶାର ଆଲୋକ ଭଳି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳି ଉଠିଲା । ତ୍ରସ୍ତ ପାଦ ଦୁଇଟି ଚାଲି ସେ ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ଝଡ଼ ଭିତରକୁ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟହୀନ ଗତିରେ ସେ କେଉଁଆଡ଼େ ଆଗେଇ ଯାଉଚି ନିଜେ ବି ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

* * * *

ପରଦିନ ରାତି ପ୍ରଭାତ ହେଲା । ଅଳକା ଆଖି ମେଲି ଉଠିଲା ବେଳକୁ ପ୍ରଥମ ଆଲୋକ ସ୍ପର୍ଶରେ ନିଦ୍ରିତ ଧରଣୀ ବଧୂ ସେଇଲାଗେ

ଜାଗି ଉଠୁଚି । ପକ୍ଷୀର କଳରବ ଭିତରେ ନୂତନ ସକାଳର ସଙ୍ଗୀତ ଭାସି ଆସୁଚି । ମୃଦୁ ମନ୍ଦ ପବନର ସ୍ପର୍ଶ ନିଦ୍ରାକ୍ଳାନ୍ତ ଦେହ ମନରେ ଅଭିନବ ସଂସ୍ପୃହ ଖେଳାଇ ଦେଇ ଯାଉଚି ।

ଅଳକା ବାହାରକୁ ଉଠି ଆସି ଦେଖେ ଦାଣ୍ଡ ଦରଜା ମେଲା । କିନ୍ତୁ ଘର ଭିତରେ ଓ ବାହାରେ ମଞ୍ଜୁଳା ଅପାର ଦେଖା ନାହିଁ । ମନ ଭିତରେ ସନ୍ଦେହ ଜାଗି ଉଠିଲା । ସେ ତା' ଶୋଇବା ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଲା । ସେଠି ମଞ୍ଜୁଳା ଅପା ନାହିଁ । ତେବେ ଗଲା କୁଆଡ଼େ ? ମନର ପ୍ରଶ୍ନ ମନରେ ଅଛି ହଠାତ୍ ଆଖି ଆଗରେ ପଡ଼ିଲା ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ।

ଉଦ୍‌ବେଗରେ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ପଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଲା ।

ଏତେ ସକାଳୁ କାହା ଚିଠି ପଢ଼ୁଚ ଅଳକା ! ପଛରେ କେତେବେଳେ ଆସି ସ୍ୱାମୀ ଉଭା ହେଲେଣି ଅଳକା ଜାଣି ପାରିନ । ସେ ଫେରି ଚାହିଁଲା ।

ତୁମ ଆଖିରେ ଲୁହ ? କ'ଣ ହେଇଚି ଅଳକା ! କାନ୍ଦୁଚ କାହିଁକି ?

ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଅଳକା ମୁଖରେ ଭାଷା ଖୋଜି ପାଇଲା ନାହିଁ । ତା'ର ହାତମୁଠା ଶିଥିଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ପବନ ଲହରୀରେ ମଞ୍ଜୁଳାର ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଭାସି ଆସି ରବିର ପାଦ ସ୍ପର୍ଶ କରିଗଲା । ଯେପରି ମଞ୍ଜୁଳା ରବିର ପାଦତଳେ ଲୋଟି ପଡ଼ି ଅଶ୍ରୁର ଅର୍ଘ୍ୟ ନିବେଦନ ଅଜାଡ଼ି ବିଦାୟ ଭିକ୍ଷା ମାଗୁଚି ।

ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଉଠାଇ ପଢ଼ି ସାରିଲାବେଳକୁ ରବିର ନୟନ ଯୁଗଳରୁ ଅଶ୍ରୁଧାରା ହୃଦୟକୁ ପ୍ଲାବିତ କରିଗଲା ।

ବାହାରେ ଦିନର ଆଲୋକ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା ଦୂରରୁ କେଉଁ ଏକ ଅତି ପରିଚିତା ନାରୀର ସ୍ମୃତି ମଧୁର ଲହଡ଼ି ସକାଳର ସଜ ପବନରେ ଭାସି ଆସି ରବି ଜୀବନ ନଦୀ କୂଳେ କୂଳେ ସ୍ପର୍ଶ କରି କରି ଗଲା ।

ଶୁକଦେବ ସାହୁ

କବିତାଭବନ, କଟକ
ତା୫-୧୦-୫୮